

INNKALLING TIL MØTE

Møtestad: Bygland
Dato: 19.12.2018
Tid: 13:30

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

9-1130 Møter i ulike IKS

1130 LUNSJ

1215 Rep.skap SRR

1330 Styremøte

1345 Orientering status Rv 9, turistvegprosjekt og møte med transportkomiteen v/ Ola Olsbu

1415 Forskningsprosjekt Inkluderende praksis fra barnehage til Universitet v/ prof Ingrid Lund

Medlemene vert med dette kalla inn til møte.

Varamedlemar og tilsette som får innkallinga, møter berre etter særskild innkalling.

Vert du av lovlege grunnar hindra i å møte, må du melde frå til Setesdal regionråd på tlf. 37 93 75 00.

Bjørn Alfred Ropstad
Utvalseiar

Marie Johnnysdotter Pedersen
utvalssekretær

Saksnummer	Innhald
PS 81/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 82/18	Godkjenning av møteprotokoll 07.11.2018
PS 83/18	Styreleiar orienterar
PS 84/18	Dagleg leiar orienterar
PS 85/18	Leiar rådmannsutvalet orienterar
PS 86/18	Fylkeskommunen orienterar
PS 87/18	Referatsaker
RS 47/18	Tilsegn om UT-midlar til prosjekt Berekraftig byggeri i Setesdal
RS 48/18	Svar på søknad til markedsavklaring - Workflowr As
RS 49/18	Svar på søknad om støtte til utvikling av uteområde - Dølen Hotel
RS 50/18	Vedr. 18-6251-4 - Tilskudd til "Tre-Tradisjonar-Trendar" - Mobiliseringsprosjekt i Setesdal/Indre Agder. Saksnummer FM18034.
RS 51/18	Referat rådmannsmøte 261118 m vedlegg
RS 52/18	Setesdal Politiråd, 7.11.2018, referat
RS 53/18	Referat frå møte i Krypsivfondet 21.11.2018 med vedlegg
RS 54/18	Status prosjekter i Felles løft pr. 1. desember 2018
RS 55/18	Rapport - Regionråd i norge
PS 88/18	Delegerte saker
DS 28/18	Svar på søknad om støtte til ny logo/profil, Bykle Hotell
DS 29/18	Svar på søknad om oppstartstøtte til TD Maskin As
PS 89/18	Drøfting/orienteringssaker
PS 90/18	Orientering ymse repr / utval
PS 91/18	Førespurnader
PS 92/18	Sluttrapport - prosjekt Setesdal grunder og samfunnsutvikling (SGOS)
PS 93/18	Godtgjering - styreleiar og leiar av representantskap - Setesdal regionråd
PS 94/18	Økonomirapport - framlegg til budsjettjustering Setesdal regionråd
PS 95/18	Søknad om støtte DS Bjoren 2019

PS 81/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

MØTEPROTOKOLL

Møtestad: Kommunestyresalen - Evje og Hornnes kommune

Dato: 07.11.2018

Tid: 09:00 – 13:45

Faste medlemar som møte:

Namn	Funksjon	Representerte
Bjørn Alfred Ropstad	Leder	E OG H KOMMUNE
Kay A. Jeiskelid	Medlem	BYKLE KOMMUNE
Tone Lise Avdal	Medlem	BYKLE KOMMUNE
Margit Dale	Medlem	VALLE KOMMUNE
Steinar Kyrvestad	Medlem	VALLE KOMMUNE
Anne Eikerapen	Medlem	BYGLAND KOMMUNE
Vidar Frøysnes	Medlem	BYGLAND KOMMUNE
Lars Reidar Vasland	Medlem	E OG H KOMMUNE
Britt Ingrid Andersen	Medlem	E OG H KOMMUNE

Varamedlemar som møte:

Namn	Møtte for	Representerte
Olav K. Hovet	Knut Hagen	VALLE KOMMUNE

Frå administrasjonen møte:

Namn	Stilling
Marie J. Pedersen	Sekretær
Rita Hansen	Dagleg leiar
Runar Granheim	Rådgjevar

Andre som møte:

Namn	Stilling
Aud Sunniva Fuhr	Rådmann Valle kommune
Aasmund Lauvdal	Rådmann Bygland kommune
Signe Sollien Haugå	Konstituert rådmann Bykle kommune
Gro Bråten	Fylkesordførar Aust-Agder
Ola Olsbu	Aust-Agder fylkeskommune
Oddmund Ljosland	Ordførar Åseral kommune, observatør

Evje,

Marie J. Pedersen
Utvallssekretær

Saksnummer	Innhald
PS 65/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 66/18	Godkjenning av møteprotokoll frå møte 05.09.18
PS 67/18	Styreleiar orienterar
PS 68/18	Dagleg leiar orienterar
PS 69/18	Leiar rådmannsutvalet orienterar
PS 70/18	Fylkeskommunen orienterar
PS 71/18	Referatsaker
RS 40/18	Referat rådmannsmøte 4. oktober 2018
RS 41/18	Referat rådmannsmøte 19. september 2018
RS 42/18	Referat rådmannsmøte 17. oktober 2018
RS 43/18	Referat Setesdal Næringsforum, 24.10.18
RS 44/18	Utviklingsprosjekt før fylkessammenslåing Setesdal vidaregåande skule avd. Hornnes
RS 45/18	Referat frå arbeidsgruppemøte Rv9-prosjektet, 26.09.18
RS 46/18	Sluttrapport Næringsforesight Agder 2030
PS 72/18	Delegerte saker
DS 27/18	Svar på søknad moglegheitsstudie,- Otra elvepark
PS 73/18	Drøfting/orienteringssaker
PS 74/18	Orientering ymse repr / utval
PS 75/18	Førespurnader
PS 76/18	Støtteordning og retningslinjer arrangement i Setesdal
PS 77/18	Berekraftig byggeri - sluttrapport og forslag til oppfølgingsprosjekt
PS 78/18	Budsjett 2019
PS 79/18	Søknad om støtte til utvikling av Sesilåmi
PS 80/18	Søknad om tilskot til gardsbutikk, Heimigard-Rysstad

PS 65/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Ingen merknad til innkalling og sakliste.

PS 66/18 Godkjenning av møteprotokoll frå møte 05.09.18

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Ingen merknad til møteprotokoll 05.09.2018.

Møteprotokollen vert samrøystes godkjent.

Vedtak:

Møteprotokoll 05.09.18 vert godkjent.

Dagleg leiar tilrår:

Møteprotokoll vert lagt fram for godkjenning.

PS 67/18 Styreleiar orienterar

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Styreleiar Bjørn Ropstad orienterte om:

- Sørlandsrådet - Rv9
- Fellesnemnda
- Kommunal- og forvaltningskomiténs besøk i Aust- og Vest-Agder
- RV 9 Nasjonal turistvei
- Høyring inntak SVGS

PS 68/18 Dagleg leiar orienterar

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Dagleg leiar Rita Hansen orienterte om:

- Verdenskongress friluftslivterapi 2021
- Regionplan Agder 2030
- MARA
- Fjell Norge på Internationale Grüne Woche (IGW)
- SGoS

- Næringsfarseight Agder 2030
- Grunderkurs
- Desentralisert utdanning
- Oppdatering av informasjon
- Reiselivsstrategi besøk Agder 2030
- Miljøfyrtårnsertifisering

PS 69/18 Leiar rådmannsutvalet orienterar

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Leiar for rådmannsgruppa Aasmund Lauvdal orienterte om:

- NAV Samarbeid – indre Agder
- Interkommunalt samarbeid
- GDPR – personvern
- Digitaliseringsstrategi

PS 70/18 Fylkeskommunen orienterar

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Ola Olsbu orienterte om status Rv 9. Viktig med framdrift reguleringsplan.

Gro Bråten orienterte om:

- Høyring av inntaksforskrift VGS.
- Statsbudsjettet jfr. regionale utviklingsmidlar. Oppmodar til påtrykk frå ordførarane.

PS 71/18 Referatsaker

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

RS 46/18 Sluttrapport Næringsforesight Agder 2030

Olav Hovet:

Saknar kulturfokus i sluttrapporten næringsforesight Agder 2030.

Referatsaker vart samrøystes godkjent.

RS 40/18 Referat rådmannsmøte 4. oktober 2018

RS 41/18 Referat rådmannsmøte 19. september 2018

RS 42/18 Referat rådmannsmøte 17. oktober 2018

RS 43/18 Referat Setesdal Næringsforum, 24.10.18

RS 44/18 Utviklingsprosjekt før fylkessammenslåing Setesdal vidaregåande skule avd. Hornnes

RS 45/18 Referat frå arbeidsgruppemøte Rv9-prosjektet, 26.09.18

RS 46/18 Sluttrapport Næringsforesight Agder 2030

PS 72/18 Delegerte saker

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Delegerte saker vart samrøystes godkjent.

Steinar Kyrvestad er valt til å representere Regionrådet i arbeidsutvalet i Midt-Agder friluftsråd.
DS 27/18 Svar på søknad moglegheitsstudie,- Otra elvepark
PS 73/18 Drøfting/orienteringssaker

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Ingen Drøfting/orienteringssaker.

PS 74/18 Orientering ymse repr / utval

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Ingen Orientering.

PS 75/18 Førespurnader

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Ingen førespurnader.

PS 76/18 Støtteordning og retningsliner arrangement i Setesdal

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Tilrådinga vert samrøystes vedteke.

Vedtak:

1. Styret godkjenner retningslinene for arrangementstønning som blir presentert i saka.

Dagleg leiar tilrår:

1. Styret godkjenner retningslinene for arrangementstønning som blir presentert i saka.

PS 77/18 Berekraftig byggeri - sluttrapport og forslag til oppfølgingsprosjekt

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Tilrådinga vert samrøystes vedteke.

Vedtak:

1 Styret i Setesdal regionråd godkjenner sluttrapporten «Berekraftig byggeri i Setesdal» under føresetnad at revisorgodkjent reknskap leverast.

2 Styret i Setesdal regionråd løyver kr 100 000,- til oppfølgingsprosjekt «TRE – TRADISJONAR – TRENDAR. Mobiliseringsprosjekt for Setesdal/ Indre Agder» som skissert i prosjektskisse.

Dagleg leiar tilrår:

1 Styret i Setesdal regionråd godkjenner sluttrapporten «Berekraftig byggeri i Setesdal» under føresetnad at revisorgodkjent reknskap leverast.

2 Styret i Setesdal regionråd løyver kr 100 000,- til oppfølgingsprosjekt «TRE – TRADISJONAR – TRENDAR. Mobiliseringsprosjekt for Setesdal/ Indre Agder» som skissert i prosjektskisse.

PS 78/18 Budsjett 2019

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Rita Hansen orienterte om budsjett 2019.

Tilrådinga vert samrøystes vedteke.

Vedtak:

Styret godkjenner forslag til budsjett som framlagt. Dette blir fremja som styret si innstilling til representantskapet.

Dagleg leiar tilrår:

Styret godkjenner forslag til budsjett som framlagt. Dette blir fremja som styret si innstilling til representantskapet.

PS 79/18 Søknad om støtte til utvikling av Sesilåmi

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Margit Dale fremmer forslag om å gjeve stønad for 2019, 2020 og 2021.

Forslaget settast opp mot tilrådinga.

5 røyster for og 5 røyster mot framlegg til Margit Dale. Margit Dale sit forslaget vart vedteke med styreleiarar dobbelrøyst.

Vedtak:

Styret løyver 100.000,- i støtte til Sesilåmi for 2019, 2020 og 2021.

Løyvinga for 2019 dekkast frå ansvar 5000, ledig ramme.

Når det gjeld profilering av Setesdal i samband med Sesilåmi,- forutset ein jamn dialog i god tid før arrangementet.

I etterkant av kvart arrangement, må det leverast ein rapport på arbeidet til Setesdal regionråd.

Dagleg leiar tilrår:

Styret løyver 100.000,- i støtte til Sesilåmi for 2019. Eventuell vidareføring av støtte for 2020 og 2021 handsamast og vurderast etter nye søknadar frå stiftinga Sesilåmi.

Løyvinga dekkast frå ansvar 5000,- ledig ramme.

Når det gjeld profilering av Setesdal i samband med Sesilåmi,- forutset ein jamn dialog i god tid før arrangementet.

I etterkant av arrangementet, i løpet av 2019, må det leverast ein rapport på arbeidet til Setesdal regionråd.

PS 80/18 Søknad om tilskot til gardsbutikk, Heimigard-Rysstad

Saksprotokoll i Setesdal Regionråd - Styre - 07.11.2018

Handsaming:

Margit Dale ønskjer at styre vurderer hennar habilitet då ho driv gardsbutikk sjølv.

Margit Dale vart kjent ugild i saka. Samrøystes.

Tilrådinga vert samrøystes vedteke.

Vedtak:

A: Styret løyver **50.000,-** til gardsbutikk på Heimigard-Rysstad.

Løyvinga kan dekke byggekostnader, grunnarbeid, elektriske installasjonar, marknadsføring og promotering o.l. Løyvinga dekkast frå regionalt næringsfond.

Midlene blir utbetalt på bakgrunn av reiknskapsrapport og dokumentert ferdigstilling, og kan ikkje overskride 10 % av det endelege beløpet.

B: Vedtaket i punkt A er førande for handsaming av framtidige liknande saker; gardsutsal av eigne og andre lokale matprodukt. Administrasjonen får høve til å løyve inntil 10% av investeringsbehovet og oppad avgrensa til 50.000,-. Det blir sett som eit kriterie at samla offentleg støtte ikkje overskridar 50 % av totalt investeringsbehov.

Administrasjonen vurderar i kvar sak om tiltaket har eit godt potensiale for auka lønsemd og vekst for den aktuelle verksemda/gardsbruket og lokale matprodusentar og partnarar. Dekkast frå regionalt næringsfond, så langt det er dekning for midlene der.

Dagleg leiar tilrår:

A: Styret løyver **50.000,-** til gardsbutikk på Heimigard-Rysstad.

Løyvinga kan dekke byggekostnadar, grunnarbeid, elektriske installasjonar, marknadsføring og promotering o.l. Løyvinga dekkast frå regionalt næringsfond.

Midlene blir utbetalt på bakgrunn av reiknskapsrapport og dokumentert ferdigstilling, og kan ikkje overskride 10 % av det endelege beløpet.

B: Vedtaket i punkt A er førande for handsaming av framtidige liknande saker; gardsutsal av eigne og andre lokale matprodukt. Administrasjonen får høve til å løyve inntil 10% av investeringsbehovet og oppad avgrensa til 50.000,-. Det blir sett som eit kriterie at samla offentleg støtte ikkje overskridar 50 % av totalt investeringsbehov.

Administrasjonen vurderar i kvar sak om tiltaket har eit godt potensiale for auka lønsemd og vekst for den aktuelle verksemda/gardsbruket og lokale matprodusentar og partnarar. Dekkast frå regionalt næringsfond, så langt det er dekning for midlene der.

PS 83/18 Styreleiar orienterar

PS 84/18 Dagleg leiar orienterar

PS 85/18 Leiar rådmannsutvalet orienterar

PS 86/18 Fylkeskommunen orienterar

PS 87/18 Referatsaker

Setesdal Regionråd

Deres ref.
2017/62-38

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2018/11320

Dato
30.11.2018

Tilsegn om UT-midler til prosjekt Berekraftig byggeri i Setesdal

Vi viser til søknad datert 27.11.18.

Fylkesmannen har behandla søknaden etter *Virksomhets- og økonomiinstruks for Fylkesmannen 2018* og etter *Regionalt næringsprogram for Aust-Agder og Vest-Agder 2015–2016*.

Vedtak

Fylkesmannen løyver utgreiings- og tilretteleggingsmidlar, kr 100 000 til Setesdal Regionråd og prosjektet Berekraftig byggeri i Setesdal. Tilskotet er avgrensa til 20 % av kostnaden.

1.1 Vilkår

Det er et vilkår for løyvinga at de gjennomfører prosjektet i samsvar med prosjektplanen og godkjent budsjett, og at eventuell annan finansiering blir som planlagt.

1.2 Rapportering og utbetaling

Tilskotet kan vi utbetale etter kvart som de gjennomfører tiltaket, men 25 % av beløpet skal haldast tilbake til det ligg føre sluttrapport og rekneskapsversikt for prosjektet. For å få utbetalt tilskotet må søkjar be skriftleg om dette hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder.

Sluttrapport og rekneskap må vere klart innan 31.10.19. Overskrid de fristen, fell tilsegnet bort. Prosjekteigar kan søkje om forlenga arbeidsfrist. Kontakt Fylkesmannen først, og grunngjev søknaden.

Rapporten skal innehalde skildring av korleis prosjektet er gjennomført (med utgangspunkt i søknaden) og kva resultat prosjektet har gitt. Den skal også innehalde rekneskap med same postar som i tilsegnsbrevet.

1.3 Kontroll og tilbakebetaling

Dersom ikkje vilkåra for utbetaling er oppfylt, kan Fylkesmannen krevje heile eller delar av tidlegare utbetalt beløp tilbakebetalt. Tilsegna vil heilt eller delvis falle bort dersom prosjekteigar endrar tiltaket som ligg til grunn for tilsegna utan samtykke frå Fylkesmannen.

Søkjar pliktar å gi alle opplysningar som Fylkesmannen eller Riksrevisjonen finn naudsynt for å kunne kontrollere at bruken av tilskotsmidlar er i tråd med føresetnadane.

1.4

Saknr. 18/11320	Prosjekt Berekraftig byggeri i Setesdal	Søknadsbeløp 100 000,-
Søkjar Setesdal Regionråd		Organisasjonsnr. 981 543 556
Adresse Postboks 4, 4747 Valle		Kontonr. 2890 67 12905

1.5 Bakgrunn

Setesdal har lange tradisjonar for bruk av tre som byggjemateriale. I moderne tid har spesielt større bygg blitt bygd i stål og betong, medan mindre bygg gjerne blir bygd i tre. Dei siste åra har me sett at også fleire og fleire store bygg blir bygd i tre, og også har berekonstruksjonar i tre. Dette skuldast dels at det er utvikla nye løysingar (til dømes krysslitt tre/ massivtre), og dels at byggjeforskrifta har opna for bruk av tre i større bygg. Ei av dei største barrierane for bruk av tre i større bygg som skular, barnehagar og sjukeheimar, er manglande kompetanse. Kompetanse generelt, og spesielt i tidleg fase, er avgjerande i mange byggjeprosessar. Vidare gjer ulike fordommar og varierende kompetanse om brann, lyd, fukt og kostnader at tre ikkje blir vurdert som eit reelt alternativ for mange utbyggjarar.

Prosjektet Berekraftig byggeri i Setesdal, som blei avslutta hausten 2018, har bidrege til nettverksbygging, bevisstgjerung og lærdom knytt til berekraft og bruk av tre. For å auke nytteverdi av prosjektet ytterlegare, og forhåpentleg kunne bidra til auka verdiskaping for fleire, er det ønskeleg med oppfølging.

1.6 Mål

Prosjektet har som mål å styrke og utvikle eksisterande og nye bedrifter og aktørar knytt til trenæring.

1.7 Tiltak

- Kartlegging og identifisering av aktuelle verksemder.
- Følgje opp aktuelle verksemder med kompetansetiltak, temadagar og befaringar.
- Møteplassfunksjon.
- Ved behov kan prosjektet lage eigne, mindre seminar om bruk av tre.

1.8 Godkjent kostnad og finansiering

Kostnader	
Personalkostnad/ prosjektleiar	kr 230 000
Administrasjonskostnader	kr 50 000
Møter/ seminar, konsulent, reise	kr 220 000
Sum kostnader	kr 500 000
Finansiering	
Setesdal regionråd	kr 100 000
Aust-Agder fylkeskommune	kr 300 000
Fylkesmannen (UT-midler)	kr 100 000
Sum finansiering	kr 500 000

1.9 Vurdering

Skog og trenæringa er heilt avgjerande om ein skal lykkes med eit grønt skifte, både gjennom auka opptak av karbon i skog og auka bruk av fornybare materialar frå skogen. I dag eksisterer det gode treløysningar for de fleste bygg, enten som einaste byggemateriale eller i kombinasjon med andre byggemateriale.

Potensialet for auka bruk av tre i vår region er stort, og det er vår vurdering at dette prosjektet kan bidra til dette. Auka bruk av tre vil også styrke lokal treindustri og i neste omgang gjere primærskogbruket meir lønnsamt. Skogbruk og avverking av tømmer har vore en viktig del av inntektsgrunlaget for mange landbrukseigedommar på Agder, men i den seinare tid med dårleg økonomi i primærskogbruket har skogen bidratt mindre og mindre til det enkelte gardsbruk sin økonomi. Eit løft for primærskogbruket vil igjen kunne styrke inntekts- og sysselsettingsgrunlaget for mange gardsbruk på Agder.

Med hilsen

Unni Svagård (e.f)
Ass. landbruksdirektør

Reidar Tveiten
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandlar: Reidar Tveiten, tlf: 37 01 78 77

WORKFLOWR AS
Breivevegen 42
4755 HOVDEN I SETESDAL
E-post:linne@soelab.no

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:

2018/16-7

Sakshandsamar:

Runar Granheim
runar.granheim@setesdal.no

Dato

26.11.2018

SVAR PÅ SØKNAD TIL MARKEDSAVKLARING - WORKFLOWR AS

Bakgrunn

Viser til søknad datert 13.11.18 om støtte til markedsavklaring, og til møte på Revsnes, med Anne Britt Bjørdal fra Innovasjon Norge, Rita Hansen og Runar Granheim fra Setesdal Regionråd og Linné R Sharpe og Sussanne Hegenscheidt fra Setesdal.shop (Workflowr AS) tirsdag 23.10.

Vi har vurdert søknaden i samråd med Bykle kommune, i og med at dere søker dem om lik støtte. Dere har tidligere i år fått støtte fra Setesdal regionråd og Bykle kommune til markedsavklaring, jfr tilsagnsbrev datert 30.01.18 med delegasjonssaknr. 6/18. Denne støtten var på totalt 50.000.

Vurdering

Vi ser ikke at søknaden vi har fått er i tråd med signalene som ble gitt på det nevnte møtet. Her ble det løftet fram et behov for en tydeligere forretningsmodell/forretningsplan, samt en klar definisjon av verdikjeden/struktur og eierskap i selskapet. Dere ble også oppfordret til å øke intern kompetanse innen forretningsmodell/forretningsplan, f. eks ved å delta på grunderkurs av typen «Fra idé til marked», som arrangeres av Innovasjon Norge. Videre foreligger det heller ikke et konkret budsjett i søknaden.

Det er uklart hvem Setesdal.shop er i verdikjeden, hva som er produktet og hvem som eier de tekniske løsningene, kostnader vs inntekter pr bruker o.l. Er det Setesdal.shop som evt kan utvides/ekspanderes til flere regioner, er det SOE Lab, Webbnm.com, eller er det Workflowr AS? Dere ble også oppfordret til å søke partnerskap i form av forpliktende avtaler/kontrakter med viktige aktører i markedet, - kort sagt, avtaler som innebærer business. Dette er moment som riktignok blir nevnt i søknaden, men ikke på en måte som gjør at vi ser hvordan dere konkret har tenkt å jobbe med dette.

På denne bakgrunn må vi dessverre avslå denne søknaden.

Med helsing
Setesdal regionråd

Runar Granheim
Rådgjevar
Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur

Kopi til Bykle kommune

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Eller post@setesdal.no. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunningeving de har for klaga.

HAUGSEN HOLDING AS
Svartevegen 3
4735 EVJE
E-post:else@dolenhotel.no

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:
2016/59-14

Sakshandsamar:
Runar Granheim
runar.granheim@setesdal.no

Dato
28.11.2018

SVAR PÅ SØKNAD OM STØTTE TIL UTVIKLING AV UTEOMRÅDE - DØLEN HOTEL

Syner til søknad via regional forvalting datert 02.11.18, ref.nr 2018-0024, om støtte til å utvikle uteområdet ved Dølen Hotel.

De søker Setesdal regionråd om støtte på 150.000,- til asfaltering og oppgradering av parkeringsplass og vegen rundt hotellet.

Me må dessverre avslå søknaden.

Denne typen investering til fysisk infrastruktur/vedlikehold som t.d. asfaltering og grunnarbeid ligg utanfor våre økonomiske rammer og føringer for støtte til næringslivet.

Setesdal Regionråd disponerar og administrerar det regionale næringsfondet for Setesdal, i tillegg til ei eiga ramme for prioriterte saker, m.o.a til næringsutvikling. Overordna føringer for næringsfondet, gjeve av Aust-Agder Fylkeskommune er som følger:

- flere gode gründere eller økt nyskaping
- nye arbeidsplasser eller økt sysselsetting
- flere vekstkraftige bedrifter, økt omsetning, lønnsomhet, økt verdiskaping
- økt konkurransekraft, produktivetsforbedringer
- kompetanseutvikling, eller økt tilgang på økt kompetanse
- flere/mer innovative næringsmiljøer
- økt samarbeid med bedrifter, eller mer FoU-miljøer
- omstilling av Sørlandet til lavutslippssamfunnet
- internasjonalt samarbeid og internasjonalisering
- Likestilling, inkludering og mangfold
- økt omstillingsevne, eller økt innovasjonsevne.

I tillegg kan nevnt at Regionrådet ofte støtt bedrifter i oppstartsfasen, bidreg med middel til forprosjekt, markedsavklaring/konseptutvikling, sertifiseringer og marknadsføring/profilering mv.

Etter vår vurdering er dette kostnadar som er sterkt knytta til drift og vedlikehold, og vidare at dette er kostnadar som dei fleste verksemder i dykkar kategori må påreikne å ha.

På denne bakgrunn blir søknaden avslegen.

Med helsing
Setesdal regionråd

Rita Hansen
dagleg leiar

Runar Granheim
Rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast dagleg leiar innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast post@setesdal.no eller Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunngjeving de har for klaga.

SETESDAL REGIONRÅD
Postboks 4
4747 VALLE

Dato: 06.12.2018
Vår ref: 18/6251-4
Deres ref:
Arkivkode: U01
Saksbeh.: Lisbeth Ramsdal

Tilskudd til "Tre-Tradisjonar-Trender" - Mobiliseringsprosjekt i Setesdal/Indre Agder. Saksnummer FM18034.

Etter fullmakt har næringssjefen fattet følgende vedtak i fullmaktssak nr. FM18034:

Aust-Agder fylkeskommune bevilger et tilskudd på inntil kr 300 000 til Setesdal Regionråd til prosjektet *Tre – Tradisjonar og Trender*.

Tilskuddet er bevilget ut fra et kostnadsoverslag på totalt kr 500 000. Ved avkortning av prosjektets endelige totalkostnader i forhold til kostnadsoverslaget, blir tilskuddet tilsvarende avkortet.

Nærmere vilkår for tilsagnet fremgår av utbetalingsvilkår i tilsagnsbrevet.

Bevilgningen belastes: Konesjonskraftinntektene, udisponert ramme.

2. KOSTNADSOVERSLAG OG FINANSIERINGSPLAN

Til grunn for vedtaket ligger totalkostnader på kr 500 000 fordelt på følgende poster:

Personellkostnader/prosjektleder	230.000
Administrasjonskostnader	50.000
<u>Møter, seminar, konsulent, reiser</u>	<u>220.000</u>
Totalt	500.000

Følgende finansieringsplan legges til grunn for vedtaket:

Setesdal Regionråd	100.000
Tilskudd fra Aust-Agder fylkeskommune	300.000
<u>Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder</u>	<u>100.000</u>
Totalt	500.000

Aksept av tilbud.

Ved tilbud om tilskudd som overskrider 100.000 kroner, må det gis skriftlig aksept innen 1 måned dersom tilbudet ønskes benyttet.

Utbetaling og rapportering.

Det stilles krav om rapportering og regnskap som settes opp slik at det kan sammenholdes med det som lå til grunn for vedtaket. Dersom regnskapet viser at totalkostnaden blir lavere enn kostnadsgrunnlaget som lå til grunn for vedtaket, kan tilskuddet tilsvarende avkortes. Før igangsetting av omsøkt tiltak/prosjekt, kreves fullfinansiering.

Faktura eller anmodning om utbetaling sendes Aust-Agder fylkeskommune som e-post til postmottak@austagderfk.no, merket saksnummer og navn på saksbehandler.

Tilskuddet skal som hovedregel utbetales etterskuddsvis. Det kan foretas delutbetalinger på inntil 50 prosent av tilsagnet ved oppstart av prosjektet.

Før sluttutbetaling av tilskuddet skal fylkeskommunen ha tilsendt:

- Faktura/Anmodning om utbetaling påført saksnummer og ressursnr 445954.
- Regnskap skal være satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettoverslaget som lå til grunn for tilskuddet.
- For tilskudd over 200 000 kroner skal tilskuddsmottaker sende inn revidert prosjektrengsrapport som er bekreftet av revisor, alternativt godkjent regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig.
- Skriftlig sluttrapport.

Tilsagnet er gyldig til 31. desember 2020. Etter dette vil hele eller resterende deler av tilsagnet bli trukket tilbake. I helt særskilte tilfeller kan det gis forlengelse i ytterligere ett år. Hvis prosjektet ikke blir gjennomført, blir hele tilskuddet inndratt.

Øvrige vilkår for tilskuddet:

Aust-Agder fylkeskommune er opptatt av at prosjektet/virksomheten synliggjør at det mottas støtte fra fylkeskommunen. Ved markedsføring (brosjyre, nettsted, annonse etc.), arrangement eller presseomtale av prosjekt/tiltak skal dette fremkomme.

Fylkeskommunen og fylkesrevisjonen har adgang til å iverksette kontroll med at tilskuddet nyttes etter forutsetningene. Det samme gjelder for Riksrevisjonen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet i henhold til §10 i bevilgningsreglement og §12 i lov om Riksrevisjonen.

I tilknytning til vedtaket gjør vi oppmerksom på at De etter forvaltningsloven har adgang til å gjøre Dem kjent med deler av sakens dokumenter. Vedtaket kan påklages innen tre uker fra De mottok informasjon om vedtaket, se forvaltningslovens kapittel VI om klage og omgjøring. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt før klagefristens utløp. Klagen oversendes underinstansen (organet som fattet vedtaket), som så vil vurdere om klagen skal imøtekommes. Imøtekommes ikke klagen, oversendes denne til klageinstansen for endelig avgjørelse. Klagen må presisere hvilket vedtak De påklager, årsaken til at De klager, ønskede endringer og eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for klagen. Klagen skal signeres.

Støttmottaker er ansvarlig for at summen av mottatt offentlig støtte ikke overstiger de grensene som EØS-regelverk til enhver tid tillater. Enkelte former for bedriftsstøtte er skattepliktige, jf. skatteloven § 5-30.

Dersom det viser seg at prosjektet ikke vil bli realisert ber vi om at dette blir meddelt oss så snart som mulig. Har De spørsmål i tilknytning til brevet, ta kontakt med undertegnede saksbehandler.

Med vennlig hilsen

Wenche Fresvik
Næringssjef

Torleiv Momrak
Saksbehandler

Tilskudd til "Tre-Tradisjonar-Trender" - Mobiliseringsprosjekt i Setesdal/Indre Agder. Saksnummer FM18034.

Det aksepteres herved at tilskudd mottas på ovennevnte vilkår.

Navn på tilsagnsmottaker: _____

Organisasjonsnr.: _____

Sted/dato:

Søker/Mottakers underskrift:

(Signaturberettiget /daglig leder)

Signert eksemplar sendes: Aust-Agder fylkeskommune v/Regionalavdelingen, Pb. 788 Stoa, 4809 Arendal – eller som epost til: postmottak@austagderfk.no

Arkiv ref: 18/6251

Brevet er godkjent elektronisk.

Referat rådmannsmøte 26.11.18

Dato/tid: 26.11.18 kl 1630 - 1930
Møtested: Bygland kommunehus
Møteleder: Aasmund Lauvdal
Til stede: Anne Sofie Hornnes, Signe Haugå, Aud Sunniva Fuhr, Sten Albert Reisænen og Rita Hansen (referent).

Forfall:
I tillegg møtte:

Sak:	Tema:	Ansvar/ oppfølging:
	GDPR – status Kontrollbesøk med overholdelse av GDPR; i rute, gjort en god jobb og har et godt grunnlag.	
	Interkommunalt samarbeid – oppfølging Følges opp i begynnelsen av 2019.	Aud Sunniva
	Interkommunalt samarbeid – status NAV utredning Proessen går sin gang. Styringsgruppe- og referansegruppearbeidet viktig.	
	Regionplan Agder 2030 Arbeidsutvalget hadde møte 23.11.18. Versjon "0" av planen sendes rådmannsgruppa til informasjon.	Rita
	Setesdal Brann IKS – samarbeid med KBR Mye avhenger av revideringen av dimensjoneringsforskriften . DSB har utarbeidet forslag til ny forskrift, kommer ventelig i løpet av 2019.	
	Selskapskontroll Setesdal Brann IKS Årlig eiermøte legges samtidig som, og i tilknytning til, ett av de årlige representantskapsmøtene. Ref Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll fra KS .	
	Setesdalmuseet eigedom IKS – oppfølging etter gjennomgang forrige møte Mulig felles sak i kommunestyrene i januar. Aasmund og Anna Stella arbeider videre med dette.	Aasmund
	Digitaliseringsstrategi - videre arbeid Se tidligere utsendt notat fra Rita. Følgende blir med i gruppa: <ul style="list-style-type: none"> • Frode Verpe/Bykle kommune • Dagfinn Thorkildsen/Valle kommune • Sonja Lien Skjevraak/Bygland kommune • Dag Haugland/Evje og Hornnes kommune • Lars Erik Domaas/Setesdal IKT Rita ble bedt om å lage forslag til mandat samt lede gruppa.	Rita

	<p>Regional videreutdanningsordning: matematikk for lærere</p> <p>Møte med blant annet FM og UiA. Sjekker ut eventuelt behov med kommunene og tas opp i neste møte.</p>	Rita
	<p>Eventuelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lars Erik Domaas /Setesdal IKT inviteres til neste rådmannsmøte for å planlegge forberedelser til prosjekt nye kommuner. Se vedlegg. • Ordskilde om utfordringer med de store fellessystemene og enkelte leverandører. Påvirker organisasjonen, må tas på alvor. • Generell drøfting av hvordan de ulike interkommunale nettverkene fungerer, hvilke vi har, hvilket mandat de har og hvordan de følges opp. 	

Notat – komme i gang med digitaliseringsstrategi

En digitaliseringsstrategi er et helhetlig, overordnet og styrende dokument som favner utvikling av digitalisering og IKT i kommunene. Målet er at kommunene skal kunne yte bedre tjenester til flere på en mer effektiv måte ved hjelp av gode og tilgjengelige digitale tjenester. Den må gi retning, slik at arbeidet kan følge mulighetene som ligger i IKT i dag, og det som kommer i morgen.

En digitaliseringsstrategi forteller hvilke mål vi har og hva vi må legge vekt på, samtidig som den foreslår hvordan utvikle og nå mål samt hva som skal til for å lykkes. Den må kommunisere retning, struktur og prioriteringer.

Digitalt førstevalg innebærer at forvaltningen så langt som mulig er tilgjengelig på nett, og at nettbaserte tjenester er hovedregelen for forvaltningens kommunikasjon med brukerne. Selv om de fleste i dag bruker elektroniske medier, så vil det alltid være noen som ikke gjør det eller som på et tidspunkt kommer til å «falle ut». Dette er og skal være det offentliges problem, og noe vi må vi ta høyde for. For eksempel å rutinemessige ha det med i innføringsplaner, vurderinger ved kanalvalg etc og ha en plan B klar når det behøves. For eksempel vil «de som ønsker papir får det, men må selv si fra» som oftest være tilstrekkelig til at vi unngår digital diskriminering.

Definisjonsmakten på hva som er god service har flyttet seg de senere år. For mange er nettopp digitale tjenester god service – papir, oppmøte og åpningstider er det ikke. Forventningene om å kunne gjøre mest mulig på nett 24/7 rettes også mot kommunal sektor.

Målrettet arbeid med digitalisering kan gi et solid bidrag på flere områder: støtte opp om kommunenes egne mål, effektivisering, imøtekomme forventninger, gjenbruk av data vi allerede har, økt kvalitet, utviklingsorientering og omdømme. Bli gjerne sett opp mot følgende punkter:

- Måloppnåelse
- Effektivitet
- Kvalitet
- Modernitet

Digitalisering kan være kostbart og fordrer gjerne en kritisk masse, derfor er kost/nytte-vurderinger viktig, og bør alltid ligge til grunn. Videre er planmessig gevinstrealisering og strategi for bruk essensielt, ellers risikerer en å innføre nye løsninger og rutiner samtidig som en fortsetter med de gamle.

Digitalisering innebærer som oftest endringer i arbeidsprosesser, og fordrer at en tenker prosessutvikling, og ikke bare «sette strøm» på dagens prosess. Scenario med blanke ark ofte fruktbart: om vi opprettet denne tjenesten i dag, hvordan ville vi lagt opp dette?

Digitaliseringsprosjekter kan også være krevende for organisasjonen, da det gjerne kommer oppå alt annet.

Standardiserte hyllevareløsninger er praktisk talt alltid å foretrekke. Ikke alt blir bedre ved verken å oppgradere eller skifte ut et system. Det er kanskje et større potensiale ved dagens løsninger enn hva som utnyttes i dag. Slike forhold bør sjekkes ut, kanskje trengs rett og slett påfyll av kompetanse, mer gjensidig erfaringsutveksling, eller lign.

Med økt fokus og sterkt trykk på digitalisering, kommer gjerne behov for å prioritere mellom prosjekter. For å få et mer systematisk trykk på feltet er det både viktig at noen får en «merkelapp i panna», og at har en strategi som gjør at en kan prioritere ut fra et helhetlig perspektiv.

Det gjøres mye godt arbeid i kommunene i dag, men arbeidet er lite koordinert, av og til noe tilfeldig og med varierende samarbeid mellom kommunene.

Rådmannsgruppa er som regel mottaker av forskjellige former for forslag og gode ideer. Verktøy for å ta grep som bestiller, og metoder for hvordan behandle de forskjellige innspillene er lite systematisert og helhetlig. Blant de forhold arbeidet med en digitaliseringsstrategi bør inkludere er derfor arbeidet med å også strukturen for arbeidet. For eksempel kan det være en løsning å etablere en egen digitaliseringsgruppe bestående av representanter fra de forskjellige kommunene samt Setesdal IKT, som legger frem konkrete forslag for rådmannsgruppa. I oppdragsbeskrivelsen listes hvilke forhold som må belyses i forslagene: for eksempel måloppnåelse, kost/nytte, effektivitet, kvalitet og modernitet.

Ut fra målene i en digitaliseringsstrategi bør en også identifisere mulig potensial med større, mer forpliktende samarbeid mellom kommunene. Spesielt administrative støttetjenester og fagområder med tilhørende fellessystemer bør derfor kartlegges med henblikk på potensiale for å bidra til å nå målene i strategien. En slik jobb løses nok best ved å bruke et eksternt firma. Spørsmålet om videre oppfølging av funn blir da sak for rådmannsgruppa og - avhengig av omfang - politisk behandling.

Det finnes en rekke godt beskrevne måter å jobbe med [digitaliseringsstrategi](#), og rundt omkring finnes det også relativt sammenlignbare kommuner og regioner som har gjort ganske mye på dette området. En studietur til en kommune og/eller region vil være nyttig. Likedan å delta på seminar med [KS Agenda](#), tilsvarende seminaret de arrangerer med rådmenn som målgruppe.

Forslag videre arbeid:

1 Opprette et gruppe hvor alle kommunene og Setesdal IKT er representert, med mandat å utarbeide forslag til en felles digitaliseringsstrategi.

2 Rådmannsgruppa og gjerne arbeidsgruppa nevnt over tar en studietur til en relativ sett sammenlignbar kommune/region. Dette for å lære mer om både digitaliseringsstrategiarbeidet og få innblikk i gjennomførte digitaliseringsprosjekter. Input og inspirasjon kan også hentes ved å delta på seminar eller invitere ekspertise inn på møte i rådmannsgruppa.

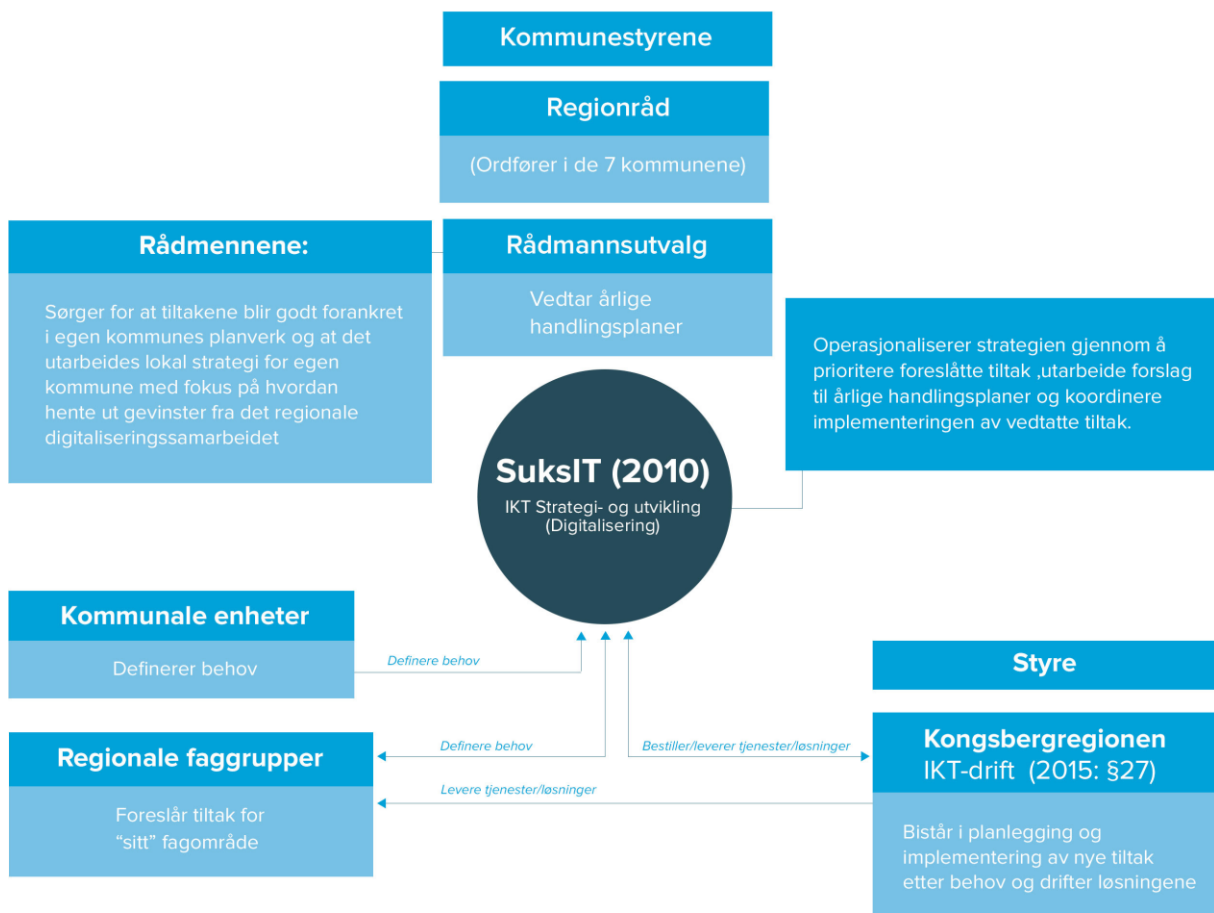
3 Rådmannsgruppa vurderer og finner en hensiktsmessig struktur på selve digitaliseringsarbeidet. Ved for eksempel å gi gruppa nevnt i punkt 1 et konkret mandat til å koordinere arbeidet med egne forslag og forslag som kommer fra enkeltansatte og/eller faggrupper. Gruppa bearbeider forslagene før de legges frem for rådmannsgruppa. Da ville en sikre at forslag koordineres og gjennomgår en vurdering på hvordan de bidrar til og støtter opp om, målene i strategien, kost/nytte osv før rådmannsgruppa tar stilling.

4 Kartlegging av nå-situasjon og identifisering av potensiale ved forskjellige typer samarbeid mellom kommunene bør enten være en del av oppdraget til gruppa nevnt i punkt 1 over eller ved hjelp av eksternt konsulentbistand.

Rita, 29.10.18

Under vises kartet for digitaliseringsarbeid i Kongsbergregionen. Dette er kun tatt med som et eksempel på hvordan organisere og få struktur på digitaliseringsarbeid. Det er mange andre varianter. Det mest interessante ved denne er den svarte sirkelen i midten, som er beskrevet slik:

Kommunene i regionen har også etablert ulike nettverk innenfor ulike tjeneste- og fagområder. Disse har blant annet ansvar for å utarbeide forslag til årlige tiltak for «sine» respektive satsningsområder i strategien – og gjennom dette også sikre at kommunenes ønsker og behov blir ivarettatt. Ansvar for koordineringen av forslagene og operasjonalisering av strategien tillegges kommunenes felles strategiske organ SuksIT.

Notat endring av kommunenummer DDS

23.11.18

Viser til tidligere drøftinger og sender over et kort notat knyttet til videre prosess rundt endring av kommunenummer.

Våre 5 kommuner blir påvirket av fylkessammenslåing 01.01.20 og må gjennomføre et arbeid rundt endring av våre kommunenummer som en konsekvens av sammenslåingen.

For å komme i gang må vi på neste rådmannsmøte bli enige om:

1. Velge ut en prosjektleder

Vi må se på muligheten for å se på frikjøp av en person i en av våre 5 kommuner. KS estimerer ca 264 timer for en prosjektleder.

- Hvor stort frikjøp ?
- Har vi noen naturlige kandidater ?

2. Sette sammen en prosjektgruppe

Forslag kan være en fra hver kommune + en fra Setesdal IKT + prosjektleder

- Er det andre som bør være med ?
- Hva med våre IKS ?

3. Styringsgruppe

Det er vel naturlig at dette blir rådmannsgruppa.

Veien videre:

Så snart prosjektleder og prosjektgruppe er på plass bør det kalles inn til møte.

- Lage en plan

Mvh
Lars Erik Domaas

Konsekvenser av å endre kommunenummer

Juni 2017

INNHOOLD:

1	SAMMENDRAG	3
2	INNLEDNING	6
2.1	Oppdragets bakgrunn og formål	6
2.2	Metode	7
2.3	Dokumentstruktur	7
3	KONSEKVENSER AV Å ENDRE KOMMUNENUMMER	8
3.1	Rapportering	8
3.2	Bruk av fellesløsninger	12
3.3	Lokale arkiv og data	15
3.4	Digitale tjenester til innbyggere og næringsliv	21
3.5	Administrative konsekvenser	23
4	ANBEFALT PROSESS	26
4.1	Fasene ved endring av kommunenummer	26
4.2	Aktiviteter ved endring av kommunenummer	26
5	RESSURSBRUK VED Å ENDRE KOMMUNENUMMER	34
5.1	Oversikt over viktige tidsfrister	34
5.2	Tidslinje for gjennomføring	34
5.3	Estimert ressursbruk	35
6	ANBEFALINGER	39
6.1	Anbefalinger til kommuner	39
6.2	Anbefalinger til KS, etater og statlige virksomheter	40
7	KILDELISTE	41
8	VEDLEGG	46
8.1	Vedlegg 1	46
8.2	Vedlegg 2	49
8.3	Vedlegg 3	56
8.4	Vedlegg 4	58
8.5	Vedlegg 5	61

1 SAMMENDRAG

Regionreformen¹ og vedtatte fylkeskommunesammenslåinger fører til at over 270 kommuner må endre kommunenummer frem mot 2020. Kommunene har ansvar for lokal håndtering av endring av kommunenummer.

PA Consulting² har bistått KS med gjennomføringen av utredningen «Konsekvenser av å endre kommunenummer». Rapporten svarer på følgende problemstillinger:

- Hva må typisk gjøres av endringer i en kommune som følge av å få tildelt nytt kommunenummer?
- Hvordan kan kommunene best gjøre disse endringene?
- Hvor mye ressurser vil det kreve av små, mellomstore og store kommuner?

I tillegg er det utarbeidet en sjekklister som gir et praktisk overblikk over oppgavene en kommune typisk må gjøre når den får nytt kommunenummer.

Konsekvenser av å endre kommunenummer

Endring av kommunenummer fører til konsekvenser for alle sektorene og støttefunksjonene i kommunen. De største konsekvensene er knyttet til rapportering fra kommune til stat og oppdatering av Matrikkelen, hvor kommunenummer inngår i numrene til alle enheter. Figuren under gir et overblikk over alle konsekvensområdene, og hvordan kommunenes sektorer og støttefunksjoner berøres.

	 Håndteres av statlig aktør	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
Rapportering	 				
Bruk av fellesløsninger	 	 	 	 	
Lokale arkiv og data					
Digitale tjenester					
Administrative konsekvenser					

Figur 1. Oversikt over konsekvenser av å endre kommunenummer.

Rapportering: Kommunens rapportering til KOSTRA, PAI-registeret, IPLOS og SOFIE benytter seg av kommunenummer for å identifisere kommunen. For at rapporteringene skal bli riktige må kommunene oppdatere kommunenummer i IKT-systemene det tas filuttrekk fra.

¹ Kilde: Meld. St. 22 (2015-2016)

² Representert ved Grete Kvernland-Berg, Liza Nienova og Hans Henrik Urdahl.

Bruk av fellesløsninger: Alle matrikkelenheter i kommunen må omnummereres. Før denne endringen kan skje, må kommunene rydde opp i feil og avvik i registeret. Kommunene kan i tillegg ha behov for å tilpasse integrasjoner mot lokal kopi av Matrikkelen. Tilgang til Folkeregisteret og Enhetsregisteret påvirkes ikke, men kommunen må vurdere å etablere reserveløsninger hvis kontinuerlig tilgang til data fra registrene er kritisk for tjenesteproduksjonen.

Lokale arkiv og data: Kommunenummer brukes i lokale planregister, kartgrunnlag, teknisk dokumentasjon og byggdata. Enkelte kommuner bruker også kommunenummer til ordning av arkivet og identifikasjon av saker. Forsvarlig håndtering av disse konsekvensene er kritisk for kommunens tjenesteproduksjon.

Digitale tjenester: Det er moderate konsekvenser for digitale tjenester til innbyggere og næringsliv. Kommunenummer brukes for å identifisere kommuner i digitale søknader, og er sentralt for digitale karttjenester og innsynsløsninger. Kommunenummeret må være oppdatert i tjenestene for at de skal være tilgjengelige for innbyggere og næringsliv.

Administrative konsekvenser: Endring i kommunenummer fører til begrensede administrative konsekvenser for kommunen. Fordi endring av kommunenummer ikke medfører endring av organisasjonsnummer unngår kommunen å inngå nye kundeforhold med sine leverandører.

Prosess for å endre kommunenummer

Anbefalt prosess for å endre kommunenummer er utarbeidet med utgangspunkt i kjente og velprøvde rammeverk som Difis Prosjektveiviser³ og Veikart for tjenesteinnovasjon.⁴

Figuren viser den anbefalte prosessen strukturert i fire faser.

Figur 2. Fasene i den anbefalte prosessen for å endre kommunenummer.

Oppstart handler om å etablere et prosjekt og klargjøre de neste fasene. Noen av de viktige aktivitetene i fasen er å etablere et team for prosjektet, planlegge og forankre videre arbeid.

Forberede omfatter både kartlegging av nødvendige endringer og planlegging av hvordan det er mest hensiktsmessig å gjennomføre dem. Det er viktig å involvere fagpersoner på tvers av tjenesteområder, IT og innkjøp for å skaffe en helhetlig oversikt over arbeidet og utarbeide en pragmatisk plan.

Gjennomføre er fasen hvor de aktuelle endringene gjøres. Kommunen, leverandører og eventuelle samarbeidspartnere gjennomfører arbeidet i henhold til den detaljerte planen fra forrige fase.

Avslutte sikrer en ryddig avslutning for prosjektet og at verdifulle erfaringer blir tatt vare på. Ved å følge den anbefalte prosessen kan kommunen være sikker på at konsekvensene av å endre kommunenummer blir håndtert på en god måte.

³ Kilde: [Prosjektveiviseren](#)

⁴ Kilde: [Veikart for tjenesteinnovasjon](#)

Ressursbruk for små, mellomstore og store kommuner

De største kostnadene for kommunene er knyttet til bruk av interne ressurser, siden de fleste konsekvensene av å endre kommunenummer bør håndteres av kommunen. Kommuner kan forvente at den samlede kostnaden for å endre kommunenummer blir som følger:

- **Små kommuner:** Ca. 150 000 kroner
- **Mellomstore kommuner:** Ca. 160 0000 kroner
- **Store kommuner:** Ca. 175 000 kroner

Estimatene tar hensyn til intern ressursbruk og utlegg til anbefalt leverandørstøtte.

Anbefalinger til kommuner, og KS, etater og statlige aktører

Basert på utredningen har PA Consulting laget følgende anbefalinger til kommuner som må endre kommunenummer:

1. Organiser endring av kommunenummer som et prosjekt på tvers av fag og IT.
2. Start tidlig med å lage en plan og involvere berørte aktører.
3. Bruk muligheten til å gjennomføre forbedringer.
4. Still tydelige krav til leverandører.

PA Consulting har følgende anbefalinger til KS, etater og statlige aktører:

1. Løs opp koblinger mot kommunenummer der det er hensiktsmessig.
2. Øk fokus på konsekvenser for kommuner når beslutninger om digitale løsninger og data fattes.

2 INNLEDNING

Kapitlet beskriver oppdragets bakgrunn, formål og metode samt sluttrapportens struktur.

2.1 Oppdragets bakgrunn og formål

Bakgrunnen for utredningen er regionreformen⁵ og vedtatte fylkeskommunesammenslåinger. Nord- og Sør-Trøndelag blir slått sammen 1. januar 2018. I 2020 skal ni fylkeskommuner slås sammen til fem nye regioner.^{6,7} Ved sammenslåing av fylkeskommuner vil alle kommuner i regionene få nye kommunenumre. Det betyr at over 270 kommuner må endre kommunenummer frem til 2020.

Dagens kommunenummerordning ble laget av SSB i forbindelse med folketellingen i 1946.⁸ Alle kommuner i Norge ble tildelt en firesifret kode, der de to første sifrene anga fylkestilhørighet. Numrene brukes i dag hovedsakelig til å identifisere en kommune i nasjonal statistikk og registre, og som en identifikator i datautveksling mellom stat og kommune. Kommunenummer utgjør de første fire sifre i enhetsnumrene i Matrikkelen, nasjonalt register for eiendomsdata, og det brukes i flere kommunale IKT-systemer og i nasjonale fellesløsninger.

Kommunene har ansvar for lokal håndtering av endring i kommunenumre. KS ønsker å dokumentere hvilke endringer kommunene må gjennomføre som følge av tildeling av nytt kommunenummer, slik at kommunene kan forberede seg best mulig.

PA Consulting⁹ har bistått KS med gjennomføringen av utredningen. En rekke kommuner, fylkeskommuner, kommunesamarbeid, statlige aktører og leverandører¹⁰ har bidratt med innsikt og innspill.

Denne rapporten svarer på følgende problemstillinger:

- Hva må typisk gjøres av endringer i en kommune som følge av å få tildelt nytt kommunenummer?
- Hvordan kan kommunene best gjøre disse endringene?
- Hvor mye ressurser vil det kreve av små, mellomstore og store kommuner?

Utredningen er gjort med utgangspunkt i gjeldende beslutning om at sammenhengen mellom kommunenumre og fylkesnumre blir bevart, det vil si at de to første sifrene i kommunenummeret angir fylkestilhørighet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har begrunnet den valgte løsningen med at det er den mest hensiktsmessige løsningen på lengre sikt, selv om den trolig fører til merarbeid på kort sikt. Årsakene for det er at den legger til rette for fremtidige endringer i fylkesstrukturen, samtidig som den beholder dagens logikk.

⁵ Kilde: [Meld. St. 22 \(2015-2016\)](#)

⁶ Kilde: [Prop. 84 S \(2016-2017\)](#)

⁷ Følgende fylkeskommuner slås sammen i 2020: (1) Aust-Agder og Vest-Agder, (2) Buskerud, Akershus og Østfold, (3) Telemark og Vestfold, (4) Hordaland og Sogn og Fjordane og (5) Oppland og Hedmark.

⁸ Kilde: [SSB](#)

⁹ Representert ved Grete Kvernland-Berg, Liza Nienova og Hans Henrik Urdahl.

¹⁰ Vedlegg 1 angir en fullstendig liste over bidragsytere.

Rapporten fokuserer på konsekvenser som oppstår når kommunenummer endres uten at kommunene blir slått sammen. Konsekvenser knyttet til kommunesammenslåing er ikke belyst.

2.2 Metode

PA har benyttet følgende metoder for innhenting og analyse av informasjon:

Gjennomgang av eksisterende rapporter og informasjon fra offentlige kilder. PA har gjennomgått offentlig tilgjengelige rapporter og utredninger om regionreformen og endring av kommunenummer. I tillegg er dokumentasjon om dagens fellesløsninger, kommunal og statlig informasjonsarkitektur og relevant lovdata gjennomgått. Se Kapittel 7 for kildeliste.

Dybdeintervjuer og skriftlige innspill. Det er utført en rekke intervjuer med norske kommuner, fylkeskommuner, kommunesamarbeider, forvaltere av fellesløsninger og leverandører i norsk offentlig sektor. Flere bidragsytere har også gitt innspill per epost. Fullstendig liste over alle bidragsytere angis i Vedlegg 1.

Arbeidsmøter. Det er gjennomført arbeidsmøter med oppdragsgivere underveis i prosjektet, samt et felles arbeidsmøte med kommuner og fylkeskommuner fra Trøndelagsregionen.

Analyser og utredninger. På bakgrunn av innhentet informasjon, har PA analysert konsekvenser, estimert ressursbruk for gjennomføring av endringer og utarbeidet anbefalinger til kommuner og statlige aktører.

2.3 Dokumentstruktur

Rapporten består av fire hoveddeler. Kapittel 3 omhandler konsekvensene av å endre kommunenummer, Kapittel 4 redegjør for den anbefalte prosessen ved gjennomføring av endringen, Kapittel 5 belyser antatt ressursbruk ved endring av kommunenummer og Kapittel 6 gir anbefalinger til kommuner og statlige aktører.

3 KONSEKVENSER AV Å ENDRE KOMMUNENUMMER

Kapitlet gir en detaljert oversikt over konsekvensene av å endre kommunenummer. Det er delt inn etter konsekvensområder – konsekvenser for rapportering, bruk av fellesløsninger, lokale arkiv og data, digitale tjenester til innbyggere og næringsliv, og konsekvenser av administrativ art. For en sektorinndelt oversikt over konsekvensene av å endre kommunenummer henvises det til sjekklisten som er utarbeidet.

Figurene i kapitlet gir et overblikk over alle konsekvensområdene, og hvordan kommunenes sektorer og støttefunksjoner berøres. Der kommunen må utføre oppgaver knyttet til endring av kommunenummer, er det satt inn en rød prikk. En grønn prikk betyr at endring av kommunenummer håndteres fullt eller delvis av en statlig aktør.

Figuren under synliggjør at endring i kommunenummer fører til konsekvenser for alle sektorene og støttefunksjonene i kommunen. De største konsekvensene er knyttet til rapportering fra kommune til stat og oppdatering av Matrikkelen (nasjonalt register over eiendomsdata), hvor kommunenummer inngår i numrene til alle enheter. Detaljer per konsekvensområde er utredet i påfølgende delkapitler.

	 Håndteres av statlig aktør	 Oppgave for kommunen	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
Rapportering	 					
Bruk av fellesløsninger	 		 	 	 	
Lokale arkiv og data						
Digitale tjenester						
Administrative konsekvenser						

Figur 3. Oversikt over konsekvenser av å endre kommunenummer.

3.1 Rapportering

Endring i kommunenummer har store konsekvenser for rapportering fra kommuner til stat. Figuren under synliggjør sentrale rapporteringsområder som blir berørt per sektor. De største konsekvensene er knyttet til rapporteringen til KOSTRA, PAI-registeret, IPLOS og SOFIE. For å sikre riktig rapportering på disse områdene, må kommunene oppdatere kommunenummer i IKT-systemene det tas filuttrekk fra. Hvert område beskrives nærmere i påfølgende avsnitt.

	 Håndteres av statlig aktør	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
KOSTRA	 				
PAI-registeret					
IPLOS	 				
SOFIE					

Figur 4. Oversikt over konsekvenser for rapportering for en kommune som bytter kommunenummer.

Følgende rapporteringer blir ikke berørt av endring i kommunenummer:

- A-meldingen for personal og lønn
- BASIL innen barnehage
- GSI innen grunnskole
- Rapportering til DSB om samfunnssikkerhet, brann og ulykkesvern

Vedlegg 2 inneholder detaljer om disse områdene, og forklaring på hvorfor de ikke blir berørt.

3.1.1 KOSTRA

KOSTRA står for KOMmune-STat-RApportering, og er et nasjonalt informasjonssystem som skal gi viktig styringsinformasjon om kommunal virksomhet.¹¹ Kommuner rapporterer informasjon om tjenester og ressursbruk på tvers av flere tjenesteområder til SSB årlig, og dette danner grunnlag for statistikk.

All informasjon som formidles fra kommunene til SSB overføres elektronisk gjennom SSBs nettportal, enten ved utfylling av elektroniske skjema eller overføring av krypterte filuttrekk fra kommunens egne systemer. Kommunenummer er kommunenes identifikator i både skjema og filuttrekk som leveres til SSB.

Konsekvenser for innlogging til KOSTRA

Innloggingen til rapporteringsportalen benytter kommunens organisasjonsnummer som brukernavn, og påvirkes ikke av endring av kommunenummer.

Konsekvenser for innlevering av data gjennom elektroniske skjema

Alle elektroniske skjemaer som leveres har et felt for kommunenummer. Dette feltet fylles automatisk ut når kommunen logger inn, og SSB vil gjøre de nødvendige endringene for at feltet fylles ut riktig også etter at en kommune har endret kommunenummer.

Konsekvenser for innlevering av data gjennom filuttrekk

Kommunenummer inngår i filuttrekkene som kommunene leverer til SSB. Filuttrekk må leveres for de følgende skjemaene:

¹¹ Kilde: [SSB](#)

- Skjema 0A og 0B – Bevilgnings- og balanseregnskap
- Skjema 15 – Barnevern

Kommunen må endre kommunenummer i økonomi- og regnskapssystemet og barnevernssystemet sitt for å sikre at filuttrekkene som leveres herfra inneholder riktig kommunenummer. Dersom kommunen ikke endrer kommunenummeret i regnskapssystemet og barnevernssystemet sitt, kan filuttrekkene vaskes manuelt.

I tillegg kan filuttrekk leveres i stedet for å fylle ut følgende elektroniske skjemaer manuelt:

- Skjema 11 – Registreringsskjema for sosialhjelp
- Skjema 11B – Registreringsskjema for introduksjonsstønad
- Skjema 11C – Registreringsskjema for kvalifiseringsstønad

Disse elektroniske skjemaene leveres i ett eksemplar per tjenestemottaker i kommunen. Derfor er det som regel mye enklere å levere filuttrekk fra sosialsystemet enn å fylle ut elektroniske skjema. Hvis kommunen leverer filuttrekk i stedet for skjema, må kommunenummer endres i sosialsystemet til kommunen.

Oppsummering av oppgaver knyttet til rapportering til KOSTRA

- Oppdatere kommunenummeret i økonomi- og regnskapssystemet, og teste filuttrekket til KOSTRA
- Oppdatere kommunenummeret i barnevernssystemet, og teste filuttrekket til KOSTRA
- Oppdatere kommunenummeret i sosialsystemet (dersom data fra systemet ikke rapporteres manuelt gjennom elektroniske skjema), og teste filuttrekket til KOSTRA

3.1.2 PAI-registeret

Personaladministrativt informasjonssystem, forkortet PAI-registeret, er et register som driftes av KS.¹² Registeret inneholder en oversikt over alle arbeidstakere i kommunal sektor og deres lønn, arbeidstid, stillingskode og fravær. Hensikten med registeret er at KS skal kunne utarbeide lønns- og personalstatistikker som blant annet skal danne grunnlag for lønnsforhandlinger.

Kommuner rapporterer i dag til PAI-registeret ved å overlevere et årlig filuttrekk fra sitt personal- og lønnsystem til KS. Det leveres to typer uttrekk for hver kommune (og for hvert kommunale foretak) – fraværstatistikk og lønns- og personalstatistikk.

Konsekvenser for innlevering av data gjennom filuttrekk

Den første variabelen i filene som leveres er kommunenummer. For at rapportering til PAI-registeret skal fungere, må kommunenummeret endres i lønns- og personalsystemet til kommunen før filuttrekk tas.

Det er mulig å benytte organisasjonsnummer som identifikator i stedet for kommunenummer i en overgangsperiode. I så tilfelle må KS varsles tidlig, fordi det vil kreve ekstra ressurser fra KS å håndtere alternativ identifikator.

Oppsummering av oppgaver knyttet til PAI-registeret

- Oppdatere kommunenummeret i personal- og lønnsystemet, og teste filuttrekket til PAI-registeret

¹² Kilde: [KS](#)

3.1.3 IPLOS

IPLOS-registeret er et statlig register som samler informasjon fra alle kommuner i Norge om personer som har søkt om, mottar eller har mottatt helse- og omsorgstjenester.¹³ Registeret forvaltes av Helsedirektoratet, og kommunene rapporterer årlig informasjon om sine tjenestemottakere. Dette foregår ved at kommunene sender inn krypterte filuttrekk fra pleie- og omsorgssystemet gjennom Helsenettet.

Konsekvenser for filuttrekkene fra PLO-systemet

Filuttrekkene fra PLO-systemet inneholder kommunenummer som identifiserer kommunetilhørighet for hver enkelte tjenestemottaker. Det betyr at kommunen må oppdatere kommunenummeret sitt i PLO-systemet for at filuttrekket skal bli riktig.

Konsekvenser for rapportering gjennom Helsenettet

Helsenettet benyttes for å sende filuttrekket fra kommunen til Helsedirektoratet. Det sikrer at den krypterte IPLOS-filen blir håndtert på en trygg måte. Kommunenes integrasjon mot Helsenettet blir ikke påvirket av endringer i kommunenummeret (se Vedlegg 2), og det er derfor ikke noen tilpasninger kommunene må gjøre for å kunne fortsette å sende IPLOS-data.

Oppsummering av oppgaver knyttet til IPLOS

- Oppdatere kommunenummeret i PLO-systemet, og teste filuttrekket til IPLOS-registeret

3.1.4 SOFIE

SOFIE (skatt, oppfølging, forvaltning, innfordring og ettersyn) er Skatteetatens nettbaserte system for skatteregnskap.¹⁴ Den løpende inntektsutjevningen av skatteinntekter som betales til kommunene baseres på skatteinngangen som meldes fra kommunene månedlig. Utbetalingene skjer ti ganger i året, og for å sikre korrekte utbetalinger er det kritisk at den løpende innmeldingen av skatteinngang er korrekt.¹⁵

Konsekvenser for innmelding av skatteinngang

Innmelding av skatteinngang er helautomatisert hos mange kommuner. I disse tilfellene har kommunens økonomi- og regnskapssystem en integrasjon mot SOFIE. Denne integrasjonen bruker ofte kommunenummer.

Kommunen må undersøke med leverandør av økonomi- og regnskapssystemet sitt om de har en integrasjon mot SOFIE, og hvis det er tilfellet må kommunenummer oppdateres i økonomi- og regnskapssystemet.

Oppsummering av oppgaver knyttet til SOFIE

- Sjekke med leverandør om økonomi- og regnskapssystemet til kommunen har en integrasjon mot SOFIE, og oppdatere kommunenummer i systemet hvis det er tilfellet

¹³ Kilde: [Helsedirektoratet](#)

¹⁴ Kilde: [Skattedirektoratet](#)

¹⁵ Kilde: [Kommunal- og moderniseringsdepartementet](#)

3.2 Bruk av fellesløsninger

Bruk av fellesløsninger er viktig for å sikre det digitale løftet i både stat og kommune.¹⁶ Endringer i kommunenummeret kan påvirke kommunenes integrasjoner mot fellesløsninger som bruker nummeret som identifikator.

Figuren under viser at statlige aktører håndterer oppdatering av de fleste fellesløsningene, men det er også noen begrensede oppgaver som faller på kommuner. De største konsekvensene for kommuner er knyttet til oppdatering av Matrikkelen. Endring av kommunenummer medfører omnummerering av alle matrikkelenheter. Før denne endringen kan skje, må kommunene rydde opp i feil og avvik i registeret. Kommunene kan også ha behov for å tilpasse integrasjoner mot lokal kopi av Matrikkelen. Hvert område beskrives nærmere i påfølgende avsnitt.

	 Håndteres av statlig aktør	 Oppgave for kommunen	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
Matrikkelen					 	
Folkeregisteret og Personregisteret	 		 		 	
Enhetsregisteret					 	

Figur 5. Oversikt over konsekvenser for bruk av fellesløsninger for en kommune som bytter kommunenummer.

Kommunenes bruk av følgende fellesløsninger blir ikke berørt av endring av kommunenummer:

- ID-porten
- Kontakt- og reservasjonsregisteret
- E-signering
- KS SvarUt og digital postkasse
- Altinn
- KS Læring
- ByggSøk
- Adresseregisteret og Helsenettet
- Kjernejournal
- E-resept
- SYSVAK
- Feide
- PAS og PGS – nasjonale løsninger for prøvegjennomføring
- Vigo
- Det offentlige kartgrunnlaget
- Valgsystem

Vedlegg 2 inneholder detaljer om bruk av disse fellesløsningene, og forklaring på hvorfor de ikke blir berørt.

¹⁶ Kilde: [Direktoratet for IKT og forvaltning](#)

3.2.1 Matrikkelen

Matrikkelen er det offisielle registeret over all fast eiendom i Norge.¹⁷ Registeret inneholder viktig informasjon om hver enkelt eiendom, eller matrikkelenhet, som for eksempel eiendomstype, eierforhold, areal og grenselinjer.

Hver matrikkelenhet identifiseres med et matrikkelnummer, og de fire første sifrene av matrikkelnummeret er identisk med kommunenummeret til kommunen eiendommen tilhører.

Konsekvenser knyttet til omnummerering av matrikkelenheter

Ved endring av kommunenummer må alle matrikkelenhetene i kommunen få nytt matrikkelnummer. Kommunen er lokal matrikkelmyndighet, det vil si ansvarlig for oppdatering av Matrikkelen, men det er Kartverket som gjennomfører selve omnummereringen av matrikkelenhetene ved endring av kommunenummer. Før Kartverket kan utføre dette, må Matrikkelen være ajourført og avstemt mot Grunnboken. Selv om kommunene er ansvarlige for å holde Matrikkelen ajourført og avstemt mot Grunnboken til enhver tid, er det erfaringsmessig ikke alltid slik. Forsinkelser i saksbehandling er eksempelvis en vanlig årsak til at det kan være uoverensstemmelse mellom Matrikkelen og Grunnboken.

Ajourføring av Matrikkelen er det samme som å holde Matrikkelen oppdatert i henhold til saksbehandling i kommunen. Det er kommunens ansvar at Matrikkelen er fullstendig ajourført før endring av kommunenummer kan skje.

Avstemming av Matrikkelen mot Grunnboken vil si å sørge for at det er overensstemmelse mellom Matrikkelen og Grunnboken. Dette oppnås ved at alle matrikkeldokumenter som skal tinglyses blir tinglyste. Dette gjelder særlig ved oppretting av ny matrikkelenhet, sammenslåing av enheter, arealoverføring mellom enheter og endring av eierseksjon, som beskrevet i matrikkellova §24 første ledd.¹⁸ Ved tinglysing må disse sakene være ført i Matrikkelen på forhånd, men matrikkelføringen er ikke endelig før tinglysingen er gjennomført.

Konsekvenser for integrasjoner mot Matrikkelen

Enkelte kommuner har direkte integrasjoner mot den sentrale Matrikkelen, mens de fleste kommuner har en lokal kopi av Matrikkelen, som oppdateres nærmest i sanntid fra den sentrale Matrikkelen og er integret med kommunens systemer.

Direkte integrasjoner mot den sentrale Matrikkelen vil videreføres uten at kommunen trenger å gjøre noen tilpasninger i sine systemer.

Integrasjoner mot lokal kopi av Matrikkelen må videreføres av kommunen i tett dialog med leverandørene. Ut fra hvordan integrasjonene er satt opp lokalt, vil det kreves forskjellige tilpasninger for å videreføre dem etter endret kommunenummer.

Konsekvenser for historiske data

Når matrikkelenhetene i kommunen får nye matrikkelnumre, vil ikke utgåtte matrikkelenheter omnummereres, kun nåværende enheter. Det vil gjøre det mer krevende for kommunen å holde oversikt over, og arbeide med, historikk for matrikkelenhetene.

Oppsummering av oppgaver knyttet til Matrikkelen

- Ajourføre Matrikkelen i god tid før kommunen får nytt kommunenummer

¹⁷ Kilde: [Kartverket](#)

¹⁸ Kilde: [Lovdata](#)

- Avstemme Matrikkelen mot Grunnboken i god tid før kommunen får nytt kommunenummer
- Kartlegge lokale kopier av Matrikkelen, og vurdere om det kreves noe teknisk arbeid for å videreføre disse etter endret kommunenummer
- Videreføre eventuelle integrasjoner mot lokale kopier av Matrikkelen

3.2.2 Det sentrale folkeregisteret og Personregisteret

Det sentrale folkeregisteret, vanligvis kalt Folkeregisteret, inneholder informasjon om alle personer som er tilknyttet Norge, og forvaltes av Skatteetaten.¹⁹ Alle personer som bor i Norge registreres med en skattekommune, som identifiseres med kommunenummer.

Personregisteret er Norsk Helsenetts kopi av Folkeregisteret, som er tilgjengelig gjennom Helsenettet (se Vedlegg 2 for mer informasjon om Helsenettet).²⁰

Konsekvenser knyttet til bruk av Folkeregistret

Når kommunenummer endres i Matrikkelen oppdateres det også automatisk i Folkeregisteret sentralt.

Kommunene trenger ikke å gjøre noen tilpasninger for å beholde eksisterende tilganger og integrasjoner til det sentrale Folkeregisteret. Det kan likevel kreves noe teknisk arbeid for å videreføre lokale kopier av det sentrale Folkeregisteret. Kommunen trenger å kartlegge lokale kopier av det sentrale Folkeregisteret i de forskjellige enhetene, undersøke om det kan oppstå utfordringer ved oppdatering av disse, og om det er behov å oppdatere kommunenummer i integrasjonene.

Oppdateringen av Folkeregisteret vil skje tett opp mot ikrafttredelsen av nytt kommunenummer. Det er ikke sikkert at Folkeregisteret vil være klart til å avgi oppdaterte data øyeblikkelig etter oppdateringen. Derfor må kommunen vurdere om det er kritisk å få oppdaterte data rett etter iverksettelsen av et nytt kommunenummer, og eventuelt ha en reserveløsning på plass.²¹

Kommunen kan også ha behov en ekstra oppdatering av persondata fra distributør av data fra Folkeregisteret like etter at kommunenummer er endret, hvis oppdaterte data ikke kommer ved årsskifte etter dagens avtale med distributøren.

Konsekvenser knyttet til bruk av Personregisteret

Ved endring av kommunenummer vil Personregisteret oppdateres automatisk fra Folkeregisteret. Kommunene trenger ikke å gjøre noen tilpasninger for å beholde eksisterende tilganger og integrasjoner til Personregisteret.

Oppdateringen av Personregisteret vil skje tett opp mot ikrafttredelsen av nytt kommunenummer, og etter at Folkeregisteret har prosessert alle data. Det er ikke sikkert at Personregisteret vil være klart til å avgi oppdaterte data øyeblikkelig etter oppdateringen. Derfor må kommunen vurdere om det er kritisk å få oppdaterte data rett etter iverksettelsen av et nytt kommunenummer, og eventuelt ha en reserveløsning på plass.

¹⁹ Kilde: [Skatteetaten](#)

²⁰ Kilde: [Norsk Helsenett](#)

²¹ Hvis kommunen ser at det er risiko for nedetid for en eller flere tjenester må de varsle innbyggerne om dette. Varslingen bør skje kort tid før tjenesten blir utilgjengelig.

Oppsummering av oppgaver knyttet til Folkeregisteret og Personregisteret

- Kartlegge lokale kopier av Folkeregisteret, og vurdere om det kreves noe teknisk arbeid for å videreføre disse etter endret kommunenummer
- Vurdere om det er kritisk å ha tilgang til oppdaterte data fra Folkeregisteret eller Personregisteret øyeblikkelig etter oppdateringen, og eventuelt etablere en reserveløsning ved behov
- Videreføre eventuelle integrasjoner mot lokale kopier av Folkeregisteret

3.2.3 Enhetsregisteret

Enhetsregisteret inneholder nøkkelinformasjon om næringslivet og offentlige etater. Enheter i Enhetsregisteret registreres med blant annet navn, adresse og tilknyttede roller (for eksempel daglig leder og styremedlemmer).²² Kommunenummer lagres som del av adressen til hver enhet som er lagret i Enhetsregisteret. Enhetsregisteret lagrer også personlig informasjon om alle personer med roller i en enhet i registeret.

Konsekvenser knyttet til oppdatering av Enhetsregisteret

Når Matrikkelen blir oppdatert med nye kommunenummer, henter Enhetsregisteret oppdaterte kommunenummer rett fra Matrikkelen der det er mulig. For resterende enheter kjøres egen oppdatering av kommunenummeret.

Dersom personer med roller i Enhetsregisteret bor i kommuner som endrer kommunenummer, vil oppdateringen av deres personlige informasjon hentes direkte fra Folkeregisteret.

Kommunene trenger ikke å gjøre noen tilpasninger for å beholde eksisterende tilganger og integrasjoner til Enhetsregisteret.

Oppdateringen av Enhetsregisteret skjer tett opp mot når nytt kommunenummer trer i kraft, 1. januar. Ved svært store mengder av endringer kan oppdateringen av enhetene måtte skje over flere dager. Det er ikke sikkert at Enhetsregisteret vil være klart til å avgi oppdaterte data øyeblikkelig etter oppdateringen. Derfor må kommunen vurdere om det er kritisk å få oppdaterte data rett etter iverksettelsen av nytt kommunenummer, og eventuelt ha en reserveløsning på plass.

Kommunen må også være forberedt på å behandle et stort volum av endringer fra registeret hvis kommunen må oppdatere lokale kopier av Enhetsregisteret.

Oppsummering av oppgaver knyttet til Enhetsregisteret

- Vurdere om det er kritisk å ha tilgang til oppdaterte data øyeblikkelig etter oppdateringen, og eventuelt etablere en reserveløsning ved behov

3.3 Lokale arkiv og data

Endring av kommunenummer gir betydelige konsekvenser for lokale arkiv og data.

Kommunenummer brukes i lokale planregister, kartgrunnlag, teknisk dokumentasjon og byggdatabaser. Enkelte kommuner bruker også kommunenummer til ordning av arkivet og identifikasjon av saker. Forsvarlig håndtering av disse konsekvensene er kritisk for

²² Kilde: [Brønnøysundregistrene](#)

kommunens tjenesteproduksjon. Figuren under gir oversikt over konsekvensene for lokale arkiv og data. Hvert område beskrives nærmere i påfølgende kapitler.

	 Håndteres av statlig aktør	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
Arkivnøkkel					
Sakarkiv					
Arkivplan					
Planregister					
Lokale kartdata					
Dokumentasjon for tekniske tjenester					
Dokumentasjon for byggforvaltning					
Skolekort					

Figur 6. Oversikt over konsekvenser av å endre kommunenummer for lokale arkiv og data.

Lokale data som ikke er angitt i oversikten over, bruker ikke kommunenummer og blir dermed ikke berørt. Bibliotek katalog og lånekort kan inneholde kommunenummer, men bør ikke endres. Se Vedlegg 2 for detaljer.

3.3.1 Arkivnøkkel

Alle offentlige organer er pålagt å ha et klassifiseringssystem for arkivet sitt - arkivnøkkelen²³. Arkivnøkkelen skal omfatte alle de forskjellige sakstypene organet behandler, og det er anbefalt å skille mellom fagsaker og egenforvaltning. Arkivnøkkelen dikterer arkivkodene for de forskjellige sakstypene. Arkivkoden skal føres i journalen, hvor alle saker og saksdokumenter registreres.

Konsekvenser for arkivnøkkel

Det er ikke vanlig praksis å inkludere kommunenummer som del av klassifiseringssystemet på kommunenivå, fordi saker som behandles av kommunen naturlig tilhører kommunen.

Dersom arkivfunksjonen er lagt til et interkommunalt samarbeid er det mulig at kommunenummer inngår i arkivnøkkelen. Det er imidlertid mer vanlig at hver kommune har sin egen arkivdel i samarbeidet, hvor kommunenummer ikke brukes som del av arkivnøkkelen.

Kommunenummer kan inngå i arkivnøkkel for samkommuner. En samkommune er et forpliktende samarbeid mellom to eller flere kommuner for å løse felles oppgaver. Det finnes

²³ Kilde: [Arkivverket](#)

to slike i Norge – Innherred samkommune (hvor kommunene Levanger og Verdal deltar), og Midtre Namdal samkommune (hvor kommunene Namsos, Namdalseid, Fosnes og Overhalla deltar). Samkommuner opphører 1. januar 2020.

Dersom kommunenummeret benyttes i arkivnøkkelen, kan det være aktuelt å oppdatere arkivnøkkelen etter at kommunen har fått et nytt kommunenummer. Dette kan gjøres gjennom å opprette en ny arkivdel med en oppdatert nøkkel, eller periodisere arkiv. Kommunen kan også bestemme seg for å løse koblingen mellom arkivnøkkelen og kommunenummeret, og beholde arkivnøkkelen slik den er.

Oppsummering av oppgaver knyttet til arkivnøkkel

- Vurdere behov for å opprette ny(e) arkivdel(er) eller periodisere arkiv dersom kommunenummer inngår i arkivnøkkel

3.3.2 Sakarkiv

Sakarkiv er den delen av arkivet som består av saksdokumenter.²⁴ Kommunenummer kan i noen tilfeller brukes i saksbehandling, og dermed inngå i saksdata. Det kan være en del av saksnummer eller stå som referanse på saken for å hente informasjon fra nasjonale og lokale registre.

Konsekvenser for saksnumre

Dersom kommunenummer er benyttet som en del av saksnummer, kan kommunen opprette ny(e) arkivdel(er) hvor nye saksnumre vil inneholde oppdatert kommunenummer. Et annet alternativ er å løse koblingen mellom kommunenummer og saksnummer. Hva som er mest hensiktsmessig må avgjøres av kommunen.

Konsekvenser for plan- og byggesaker

Det er vanlig praksis å inkludere en eiendomsreferanse i saksbehandling av plan- og byggesaker. Matrikkelnummeret til eiendommen er den mest brukte eiendomsreferansen i saksbehandling. Referansen brukes til innhenting av informasjon fra Matrikkelen, planregister og kartgrunnlag via geointegrasjon-standarden²⁵ (GI-standarden), leverandør-/egenutviklede integrasjoner, eller manuelle rutiner.

For å sikre riktig eiendomsreferanse på nye saker, må kommunenummeret oppdateres i sak-/arkivsystemet. For pågående saker, må eiendomsreferanse oppdateres på hver enkelt sak. Dersom manuell oppdatering av pågående plan- og byggesaker er tidkrevende, kan kommunen bestille et script for automatisk oppdatering av alle saker fra leverandøren av sak-/arkivsystemet.

Videre trenger kommunen å videreføre eksisterende integrasjoner som bruker eiendomsreferanse fra plan- og byggesaker. Dersom integrasjonene er basert på GI-standarden, vil de videreføres automatisk så lenge kommunenummeret i sak-/arkivsystemet er oppdatert. Dersom kommunen har leverandør- eller egenutviklede integrasjoner, må kommunen undersøke hvordan integrasjonene er satt opp lokalt, og gjøre nødvendige tilpasninger i disse.

²⁴ Kilde: [Arkivverket](#)

²⁵ Kilde: [Geointegrasjon](#)

Konsekvenser for periodisering av arkivet

Etter Riksarkivets vurdering,²⁶ er et nytt kommunenummer ikke en organisasjonsendring eller annen endring av den typen som medfører en grunnleggende endring i arkivet eller arkivstrukturen. Det er dermed ikke påkrevd med periodeskilte, verken skarpt eller mykt.

Kommunen bør allikevel vurdere om det er behov for å periodisere arkivet i de tilfellene der det er hensiktsmessig for å rydde opp eller der kommunenummer er en del av arkivnøkkelen.

Oppsummering av oppgaver knyttet til sakarkiv

- Endre parameter for kommunenummer i sak-/arkivsystemet
- Oppdatere kommunenummer på pågående saker der det brukes
- Videreføre integrasjoner mot planregister, kartgrunnlag og Matrikkelen
- Vurdere behov for å opprette ny(e) arkivdel(er) hvis kommunenummer har blitt brukt i saksnumre
- Vurdere behov for periodisering av arkivet

3.3.3 Arkivplan

Alle offentlige organ skal ha en arkivplan som beskriver hva arkivet inneholder og hvordan det er organisert.²⁷ Det er vanlig praksis å beskrive organiseringen til organet i tillegg til historikk som har hatt betydning for arkivarbeidet.

Konsekvenser for arkivplan

Hvis kommunenummer har blitt brukt i arkiv, for eksempel som del av saksnummer eller generelt i saksbehandling, vil det være behov for å dokumentere endringen av kommunenummer i arkivplanen. Det er uansett lurt å dokumentere endringen i arkivplanen for å gjøre det enklere å holde oversikt over historikk i arkivet.

Oppsummering av oppgaver knyttet til arkivplan

- Dokumentere endring av kommunenummer i arkivplan

3.3.4 Planregister

Alle kommuner må ifølge plan- og bygningsloven ha et planregister.²⁸ Planregisteret skal helst være digitalt, som betyr at planregisteret er en database med fullstendig og systematisert informasjon over endelig vedtatte arealplaner.²⁹ Alternativet er en enkel liste over endelig vedtatte arealplaner.

Konsekvenser for gjeldende planregister

Kommunenummer må oppdateres i planregisteret. Siden bare kommunenummer endres, og ikke gårds- og bruksnummer, adresser eller grunnkretser, er oppdateringen av kommunenummer enkel.

²⁶ Kilde: [Arkivverket](#)

²⁷ Kilde: [Arkivverket](#)

²⁸ Kilde: [Lovdata](#)

²⁹ Kilde: [Arkivverket](#)

Arbeidet gjøres vanligvis maskinelt ved å kjøre en database-oppdatering. Kommunen må selv vurdere om de trenger støtte fra leverandør for å gjennomføre dette arbeidet.

Konsekvenser for historisk data

Utgåtte planer i planarkivet skal ikke oppdateres med nytt kommunenummer. Det medfører derfor en utfordring når det gjelder historisk oversikt over arealplaner i kommunen.

Oppsummering av oppgaver knyttet til planregister

- Oppdatere kommunenummer i planregister

3.3.5 Lokale kartdata

Kommunen er avhengig av oppdaterte kartdata for å ivareta forsvarlig tjenesteproduksjon innenfor plan, bygg og geodata. I tillegg til å bruke Det offentlige kartgrunnlaget (les mer om DOK i Vedlegg 2) har kommunene en rekke lokale kartdatasett.

Noen av kartdatasettene kommunen forvalter blir også levert til felles kartdatabase (FKB),³⁰ som eies og forvaltes av Kartverket. Disse datasettene er kalt FKB-data og må kontinuerlig vedlikeholdes av kommunen. FKB-data omfatter:

- Bygningsbase
- Tiltaksbase
- Veibase

Flere dataobjekter i lokale kart kan ha kommunenummer som datafelt. Dette er tilfellet for alle kart basert på SOSI-standarden³¹ og potensielt flere kart utformet etter lokale standarder.

Konsekvenser for lokale kartdata

Lokale kart- og FKB-data eies av forskjellige enheter i kommunen. Oppdatering av kommunenummer må avklares med eierne av de forskjellige kartdataene.

Hvis kartdataene ikke er basert på SOSI-standarden må kommunen undersøke om og eventuelt hvordan kommunenummer brukes.

Selve omnummereringen av et kartdatasett gjøres maskinelt ved å kjøre en database-oppdatering. Kommunen må selv vurdere om de trenger støtte for å gjennomføre dette arbeidet.

Konsekvenser for historisk data

Arkiverte kartdata skal ikke omnummereres, som gjør at det vil bli utfordrende å holde oversikt over historisk utvikling av kartdata.

Oppsummering av oppgaver knyttet til lokale kartdata

- Undersøke om og eventuelt hvordan kommunenummer brukes i lokale kartdata hvis dataene ikke er basert på SOSI-standarden
- Oppdatere kommunenummer i lokale kartdata

³⁰ Kilde: [Kartverket](#)

³¹ Kilde: [Kartverket](#)

3.3.6 Dokumentasjon for tekniske tjenester

De viktigste tekniske tjenestene er knyttet til vann og avløp, renovasjon og brann- og miljø sikkerhet. Underliggende dokumentasjon for disse tjenestene er vanligvis knyttet til eiendom og bruker som oftest kommunenummer for å identifisere hver enkelt eiendom.

Dokumentasjon for tekniske tjenester lagres i forskjellige databaser. Disse administreres vanligvis ved hjelp av ett eller flere systemer for tekniske tjenester. Systemene kan være integrert mot nasjonale registre, som f.eks. Matrikkelen.

Konsekvenser for dokumentasjon for tekniske tjenester

Kommunen trenger å oppdatere alle databaser som inneholder kommunenummer. Oppdateringene kan i mange tilfeller gjøres manuelt eller ved å kjøre masseoppdateringer av databasene. Ved masseoppdateringer, kan kommunen behøve støtte fra leverandør(er) av tekniske systemer. Dette kan for eksempel være tilfellet hvis databasen har en komplisert datastruktur. Etter oppdateringene må kommunen sjekke at alle endringene skjedde uten feil.

Oppsummering av oppgaver knyttet til dokumentasjon for tekniske tjenester

- Skaffe en oversikt over databaser for tekniske tjenester som bruker kommunenummer
- Oppdatere kommunenummer i databasene og sjekke at oppdateringene skjedde uten feil

3.3.7 Dokumentasjon for byggforvaltning

Oppdatert dokumentasjon for byggforvaltning er nødvendig for at kommunen skal kunne sikre stabil drift av kommunale bygg. Denne dokumentasjonen lagres i databaser som vanligvis administreres ved hjelp av FDV-systemer. Disse kan være integrert mot nasjonale registre, som f.eks. Matrikkelen. Siden dokumentasjonen knytter seg mot eiendom, brukes som oftest kommunenummer for å identifisere hver eiendomsenhet.

Konsekvenser for dokumentasjon for byggforvaltning

Kommunen må få oversikt over all dokumentasjon for byggforvaltning som bruker kommunenummer. Denne dokumentasjonen må oppdateres med nytt kommunenummer.

Hvis kommunens FDV-system har integrasjon mot Matrikkelen, kan kommunenummer oppdateres ved å kjøre oppdatering mot Matrikkelen.

Det er også vanlig at FDV-systemet ikke har integrasjon mot Matrikkelen. I slike tilfeller må kommunen undersøke med leverandøren av systemet hvordan de enklest kan håndtere endringen. Det er vanligvis behov for å gjennomføre enkle masseoppdateringer av dokumentasjonsdatabasen.

Manuell kontroll må påregnes i etterkant for å sjekke om oppdateringene skjedde uten feil.

Kommunen kan også bestille støtte fra leverandør av FDV-system til å oppdatere kommunenummeret. Noen leverandører tilbyr støtte til å oppdatere kommunenummeret uten kostnad.

Oppsummering av oppgaver knyttet til dokumentasjon for byggforvaltning

- Skaffe oversikt over dokumentasjon for byggforvaltning som bruker kommunenummer
- Oppdatere kommunenummer i dokumentasjonen og sjekke at oppdateringene gikk uten feil

3.3.8 Skolekort

Skolekort er samlingen av administrativ informasjon om hver skole i en kommune. Eksempler på viktig informasjon som inngår i skolekortet er skolens navn, adresse og skoleeier. Denne informasjonen administreres vanligvis i skoleadministrative system installert på hver enkelt skole.

Konsekvenser for oppdatering av skolekort

Det er ofte slik at skoleeier identifiseres ved kommunenummeret for alle offentlige barne- og ungdomsskoler. Hvis dette er tilfellet, må skolekortet oppdateres med nytt kommunenummer. Kommunen kan i noen tilfeller gjøre dette selv.

Korrekt identifikasjon av skoleeier er viktig for flere tjenester som for eksempel:

- SMS-varsling til foresatte
- Verifisering av elevinformasjon mot Folkeregisteret
- Integrasjon mellom skoleadministrativt system og læringsplattformer som f.eks. It's Learning

Oppsummering av oppgaver knyttet til skolekort

- Kartlegge om kommunenummer brukes i skolekort for å identifisere skoleeier og eventuelt oppdatere disse

3.4 Digitale tjenester til innbyggere og næringsliv

Konsekvensene av å endre kommunenummer for digitale tjenester til innbyggere og næringsliv er moderate.

Kommunenummer brukes for å identifisere kommuner i digitale søknader, og er sentralt for digitale karttjenester og innsynsløsninger. Kommunenummeret må være oppdatert i tjenestene for at de skal være tilgjengelige for innbyggere og næringsliv.

Digitale tjenester er tilgjengelige i flere kommunale sektorer, og alle kommunale sektorer blir derfor berørt av konsekvensene på dette området. Det gjenspeiles i figuren under.

	 Håndteres av statlig aktør	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
Digitale søknader					
Karttjenester					
Innsynsløsninger					

Figur 7. Oversikt over konsekvenser av å endre kommunenummer for digitale tjenester.

3.4.1 Digitale søknader

Kommuner har vanligvis en blanding av digitale og manuelle søknader for sine innbyggere og næringsliv. Løsningene for digitale skjema bruker kommunenummer for å sikre at riktige søknader leveres til riktig kommune. Kommunen mottar søknader enten per epost eller direkte i saksbehandlingssystemet gjennom en tilpasset integrasjon.

Konsekvenser for digitale søknader

Leverandørene av løsninger for digitale søknader oppdaterer kommunenummer i sine løsninger uten ekstra kostnad for kommunen. Den eneste oppgaven som faller på kommunen er å oppdatere lenker til søknadene på sine hjemmesider i samråd med leverandørene.

Oppsummering av oppgaver knyttet til digitale søknader

- Oppdatere lenker til digitale søknader på hjemmesidene til kommunen i samråd med leverandør av løsninger for digitale søknader

3.4.2 Karttjenester

Digitale karttjenester gir innbyggere og næringsliv tilgang til gratis, detaljerte kartdata for sin kommune. Tjenestene inneholder ofte lokale data, i tillegg til data fra nasjonale registre.

Konsekvenser for karttjenester

Hvis karttjenester kun bruker data fra nasjonale registre, er det ikke noen oppgaver som faller på kommunen.

Dersom kommunen gjør lokale data tilgjengelige i karttjenestene, må det sikres at disse er oppdaterte. Se kapitlet 3.3 for detaljer om håndtering av lokale arkiv og data. Det kan videre være behov for å tilpasse integrasjoner mellom lokale data og karttjenester.

Oppsummering av oppgaver knyttet til karttjenester

- Få oversikt over lokale data som gjøres tilgjengelig i kommunens karttjenester, og oppdatere disse

- Undersøke om det er nødvendig å gjøre tilpasninger i integrasjoner mellom lokale data og karttjenestene, og eventuelt utføre nødvendig teknisk arbeid

3.4.3 Innsynsløsninger

Innsynsløsninger gir innbyggere og næringsliv innsyn i offentlig informasjon som tilhører kommunen. Plan- og byggesaker, politiske saksdokumenter og postlister er vanlige typer informasjon som gjøres tilgjengelige i kommuners innsynsløsninger. Innsynsløsningen er vanligvis integrert mot kommunens sak-/arkivsystem og eventuelle andre relevante systemer.

Konsekvenser for innsynsløsninger

Kommunen må få oversikt over integrasjoner mot innsynsløsningen, og hvordan de er satt opp. Det kan være flere integrasjoner som bruker kommunenummer som dermed må oppdateres. For eksempel bruker søk-funksjonen for eiendomsdata ofte kommunenummer som identifikator.

Konsekvenser for historiske data

Når kommunen endrer kommunenummer vil det bli mer utfordrende å få oversikt over historiske data som omhandler eiendom. Siden arkiverte data ikke kan endres, vil de inneholde referanser til utgått kommunenummer. Det er behov for ny funksjonalitet i innsynsløsningene som kan sikre kobling av nytt kommunenummer mot gammelt kommunenummer.

Oppsummering av oppgaver knyttet til innsynsløsninger

- Kartlegge integrasjoner mot kommunens innsynsløsning, og hvordan de er satt opp
- Tilpasse eventuelle integrasjoner etter behov

3.5 Administrative konsekvenser

Endring i kommunenummer fører til begrensede administrative konsekvenser for kommunen. Fordi endring av kommunenummer ikke medfører endring av organisasjonsnummer unngår kommunen å inngå nye kundeforhold med sine leverandører.

I noen kundeavtaler brukes imidlertid kommunenummer for å angi kommunen, og disse avtalene må oppdateres. Dette gjelder spesifikt for fastlegeavtaler, men kommunen må undersøke om det også er tilfellet for flere avtaler.

Kommunen må også endre alle interne og eksterne dokumenter og materiale hvor kommunenummer står oppført, samt informere ansatte om endringen.

Figuren under gir en oversikt over de administrative konsekvensene for kommunen. Hvert område beskrives nærmere i påfølgende avsnitt.

	 Håndteres av statlig aktør	 Helse og velferd	 Oppvekst og utdanning	 Plan, bygg og geodata	 Støttefunksjoner
Kundeavtaler					
Nettsider og dokumenter					
Informasjon til ansatte					

Figur 8. Oversikt over administrative konsekvenser av å endre kommunenummer.

3.5.1 Kundeavtaler

Kundeavtaler mellom kommunen og tredjeparter er inngått på bakgrunn av kommunens organisasjonsnummer, siden det er organisasjonsnummeret som identifiserer kommunen som juridisk enhet. Kommunenummer kan imidlertid være brukt i noen kundeavtaler, og disse kundeavtalene må i så tilfelle oppdateres. Dette gjelder som regel fastlegeavtalene til kommunen. Oppdateringen er rent administrativ.

Kommunen må undersøke om kommunenummeret brukes i andre kundeavtaler og oppdatere eventuelle andre kundeavtaler hvor dette er tilfellet.

Oppsummering av oppgaver knyttet til kundeavtaler

- Oppdatere kommunenummer i fastlegeavtaler
- Undersøke om kommunenummer brukes i andre kundeavtaler, og eventuelt oppdatere disse

3.5.2 Nettsider, interne og eksterne dokumenter

Kommunenummer kan stå oppført i interne og eksterne dokumenter, trykt materiale og på kommunens nettsider.

Kommunen må skaffe seg oversikt over alle steder hvor kommunenummeret brukes, og oppdatere dette. Det vil i hvert fall være behov å oppdatere lenker til digitale søknader på nettsiden, som beskrevet i kapittel 3.4.1. For trykt materiale kan kommunen ta en pragmatisk tilnærming, og oppdatere kommunenummeret når nytt materiale uansett skal produseres.

Oppgaver knyttet til nettsider, interne og eksterne dokumenter

- Oppdatere kommunenummer i interne og eksterne digitale dokumenter og på nettsider
- Oppdatere kommunenummer på trykt materiale ved neste naturlige mulighet

3.5.3 Informasjon til ansatte

Det er viktig at alle ansatte i kommunen blir gjort kjent med at kommunen har fått nytt kommunenummer. Organisasjonen bør informere om dette før kommunenummeret endres.

Oppgaver knyttet til informasjon til ansatte

- Informere alle ansatte om at kommunen får nytt kommunenummer før endringen skjer

4 ANBEFALT PROSESS

Kapitlet beskriver fasene og aktivitetene i anbefalt prosess for håndtering av endret kommunenummer.

4.1 Fasene ved endring av kommunenummer

Anbefalt prosess for å endre kommunenummer er utarbeidet med utgangspunkt i kjente og velprøvde rammeverk som Difis Prosjektveiviser³² og Veikart for tjenesteinnovasjon.³³

Figuren viser den anbefalte prosessen strukturert i fire faser.

Figur 9. Fasene i den anbefalte prosessen for å endre kommunenummer.

Oppstart handler om å etablere et prosjekt og klargjøre de neste fasene. Noen av de viktige aktivitetene i fasen er å etablere et team for prosjektet, planlegge og forankre videre arbeid.

Forberede omfatter både kartlegging av nødvendige endringer og planlegging av hvordan det er mest hensiktsmessig å gjennomføre dem. Det er viktig å involvere fagpersoner på tvers av tjenesteområder, IT og innkjøp for å skaffe en helhetlig oversikt over arbeidet og utarbeide en pragmatisk plan.

Gjennomføre er fasen hvor de aktuelle endringene gjøres. Kommunen, leverandører og eventuelle samarbeidspartnere gjennomfører arbeidet i henhold til den detaljerte planen fra forrige fase.

Avslutte sikrer en ryddig avslutning for prosjektet og at verdifulle erfaringer blir tatt vare på.

4.2 Aktiviteter ved endring av kommunenummer

De ulike aktivitetene er synliggjort i figuren under. Anbefalte aktiviteter beskrives nærmere i underkapitlene.

³² Kilde: [Prosjektveiviseren](#)

³³ Kilde: [Veikart for tjenesteinnovasjon](#)

Figur 10. Oversikt over aktivitetene i den anbefalte prosessen for å endre kommunenummer.

4.2.1 Oppstart

Etablere et team

Prosjektet bør ha en prosjekteier og en styringsgruppe. Det anbefales at eierskap legges til rådmannen i kommunen som kan delegerer ansvaret videre i linjen.

Det anbefales at kommunen peker ut en prosjektleder som kan styre og koordinere arbeidet på tvers av enhetene.

Både systemeiere og systemansvarlige i kommunen bør involveres i arbeidet. Det er viktig at prosjektlederen avtaler med aktuelle enheter at prosjektet får tilgang til de nødvendige ressurspersonene underveis i prosjektet.

Inngå dialog med leverandører og samarbeidspartnere

Det er viktig å involvere alle berørte parter tidlig for å opparbeide kunnskap om arbeidsomfanget. Kommunen bør inngå dialog med leverandørene for kommunens hovedsystemer om nødvendige endringer i programvare. Dersom kommunen benytter seg av interkommunalt arkiv eller deltar i IKT-samarbeid, bør det inngås dialog med disse. Det kan også være lurt å starte dialog med Kartverket og distributøren av Folkeregisteret.

Hente inn erfaringer

Prosjektet bør ta kontakt med kommuner som nylig har fått tildelt et nytt kommunenummer eller fullført kommunesammenslåing for å lære av deres erfaringer.

Lage en plan for prosjektet

Det bør utarbeides en prosjektplan med utgangspunkt i denne rapporten. Planen bør inkludere hovedaktiviteter i hver fase, delaktiviteter og milepæler.

Planen for neste fase bør detaljeres ytterligere, og inneholde oversikt over alle områdene som må kartlegges, ansvarlige for de ulike aktivitetene og tidsfrister.

4.2.2 Forberede

Gjennomgå oversikt over konsekvensene i rapporten

Teamet bør gjennomgå oversikt over konsekvenser av å endre kommunenummer i denne rapporten. Det bør deretter gjøres supplerende kartlegginger av lokale forhold som beskrevet i avsnittene under.

Kartlegge lokale løsninger for rapportering på sosiale tjenester og skatt

Prosjektet trenger å kartlegge om kommunen rapporterer på sosialhjelp, introduksjonsstønad og kvalifiseringsstønad til KOSTRA gjennom å levere filuttrekk fra sosialsystemet eller gjennom å fylle ut elektroniske skjemaer på nett. Det er videre behov å avdekke om SOFIE, systemet for rapportering av skatteregnskap, er integrert med kommunens økonomi- og regnskapssystem.

Kartlegge lokal bruk av nasjonale registre

Prosjektet trenger å kartlegge hvilke enheter som har direkte integrasjoner eller oppslag mot Matrikkelen, Folkeregisteret og Enhetsregisteret, og hvilke enheter som bruker lokale kopier av disse. For hver enhet må det vurderes hvor kritisk det er å ha tilgang til oppdaterte data rett etter ikrafttredelsen av nytt kommunenummer. Det vil definere behov for reserveløsninger for tilgang til registerdata ved forsinkelser.

Det er videre nødvendig å avdekke hvordan integrasjoner mot de lokale registerkopiene er satt opp. Dette gjelder først og fremst integrasjoner av tekniske systemer, FDV-systemer og saksbehandlingssystemer mot lokal kopi av Matrikkelen.

Kartlegge lokale kart

Kommunen trenger å få en oversikt over alle lokale kart, og hvilke av disse som bruker kommunenummer. Alle kart basert på SOSI-standard har dataobjekter med kommunenummer som datafelt.

Hvis kommunen har gjort kartdata tilgjengelig for innbyggerne gjennom en digital karttjeneste må det avklares med leverandøren av tjenesten hvordan dataene er integrert med karttjenesten og om integrasjonen må tilpasses.

Kartlegge dokumentasjon for tekniske tjenester

Kommunen trenger å få oversikt over alle databaser hvor kommunenummer brukes. I tillegg må kommunen vurdere hvilke databaser de kan oppdatere selv og om det trengs støtte fra leverandør(ene) av tekniske systemer.

Kartlegge dokumentasjon for byggforvaltning

Kommunen må undersøke hvordan kommunenummer brukes i dokumentasjon for byggforvaltning. De må også sjekke om FDV-systemet er integrert mot Matrikkelen for å finne ut om det er behov for manuell oppdatering fra dokumentasjonen eller om det kan vaskes mot Matrikkelen.

Kartlegge avvik og feil i Matrikkelen og Grunnboken

Det er viktig å få oversikt over avvik og feil i Matrikkelen og Grunnboken fra Kartverket tidlig. Ajourføring av Matrikkelen og avstemming mot Grunnboken kan potensielt være en stor oppgave for kommunen, og denne jobben må være ferdig i god tid før det nye kommunenummeret trer i kraft.

Kartlegge bruk av kommunenummer i arkivet

Det er behov for å kartlegge hvorvidt kommunenummer inngår i arkivnøkkel og saksnumre, og hvorvidt kommunens saker inneholder kommunenummer som referanse.

Hvis kommunen har en digital innsynsløsning må det også avklares med leverandør av løsningen hvordan integrasjonen mot arkivsystemet er satt opp, og om den må tilpasses.

Kartlegge bruk av kommunenummer i kundeavtaler

Kommunen trenger å lage en oversikt over hvilke kundeavtaler som inneholder kommunenummer og som dermed må endres. I de aller fleste tilfeller er kundeavtaler inngått på bakgrunn av organisasjonsnummeret til kommunen, ikke kommunenummer.

Enkelte avtaler, som for eksempel avtaler med fastleger, kan inneholde kommunenummer og må derfor oppdateres. Det er i så fall ikke behov for å inngå nye avtaler, kun oppdatere de eksisterende avtalene.

Kartlegge bruk av kommunenummer på nettsider og i dokumenter

Kommunen må lage en oversikt over interne og eksterne digitale dokumenter, trykt materiale og nettsider som bruker kommunenummer. Disse må oppdateres med nytt kommunenummer.

Hvis kommunen har digitale søknader på nett må det avklares med leverandør av søknadsløsningen om lenkene til søknadene må oppdateres når kommunen tar i bruk nytt kommunenummer.

Gjennomgå kartlegginger med IT og innkjøp

Prosjektet bør gjennomgå resultatene fra kartleggingene med IT og innkjøp.

IT-avdelingen vil bistå prosjektet med å identifisere eventuelle avhengigheter mellom endringer i de forskjellige IKT-løsningene, klargjøre omfanget på nødvendig teknisk arbeid og avklare problemstillinger knyttet til mottak av store datamengder fra nasjonale registre.

Innkjøpsavdelingen vil bistå prosjektet med å identifisere hvilken leverandørbistand som dekkes av dagens avtaler, og hvor det er behov for ekstra bestillinger (se også Kapittel 5 for innspill til dette). Innkjøpsavdelingen vil også kunne ta på seg oppdatering av avtaler som inneholder kommunenummer.

Prioritere oppgaver og oppdatere plan for neste fase

Prosjektet trenger å prioritere hvilke endringer som må gjøres og hvilke som ikke er like kritiske. Prioriteringen bør gjøres på bakgrunn av denne rapporten, eventuelle supplerende kartlegginger og gjennomførte ROS-analyser.

Prioritering av oppgaver danner grunnlag for å oppdatere prosjektplanen for neste fase med en detaljert gjennomføringsplan. Planen må beskrive hvem som gjennomfører hver aktivitet og når aktivitetene gjennomføres. Det er viktig at alle avhengigheter mellom de forskjellige endringene blir ivaretatt.

Bestille aktuelle tjenester fra leverandører og eventuelle IKT-samarbeid

Kommunen må bestille aktuelle tjenester fra leverandører og eventuelle IKT-samarbeid. Det er viktig å være ute i god tid før eventuelle tidsfrister.

Det er sannsynlig at kommunen ikke kan eller ønsker å gjennomføre alle oppgaver selv. Dette kan være fordi oppgaven krever leverandørstøtte eller at det er mer effektivt å la andre ta seg av oppgaven. Enkelte oppgaver vil dekkes av eksisterende avtaler, mens andre vil måtte bestilles som ekstra leveranse (se Kapittel 5 for detaljer). Typiske tjenester kommunen kan bestille er oppdatering av kommunenummer i pågående saker, masseoppdatering av lokale databaser og tilpasning av lokale integrasjoner.

4.2.3 Gjennomføre

Informere ansatte

Prosjektet bør informere alle ansatte om at kommunen endrer kommunenummer, hvordan dette vil gjøres, og hva endringen betyr for dem. God informasjon er viktig for å gi forutsigbarhet og trygghet for ansatte, og sikre deres støtte i prosessen.

Ajourføre og avstemme Matrikkelen og Grunnboken

Alle feil og avvik i Matrikkelen og Grunnboken må rettes i god tid før kommunen får nytt kommunenummer, og innen tidsfrister angitt av Kartverket.³⁴ Hvis kartleggingene har

³⁴ Oversikt over viktige tidsfrister er tilgjengelig på Kartverkets sine nettsider: <http://www.kartverket.no/kommunereform/sjekkliste/>

avdekket at dette arbeidet er omfattende, må det påbegynnes før de andre aktivitetene i gjennomføringsfasen.

Oppdatere kommunenummer i aktuelle systemer

Kommunenummer må oppdateres i de aktuelle IKT-systemene. Parameter for kommunenummer må endres i følgende systemer:

- Økonomi- og regnskapssystem (oppdatere parameter for kommunenummer)
- Personal- og lønnssystem (oppdatere parameter for kommunenummer)
- Sak-/arkivsystem (oppdatere parameter for kommunenummer)
- Pleie- og omsorgssystem (oppdatere parameter for kommunenummer eller laste inn oppdatert kommunetabell fra Postens register)
- Barnevernssystem (oppdatere parameter for kommunenummer)
- Skoleadministrativt system (oppdatere kommunenummer på skolekortene)
- Eventuelt sosialsystem (oppdatere parameter for kommunenummer)

Eventuelle ytterlige kartlegginger kan avdekke flere systemer hvor kommunenummer må endres.

I noen tilfeller vil det være leverandører som utfører oppgaven, og i andre vil det være systemansvarlig eller IT-avdelingen (se Kapittel 5 for detaljer). Etter at nummeret er endret, er det viktig å teste at oppdateringen ble utført uten feil. Det er prosjektlederens rolle å følge opp at dette arbeidet blir gjort.

Oppdatere dokumentasjon innen plan, bygg og geodata

Kommunenummer må oppdateres i kommunens planregister, lokale kartgrunnlag, teknisk dokumentasjon og byggdatabaser. Dokumentasjonen oppdateres enten ved å hente oppdatert data fra Matrikkelen, eller ved å kjøre databaseoppdateringer lokalt. Noen databaser vil kommunen oppdatere selv, mens andre kan de få støtte fra leverandører for å gjennomføre. Ansvar for disse oppgavene bør delegeres til eierne av data, men prosjektleder må sørge for at det blir gjennomført.

Oppdatere kommunenummer i pågående saker

Kommunenummer må oppdateres i alle pågående saker som har referanse til kommunenummer. Dette gjelder spesielt plan- og byggesaker, men kartlegginger kan også avdekke flere sakstyper som blir berørt.

Oppdatering av kommunenummer i pågående saker kan gjøres manuelt. Bistand kan bestilles fra leverandør ved behov.

Tilpasse integrasjoner mot lokale kopier av nasjonale registre

Det kan være behov for å tilpasse integrasjoner mot lokale kopier av Folkeregisteret, Enhetsregisteret og Matrikkelen. Kartleggingen vil avdekke hvordan integrasjonene er satt opp, og om det er behov for teknisk arbeid for at de skal fungere normalt etter at kommunen har endret kommunenummer.

Eventuelt etablere reserveløsninger for tilgang til nasjonale registre

Der kommunen avdekket behov for øyeblikkelig tilgang til Folkeregisteret, Enhetsregisteret og Matrikkelen rett etter ikrafttredelsen av nytt kommunenummer, bør det etableres

reserveløsninger for å ta høyde for potensielle forsinkelser. Reserveløsninger bør etableres i tett dialog med forvaltere av nasjonale registre og leverandører.

Eventuelt tilpasse integrasjoner mot innsynsløsninger og karttjenester

Det kan være behov for å tilpasse integrasjoner mot digitale innsynsløsninger og karttjenester. Kartleggingen vil avdekke hvordan integrasjonene er satt opp, og om det er behov for teknisk arbeid for at de skal fungere normalt etter at kommunen har endret kommunenummer.

Teste filuttrekk for alle typer rapportering

Det er nødvendig å teste filuttrekkene for all rapportering som blir berørt av nytt kommunenummer. Dette må gjøres etter at nummeret har blitt oppdatert i de aktuelle systemene.

Filuttrekk som må testes er følgende:

- Filuttrekk fra økonomi- og regnskapssystem til KOSTRA
- Filuttrekk fra barnevernssystem til KOSTRA
- Eventuelt filuttrekk fra sosialsystem til KOSTRA
- Filuttrekk fra personal- og lønnsystem til PAI-registeret
- Filuttrekk fra pleie- og omsorgssystem til IPLOS
- Eventuelt filuttrekk fra økonomi- og regnskapssystem til SOFIE

Rapporteringsansvarlige må verifisere at filuttrekkene har riktig format.

Motta oppdaterte data fra nasjonale registre

Oppdateringen vil foregå automatisk i alle IKT-systemer som er integrert mot nasjonale registre. Hvis det er risiko for at systemene kan oppleve problemer med å motta store datamengder fra nasjonale registre, må IT-avdelingen involveres i håndtering av utfordringen.

Dokumentere endringen i arkivplanen

Kommunen trenger å dokumentere tildeling av nytt kommunenummer i arkivplanen. Det er tilstrekkelig å skrive når kommunenummer ble byttet, og hva det gamle kommunenummeret var.

Hensikten er å gjøre det enklere å finne historikk i arkivet, som f.eks. plan- og byggesaker. Oppgaven bør delegeres til arkivleder i kommunen, men prosjektleder må sørge for at det blir gjennomført.

Oppdatere kundeavtaler

Det er behov for å oppdatere alle kundeavtaler som bruker kommunenummer, herunder fastlegeavtaler og eventuelle andre som har blitt avdekket av kartlegginger. Oppgaven bør delegeres til innkjøp, men prosjektleder må sørge for at det blir gjort. Dette er ikke en kritisk oppgave, og den kan utsettes ved behov.

Oppdatere nettsider, interne og eksterne dokumenter

Kommunen trenger å oppdatere alle nettsider, trykt materiale, interne og eksterne dokumenter som kartlegginger har avdekket at bruker kommunenummer. Det er ikke en kritisk oppgave, og kan samkjøres med andre nødvendige og planlagte oppdateringer.

Hvis kommunen har digitale søknader på hjemmesidene sine må eventuelt lenkene til disse oppdateres. Tidspunkt for oppdatering av lenkene må avtales med leverandør av søknadsløsningen.

Eventuelt opprette nye arkivdeler eller periodisere arkiv

Hvis kommunen har besluttet å opprette nye arkivdeler eller periodisere arkiv bør disse aktivitetene skilles ut som et eget prosjekt.

Mulige grunner for å opprette nye arkivdeler eller periodisere arkivet er at kommunen bytter arkivnøkkel, endrer konvensjon for saksnummerering eller har vurdert det som hensiktsmessig. Det vil medføre et større arbeid enn det som omfattes av dette prosjektet.

4.2.4 Avslutte

Ferdigstille prosjektleveranser

Prosjektleder har ansvar for å verifisere at alle leveranser fra prosjektet fullføres. Dette vil innbefatte å avklare at alle oppgavene i gjennomføringsfasen ble utførte, og at det ikke gjenstår noen problemer som ikke er håndterte.

Avslutte og arkivere prosjektdokumentasjonen

Prosjektleder er ansvarlig for at all påkrevd prosjektdokumentasjon blir avsluttet og arkivert.

Dokumentere erfaringer

Siden dette mest sannsynlig vil være et mindre prosjekt for kommunen er det tilstrekkelig å utarbeide en kort liste over sentrale læringspunkter fra prosjektet.

5 RESSURSBRUK VED Å ENDRE KOMMUNENUMMER

Kapitlet beskriver anbefalt tidslinje for gjennomføring av endringen, samt estimert ressursbruk for små, mellomstore og store kommuner.³⁵

5.1 Oversikt over viktige tidsfrister

Kommunen må forholde seg til noen viktige tidsfrister i arbeidet med endring av kommunenummer. De viktigste tidsfristene gjelder retting av Matrikkelen og statlig rapportering. I tillegg må kommunen passe på at endring av kommunenummer ikke hindrer dem fra å gjennomføre gebyrfinansierte tjenester innenfor gitte frister. De viktigste fristene er angitt i listene under.

Frister i året før nytt kommunenummer trer i kraft:

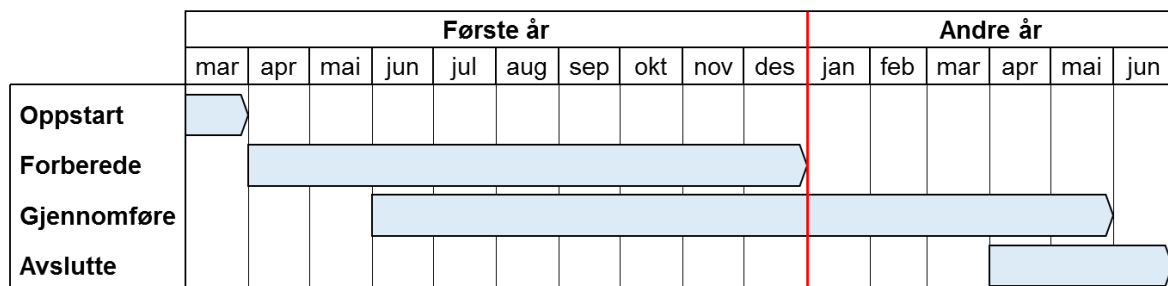
- Midten av oktober: Frist for å rette feil og avvik i Matrikkelen (15. oktober i 2017)
- Midten av desember: Frist for å rapportere til PAI-registeret (16. desember i 2017)

Frister i året etter at nytt kommunenummer trer i kraft:

- Midten av januar: Frist for å rapportere IPLOS-data på gammelt kommunenummer (16. januar i 2018)
- Midten av februar: Frist for å levere filuttrekk til KOSTRA på gammelt kommunenummer (15. februar i 2018)

5.2 Tidslinje for gjennomføring

Tidslinjen gir under gir en indikasjon på anbefalt perspektiv på gjennomføringen. «Første år» er året før nytt kommunenummer trer i kraft, og «andre år» er året etter. Den røde, vertikale linjen i figuren under viser når nytt kommunenummer trer i kraft. Det er ingen forskjell på tidslinjen for gjennomføring for små, mellomstore eller store kommuner.

Figur 11. Anbefalt tidslinje for gjennomføring.

³⁵ Definisjon: SSB

5.3 Estimert ressursbruk

Estimert ressursbruk omfatter estimater for kommunens interne timeforbruk og utbetalinger til leverandører, og estimatene er beregnet med utgangspunkt i den anbefalte prosessen. Estimater for timeforbruk er utarbeidet på bakgrunn av dialog med kommuner og leverandører (Se Vedlegg 1). Gjennomsnittlig timekostnad for intern ressursbruk i kommuner, er satt til 344³⁶ kr per time, og leverandørkostnad er basert på grovestimater innhentet fra leverandører.³⁷

For hver funksjon i kommunen, angis det et estimert internt timeforbruk, hvor mye tid som kan spares ved bruk av leverandørstøtte (kun aktuelt for store kommuner) og et prisanslag for denne støtten. Små og mellomstore kommuner trenger ikke å benytte leverandørstøtte ved endring av kommunenummer.

Se Vedlegg 3 for mer informasjon om forutsetningene for estimatene, og Vedlegg 4 for mer detaljerte tidslinjer og ressursestimater.

5.3.1 Små kommuner

Små kommuner kan forvente at den samlede kostnaden for å endre kommunenummer blir ca. 150 000 kroner. Siden omfanget av den anbefalte prosessen er relativt begrenset, anbefales det ikke bruk av leverandørstøtte. Se Tabell 1 under for en overordnet beregning. Tabellen angir estimert timebruk per funksjon i kommunen.

Tabell 1. Estimert ressursbruk for små kommuner.

	Estimert timebruk uten leverandørstøtte	Timer spart med leverandørstøtte	Estimert kostnad for leverandørstøtte	Anbefales leverandørstøtte?
Prosjektleder	264 timer	-	-	Nei
Økonomi og regn.	5 timer	-	-	Nei
Personal og lønn	15 timer	5 timer	kr 20 000	Nei
Innkjøp	4 timer	-	-	Nei
Arkiv og dok.	10 timer	-	-	Nei
IT	43 timer	-	-	Nei
Kommunikasjon	7 timer	-	-	Nei
Pleie og omsorg	4 timer	-	-	Nei
Barnevern	4 timer	-	-	Nei
Sosiale tjenester	4 timer	-	-	Nei

³⁶ Timekostnad for kommunale ressurser er redegjort for i Vedlegg 3.

³⁷ Grovestimater fra leverandører er mottatt i mai og juni 2017, og baserer seg på estimater for «arbeidspakker» ved endring av kommunenummer. Kommunene må selv sjekke med sine leverandører for estimater basert på lokale forhold.

Plan og bygg	59 timer	12 timer	kr 60 000	Nei
Tekniske tjenester	8 timer	2 timer	kr 20 000	Nei
Byggforvaltning	4 timer	1 time	kr 20 000	Nei
Skoleadmin.	2 timer	-	-	Nei
Totalt antall timer uten leverandørstøtte	433 timer			
Sparte timer fra anbefalt leverandørstøtte		0 timer		
Kostnad for anbefalt leverandørstøtte			kr 0	
Totalkostnad for å endre kommunenummer	Ca. 150 000 kroner			

5.3.2 Mellomstore kommuner

Mellomstore kommuner kan forvente at den samlede kostnaden for å endre kommunenummer blir ca. 160 000 kroner. Siden omfanget av den anbefalte prosessen er relativt begrenset, anbefales det ikke bruk av leverandørstøtte. Se Tabell 2 under for en overordnet beregning. Tabellen angir estimert timebruk per funksjon i kommunen.

Tabell 2. Estimert ressursbruk for mellomstore kommuner.

	Estimert timebruk uten leverandørstøtte	Timer spart med leverandørstøtte	Estimert kostnad for leverandørstøtte	Anbefales leverandørstøtte?
Prosjektleder	264 timer	-	-	Nei
Økonomi og regn.	5 timer	-	-	Nei
Personal og lønn	36 timer	26 timer	kr 20 000	Nei
Innkjøp	6 timer	-	-	Nei
Arkiv og dok.	10 timer	-	-	Nei
IT	43 timer	-	-	Nei
Kommunikasjon	7 timer	-	-	Nei
Pleie og omsorg	4 timer	-	-	Nei
Barnevern	4 timer	-	-	Nei

Sosiale tjenester	4 timer	-	-	Nei
Plan og bygg	62 timer	12 timer	kr 60 000	Nei
Tekniske tjenester	8 timer	2 timer	kr 20 000	Nei
Byggforvaltning	4 timer	1 time	kr 20 000	Nei
Skoleadmin.	3 timer	-	-	Nei
Totalt antall timer uten leverandørstøtte	460 timer			
Sparte timer fra anbefalt leverandørstøtte		0 timer		
Kostnad for anbefalt leverandørstøtte			kr 0	
Totalkostnad for å endre kommunenummer	Ca. 160 000 kroner			

5.3.3 Store kommuner

Store kommuner kan forvente at den samlede kostnaden for å endre kommunenummer blir ca. 175 000 kroner. Det anbefales å kjøpe leverandørstøtte til å oppdatere kommunenummer i personal- og lønssystemet, da en manuell oppdatering vil være svært tidkrevende. Se Tabell 3 under for en overordnet beregning. Tabellen angir estimert timebruk per funksjon i kommunen, hvor mange timer som kan spares ved å kjøpe leverandørstøtte, prisanslag for støtten og om støtten er anbefalt.

Tabell 3. Estimert ressursbruk for store kommuner.

	Estimert timebruk uten leverandørstøtte	Timer spart med leverandørstøtte	Estimert kostnad for leverandørstøtte	Anbefales leverandørstøtte?
Prosjektleder	264 timer	-	-	Nei
Økonomi og regn.	5 timer	-	-	Nei
Personal og lønn	101 timer	91 timer	kr 20 000	Ja
Innkjøp	11 timer	-	-	Nei
Arkiv og dok.	10 timer	-	-	Nei
IT	43 timer	-	-	Nei

Kommunikasjon	7 timer	-	-	Nei
Pleie og omsorg	4 timer	-	-	Nei
Barnevern	4 timer	-	-	Nei
Sosiale tjenester	4 timer	-	-	Nei
Plan og bygg	70 timer	12 timer	kr 60 000	Nei
Tekniske tjenester	8 timer	2 timer	kr 20 000	Nei
Byggforvaltning	4 timer	1 time	kr 20 000	Nei
Skoleadmin.	5 timer	-	-	Nei
Totalt antall timer uten leverandørstøtte	540 timer			
Sparte timer fra anbefalt leverandørstøtte		91 timer		
Kostnad for anbefalt leverandørstøtte			kr 20 000	
Totalkostnad for å endre kommunenummer			Ca. 175 000 kroner	

6 ANBEFALINGER

Kapitlet beskriver PAs anbefalinger til kommuner som må endre kommunenummer, samt til KS, etater og statlige virksomheter.

6.1 Anbefalinger til kommuner

- 1. Organiser endring av kommunenummer som et prosjekt på tvers av fag og IT.** Kommunen bør organisere arbeidet med å endre kommunenummer som et prosjekt. Prosjektet bør eies av toppladelsen i kommunen, og det bør benyttes en prosjektleder med et tydelig mandat. Alle berørte sektorer og støttefunksjoner må involveres. Prosjektet må sørge for å involvere lederne som kan ta beslutninger relatert til håndtering av data, integrasjoner og rapportering i deres virksomheter. Beslutningene kan ha betydelige konsekvenser for tjenesteproduksjon, og bør derfor ikke overlates til IT.
- 2. Start tidlig med å lage en plan og involvere berørte aktører.** Endring av kommunenummer krever støtte fra en lang rekke fagpersoner i kommunen, leverandører og samarbeidspartnere. Det er derfor avgjørende at kommunen lager en plan tidlig og sikrer at nødvendige ressurser er tilgjengelige. Interne ressurser vil utføre sine oppgaver i daglig drift, og trenger en forvarsel for å kunne sette av tid til det. Leverandører og samarbeidspartnere, som for eksempel IKA, vil sannsynligvis ha begrenset kapasitet på grunn av kommunereformen, og må varsles i god tid før arbeidet starter.
- 3. Bruk muligheten til å gjennomføre forbedringer.** Endring av kommunenummer er en gylden mulighet til å skaffe seg bedre oversikt over kommunens IKT-landskap, rydde i lokale arkiv og data, og øke bruk av nasjonale standarder og løsninger. Eksempler på viktige forbedringer inkluderer:
 - Rette feil og avvik i Matrikkelen, og forbedre rutiner for vedlikehold av matrikkel-data
 - Heve kvaliteten på lokale kart og geodata, teknisk dokumentasjon, bygdokumentasjon og saksdokumentasjon
 - Øke bruk av nasjonale standarder, eksempelvis SOSI- og GI-standardene
 - Standardisere integrasjoner mot nasjonale registre
 - Periodisere arkivet dersom det ikke har blitt gjort på 4-5 år
 - Definere eiere for ulike data, og etablere roller, prosesser og ansvar for dataforvaltning i kommunen
- 4. Still tydelige krav til leverandører.** Det er lurt at kommunene i regionen samarbeider om bestilling av støtte fra leverandører for å øke sin forhandlingskraft. I fremtidige anskaffelsesprosesser bør kommunene kreve at løsningene som leveres er fleksible og

har gode muligheter for å oppdatere sentrale systemparametere, som eksempelvis kommunenummer. Kommunen bør også kreve at løsninger baseres på nasjonale standarder og felles kommunal IKT-arkitektur.

6.2 Anbefalinger til KS, etater og statlige virksomheter

- 1. Løs opp koblinger mot kommunenummer der det er hensiktsmessig.** Erfaringer fra flere nasjonale aktører viser at det ofte kan være unødvendig og problematisk å bruke kommunenummer som identifikator. For eksempel har NAV tidligere hatt kommunenummer inkludert i enhetsnumre for alle sine kontorer. Dette har skapt utfordringer under kommune- og regionreformen, og NAV går nå bort fra denne løsningen. På samme måte har Nasjonalbiblioteket tidligere valgt å ha kommunenummer inkludert i biblioteknummer, og løser nå opp koblingen mot kommunenummer i regionreformen. I fremtiden bør KS, etater og statlige virksomheter gjøre bevisste valg på hvor det er nødvendig å bruke kommunenummer som identifikator, og hvor alternative indikatorer kan være mer hensiktsmessige.
- 2. Øk fokus på konsekvenser for kommuner i beslutningsprosesser.** Kommuner bør involveres tettere i beslutninger som berører dem for å ivareta kommunens interesser og sikre bredere forankring. Konsekvenser for kommuner må utredes i forkant av endelig beslutning for å sikre et helhetlig beslutningsunderlag. Utredningen bør gjøres i tett dialog med representanter fra små, mellomstore og store kommuner fra ulike regioner. Der endringene medfører økte kostnader for kommuner, bør staten vurdere å tilby kommunene økonomisk støtte til gjennomføring.

7 KILDELISTE

Arkivverket – Riksarkivet og Statsarkivene (2016): *Klassifikasjonssystem*. Tilgjengelig fra <http://arkivverket.no/arkivverket/Offentleg-forvalting/Klassifikasjonssystem>

Arkivverket – Riksarkivet og Statsarkivene (2016): *Nye kommunenummer og følgene for arkiv – Kommuner i Trøndelag*. Tilgjengelig fra <http://www.ika-trondelag.no/ika/wp-content/uploads/2016/11/NyeKommunennummerFolgeneArkiv-KommunerTrondelag.pdf>

Arkivverket – Riksarkivet og Statsarkivene (2014): *Arkivplan*. Tilgjengelig fra <http://arkivverket.no/arkivverket/Offentleg-forvalting/Arkivering/Arkivplan>

Arkivverket – Riksarkivet og Statsarkivene (2014): *Arkivterminologi bokmaal*. Tilgjengelig fra <http://www.arkivverket.no/arkivverket/Offentleg-forvalting/Regelverk/Arkivterminologi-bokmaal>

Altinn (2016): *Om a-meldingen*. Tilgjengelig fra <https://www.altinn.no/no/a-ordningen/om-a-meldingen/>

Altinn (2016): *Om Altinn*. Tilgjengelig fra <https://www.altinn.no/no/Toppmeny/Om-Altinn/>

Biblioteksystemleverandørene i Norge (2004): *Oppbygning av sju-sifret unikt biblioteknummer felles for alle biblioteksystemene*. Tilgjengelig fra <http://www.biblev.no/biblioteknummer.html>

Brønnøysundregistrene (2017): *Einingsregisteret*. Tilgjengelig fra <https://www.brreg.no/om-oss-nn/samfunnsoppdraget-vart/registera-vare/einingsregisteret/>

Direktoratet for byggkvalitet (2016): *Lag og lever byggesøknaden på nett med ByggSøk*. Tilgjengelig fra <https://dibk.no/bygge-selv/send-byggesoknaden-elektronisk/>

Direktoratet for e-helse (2017): *Hva er kjernejournal?* Tilgjengelig fra <https://helsenorge.no/kjernejournal/hva-er-kjernejournal>

Direktoratet for e-helse (2017): *Om e-resept*. Tilgjengelig fra <https://ehelse.no/e-resept-kjernejournal-og-helsenorgeno/e-resept/om-e-resept>

Direktoratet for e-helse (2016): *Kommune- og regionreformen – konsekvenser og tiltak innen e-helseområdet*.

Direktoratet for forvaltning og IKT - Prosjektveiviseren (2017): *En felles prosjektmodell for offentlig sektor.* Tilgjengelig fra <https://www.prosjektveiviseren.no/>

Direktoratet for forvaltning og IKT (2016): *Digitale fellesløsninger.* Tilgjengelig fra <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitale-felleslosninger>

Direktoratet for forvaltning og IKT (2016): *Fellesløsninger.* Tilgjengelig fra <https://www.difi.no/rapporter-og-statistikk/undersokelser/nokkeltall-om-digitalisering/status-digitalisering-i-offentlig-sektor/felleslosninger>

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2017): *Skjema.* Tilgjengelig fra <https://www.dsb.no/skjema/>

Felles Elektronisk IDentitet (2016): *Om Feide.* Tilgjengelig fra <https://feide.iktsenteret.no/om>

Folkehelseinstituttet (2017): *Nasjonalt vaksinasjonsregister SYSVAK.* Tilgjengelig fra <https://www.fhi.no/hn/helseregistre-og-registre/sysvak/>

Geointegrasjon (2017): *Geointegrasjon.* Tilgjengelig fra <http://geointegrasjon.no/>

Helsedirektoratet (2017): *IPLOS-registeret.* Tilgjengelig fra <https://helsedirektoratet.no/iplos-registeret>

Kartverket (2017): *Det offentlige kartgrunnlaget.* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/geodataarbeid/temadata/det-offentlige-kartgrunnlaget/>

Kartverket (2017): *Sjekkliste for kommunesammenslåing.* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/kommunereform/sjekkliste/>

Kartverket (2017): *SOSI.* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/geodataarbeid/standarder/SOSI/>

Kartverket (2016): *FKB – Felles kartdatabase.* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/data/Kartdata/Vektorkart/FKB/>

Kartverket (2016): *Hva er matrikkelen?* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/eiendom/eiendomsinformasjon/matrikkelen/>

Kartverket (2016): *Lag digitalt planregister.* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/geodataarbeid/arealplan-og-planregister/Lag-digitalt-planregister/>

Kartverket (2015): *Retningslinje for: Omnummerering av matrikkelenheter ved kommunesammenslåing og justering av fylkesgrense.* Tilgjengelig fra <http://www.kartverket.no/globalassets/matrikkel/kommunereformen/retningslinje-omnummerering-av-matrikkelenheter.pdf>

Kartverket (2014): *SKATE: Forprosjektrapport Kommunereform. Systemer, prosesser og informasjon knyttet til grunndataregistrene –konsekvenser for kommuner, etater og statlige virksomheter.* Tilgjengelig fra: https://www.difi.no/sites/difino/files/sak_09-14_rapport_fra_forprosjekt_kommunereform_-_vedlegg_1_-_forprosjektrapport.pdf

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2017): *Den norske valgordningen i hovedtrekk.* Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/portal/valg/valgordningen/id456636/>

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016): *Nye fylkes- og kommunenummer – Trøndelag fylke.* Tilgjengelig fra https://www.regjeringen.no/contentassets/63a308c09b0d40ae96a51dd6393ed7c3/nye_fylkes_og_kommunenummer_trondelag_fylke.pdf

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016): *Omtale av inntektsutjevningen.* Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/9a8dc87a8d014dbca0e825f542e69221/omtale-av-inntektsutjevning.pdf>

KS (2017): *Komme i gang med KS Læring.* Tilgjengelig fra <http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/digitalisering/ks-laring/komme-igang-med-ks-laring/>

KS (2016): *Datainnsamling til PAI-registeret 2016.* Tilgjengelig fra: <http://www.ks.no/fagomrader/Arbeidsgiver/analyse-og-statistikk/innsamling-av-data/datainnsamling-til-pai-registeret-2016/>

KS (2016): *FoU-rapport nr. 154005 – Digitale konsekvenser av en kommunesammenslåing.* Utarbeidet av PA Consulting. Tilgjengelig fra <http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/fou/fou-rapporter/digitale-konsekvenser-av-kommunesammenslaing/>

KS (2015): *Dette er mottaksservicen KS SvarUt.* Tilgjengelig fra <http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/digitalisering/svarut/dette-er-svarut/>

Lovdata (2017): *Lov om eigedomsregistrering (matrikkellova).* Tilgjengelig fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-101?q=matrikkellova>

Lovdata (2017): *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).* Tilgjengelig fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>

Meld. St. 22 (2015-2016): *Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver.* Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2016. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-22-20152016/id2481778/>

Meld. St. 27 (2015-2016): *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet.* Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2016. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-20152016/id2483795/>

Norsk Helsenett (2017): *Helsenettet.* Tilgjengelig fra <https://www.nhn.no/helsenettet/Sider/default.aspx#>

Norsk Helsenett (2017): *Personregisteret.* Tilgjengelig fra <https://www.nhn.no/helsenettet/personregisteret/Sider/default.aspx>

Norsk Helsenett (2017): *Tilgang til elektronisk meldingsutveksling.* Tilgjengelig fra <https://www.nhn.no/helsenettet/send-og-motta-elektroniske-meldinger/Sider/default.aspx>

Prop. 52 L (2012-2013): *Endringer i valgloven og kommuneloven (statlig ansvar for manntall, nye prosedyrer ved forhåndsstemming mv.).* Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2012. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop-52-l-20122013/id709907/>

Skattedirektoratet (2006): *Skatteoppkreving – videre utredning.* Tilgjengelig fra <https://www.skatteetaten.no/upload/PDFer/skatteoppkreving.pdf>

Skatteetaten (2017): *Dette er folkeregisteret.* Tilgjengelig fra <http://www.skatteetaten.no/no/Person/Folkeregister/Dette-er-folkeregisteret/>

Statistisk sentralbyrå (2017): *KOSTRA – KOmune-STat-RApportering, 2016, foreløpige tall.* Tilgjengelig fra <https://www.ssb.no/kostrahoved/?fane=om%23content>

Statistisk sentralbyrå (2015): *Gruppering av kommuner etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser 2013.* Tilgjengelig fra <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/artikler-og-publikasjoner/attachment/225199?ts=14ce4c230d0>

Statistisk sentralbyrå (1999): *Historisk oversikt over endringer i kommune- og fylkesinndelingen.* Tilgjengelig fra: http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_9913/rapp_9913.pdf

Utdanningsdirektoratet (2016): *Grunnskolen Informasjonssystem (GSI).* Tilgjengelig fra <https://gsi.udir.no/informasjon/>

Utdanningsdirektoratet (2016): *Nasjonale prøver.* Tilgjengelig fra <https://www.udir.no/eksamen-og-prover/prover/administrere-nasjonale-prover/>

Utdanningsdirektoratet (2016): *Utdanningsdirektoratets system for brukeradministrasjon (UBAS).* Tilgjengelig fra <https://www.udir.no/verktoy/utdanningsdirektoratets-system-for-bruikeradministrasjon-ubas/>

Utdanningsdirektoratet (2015): *BASIL.* Tilgjengelig fra <https://www.udir.no/verktoy/samleinn-data/basil/>

Veikart for tjenesteinnovasjon (2016): *Veikart for tjenesteinnovasjon.* Tilgjengelig fra <http://www.samveis.no/>

Vigo IKS (2017): *Revitalisering av VIGO-systemet.* Tilgjengelig fra <http://www.vigoiks.no/utviklingsprosjekter/revitalisering-av-vigo-systemet>

8 VEDLEGG

8.1 Vedlegg 1

Liste over intervjuede personer og bidragsytere til rapporten

Kommuner:

- Oddvar Løfaldli, IKT-leder, Hemne kommune
- Jorunn Tryland, Arkivleder, Mandal kommune
- Geir Wormdal, IKT-sjef, Melhus kommune
- Odd Axel Graff, Leder for Enhet geodata- og oppmåling, Sandefjord kommune
- Elisabet Grini Jacobsen, Lønningssjef i Lønningsseksjonen, Sandefjord kommune
- Inger-Lill Smith, Seksjonsleder regnskap, Sandefjord kommune
- Elin Engen Harder, Programleder for Program for Digitalt førstevalg, Trondheim kommune
- Leif Kristian Thorsen, IT spesialkonsulent i Trondheim byarkiv, Trondheim kommune
- Otto Richard Eide, Fagleder IT byutvikling ved Kart og oppmålingskontoret, Trondheim kommune
- Torgeir Kruke, ansvarlig for eBygg i Program for Digitalt førstevalg, Trondheim kommune
- Roger Storhaug, Rådgiver ved IT-tjenesten, Trondheim kommune
- Wenche S. Pettersen, Spesialrådgiver ved IT-tjenesten, Trondheim kommune
- Trude Iversen Hårstad, Kart og oppmåling, Åfjord kommune

Kommunesamarbeider:

- Robert Karlsen, Leder, Fosen IKT (Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland, Rissa, Leksvik)
- Elin W. Darell, Leder, Værnesregionen IT (Frosta, Meråker, Selbu, Stjørdal, Tydal)
- Olaf Kåre Hofstad, Værnesregionen IT
- Vivian Fahsing, Leder, Agder kommunale støttetjenester (Arendal, Grimstad)
- Lars Erik Domaas, Leder, Setesdal IKT (Evje og Hornes, Bygland, Valle, Bykle, Iveland)
- Roy Arneberg, Enhetsleder, Den Digitale Østregionen (Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Åmli, Vegårshei)
- Anne Helene E. Baarøy, Arkivansvarlig, Den Digitale Østregionen
- Line Bakkeby, Prosjektleder, IKT Agder (Arendal, Grimstad, Froland)
- Kristian Styrvoll, IT leder, Innherred samkommune (Levanger, Verdal)
- Alf Roksvåg, Kart og oppmåling, Innherred samkommune
- Jens Rønning, IKA Trøndelag
- Brynjulf Bøen, Daglig leder, Vigo IKS

Fylkesmann:

- Anne Solstad, ansvarlig for Landbruksregisteret, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

KS:

- Gunnar Nygaard Owren, Rådgiver Arbeidsliv stab, KS
- Astrid Øksenvåg, Ansvarlig for FIKS/KS SvarUt, KS
- Haakon Meland Eriksen, Nasjonalt kontaktpunkt og prosjektleder for KS Læring, KS
- Anne Mette Dørum, Spesialrådgiver, KS

Statlige aktører:

- Solrun Hoem, Rådgiver/systemkoordinator for Enhetsregisteret, Brønnøysundregistrene
- Bernt Audun Strømsli, Kartverket
- Laila Sveen, Kartverket
- Wenche Rognås, Kartverket
- Martin Smidt Sagstuen, Tjenesteeier Folkeregisteret, Skatteetaten
- Lars Kviteng, Rådgiver, Uninett
- Raymond Hesthaug, Delprosjektleder IT kommunereformprosjektet, NAV
- Jon-Torgeir Lunke, Seniorrådgiver, Avdeling samhandling og regelverk, Direktoratet for e-helse
- Glenn Håkon Melby, Seniorrådgiver, Seksjon produkt og veikart, Direktoratet for e-helse
- Anni Fretheim, Rådgiver ved Seksjon for offentlige finansar, SSB
- Hilde Husebye Auberg, Seniorrådgiver, Mattilsynet
- Bjørn Unneland, Seniorrådgiver, Norsk Helsenet SF
- Wenche Aarland, Norsk Helsenet SF
- Hans-Egil Rygge, Utdanningsdirektoratet
- Marianne Strypet, Difi
- Frode Wold, Seniorrådgiver, Posten
- Gunhild Rui, Avdelingsleder Dokumentasjon, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Sigrun Kongsrud, Fagleder SYSVAK, Folkehelseinstituttet
- Arne Jensen, Seniorrådgiver ved Seksjon for helsestatistikk, SSB
- Hilde Otten, Bibliotekar, Nasjonalbiblioteket
- Eimund Stangeland, Seniorrådgiver, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
- Axel Proet-Høst, Seniorrådgiver, Valgdirektoratet
- Anna Schultz, Senioringeniør, Direktoratet for byggkvalitet
- Linn Ising, Seniorrådgiver, Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Leverandører:

- Per-Helge Refvik, Acos
- Hanne Kolflaath, Acos
- Ellen Pedersen, Bibliotekenes IT-senter
- Ola Thori Kogstad, Bibliotek Systemer
- Nino Lo Cascio, EVRY
- Bjørn Ingolfsen, EVRY
- Monica Gudmundsen, EVRY
- Ingjerd Sollie, EVRY
- Bente Arntzen Bakken, EVRY
- Eirik Johanssen, FDVhuset
- Marius Remen-Hansen, FDVhuset
- Rolf Evensen, Facilit
- Per Olav Nyborg, Kommuneforlaget
- Sverre Wisløff, Norkart

- Kjell Sandal, Norconsult Informasjonssystemer
- Guro Mellerud, Powel
- Bjørn Glomsrud, Tieto
- Even Granberg, Tieto
- Knut Berntzen, Tieto
- Tore Berli, Tieto
- Odd-Henrik Hansen, Tieto
- Eivind Olsen, Prokom
- Anders Kåsa, Visma
- Børge Fiskaa, Visma
- Harry Myrene, Visma
- Line Paulsen, Visma
- Morten Lossius, Visma
- Vidar Arntzen, Visma

8.2 Vedlegg 2

Rapportering og fellesløsninger som ikke blir berørt av endring i kommunenummer

8.2.1 GSI

Grunnskolen Informasjonssystem (GSI) er Utdanningsdirektoratets system for registrering av opplysninger om grunnskolen i Norge.³⁸ Om lag 1000 opplysninger samles inn om hver grunnskole, fra elevtall til informasjon om PP-tjenesten. GSI bruker UBAS som innloggingsløsning.

Konsekvenser for innlogging til UBAS

UBAS er Utdanningsdirektoratets system for brukeradministrasjon.³⁹ Systemet baseres på distribuert administrasjon av brukere, som vil si at Utdanningsdirektoratet har gitt administrasjonsrettigheter til fylkesmannen, som igjen har gitt dette videre til kommuner (skoleeiere og barnehagemyndighet) og private skoler. Brukerrettigheter knyttes mot organisasjonsnummeret til kommunen, slik at endring av kommunenummer ikke får noen følger for innlogging gjennom UBAS.

Konsekvenser for rapportering til GSI

Kommunenummer inngår ikke i rapporten som leveres fra skolene til GSI. Rapporteringen blir derfor ikke berørt.

8.2.2 A-meldingen

A-meldingen er en ordning som har samlet rapportering om lønns- og ansettelsesforhold til Skatteetaten, SSB og NAV i én innmelding.⁴⁰ Den sendes som regel gjennom lønnsystemet til kommunen én gang i måneden.

Konsekvenser for rapportering gjennom A-meldingen

Filuttrekket som leveres med A-meldingen bruker kommunens organisasjonsnummer som identifikator. Når kommunen får nytt kommunenummer vil A-meldingen hente oppdatert data om kommunen fra Enhetsregisteret, slik at kommunen ikke trenger å gjøre noen endringer selv.

8.2.3 BASIL

BASIL er et akronym for barnehage-statistikk-innrapporteringsløsning, og er Utdanningsdirektoratets portal for rapportering av årsmeldinger fra kommuner og barnehager.⁴¹ Kommunene rapporterer opplysninger om barnehagemyndigheten og foreldrebetaling, mens barnehagene har ansvar for øvrig rapportering. Ved behov for oppfølging av rapporteringen fra barnehagene er det kommunens ansvar å veilede barnehagene og følge dem opp. BASIL bruker UBAS som innloggingsløsning.

Konsekvenser for rapportering til BASIL

Kommunen rapporterer kun ett skjema til BASIL. Dette gjøres manuelt. Det betyr at endring av kommunenummer ikke får noen følger for kommunens rapportering til BASIL.

³⁸ Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

³⁹ Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

⁴⁰ Kilde: [Altinn](#)

⁴¹ Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

8.2.4 Rapportering til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Både kommunens brannvesen og kommunen rapporterer til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om brannvern og ulykkesvern.

Konsekvenser for rapportering til DSB

De aktuelle skjemaene rapporteres enten manuelt eller gjennom Altinn.⁴² I en del av skjemaene oppgis kommune med kommunenummer, men dette ligger da inne i skjemaet som et alternativ i en nedtrekksmeny. Disse vedlikeholdes av DSB, slik at kommunen ikke trenger å gjøre noe. Kommunenummer brukes også internt i DSB sine systemer som koblingsnøkkel mellom ulike opplysninger, for eksempel hvilke kommuner som inngår i et IKS brannvesen. Endring av kommunenummer medfører derfor noe arbeid for DSB.

8.2.5 Altinn

Altinn forvaltes av Brønnøysundregistrene, og er en internettportal for digital dialog mellom offentlige etater, privatpersoner og næringslivet. Altinn fungerer også som en teknisk plattform for offentlige digitale tjenester som for eksempel A-meldingen og levering av digitale skjema.⁴³

Konsekvenser for bruk av Altinn

Kommunens identifikator i Altinn er organisasjonsnummeret, ikke kommunenummeret. Siden organisasjonsnummeret ikke endres, vil Altinn fungere som før. Endringen av kommunenummer i Matrikkelen vil distribueres til Folkeregisteret, Enhetsregisteret og deretter Altinn.

8.2.6 ID-porten

ID-porten er en felles innloggingsløsning til offentlige tjenester på internett levert av Difi. Løsningen dekker behov for innlogging og autentisering av brukere.⁴⁴

Konsekvenser for bruk av ID-porten

Alle tilganger, sertifikater og det juridiske når det gjelder bruk av ID-porten blir regulert opp mot organisasjonsnummeret til kommunen. Det betyr at kommunene ikke behøver å gjøre noen grep for å fortsette å bruke denne tjenesten etter å ha byttet kommunenummer.

8.2.7 Kontakt- og reservasjonsregisteret

Kontakt- og reservasjonsregisteret er et register for den digitale kontakinformasjonen til innbyggere og deres reservasjoner mot digital kommunikasjon med forvaltningen.⁴⁵ Registeret forvaltes av Difi.

Konsekvenser for bruk av Kontakt- og reservasjonsregisteret

Alle tilganger, sertifikater og det juridiske når det gjelder bruk av Kontakt- og reservasjonsregisteret blir regulert opp mot organisasjonsnummeret til kommunen. Det betyr

⁴² Kilde: [Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap](#)

⁴³ Kilde: [Altinn](#)

⁴⁴ Kilde: [Direktoratet for forvaltning og IKT](#)

⁴⁵ Kilde: [Direktoratet for forvaltning og IKT](#)

at kommunene ikke behøver å gjøre noen grep for å fortsette å bruke denne tjenesten etter å ha byttet kommunenummer.

8.2.8 E-signering

E-signering er en fellestjeneste fra Difi som gir innbyggere mulighet til å signere dokumenter fra det offentlige elektronisk.⁴⁶

Konsekvenser for bruk av e-signering

Alle tilganger, sertifikater og det juridiske når det gjelder bruk av e-signering blir regulert opp mot organisasjonsnummeret til kommunen. Det betyr at kommunene ikke behøver å gjøre noen grep for å fortsette å bruke denne tjenesten etter å ha byttet kommunenummer.

8.2.9 KS SvarUt og digital postkasse

KS SvarUt er en felleskomponent for digital forsendelse av dokumenter fra offentlige virksomheter til innbyggere og næringsliv og andre virksomheter. Dokumentene kan sendes til meldingsboks i Altinn, digital postkasse eller som post.⁴⁷

Digital postkasse er en løsning for sikker distribusjon av digital post fra forvaltningen til innbyggere. Difi har inngått kontrakter med markedsaktører om digital postkasse på vegne av hele offentlig sektor.⁴⁸

Konsekvenser for KS SvarUt og digital postkasse

Avtalen om bruk av KS SvarUt er knyttet til organisasjonsnummeret til kommunen, ikke kommunenummeret. Avtaleforholdet forblir derfor uendret når kommunen endrer kommunenummer. Integrasjonen mellom KS SvarUt og digital postkasse blir heller ikke berørt av endringer i kommunenummeret.

8.2.10 KS Læring

KS Læring er en digital læringsplattform for å opprette og dele digital opplæring på tvers av kommuner.⁴⁹

Konsekvenser for bruk av KS Læring

Alle brukere i KS Læring registreres med fødselsnummer som identifikator, og brukertilgangene vil ikke påvirkes av endringer i kommunenummer.

Kommunenummer brukes for å definere kommunetilhørighet for organisasjonsenhetene som er definert i KS Læring. KS Læring endrer kommunenummeret på alle organisasjonsenhetene til kommuner som får nytt kommunenummer på egen hånd. Det er derfor ingen konsekvenser for kommunen.

8.2.11 ByggSøk

ByggSøk er en elektronisk løsning for å fylle ut og levere byggesøknad på nett.⁵⁰ Løsningen eies og forvaltes av Direktoratet for byggkvalitet. Innbyggere kan med ByggSøk fylle ut

⁴⁶ Kilde: [Direktoratet for forvaltning og IKT](#)

⁴⁷ Kilde: [KS](#)

⁴⁸ Kilde: [Direktoratet for forvaltning og IKT](#)

⁴⁹ Kilde: [KS](#)

⁵⁰ Kilde: [Direktoratet for byggkvalitet](#)

byggesøknader i en felles portal. Ferdig utfylte søknader blir deretter sendt til sine respektive kommuner.

Konsekvenser for bruk av ByggSøk

Direktoratet for ByggSøk bruker kommunenummer internt i forbindelse med lagring av søknadsdata i sin database. De oppdaterer intern database, uten at kommunen behøver å gjøre noe. Distribusjon av søknader til kommunene blir ikke berørt av at kommunen får nytt kommunenummer.

8.2.12 Adresseregisteret og Helsenettet

Tilgang til landets e-helse-løsninger gis gjennom Helsenettet, som er en sikker nasjonal arena for kommunikasjon og utveksling av personopplysninger og pasientinformasjon i helsesektoren.⁵¹ Alle kommunikasjonsparter i Helsenettet er registrert i Adresseregisteret for å sikre at meldinger leveres til riktig mottaker.⁵² Helsenettet eies og forvaltes av Direktoratet for e-helse, mens Norsk Helsenett er ansvarlig for drift av løsningen.

Konsekvenser for Adresseregistret og Helsenettet

Kommunen er lagret i Adresseregisteret med organisasjonsnummer, virksomhets sertifikat og informasjon om underenheter. Nytt kommunenummer medfører ikke organisatoriske endringer, og kommunens informasjon i registeret vil derfor gjelde også etter kommunen har fått et nytt kommunenummer. Virksomhets sertifikatene er knyttet opp mot kommunens organisasjonsnummer, og må ikke anskaffes på nytt ved endret kommunenummer. Alt i alt blir ikke kommunenes tilgang til og adressering i Helsenettet berørt av endret kommunenummer.

8.2.13 Kjernejournal

Kjernejournal er en elektronisk tjeneste som inneholder viktige opplysninger om hver innbyggers helse.⁵³ Tjenesten eies og forvaltes av Direktoratet for e-helse, mens Norsk Helsenett er ansvarlig for drift av løsningen.

Konsekvenser for bruk av kjernejournal

Kjernejournal gjøres tilgjengelig for helsepersonell gjennom Helsenettet, og vil derfor ikke påvirkes av at kommunen endrer kommunenummer.

8.2.14 E-resept

E-resept er et elektronisk system for sikker overføring av reseptinformasjon, og brukes av alle legekontor, legevakter og apotek i Norge.⁵⁴ Tjenesten eies og forvaltes av Direktoratet for e-helse, mens Norsk Helsenett er ansvarlig for drift av løsningen.

Konsekvenser for bruk av e-resept

E-resept benytter Helsenettet, og vil dermed virke som før uten at kommunen gjør noen grep.

⁵¹ Kilde: [Norsk Helsenett](#)

⁵² Kilde: [Norsk Helsenett](#)

⁵³ Kilde: [helsenorge.no](#)

⁵⁴ Kilde: [Direktoratet for e-helse](#)

8.2.15 SYSVAK

SYSVAK er et nasjonalt elektronisk vaksinerregister som gir oversikt over hvilke vaksiner vi har og den totale vaksinasjonsdekningen i Norge.⁵⁵ Registeret gir innbyggere oversikt over hvilke vaksiner de selv har tatt, samtidig som det brukes til å utarbeide statistiske rapporter over vaksinedekning. SYSVAK forvaltes av Folkehelseinstituttet.

Konsekvenser for bruk av SYSVAK

Den elektroniske kommunikasjonen mellom kommunen (det vil si helsestasjon, kommunelegekontor eller lignende) og SYSVAK skjer gjennom Helsenet, og påvirkes følgelig ikke av at kommunen får nytt kommunenummer. Utover det benyttes ikke kommunenummer i SYSVAK.

8.2.16 Feide

Felles Elektronisk IDentitet, Feide, er en felles digital identifiseringsløsning som brukes på tvers av utdanningssektoren i Norge.⁵⁶ De fleste kommunene benytter Feide som identitetsløsning for pålogging til alle systemer og digitale læremidler innen grunnskolen og kulturskolen.

Konsekvenser for Feide-identiteter

Hver personidentitet i Feide har et navn og et personnummer eller tilsvarende identitetsnummer knyttet til seg. I tillegg hører hver personidentitet til en utdanningsinstitusjon. Disse identifiseres ved organisasjonsnummer. Hverken Feide-identitetene for personer eller institusjoner har datafelter for kommunenummer, og bruker ikke kommunenummeret på noe vis. Det betyr at man ikke behøver å endre identitetene til brukere og utdanningsinstitusjoner når kommunen endrer kommunenummer.

8.2.17 PAS og PGS - Nasjonale løsninger for administrasjon og gjennomføring av prøver

Utdanningsdirektoratets system for administrasjon og gjennomføring av prøver heter henholdsvis PAS og PGS.⁵⁷ Disse brukes til å sette opp og gjennomføre nasjonale prøver, kartleggingsprøver og eksamen.

Konsekvenser for bruk av PAS og PGS

Systemene bruker organisasjonsnummer som identifikator for kommuner. Brukere logger inn og autentiseres med en av fellestjenestene fra ID-porten eller Feide. Det er derfor ingen konsekvenser for bruk av PAS og PGS.

8.2.18 Vigo

Vigo er den felles søknadsportalen til videregående opplæring som brukes og eies av samtlige fylkeskommuner og Oslo kommune.⁵⁸ I portalen søker elever som er ferdige i grunnskolen om opptak til videregående opplæring.

⁵⁵ Kilde: [Folkehelseinstituttet](#)

⁵⁶ Kilde: [Feide](#)

⁵⁷ Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

⁵⁸ Kilde: [Vigo IKS](#)

Konsekvenser for bruk av Vigo

Elevene som søker videregående opplæring logger inn i Vigo ved hjelp av ID-porten. Elevenes bostedsadresse bestemmer fylkestilhørighet. Det betyr at Vigo trenger oppdatert informasjon om adresser, men dette håndteres internt av dem.

Den eneste informasjonen om elever som overføres fra grunnskolen til videregående skole er fødselsnummer, resten hentes fra Folkeregisteret. Det er derfor ingen konsekvenser for bruk av Vigo.

8.2.19 Det offentlige kartgrunnlaget

For å støtte plan- og bygningsarbeid har nasjonale aktører utarbeidet et sett offentlige geografiske data kalt Det offentlige kartgrunnlaget (DOK).⁵⁹ Disse datasettene er geografiske, autoritative datasett som skal dekke de fleste behovene innenfor plan- og bygningsarbeid.

Konsekvenser for Det offentlige kartgrunnlaget

Alle datasett som er en del av DOK eies av nasjonale aktører, og vil håndteres av dem ved endring av kommunenummer. Det er lurt å inngå dialog med Kartverket for å holde oversikt over når disse datasettene endres.

8.2.20 Valgsystem

I Norge er det 19 valgdistrikt for stortingsvalg, ett for hvert fylke.⁶⁰ Ved kommunestyre- og fylkestingsvalg er kommunen og fylket de gjeldende valgkretsene. Valgsystem er i stor grad manuelle, men et elektronisk valgadministrativt system samt et system for maskinell telling av stemmer har vært i bruk siden utprøving i 2011.⁶¹

Konsekvenser for valgsystem

Det er ingen konsekvenser for kommunene når det gjelder bruk av valgsystem.

8.2.21 Bibliotek katalog

Bibliotek tjenesten er en sentral del av kommunens kulturtilbud. Registeret over alle bibliotekets bøker, kalt bibliotek katalogen, er en nøkkelkomponent for driften av bibliotek tjenesten. Her lagres alle bøker og andre media som hvert bibliotek eier, og hver enhet får et unikt nummer. For å definere hvilket bibliotek en bok tilhører, er det vanlig at bøker registreres med biblioteknummer i katalogen. Dette nummeret er derfor også som regel en del av den fysiske strekkoden som finnes på biblioteks bøker.

Biblioteknummeret utstedes av Nasjonalbiblioteket, og bygges opp av blant annet kommunenummeret til kommunen biblioteket tilhører.⁶²

Konsekvenser for biblioteknummer

Nasjonalbiblioteket har uttalt at ingen biblioteknummer skal endres etter at nummeret er opprettet. Det betyr at endret kommunenummer ikke fører til nytt biblioteknummer.

⁵⁹ Kilde: [Kartverket](#)

⁶⁰ Kilde: [Kommunal- og moderniseringsdepartementet](#)

⁶¹ Kilde: [Kommunal- og moderniseringsdepartementet](#)

⁶² Kilde: [Biblioteksystemleverandørene i Norge](#)

Konsekvenser for bibliotekatalog

Siden biblioteknummer ikke endres, betyr det at eksisterende bibliotekatalog ikke må oppdateres med nytt kommunenummer. Da må heller ingen bøker merkes om.

8.3 Vedlegg 3

Forutsetninger for utregning av ressursbruk

Den følgende tabellen viser de viktigste underlagstallene for utregnede estimater for ressursbruk for små, mellomstore og store kommuner.

Tabell 4. Forutsetninger for utregning av estimater for ressursbruk.

Gjennomsnittlig kommunal lønn ⁶³		kr 474 000
Gjennomsnittlig påslag for indirekte personalkostnader ⁶⁴		27%
Gjennomsnittlige årlige utgifter for en kommunalt ansatt		kr 602 000
Gjennomsnittlig årsverk		1750 timer
Gjennomsnittlig timekostnad for en kommunal ansatt		kr 344
Gjennomsnittlig antall pasienter per fastlege ⁶⁵		1120
Innbyggertall ⁶⁶ (median) for	Små kommuner	2246
	Mellomstore kommuner	8453
	Store kommuner	30 261
Antall sysselsatte ⁶⁷ (median) for	Små kommuner	346
	Mellomstore kommuner	956
	Store kommuner	2914
Antall feil og avvik ⁶⁸ i Matrikkelen (median) for	Små kommuner	5
	Mellomstore kommuner	6
	Store kommuner	13
Antall plan- og byggesaker til behandling til enhver tid ⁶⁹ for	Små kommuner	100
	Mellomstore kommuner	200
	Store kommuner	400
Antall grunnskoler ⁷⁰ (median) i	Små kommuner	2
	Mellomstore kommuner	6
	Store kommuner	14

⁶³ Kilde: [SSBs lønnsstatistikk](#)

⁶⁴ Kilde: [SSB - arbeidskraftkostnader](#)

⁶⁵ Kilde: [Helsedirektoratet – fastlegestatistikk 2016](#)

⁶⁶ Kilde: [SSB – Statistikkbanken tabell 07459](#)

⁶⁷ Kilde: [SSB – Statistikkbanken tabell 06417](#)

⁶⁸ Kilde: Se Vedlegg 4 for liste over feil og avvik i Matrikkelen for alle kommuner i Norge per juni 2017.

⁶⁹ Kilde: Estimert av PA basert på innspill fra kommuner.

⁷⁰ Kilde: [SSB - Statistikkbanken tabell 09546](#)

Andre forutsetninger som ligger til grunn er som følger:

- Kommunen bruker to minutter på å oppdatere kommunenummer på én ansatt i personal- og lønnssystemet manuelt.
- Kommunen trenger 15 minutter for å oppdatere én fastlegeavtale.
- Hver kommune har to krevende saker som må rettes i Matrikkelen. Hver av disse sakene krever to arbeidsdager.
- Andre rettinger i Matrikkelen tar 15 minutter per sak.
- Kommunen bruker to minutter på å oppdatere kommunenummer på én plan- og byggesak manuelt.
- Kommunen trenger 15 minutter for å oppdatere ett skolekort med nytt kommunenummer.

8.5 Vedlegg 5

Liste over feil og avvik i Matrikkelen for alle norske kommuner per juni 2017

Tallet som står ved fylkeskommuner er summen av feil og avvik for alle kommuner i fylket. Hvis kommunen ikke står på listen er det ingen registrerte feil eller avvik for kommunen.

01 ØSTFOLD	145	0219 BÆRUM	35
0101 HALDEN	17	0220 ASKER	3
0104 MOSS	6	0221 AURSKOG-HØLAND	16
0105 SARPSBORG	10	0226 SØRUM	18
0106 FREDRIKSTAD	31	0227 FET	15
0111 HVALER	4	0228 RÆLINGEN	23
0118 AREMARK	18	0229 ENEBAKK	12
0119 MARKER	3	0230 LØRENSKOG	31
0121 RØMSKOG	1	0231 SKEDSMO	13
0122 TRØGSTAD	1	0233 NITTEDAL	4
0123 SPYDEBERG	6	0234 GJERDRUM	2
0124 ASKIM	5	0235 ULLENSAKER	59
0125 EIDSBERG	30	0236 NES	4
0127 SKIPTVET	4	0237 EIDSVOLL	7
0128 RAKKESTAD	2	0239 HURDAL	4
0135 RÅDE	2	03 OSLO	298
0136 RYGGE	1	0301 OSLO	298
0137 VÅLER	2	04 HEDMARK	380
0138 HOBØL	2	0402 KONGSVINGER	7
02 AKERSHUS	372	0403 HAMAR	8
0211 VESTBY	2	0412 RINGSAKER	45
0213 SKI	93	0415 LØTEN	35
0214 ÅS	19	0417 STANGE	19
0215 FROGN	1	0418 NORD-ODAL	8
0216 NESODDEN	4	0419 SØR-ODAL	19
0217 OPPEGÅRD	7	0420 EIDSKOG	5

0423 GRUE	7
0425 ÅSNES	18
0426 VÅLER	13
0427 ELVERUM	50
0428 TRYSIL	15
0429 ÅMOT	38
0430 STOR-ELVDAL	19
0432 RENDALEN	15
0434 ENGERDAL	21
0436 TOLGA	6
0437 TYNSET	15
0438 ALVDAL	4
0439 FOLLDAL	5
0441 OS	8
05 OPPLAND	410
0501 LILLEHAMMER	23
0502 GJØVIK	5
0511 DOVRE	5
0512 LESJA	29
0513 SKJÅK	14
0514 LOM	23
0515 VÅGÅ	2
0516 NORD-FRON	16
0517 SEL	19
0519 SØR-FRON	3
0520 RINGEBU	34
0521 ØYER	12
0522 GAUSDAL	39
0528 ØSTRE TOTEN	4
0529 VESTRE TOTEN	11

0532 JEVNAKER	61
0533 LUNNER	4
0534 GRAN	11
0536 SØNDRE LAND	9
0538 NORDRE LAND	14
0540 SØR-AURDAL	11
0541 ETNEDAL	5
0542 NORD-AURDAL	5
0543 VESTRE SLIDRE	17
0544 ØYSTRE SLIDRE	28
0545 VANG	6
06 BUSKERUD	348
0602 DRAMMEN	86
0604 KONGSBERG	4
0605 RINGERIKE	20
0612 HOLE	11
0615 FLÅ	4
0616 NES	1
0617 GOL	9
0618 HEMSEDAL	9
0619 ÅL	8
0620 HOL	10
0621 SIGDAL	10
0622 KRØDSHERAD	10
0623 MODUM	10
0624 ØVRE EIKER	29
0625 NEDRE EIKER	11
0626 LIER	17
0627 RØYKEN	9
0628 HURUM	57

0631 FLESBERG	6
0632 ROLLAG	10
0633 NORE OG UVDAL	17
07 VESTFOLD	237
0701 HORTEN	17
0702 HOLMESTRAND	1
0704 TØNSBERG	49
0709 LARVIK	2
0710 SANDEFJORD	13
0711 SVELVIK	4
0713 SANDE	83
0714 HOF	2
0716 RE	2
0722 NØTTERØY	53
0723 TJØME	2
0728 LARDAL	9
08 TELEMARK	266
0805 PORSGRUNN	13
0806 SKIEN	18
0807 NOTODDEN	21
0811 SILJAN	1
0814 BAMBLE	13
0815 KRAGERØ	5
0817 DRANGEDAL	13
0819 NOME	18
0821 BØ	18
0822 SAUHERAD	27
0826 TINN	21
0827 HJARTDAL	18
0828 SELJORD	12

0829 KVITSEID	8
0830 NISSEDAL	22
0831 FYRESDAL	13
0833 TOKKE	1
0834 VINJE	24
09 AUST-AGDER	94
0901 RISØR	10
0904 GRIMSTAD	4
0906 ARENDAL	9
0911 GJERSTAD	14
0912 VEGÅRSHEI	3
0914 TVEDESTRAND	6
0919 FROLAND	2
0928 BIRKENES	9
0929 ÅMLI	1
0935 IVELAND	3
0937 EVJE OG HORNNES	3
0938 BYGLAND	2
0940 VALLE	15
0941 BYKLE	13
10 VEST-AGDER	154
1001 KRISTIANSAND	13
1002 MANDAL	4
1003 FARSUND	5
1004 FLEKKEFJORD	20
1014 VENNESLA	17
1017 SONGDALEN	4
1018 SØGNE	9
1021 MARNARDAL	6
1026 ÅSERAL	7

1027 AUDNEDAL	2
1029 LINDESNES	18
1032 LYNGDAL	4
1034 HÆGEBOSTAD	19
1037 KVINESDAL	15
1046 SIRDAL	11
11 ROGALAND	353
1101 EIGERSUND	5
1102 SANDNES	7
1103 STAVANGER	243
1106 HAUGESUND	1
1111 SOKNDAL	10
1112 LUND	5
1114 BJERKREIM	2
1119 HÅ	2
1120 KLEPP	3
1121 TIME	3
1122 GJESDAL	18
1124 SOLA	1
1127 RANDABERG	2
1130 STRAND	6
1134 SULDAL	3
1135 SAUDA	2
1142 RENNESØY	1
1145 BOKN	2
1146 TYSVÆR	6
1149 KARMØY	23
1160 VINDAFJORD	8
12 HORDALAND	194
1201 BERGEN	34

1211 ETNE	2
1219 BØMLO	2
1221 STORD	4
1222 FITJAR	7
1223 TYSNES	1
1224 KVINNHERAD	8
1227 JONDAL	2
1228 ODDA	7
1231 ULLENSVANG	2
1232 EIDFJORD	4
1233 ULVIK	3
1234 GRANVIN	1
1235 VOSS	6
1238 KVAM	5
1241 FUSA	5
1242 SAMNANGER	2
1243 OS	26
1244 AUSTEVOLL	4
1245 SUND	6
1246 FJELL	10
1247 ASKØY	5
1251 VAKSDAL	2
1253 OSTERØY	8
1256 MELAND	6
1259 ØYGARDEN	6
1260 RADØY	6
1263 LINDÅS	12
1266 MASFJORDEN	8
14 SOGN OG FJORDANE	137
1401 FLORA	1

1411 GULEN	2
1412 SOLUND	1
1413 HYLLESTAD	7
1416 HØYANGER	3
1417 VIK	19
1418 BALESTRAND	2
1419 LEIKANGER	3
1420 SOGDAL	9
1421 AURLAND	1
1422 LÆRDAL	10
1424 ÅRDAL	3
1426 LUSTER	2
1428 ASKVOLL	4
1429 FJALER	10
1430 GAULAR	1
1431 JØLSTER	4
1432 FØRDE	3
1433 NAUSTDAL	1
1438 BREMANGER	2
1439 VÅGSØY	5
1441 SELJE	5
1443 EID	23
1444 HORNINDAL	1
1445 GLOPPEN	3
1449 STRYN	12
15 MØRE OG ROMSDAL	291
1502 MOLDE	65
1504 ÅLESUND	8
1505 KRISTIANSUND	6
1511 VANYLVEN	3

1514 SANDE	4
1515 HERØY	2
1516 ULSTEIN	5
1517 HAREID	1
1519 VOLDA	16
1520 ØRSTA	2
1523 ØRSKOG	2
1524 NORDDAL	8
1525 STRANDA	9
1528 SYKKYLVEN	1
1531 SULA	1
1532 GISKE	5
1534 HARAM	6
1535 VESTNES	16
1539 RAUMA	3
1545 MIDSUND	1
1546 SANDØY	2
1547 AUKRA	13
1548 FRÆNA	3
1551 EIDE	4
1554 AVERØY	2
1557 GJEMNES	4
1560 TINGVOLL	3
1563 SUNNDAL	31
1566 SURNADAL	10
1567 RINDAL	11
1571 HALSA	12
1576 AURE	32
16 SØR-TRØNDELAG	107
1601 TRONDHEIM	22

1612 HEMNE	2
1613 SNILLFJORD	2
1620 FRØYA	1
1621 ØRLAND	7
1632 ROAN	6
1633 OSEN	12
1635 RENNEBU	12
1636 MELDAL	27
1638 ORKDAL	4
1640 RØROS	2
1648 MIDTRE GAULDAL	3
1657 SKAUN	6
1665 TYDAL	1
17 NORD-TRØNDELAG	139
1702 STEINKJER	23
1703 NAMSOS	1
1711 MERÅKER	2
1717 FROSTA	8
1719 LEVANGER	1
1721 VERDAL	33
1725 NAMDALSEID	12
1736 SNÅSA	5
1740 NAMSSKOGAN	13
1742 GRONG	1
1743 HØYLANDET	3
1749 FLATANGER	4
1750 VIKNA	3
1751 NÆRØY	30
18 NORDLAND	653
1804 BODØ	38

1805 NARVIK	36
1811 BINDAL	7
1812 SØMNA	4
1813 BRØNNØY	17
1815 VEGA	9
1816 VEVELSTAD	4
1818 HERØY	13
1820 ALSTAHAUG	2
1822 LEIRFJORD	21
1824 VEFSN	3
1825 GRANE	16
1826 HATTFJELLDAL	28
1827 DØNNA	1
1828 NESNA	7
1832 HEMNES	22
1833 RANA	12
1834 LURØY	19
1836 RØDØY	16
1837 MELØY	7
1838 GILDESKÅL	20
1839 BEIARN	18
1840 SALTDAL	26
1841 FAUSKE	16
1845 SØRFOLD	5
1848 STEIGEN	8
1849 HAMARØY	10
1850 TYSFJORD	12
1851 LØDINGEN	15
1852 TJELDSUND	3
1853 EVENES	5

1854 BALLANGEN	13
1856 RØST	6
1857 VÆRØY	18
1859 FLAKSTAD	19
1860 VESTVÅGØY	20
1865 VÅGAN	63
1866 HADSEL	23
1867 BØ	6
1868 ØKSNES	13
1870 SORTLAND	14
1871 ANDØY	18
1874 MOSKENES	20
19 TROMS	210
1902 TROMSØ	31
1903 HARSTAD	2
1911 KVÆFJORD	5
1913 SKÅNLAND	9
1917 IBESTAD	2
1919 GRATANGEN	1
1920 LAVANGEN	2
1923 SALANGEN	2
1924 MÅLSELV	1
1925 SØRREISA	1
1926 DYRØY	3
1927 TRANØY	3
1928 TORSKEN	2
1929 BERG	34
1931 LENVIK	4
1933 BALSFJORD	8

1936 KARLSØY	4
1938 LYNGEN	8
1939 STORFJORD	12
1940 KÅFJORD	9
1941 SKJERVØY	19
1942 NORDREISA	40
1943 KVÆNANGEN	8
20 FINNMARK	279
2002 VARDØ	10
2003 VADSØ	12
2004 HAMMERFEST	9
2011 KAUTOKEINO	12
2012 ALTA	57
2014 LOPPA	8
2015 HASVIK	13
2017 KVALSUND	17
2018 MÅSØY	2
2019 NORDKAPP	24
2020 PORSANGER	28
2021 KARASJOK	13
2022 LEBESBY	6
2023 GAMVIK	12
2024 BERLEVÅG	3
2025 TANA	6
2027 NESSEBY	3
2028 BÅTSFJORD	2
2030 SØR-VARANGER	42
21 SVALBARD	1
2111 SPITSBERGEN	1

**Referat Regionalt politiråd i Setesdal
Kommunehuset, Evjemoen
Møterom: Kommunestyresalen
Møteleiar: Bjørn Ropstad
Deltakarar, sjå siste side
Onsdag 07.11.18 kl. 09:00 – 10:45**

Orientering: Politimeistar Kirsten Lindeberg

- Omstrukturering og ny organisering

1.mars 2018 ny organisering av Agder Politidistrikt.

11 Politi og Lensmannsdistrikt, 15 kontor (tenestestadar)

Setesdal Lensmannsdistrikt ligg i Midtre Agder driftseining, med Ole Hortemo som leiar.

Orientererte vidare om status ymse kriminalitet i distriktet.

- Nærpolitireformen

Høyring om nærpolitireformen,- innan 15.01.19, Innhentar no uttale frå kommunane 11. november. Politiets Fellestenester har hovudansvar for mellom anna leige/bygg o.l, organiseringa tek lenger tid enn ynskja. Mål om meir synlig politi, likare tenester i heile landet, digitalisering o.l.

- Politikontaktar i alle kommunane

Sigurd Langeid lensmann i Setesdal Lensmannsdistrikt

- Endra mønster, auka befolkning

«Fra gata til data», politipatrulje på nett, spesialisering, mellom anna med eigen næringslivskontakt, felles straffesaksinntak, koordinere ressursane

- Openheit og tillit

God kommunikasjon mellom politi og kommunar

Presentasjon av næringslivskontakten og politikontaktene og deira roller

- Sigurd Langeid, Lensmann Setesdal Lensmannsdistrikt
- Dag Hovden er politikontakt fro Valle og Bykle
- Terje Stifoss er politikontakt for Evje og Hornnes og Bygland
- Cathrine Fossnes, næringslivskontakt heile distriktet

Fokus på samarbeid med kommunane om praksis, vere tilgjengeleg, tett dialog.

Relasjon i staden for system.

Næringslivskontakten, ny rolle, førebyggjande. Spesialisering og relasjon for næringslivet. Om korleis næringsliv spelar ei viktig rolle i høve ungdom og dropout.

Bjørn Ropstad, styreleiar Setesdal regionråd: Har vore god kontakt, positivt med formaliserte møtepunkt, dialog og ansvarsområde. Viktig med toveis kontakt for å fange opp trender i distriktet, lokale utfordringar m.m.

Regionale utviklingstrekk og status på dagens utfordringer v/ Gordon Petterersen

- Reduksjon straffesaker i Agder,
Endra fokus: Fleire sedelighetssaker og vald i nære relasjonar er prioriterte saker, lågare terskel for anmelding, auka antal born som blir avhøyr i slike saker.
- Reformen er ein «kvalitetsreform»

Løft innan spesialisering, auka fokus og sentralisering (lik inngang/start)

Orientering om etterforskning v/ Tor Kasin

- God oversikt over lokale høve
- Styrke med felles straffesaksinntak, men lokal handsaming
- Lite kriminalitet i Setesdal, moglege utfordringar knytta til ymse institusjonar

Ole Hortemo: Orienterte kort om prosjektet SNU (Stopp Negativ Utvikling), om samhandling mellom vidaregåande, kommune, fylkesmann, institusjonar, politi og ungdom.

Kjernegrupper er elles eit etablert virkemiddel i politiet, med fokus på å bygge nettverk rundt ungdom i randsona.

Status fra kommunene/SLT

- Line Håberg Løvdal: Evje og Hornnes
- Tone Lise Avdal: Valle og Bykle
- Rune Larsson: Bygland

Orienterte om arbeid og samarbeidsforum (SLT Setesdal), felles mal og handtering, erfaringsgrunnlag, tverrfagleg gruppe. Tett samarbeid med politiet jamnt over.

Utarbeidd vegleiarar til implementering i bornehagar, skular o.l om å forebygge vald i nære relasjonar og radikaliserings/valdeleg ekstremisme. Generelt arbeid med å opprette kjernegrupper i kommunane,- beredskap for born og unge ved bekymring.

Valle og Bykle: Tverrfagleg team av folk som jobbar med born og unge. Jobbar med å ha kjernegrupper på plass, beredskap for born og unge ved bekymring. Også tema knytta til born i rusfamiliar, kompetanseheving blant tilsette i bornehagane.

Bygland: Arbeid med å formalisere av arbeidet, fokus på kontakt og relasjon, og tett oppfølging.

Evje og Hornnes: SLT-kontakt sit i rådmannens stab, arbeid med kjernegrupper og fungerande arbeid.

Politi på nett v/ Ole Hortemo

- Nasjonalt fokus for politi på nett
Vere tilstades på sosiale medier, trygge i det digitale rom. Kriminalitet på nett. Vere tilgjengeleg via internett, snapchat, Facebook osv. Paturljer på nett, synlege. Men driv også skjult arbeid på nett,- overvaking av ulovlege nedlastingar og undercover på nett for å avdekke kriminalitet. Planlegg kompetanseheving/kursing på skular og til føresette, då dei føresette har eit særskilt ansvar for dialog med ungdommen.
- SLT ynskjer også tettare samarbeid med politiet på slik kompetanseheving og kursing på skulane, i høve samarbeid med barnevakten.no.

Dialog om regionalt politiråds rolle overfor lokalt politiråd v/Gordon Pettersen

- Ropstad: Viktig med formaliserte møteforum og jamnlege møter mellom politi og tverrfaglege grupper i kommunane
- Gro Bråten, fylkesordfører: Viktig for Fylkeskommunen og kjenne til politiets arbeid og samfunnsoppdrag, viktig med tett samarbeid mellom anna på/for dei vidaregåande skulane, jfr godt og trygt arbeidsmiljø for elevane. Elev og lærlingombod kan også trekkast inn i slike formaliserte forum og samarbeid framover.

Oppsummering og veien vidare v Kirsten Lindeberg

- Svært positiv med meir formaliserte samarbeid
- Denne samlinga syner at SLT og andre forum samarbeidet med politiet fungerer bra
- Ser fram til vidare tett samarbeid og dialog

Ropstad gjev uttrykk for at politikontaktordninga fungerer godt, og set pris på eit nærpolit med god lokalkunnskap og elles eit godt samarbeid med politiet.

Frå politiet møte:

Kirsten Lindeberg
Gordon Pettersen
Ole Hortemo
Sigurd Langeid
Dag Hovden
Cathrine Fossnes
Terje Stifoss
Tor Kasin

SLT koordinatorar

Tone Lise Avdal: Valle og Bykle
Rune Larsson: Bygland
Line Håberg Løvdal: Evje og Hornnes

Politikarar og admin frå Setesdal regionråd, fylkeskommune og kommunar

Gro Bråten, Fylkesordfører Aust-Agder Fylkeskommune
Ola Olsbu: Aust-Agder Fylkeskommune

Margit Dale, representant Valle kommune
Olav Hovet, representant Valle kommune
Steinar Kyrvestad, ordfører Valle kommune
Aud S. Fuhr: rådmann Valle kommune
Anne Eikerapen, representant Bygland kommune
Aasmunfd Lauvdal, rådmann Bygland kommune
Lars Reidar Vasland, representant Evje og Hornnes kommune
Britt Ingrod Andersen, representant Evje og Hornnes kommune
Oddmund Ljosland, ordfører Åseral kommune

Rita Hansen, dagleg leiar Setesdal regionråd
Marie Pedersen, konsulent Setesdal regionråd
Runar Granheim, rådgjevar Setesdal regionråd

Referent Runar Granheim, Setesdal regionråd

Krypsivfondet i Otra – referat frå styremøte 21. november 2018

Møtedato:	21.11.2018	Kl.:	10.00 – 13.00	Stad:	Fylkeshuset i Kristiansand
Til stades:	Jan Henning L'Abée-Lund (JHL-L), Bjørn Ropstad (BR på telefon), Gjermund Espetveit (GE), Birgit Solberg (BS)				
Ikkje til stades:	Lev Rygg Langerak (LRI)				
Møteleiar:	JHL-L				
Referent:	BS	Dato:	21. 11. 2018		

Sak	Innhald
8/18	Referat frå møtet 26. 02. 2018 Referatet vart godkjent.
9/18	Økonomi Vår representant for SR-Bank, Ketil Askildsen, informerte om korleis fondet vert forvalta. Presentasjonen ligg som vedlegg til referatet. Ved val av profil for eit fond må ein gjere ein avveging mellom avkastning og risiko. Fondets profil er bestemt av mandatet for krypsivfondet, som seier at fondet skal ha ein langsiktig og trygg profil. Denne profilen har ikkje vorte endra sidan fondet vart starta. Samla avkastning av fondet har vore på 59 % fram til no (årleg gjennomsnitt på 4,2 %). Dette er ein god utvikling om man samanliknar med referansindeksen. Det har vore 2 store nedgangar og 19 mindre korreksjonar dei siste 15 åra. Men i eit langsiktig perspektiv vil ein tene pengar, sjølv om ein har nedgang nokre år. Ein forsiktig portefølje ser ut til å ha vore ein fornuftig plassering av pengane. Det er mogleg å gjere små endringar som kan auke avkastninga, og samstundes behalde ein forsiktig profil på fondet. Ein kan velje å invester ein del av pengane i rentefond. Då vil ein kunne få ein auka avkastning på fondet på om lag 0,5-1 % per år. Banken meiner at dette kan være ein fornuftig endring. Styret ber banken om å komme med eit konkret forslag til ny plassering av pengar. Me vil ta stilling til forslaget på neste styringsmøte.
10/18	Orienteringssaker GE og BS orienterte om siste nytt frå krypsivprosjektet: <ul style="list-style-type: none">- Det er no danna ei eige FoU-gruppe. Dei går no bort frå det tradisjonelle overvåkingsprogrammet, der ein overvaker mange parametrar på ulike stader. Ein trur ikkje ein kjem så mykje lenger med denne typen overvaking, fordi

	<p>krypsivveksten truleg ikkje kan knytast til ein enkelt påverking. Ein ynskjer nå å løfte blikket og sjå på heilskapen i ein elv som kan forklare fordelinga av krypsiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - I samband med planlagt kalking frå Brokke er det gjennomført kartlegging av krypsiv på strekninga mellom Brokke og Ose. Målet med denne kartlegginga er å sjå om kalkinga vil ha nokon effekt på krypsivveksten. Samstundes blir kartlegginga nytta til å sjå korleis krypsiv påverkar gyteområda for bleke, og for å teste ut om drone kan nyttast til framtidig kartlegging av krypsiv. BR foreslo å sjå på krypsivveksten i Dåsåna, der det no er igangsett kalking. - NIVA har fått pengar til eit stort internasjonalt prosjekt som handlar om gjengroing i elv, og vil opprette ein stipendiatstilling. <p>BR informerte om eit kommande prosjekt i regi av Midt-Agder friluftsråd. Dei vil gå i gang med eit prosjekt som har som mål å få lokalbefolkning til å nytte seg meir av vassdraget (rekreasjon, turisme, osv.). Prosjektet ynskjer å involvere blant anna vassdragsstyret for nedre Otra. Det pågår no eit forprosjekt for å sjå på kva moglegheiter som finnes. Krypsivfondet er ein mogleg støttespelar i dette prosjektet. BS kan ta kontakt med friluftsrådet for å høyre meir om prosjektet.</p>
11/18	<p>Gjennomgang av årets aktiviteter</p> <p>Det vart løyva 500 000 kr kvar til vassdragsstyret i øvre og nedre Otra. I tillegg har begge vassdragsstyra fått løyva 1 000 000 frå krypsivprosjektet til tiltak i 2018.</p> <p><u>Fjerning av krypsiv i nedre Otra 2018:</u> Ein del av tiltaka er gjennomført, men per 19. november står det framleis att fleire tiltaksområder. Endeleg rapport vil bli sendt frå vassdragsstyret når tiltaka er ferdigstilla.</p> <p><u>Fjerning av krypsiv i øvre Otra 2018:</u> Det er reinska totalt 92 dekar i øvre Otra i 2018. Det vart nytta lenser for å samle opp krypsivet som vart klypt. Styringsgruppa ynskjer ein betre beskriving av korleis dette har fungert, og kva erfaringar dei har gjort seg med dette tiltaket. BS ber om ein rapport på dette, samt ein avklaring om kor stor del av sluttsommen på 713 000 kr som skal dekkast av krypsivfondet.</p> <p>BS ber vassdragsstyra om søknadar for neste år. Søknadane må være konkrete på korleis midla skal brukast, og kva område som skal takast. Me vil be vassdragsstyra om auka aktivitet i 2019, og det er aktuelt å ta inn nye områder. Frist for å sende inn søknader er 1. februar.</p>
12/18	<p>Oppnemning av ny representant for nedstraumskommunane</p> <p>Nils Olav Larsen vart utnemnt til ny representant for nedstraumskommunane. Bjørn Ropstad fortsett som vara.</p> <p>Styret består no av fylgjande personar:</p>

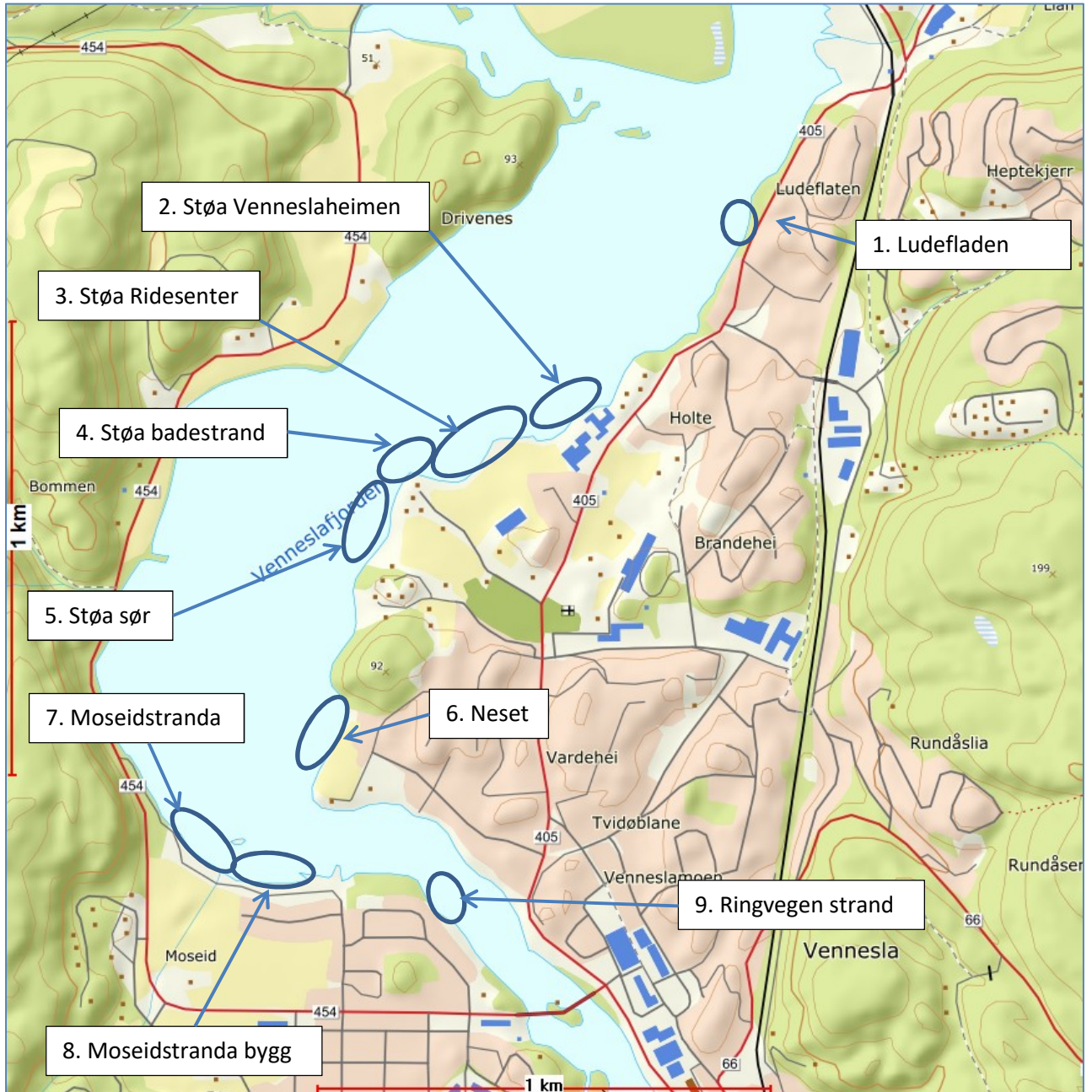
Namn	Representerar	Vararepresentantar
Leiv Rygg Langerak	Oppstraumskommunane (Bykle, Valle, Bygland)	Jon Rolf Næss
Nils Olav Larsen	Nedstraumskommunane (Evje og Hornnes, Iveland, Vennesla, Kristiansand)	Bjørn A. Ropstad
Gjermund Espetveit	Regulanten (Otteraaens Brugseierforening)	Grunde Johnsen
Jan Henning L'Abée-Lund	NVE	Dag Kjellevoid
Birgit Solberg	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Lillian Raudsandmoen
BS legg inn endringa i systemet.		
13/18	Neste møte Me tek sikte på neste møte 19. februar 2019, kl. 10.00. Møtet blir på fylkeshuset i Kristiansand.	
14/18	<p>Ymse</p> <p><u>Forespurnad frå krypsivprosjektet om å støtte ein PhD-stilling:</u> NIVA har fått pengar frå Forskningsrådet til å delta i eit stort internasjonalt prosjekt om gjengroing i elvar. Dei ynskjer å opprette ein PhD-stilling for å jobbe med dette prosjektet. Denne stillinga vil bli finansiert som eit spleiselag mellom Forskningsrådet, NIVA, NMBU og Krypsivprosjektet. Krypsivprosjektet er positive til å være med på spleiselaget, men har bedt krypsivfondet om å bidra med ein del av finansieringa. Totalt bidrag er 570 000 kr. Prosjektet vil nytte Otra som case.</p> <p>Styringsgruppa synes dette er spennande, og er interessert i å bidra. Me vil be Krypsivprosjektet om ein vurdering av kor mykje dei ser for seg at Krypsivfondet skal bidra med. Me vil avgjere søknaden og beløp på styringsmøtet i februar.</p> <p><u>Workshop i Otra:</u> Otra Laxefiskelag har invitert leiar av Krypsivfondet til ein workshop som skal sjå nærmare på utfordringane i anadrom del av Otra. Dei har også signalisert at dei vil søke Krypsivfondet om 60 000 kr for gjennomføring av workshopen. Me meiner at det kan være nyttig å delta på workshopen for å få med seg diskusjonane. Samstundes kan det gi feil inntrykk å delta om me ikkje skal støtte søknaden. BS stiller uansett på workshopen som representant for Fylkesmannen.</p> <p>Det er fleire gonger tidlegare vorte diskutert om krypsivfondet kan nyttast i anadrom del av vassdraget. Det trengst ein endeleg avklaring på om konsesjonen gjer rom for dette</p>	

	eller ikkje. JHL-L vil gå gjennom konsesjonen og tidlegare diskusjonar rundt dette. Deretter kallar han inn til eit telefonmøte for å avklare spørsmålet.
--	---

Birgit Solberg
sekretær

Krypsiviltak Venneslafjorden 2018

Oversiktskart med alle tiltaksområdene

2. Støa Venneslaheimen (område ID 20)

Areal totalt: 2,5 daa (gult stiplet linje)

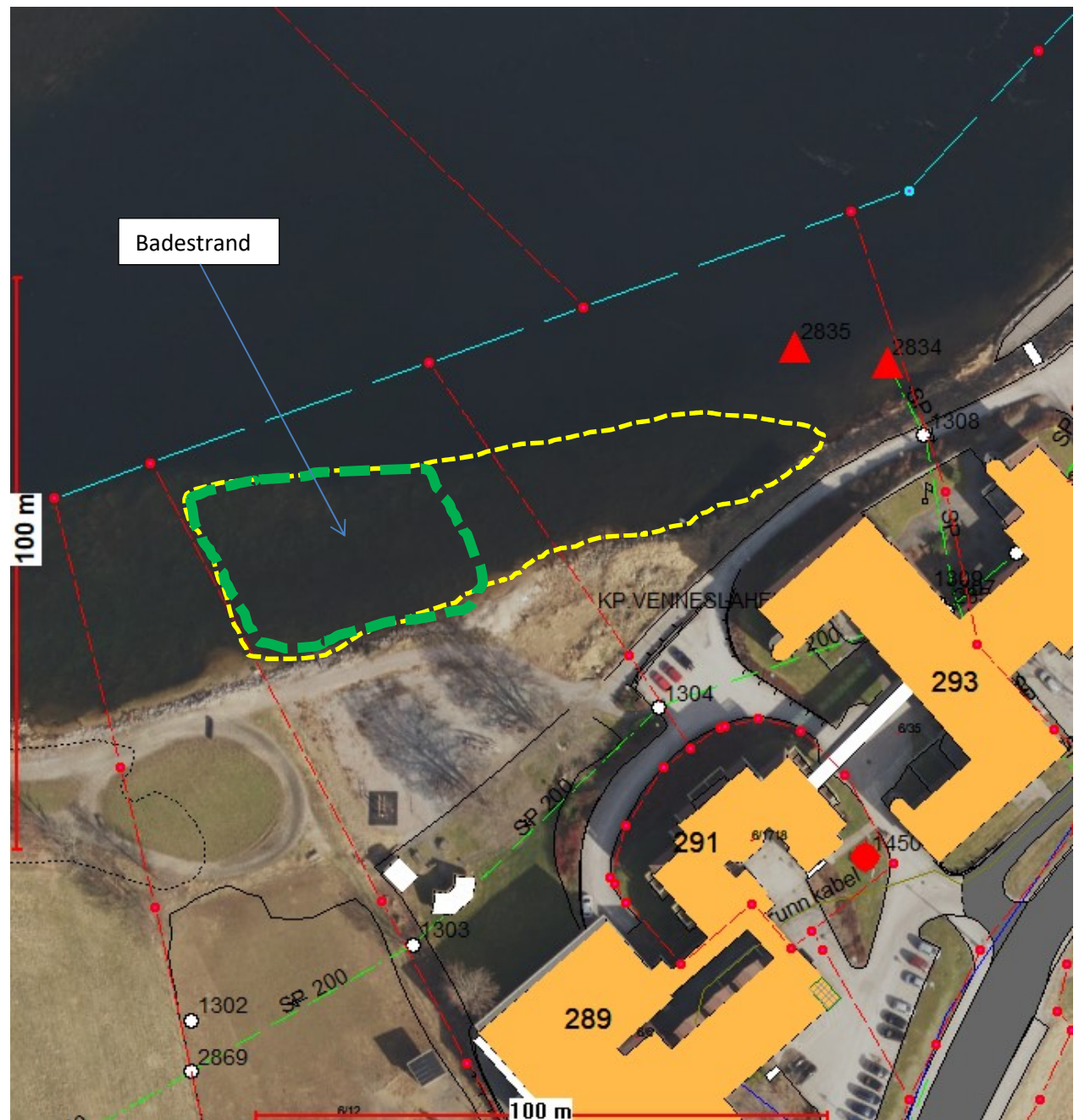
Areal høy prioritet: 1,5 daa (grønn stiplet linje)

Grunneier:

Navn: Vennesla kommune

Adresse:

Tlf:

3. Støa Ridesenter (område ID 21)

Areal totalt: 15 daa (gult stiplet linje)

Areal høy prioritet: 1 daa (grønn stiplet linje)

Grunneier:

Navn: BEATHE L VENNESLAND

Adresse: KVERNVOLLEN 4

Tlf:

Navn: ROBERT ALMEDAL HOMME

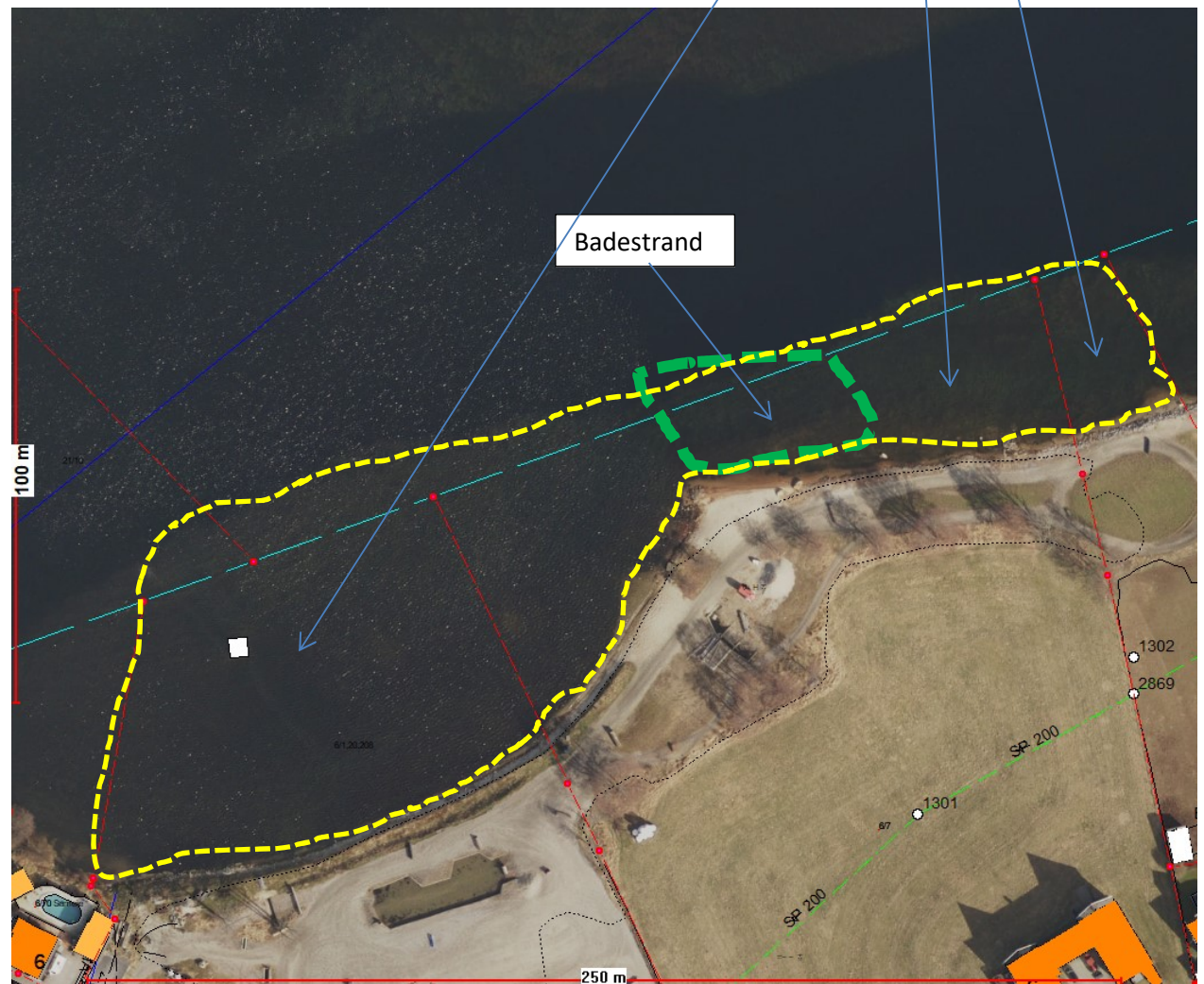
Adresse: KVERNVOLLEN 6

Tlf:

Navn: ASLAK FJERMEDAL /Svein Røinås

Adresse:

Tlf:

4. Støa badestrand (område ID 22)

Areal totalt: 8 daa (gult stiplet linje)

Areal høy prioritet: 3 daa (grønn stiplet linje)

Grunneier:

Navn: LEIF RENSTRØM

Adresse: STØAVEGEN 6

Tlf:

Navn: BJØRN ARNE EVENSEN

Adresse: STØAVEGEN 11

Tlf:

Navn: JAN FRODE SLØGEDAL

Adresse: STØAVEGEN 5

Tlf:

Navn: BERNT SLETTEDAL

Adresse: STØAVEGEN 7

Tlf:

5. Støa sør (område ID 23)

Areal totalt: 7 daa (gult stiplet linje)

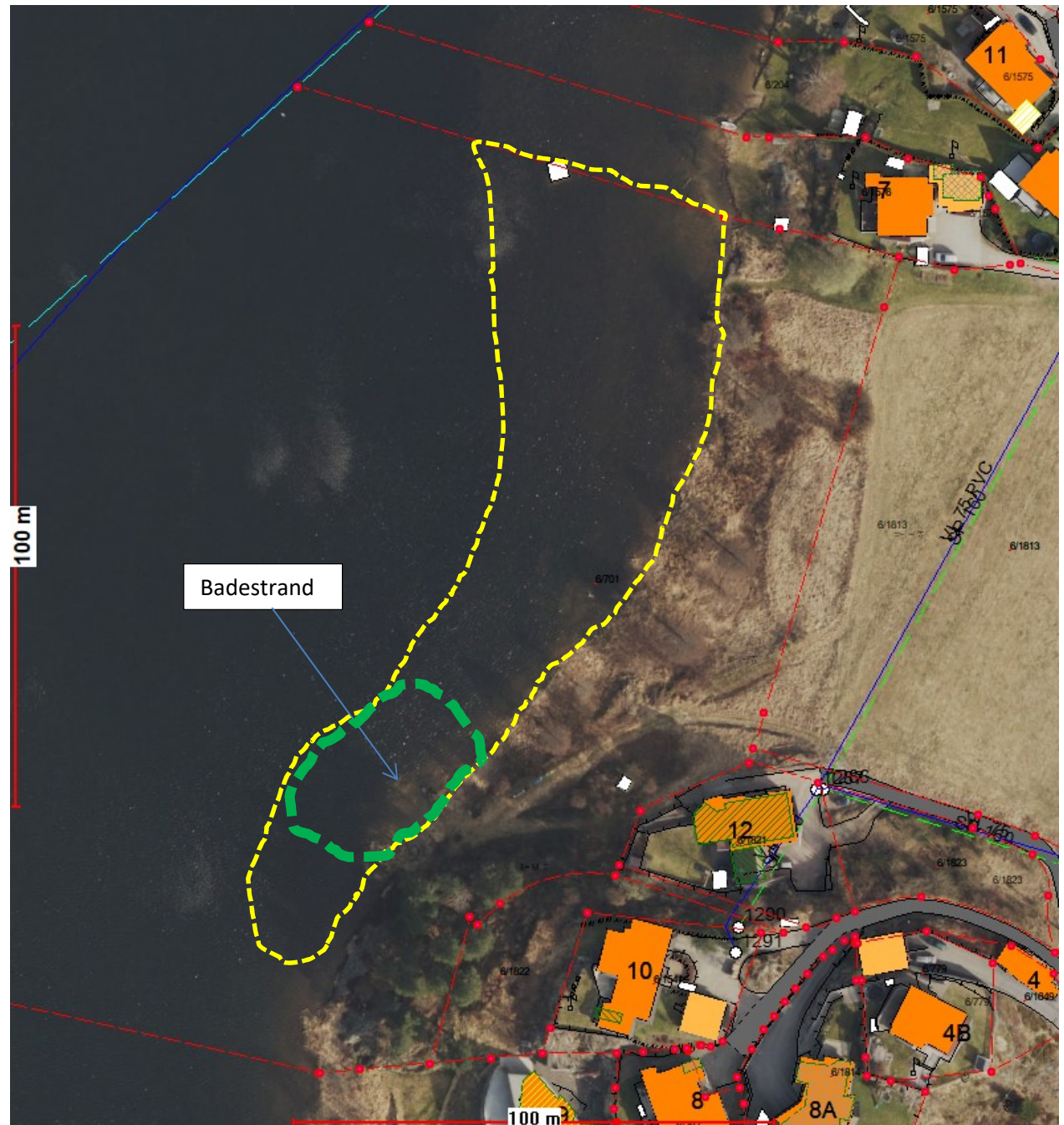
Areal høy prioritet: 1,5 daa (grønn stiplet linje)

Grunneier:

Navn: MARIUS V SKUTERUD

Adresse: SKJEREHAUVEGEN 2 A

Tlf:

6. Neset (område ID 24)

Areal totalt: 9 daa (gult stiplet linje)

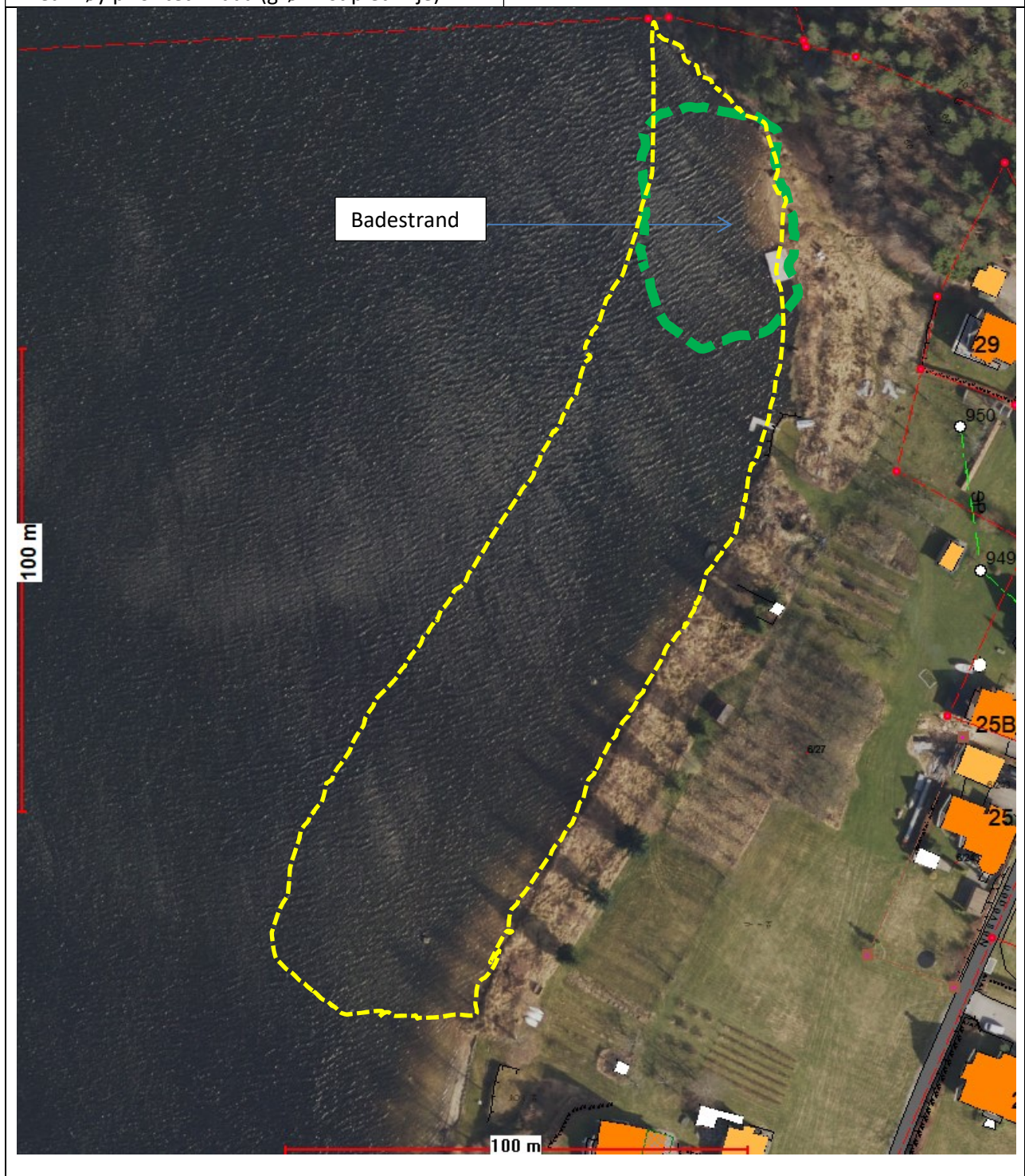
Areal høy prioritet: 2 daa (grønn stiplet linje)

Grunneier:

Navn: ØYVIND VIKSNES

Adresse: NESVEGEN 23 B

Tlf:

7. Moseidstranda (område ID 25+26)

Areal totalt: 22daa (gult stiplet linje)

Areal høy prioritet: 14 daa (grønn stiplet linje)

Grunneier:

Navn: ODDVAR MOSEID

Adresse: MOSEIDSTRANDA 1

Tlf:

**8. Moseidstranda bygg
(område ID 27+28+29)**

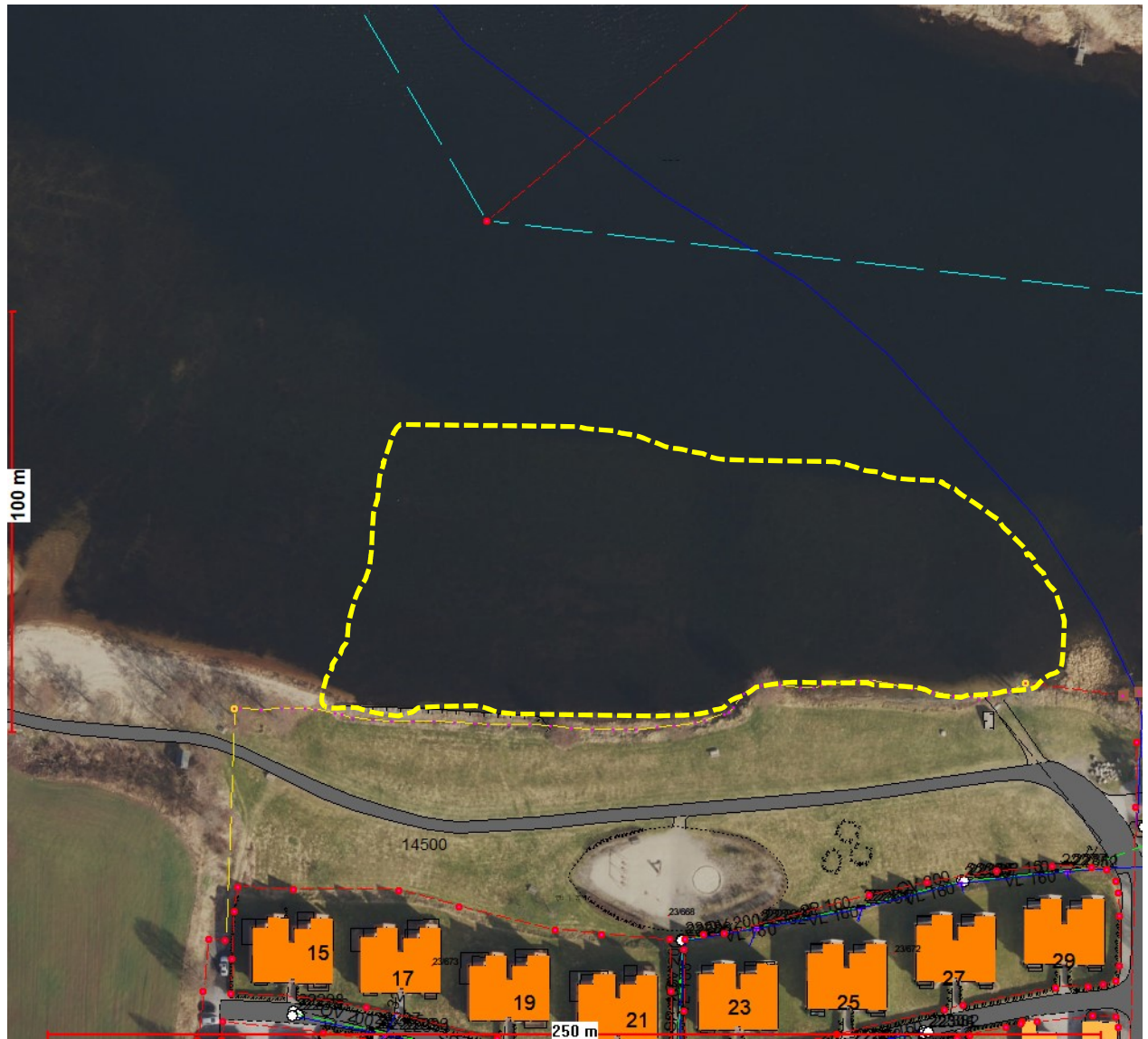
Areal totalt: 10 daa (gult stiplet linje)

Grunneier:

Navn: ODDVAR MOSEID

Adresse: MOSEIDSTRANDA 1

Tlf:

Vassdragsstyret for Nedre Otra

Sekretariat: Vennesla kommune v/plan- og miljøvernrådgiver
Pb. 25, 4701 Vennesla Tlf: 38137339 / 91599947
e-post: eirik.aarrestad@vennesla.kommune.no

Vassdragsstyret i Nedre Otra – foreløpig rapport fra krypsivprosjekt 2018

Bakgrunn

31. januar 2018 sendte Vassdragsstyret for Nedre Otra en likelydende søknad om midler til tiltak mot krypsiv til Krypsivfondet i Otra og til Krypsivprosjektet for Sørlandet. Søknaden ble sendt på vegne av kommunene Evje og Hornnes, Iveland, Vennesla og Kristiansand. Kommunene har siden 2012 samarbeidet via vassdragsstyret om prioritering og utføring av krypsivtiltak i Otra, nedstrøms Byglandsfjorden.

Tildelinger 2018

Vassdragsstyret fikk følgende tilsagn om tilskudd:

- Krypsivfondet i Otra:
 - **Kr. 500 000,-**
 - Til gjentatt behandling/vedlikehold av områdene i Evje og Hornnes, Iveland og dels Vennesla som blei tatt i 2013.
 - Krypsivprosjektet på Sørlandet:
 - **Kr. 500 000,-**
 - Til vassdragsstyret til tiltak i nedre Otra
 - Krypsivprosjektet på Sørlandet fra 2017 budsjettet:
 - **Kr. 500 000,-**
 - Til vassdragsstyret til tiltak i nedre Otra
- Sum totalt tilskudd: kr. 1.500 000**

Tildelingene gjelder flere kommuner, men er administrert via Vennesla kommune.

Arbeidsavtale

Vassdragsstyret for nedre Otra har via Vennesla kommune gått inn i samme rammeavtale med Amfibie Service AS som Agder Energi Vannkraft AS har for tiltak i Mandalsvassdraget. Det er gjort en egen bestilling av Amfibie Service AS for klipping og fresing av krypsivgress og krypsivrøtter for nedre del av Otra.

Prosjektområder i 2018

For 2018 har Vassdragsstyret for Nedre Otra fått avsatt midler til krypsivtiltak for til sammen kr. 1.500.000. Vassdragsstyret har delt tiltaksgruppa inn i en øvre del og en nedre del. *Øvre del* omfatter tiltak fra Fennefoss i Evje og Hornnes kommune og ned til Gåseflådammen i Iveland kommune, mens *nedre del* omfatter tiltak fra Røyknes/Skisland, Venneslafjorden og ned til og i anadrom del av Otra i Vennesla kommune og Kristiansand kommune.

Av de tilgjengelige kr. 1.500.000 er:

- Kr. 23.000 tildelt Otra Laxefiskelag til fjerning av krypsiv og mudder i forbindelse med tilrettelegging av gytefelt i Otra ved Ravnås.
- Kr. 500.000 er overført til tiltaksgruppa for øvre del (Iveland og Evje og Hornnes kommuner). *Øvre del* ønsker å utsette tiltaket til 2019.
- Kr. 977.000 er resterende midler som gjenstår til tiltak i nedre del av vassdragsstyrets tiltaksområder. Avtalen med Amfibie Service AS er at de starter i Venneslafjorden, og utfører tiltak i omsøkte tiltaksområder med mål om å fjerne alt krypsiv i tiltaksområder med strender og oppnå god fjerning i randområdene. De er gitt en øvre kostnadsramme pålydende kr. 977.000,- eks. mva.

Tiltaket i Venneslafjorden.

I Venneslafjorden ligger tiltaksområdene inne i hovedplanen «Krypsivproblematikk i Venneslafjorden». Planen ble utarbeidet av Terrateknikk AS i 2007. Amfibie Service fikk i oppdrag å fjerne krypsiv og mudder i tiltaksområdene som de klippet og freste i 2013 og 2014. Tiltaksområdene ble befart med motorbåt sammen Amfibie Service og undertegnede før tiltaket (se kartvedlegg).

Amfibie Service startet opp med tiltaksarbeidet i Venneslafjorden 16. oktober 2018 i uke 43. Arbeidet startet ved badestranden i Ludefladen, og fortsatte nedover langs østre del av Venneslafjorden. Nett/lense ble satt opp utenfor Venneslaheimen, og gresset ble samlet i tilhenger parkert på stranden ved Venneslaheimen. Det første lasset med gress som ble tatt opp etter Ludefladen og litt ved Venneslaheimen kom på 2,4 tonn (etter avrenning i ett døgn). Krypsivet ble deretter kjørt til Støleheia og levert til gjenvinning på avfallsanlegget.

24. oktober ble nett flyttet ned til Støa badestrand. Arbeidet ved Ludefladen og ved Venneslaheimen har ifølge Amfibie Service gått bra, men i området nord for badestranden ved Støa var det veldig tykke masser med gress, og de måtte bruke flere timer enn først antatt i området. Nett/lense måtte etter hvert forsterkes i og med at store mengder gress ble klippet på Støa. Det har også vært litt tidkrevende med å samle opp og kjøre bort gresset. De har vært nødt til å kjøre bort krypsiv opptil 3 ganger daglig.

Til nå har arbeidet i venneslafjorden fungert som det skal, og ingen store komplikasjoner. Men det er gitt en del utfordring med mye synketømmer ved klipping rundt området Støa. Det er og vil bli tatt opp enkelte synketømmer, særlig i områder der fresen benyttes. Store deler av tiden har de byttet på klipper og oppsamler på den ene trusoren, mens den andre har hatt kontinuerlig oppsamling.

Amfibie Service opplyser at de ble ferdig med klipping på Støa (før badestranden) i uke 46, og da er planen å flytte nettet og arbeidet med klipping lengre sør. Arbeidet med fresen ble startet opp i uke 46. Den skal nå benyttes i områdene som er klippet. De opplyser videre at alle folk de prater med, grunneiere og brukere, har vist stor positivitet til dette prosjektet.

Per dags dato (19. november) gjenstår fortsatt store deler av tiltaksområdene i Venneslafjorden (Støa sør, Neset, Moseidstranda og Ringvegen strand). Fullstendig rapport vil ettersendes til Krypsivfondet så fort arbeidet er ferdig.

Resultatoppgnåelse

Per dags dato (19. november) gjenstår fortsatt store deler av tiltaksområdene i Venneslafjorden (Støa sør, Neset, Moseidstranda og Ringvegen strand). Fullstendig rapport vil ettersendes til Krypsivfondet så fort arbeidet er ferdig.

Konklusjonen

Per dags dato (19. november) gjenstår fortsatt store deler av tiltaksområdene i Venneslafjorden (Støa sør, Neset, Moseidstranda og Ringvegen strand). Fullstendig rapport vil ettersendes til Krypsivfondet så fort arbeidet er ferdig.

Med vennlig hilsen

Eirik Aarrestad
Vennesla kommune

Datert: 19. november 2018

Vedlegg 1. Oversiktskart over prosjektområder i Venneslafjorden

Vedlegg 2. Kart over tiltaksområder krypsivtiltak Venneslafjorden 2018

Krypsivfondet

21.11.18

Agenda

- Kort historikk
- Fokus på fremtiden
- Risikoprofil
- Fond vs Diskresjonær portefølje
- Ta ut månedlig eller årlig
- Organisatoriske endringer?

Vår investeringsfilosofi

01

Aktive valg

Uavhengig av indeks og størrelse

Investerer i enkeltelskaper, uavhengig av markeder/indeks

Risikojustert avkastning

02

Faktorer som vektlegges

Prising (de beste kan bli for dyre!)

Utbytte

Balansen/Soliditet

Markedsposisjon

Sterk og forutsigbar ledelse

03

Risikostyring

Gjennom valg av aktivklasser

Reallokering i henhold til mandat

Kontinuerlig evaluering av porteføljeinvesteringene

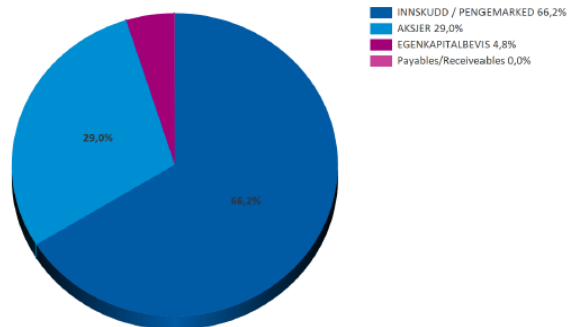
Din portefølje

- God fart i september, nedgang i oktober, varierende på aksjer hittil i år.
- Fra oppstart 59% tilsvarende 4,2% pr år i en tid med meget lave renter.

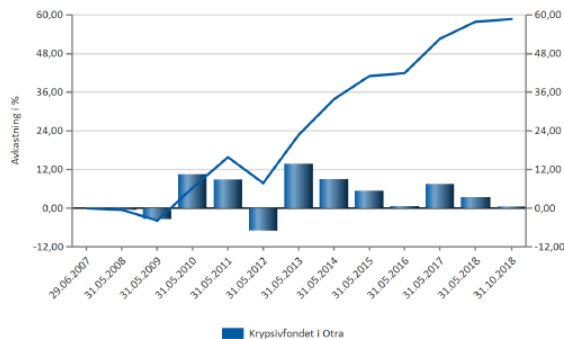
PORTEFØLJEUTVIKLING

Periode	Markedsverdi
nov-17	16 069 249
des-17	16 119 141
jan-18	16 228 209
feb-18	16 186 250
mar-18	16 004 588
apr-18	16 326 300
mai-18	16 165 926
jun-18	16 165 925
jul-18	16 325 288
aug-18	16 367 769
sep-18	16 442 603
okt-18	16 252 531

Fordeling pr. Aktivklasse

Avkastning siden oppstart (29.06.2007)

Avkastningsrapport

	Siste måned	Hittil i år	Siden oppstart
Markedsverdi v/start	16 442 602,98	16 119 140,95	0,00
Innskudd /Uttak	0,00	0,00	9 651 000,00
Avkastning periode	-190 072,38	133 389,65	6 601 530,60
Markedsverdi v/slutt	16 252 530,60	16 252 530,60	16 252 530,60
Avkastning i %	-1,16	0,83	58,74

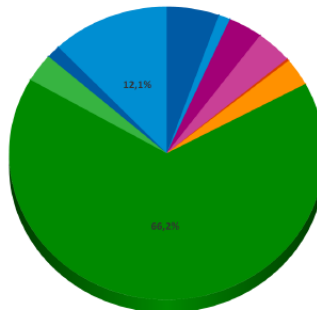
Oppsummering

Portefølje	Markedsverdi	Siste måned	Hittil i år	Siden oppstart
Krypsivfondet i Otrå	16 252 530,60	-1,16	0,83	58,74

Innhold i porteføljen

- Forsiktig portefølje
- Største enkeltpost er innskudd
- Vurdere forsiktig rentefond?

Porteføljefordeling pr. 31.10.2018

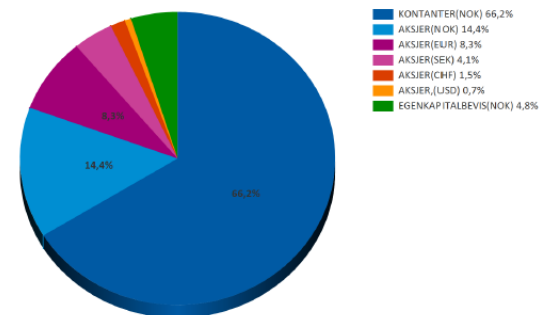

Industry Group	Markedsverdi	Utvalg %	Vekt %
Konsument forbruksvarer	874 068,14	5,4	5,4
Utilities	193 928,72	1,2	1,2
Energi	573 984,55	3,5	3,5
Materialer	607 977,23	3,7	3,7
Programvare og Tjenester	41 478,00	0,3	0,3
IT / Telekommunikasjon	496 395,76	3,1	3,1
Bankinnskudd / Pengemarked	10 760 200,92	66,2	66,2
Industri	508 695,20	3,1	3,1
Konsument varige goder	231 484,67	1,4	1,4
Finans	1 964 317,41	12,1	12,1
Total	16 252 530,60	100,0	100,0

Topp 10 Posisjoner

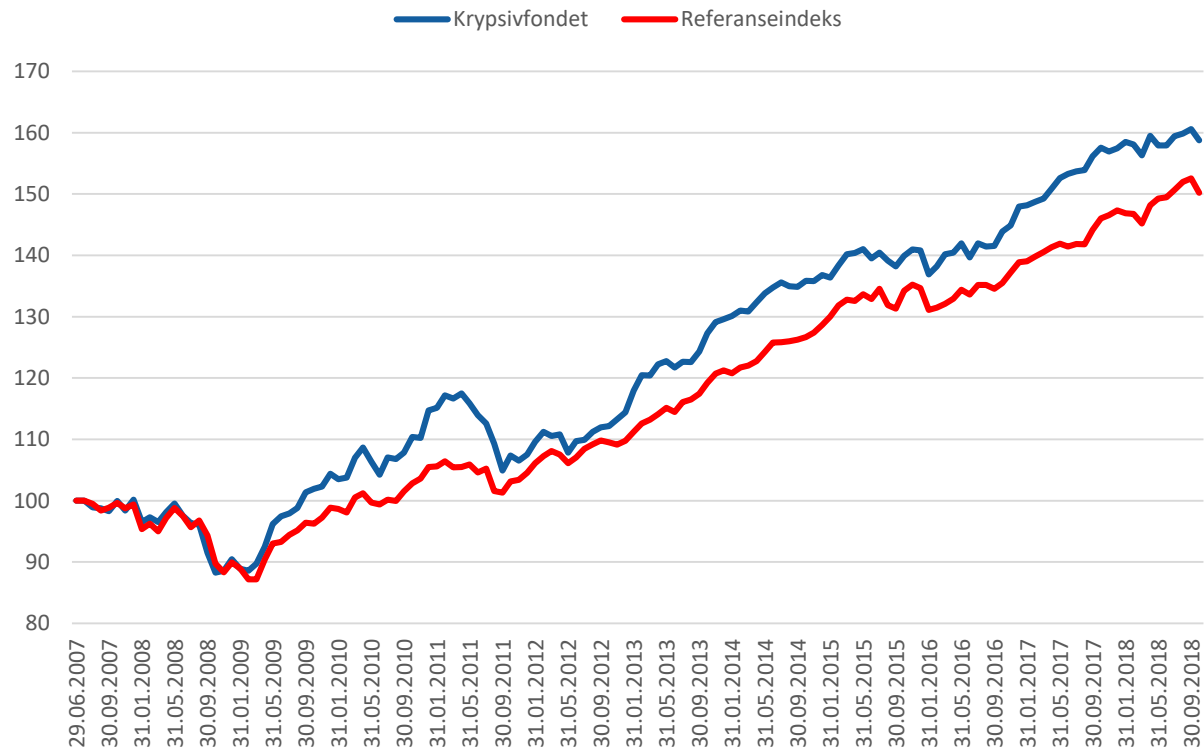
Symbol	Verdipapir	Markedsverdi	Vekt %
TRKONTO	Innskudd SRF (3mnd N + 0.6%)	10 752 267,85	66,2
AUSS	Austevoll Seafood ASA	376 290,00	2,3
MING	SpareBank 1 SMN	358 534,00	2,2
INVE/B	Investor B	306 400,92	1,9
YAR	Yara International	253 890,00	1,6
NESN	Nestle SA	249 668,88	1,5
CS	AXA SA	223 342,94	1,4
TELIA	Telia Company AB	211 102,93	1,3
NONG	SpareBank 1 Nord-Norge	209 681,40	1,3
EQNR	Equinor	201 975,30	1,2
Topp 10 Posisjoner Total		13 143 154,21	80,9

Fordeling verdipapirtype

Krypsivfondet vs referanseindeks

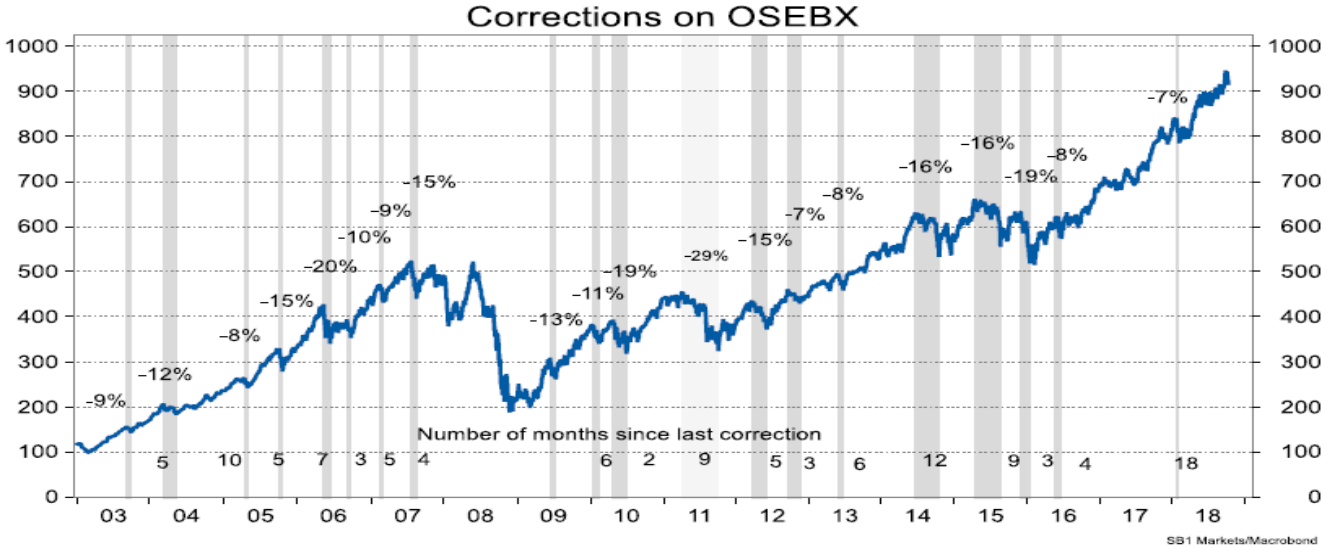
- Grafen til høyre viser avkastningen siden oppstart vs referanseindeks.
- Porteføljen har hatt en god avkastning siden oppstart og en god meravkastning over referanseindeks.

Siste 15 år: 19 korreksjoner, og 2 skikkelige smeller

Last 15 years: 19 corrections but only 1-2 crashes

We usually wait till correction is losing steam or markets are down 10% in 10 days, then say Buy

Avkastning våre modeller 2000 til 2018

Oppdatert 31.10.2018

År	Nibor	SR-Rente*	SR-Forsiktig*	SR-Balansert*	SR-Avkastning*	Aksjemarkedet**
2000	7 %				9 %	1 %
2001	8 %	4 %	5 %		1 %	-16 %
2002	7 %	7 %	-3 %	-13 %	-28 %	-34 %
2003	4 %	6 %	15 %	26 %	50 %	31 %
2004	2 %	4 %	9 %	16 %	28 %	16 %
2005	2 %	4 %	14 %	25 %	47 %	28 %
2006	3 %	4 %	8 %	13 %	23 %	17 %
2007	5 %	3 %	5 %	5 %	12 %	2 %
2008	6 %	-2 %	-10 %	-21 %	-40 %	-36 %
2009	3 %	13 %	12 %	25 %	45 %	26 %
2010	3 %	7 %	9 %	11 %	18 %	16 %
2011	3 %	4 %	-4 %	-10 %	-20 %	-8 %
2012	2 %	8 %	5 %	6 %	11 %	12 %
2013	2 %	6 %	11 %	16 %	30 %	31 %
2014	2 %	2 %	5 %	5 %	13 %	16 %
2015	1 %	0 %	1 %	2 %	9 %	12 %
2016	1 %	2 %	4 %	7 %	10 %	8 %
2017	1 %	5 %	7 %	10 %	17 %	18 %
2018	0,8 %	3,1 %	0,5 %	-0,1 %	-1,3 %	5,9 %
Totalt	85 %	112 %	143 %	194 %	487 %	185 %
P.A.	3,4 %	4,5 %	5,3 %	6,8 %	10,2 %	5,9 %

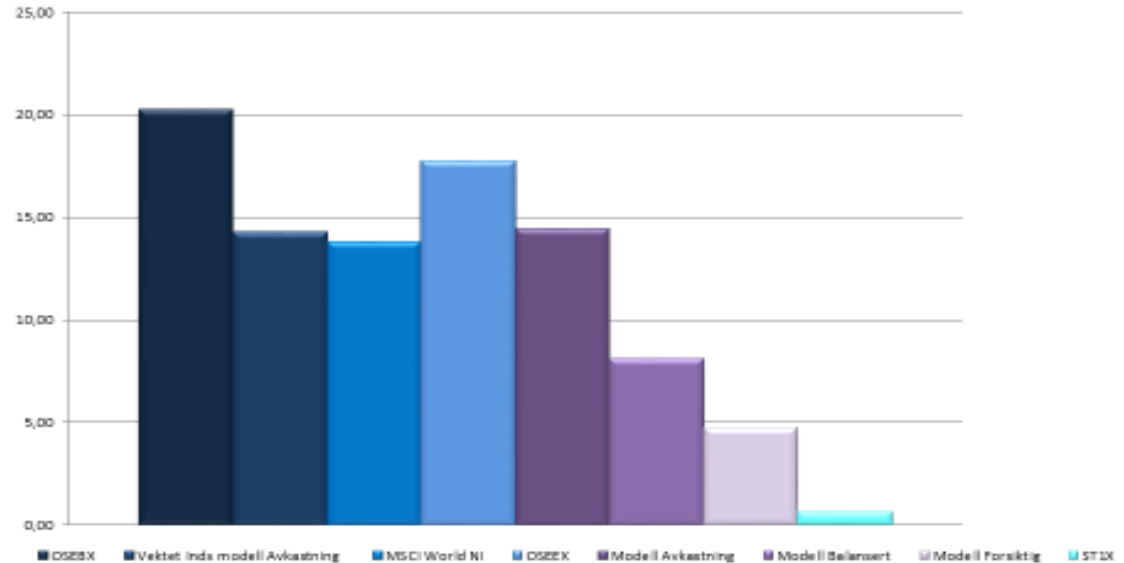
**Referanseindeksen består av 1/3 Oslo Børs (OSEBX) og 2/3 Verdensindeks (MSCI World i NOK) frem til og med 31.12.12, deretter ½ Oslo Børs (OSEBX) og ½ Verdensindeks (MSCI World net i NOK).

NB! Første år for SR-Rente, SR-Forsiktig og SR-Balansert er ikke helår. *Avkastningen er etter kostnader.

Teorien stemmer

- Oslo Børs har gitt bedre avkastning i periodene vi har sett på men med en høyere risiko
- Vi tror det er fornuftig med en kombinasjon av norske og internasjonale aksjer. Risikojustert avkastning blir bedre.

Risiko i ulike indekser
Standardavvik siden oppstart - 31.07.2018

Renter

Forvaltning

Rentene er lave, for nå...

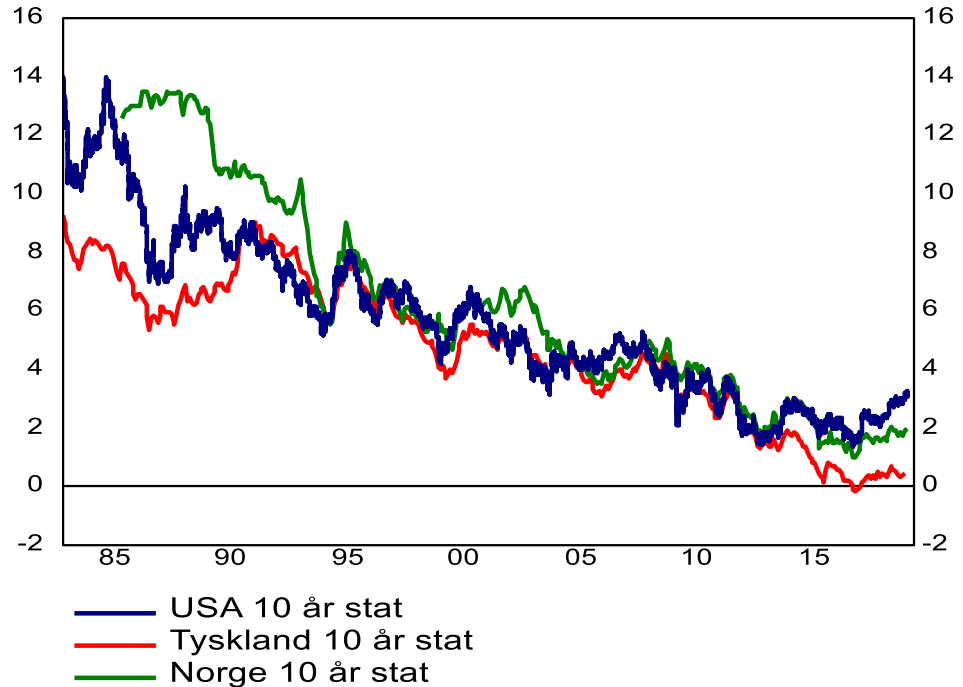
- NIBOR ligger på 1,2 %
- Markedet forventer 2 rentehevninger i 2019 fra Norges Bank.
- Renteporteføljen har lenge stått på konto til NIBOR + 60 punkter.
- Vi har to egne rentefond som vi ønsker å bruke for å løfte avkastningen på renter.

Kilde: Thomson Reuters Datastream & SR-Forvaltning

10 års fastrenter stiger, noen steder

- Lange renter (10 års fastrenter) i de fleste land er nå svært lave. Grafen viser for Norge, USA og Tyskland.
- Renter har vært jevnt fallende i 30 år.
- Kan se ut som rentebunnen er bak oss

Kilde: Thomson Reuters Datastream & SR-Forvaltning

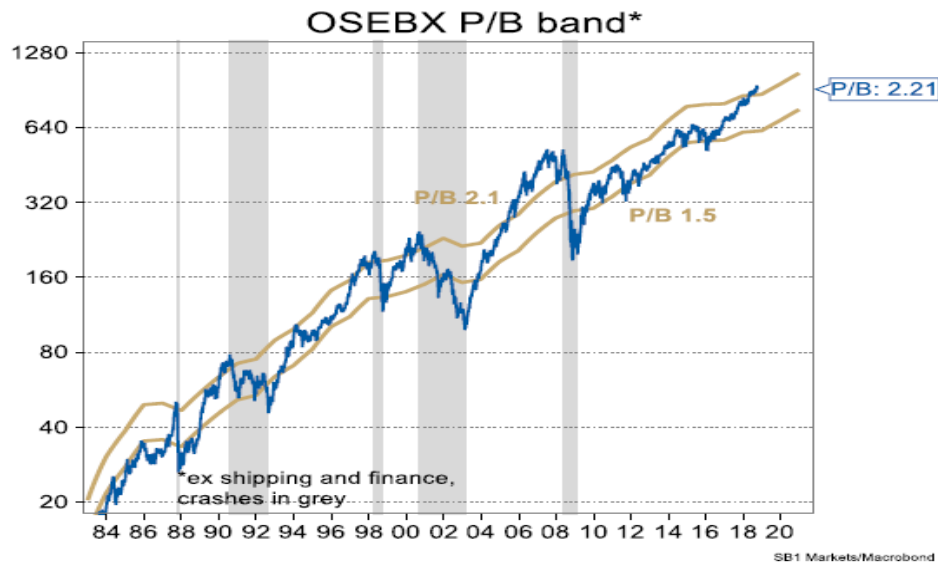
Det norske aksjemarkedet er dyrere enn på lenge

Norway

SpareBank
MARKETS 1

The difference: When P/B above 2.1, corrections often turn into crashes

Since 1983, always a crash after hitting 2.1, usually within 15 months. Minor crash 1995

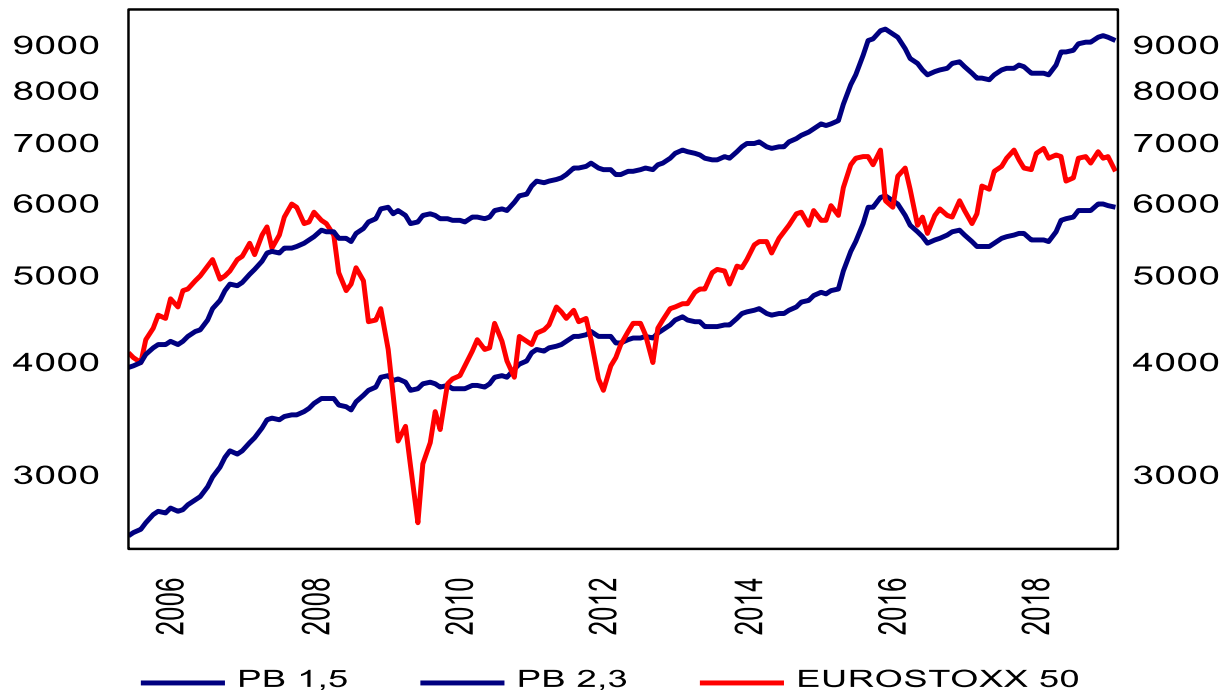

SDRL is out of index, has given 4% lower book values

Pris/Bok for europeiske aksjer

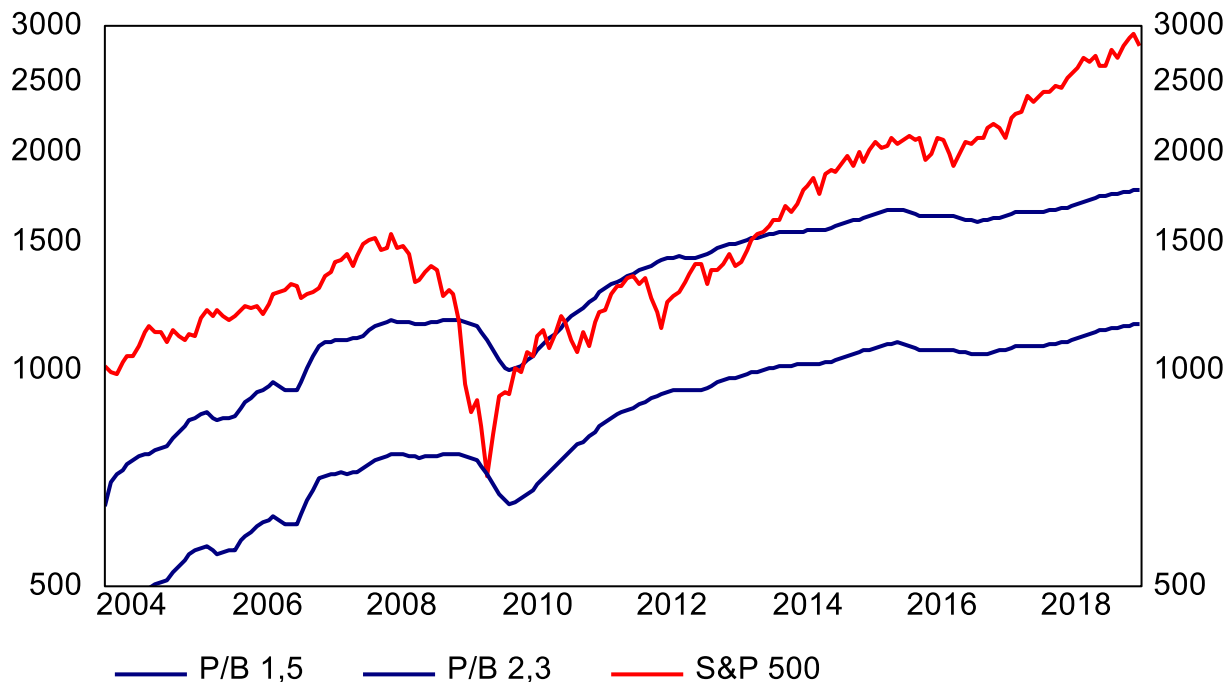
- Europeiske aksjer øk i forhold til bokførte verdier.

Kilde: Thomson Reuters Datastream & SR-Forvaltning

Pris/Bok for amerikanske aksjer

- Amerikanske aksjer priser ganske stivt i forhold til bokførte verdier.

Kilde: Thomson Reuters Datastream & SR-Forvaltning

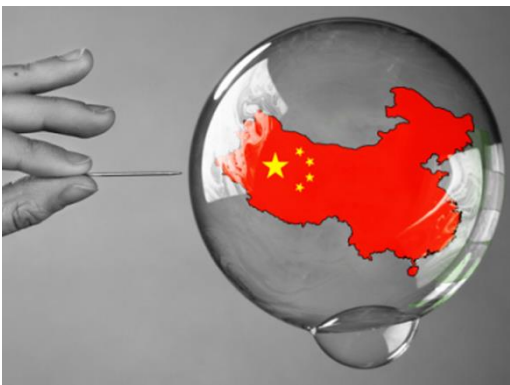
Utsikter fremover

- Rentene stiger
- God optimisme, spesielt i USA.
- Veksten holder seg godt.
- Verdsettelse har kommet opp, ikke lenger billig. Noen markeder er dyre.
- Handelskrig bekymrer

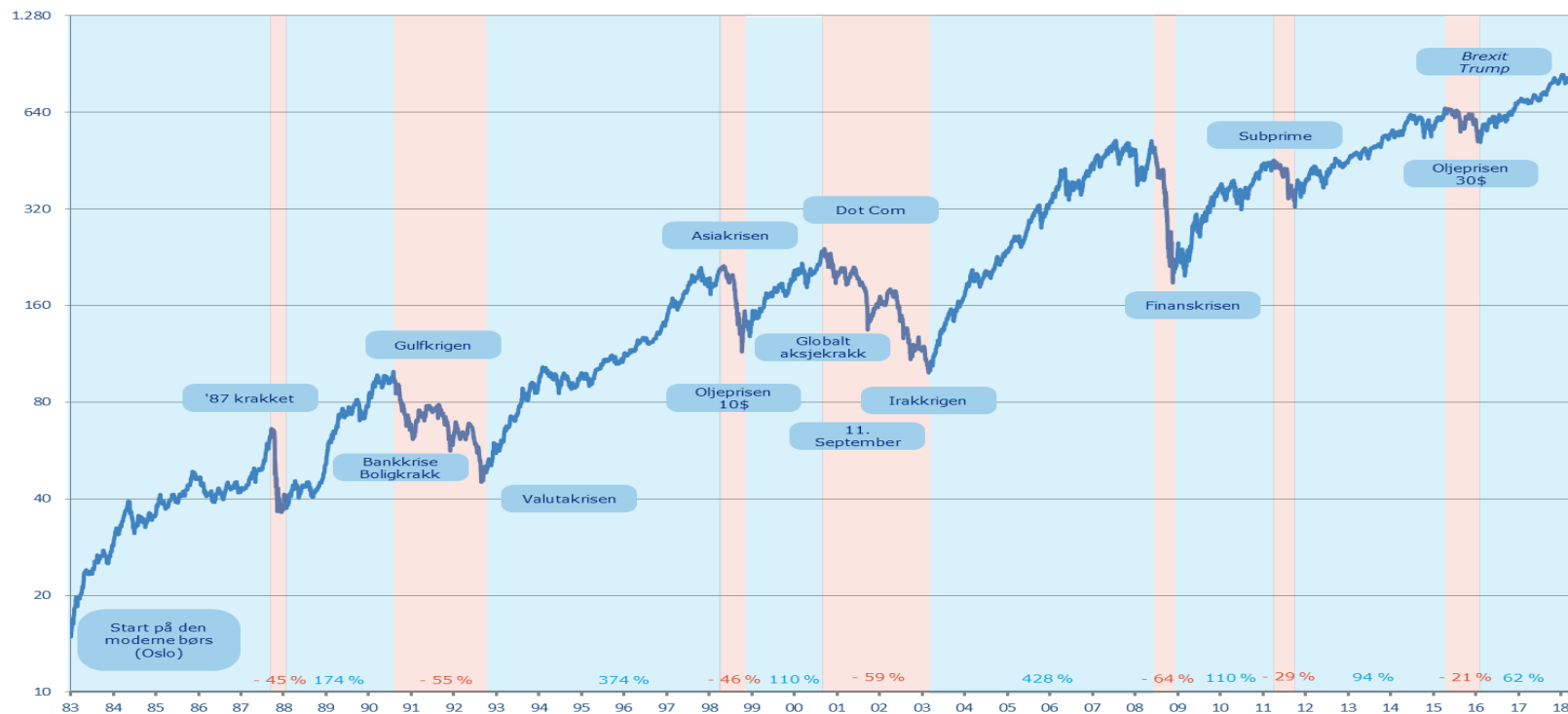

By Katrina.Tuliao (<https://www.tradergroup.org>) [CC BY 2.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>)], via Wikimedia Commons

Hva kan gå galt? The usual suspects

Oslo Børs – utvikling over tid

Kilde: Oslo Børs (daglig sluttkurs i perioden 01.01.1983 til 16.04.2018)

Historisk avkastning er ingen pålitelig indikator for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, risiko ved investeringen, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap.

Dette dokument er å anse som markedsføringsmaterieill. Sist oppdatert 16.04.2018..

Oppsummering

Forvaltning

SpareBank
SR-BANK

Hva får dere hos oss?

Vi gjør/ leser analyser på selskap og på markeder

Vi velger ut noen selskap fremfor andre

Vi bytter ut papirer når vi mener det er det beste for dere

Vi gir dere informasjon over investeringene vi har gjort for deg

Vi gir dere avkastningsinformasjon

Vi gir dere markedsvurderinger/ og selskapsvurderinger

Dere: husk å fortelle oss/ rådgiveren i banken om endringer!

Oppsummering av resultater

- Kapitalen har hatt en god risikjustert avkastning (+58%) i perioden vi har forvaltet porteføljen, og levert mye bedre avkastning enn referanseindeks (47%).
- Kapitalen er bevart og porteføljen har en god likviditet som muliggjør uttak.
- Risiko og avkastning henger sammen i finansmarkedene.
- Dere har hatt en god avkastning i forhold til deres risikonivå. Hvis en ønsker høyere avkastning kommer dette sammen med høyere risiko.

Vi minner om at:

- Denne presentasjonen er utarbeidet av SR-Forvaltning AS og er ment som informasjon om hvordan våre produkter og tjenester utføres gjennom oss. Informasjonen er ikke å anse som en konkret investeringsanbefaling eller anbefaling knyttet til en konkret investeringsstrategi. Presentasjonen er ikke utarbeidet etter regelverket for investeringsanbefaling og/eller investeringsanalyse, og er derfor kun ment for markedsføring.

SR-Forvaltning AS gjør sitt ytterste for at all informasjon som fremkommer i denne presentasjonen skal være så korrekt og fullstendig som mulig. Faktainformasjon som fremkommer i presentasjonen baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men SR-Forvaltning AS kan på ingen måte innstå for at informasjonen er korrekt, presis eller fullstendig. Det skjønn som eventuelt kommer til uttrykk i presentasjonen må ikke oppfattes som garanti, forsikring eller løfte.

- SR-Forvaltning AS fraskriver seg ett hvert økonomisk ansvar for tap, både direkte eller indirekte tap eller kostnader, som helt eller delvis skyldes beslutninger, handlinger og/eller unnlater foretatt med utgangspunktet i den informasjon som følger av denne presentasjon. Uttalelsene i presentasjonen gir uttrykk for SR-Forvaltning AS sine oppfatninger på det tidspunkt presentasjonen ble utarbeidet.
- SR-Forvaltning AS anbefaler på det sterkeste at de som ønsker å investere i finansielle instrumenter som er nevnt i denne presentasjonen, eller andre finansielle instrumenter, å innhente/lese nødvendig informasjon om det aktuelle finansielle instrumentet før investeringsbeslutning fattes. Denne presentasjon er ikke å anse som tilstrekkelig informasjon for å kunne investere i konkrete finansielle instrumenter.
- Ansatte, selskapets eier og/eller beslektede selskap kan eie finansielle instrumenter omtalt i denne presentasjon.

PhD stipendiat tilknyttet MadMacs prosjektet

Som dere vet, fikk vi for noen dager siden den gledelige beskjeden at MadMacs prosjektet ble innvilget. Prosjektet er finansiert av Norges Forskningsråd (NFR) via internasjonale avtaler, og med økonomisk støtte fra KPS på 200.000 NOK årlig i de tre årene prosjektet vil vare. Dette betyr at vi de tre neste årene kan jobbe med å finne ut hvordan ulike påvirkninger samlet (såkalte «multiple pressures») kan føre til økt vekst av vannplanter, og hvilke direkte og indirekte konsekvenser fjerning av vannplantene har for økosystemet. Konkret kommer vi i de neste årene til å gjennomføre veldig mange målinger av næringssalter og ulike organismegrupper i Otra, før og etter fjerning av krypsiv, samt utvikle modeller for vekst av vannplanter, og spørreundersøkelser for å finne ut hvordan folk flest opplever problemene med krypsiv. Vi kommer til å ta kontakt med tiltaksgruppa for koordinering av målingene og klipping, og for å finne fram til egnede stasjoner. Nederst i eposten finner dere sammendraget av prosjektbeskrivelsen, med mer informasjon om prosjektet.

I tillegg til Norge er fire andre land med i dette prosjektet: Tyskland, Frankrike, Sør-Afrika og Brasil. Budsjettet for MadMacs fordeles over de ulike landene, slik at hvert lands forskningsråd dekker budsjettet til partnere fra det landet. I de fire andre landene godtok de respektive forskningsrådene budsjetter som var store nok til at partnerne kan rekruttere en PhD-student på prosjektet. Men i Norge er det maksimale beløpet det er mulig å søke om er meget begrenset, slik at vi som eneste land i dette prosjektet ikke kunne involvere en PhD-student. Dette er en ulempe for Norge ettersom **en PhD-student gir særdeles stor valuta for pengene, og kan øke innsatsen betraktelig i et prosjekt av denne typen. PhD -studenter er framtidens forskere, og vi synes det er viktig at vi også i Norge kan legge inn denne ekstra innsatsen for å øke kompetansen om vannplanter generelt, og om årsakene og konsekvensene av masseutviklinger spesielt.**

Vi har nå snakket både med NIVA og NMBU, som er de to norske partnerne, og luftet ideen om å delfinansiere en PhD-stipendiat som tilknyttes MadMacs-prosjektet. En PhD koster i Norge omtrent 3.3 Mill NOK totalt, over tre år. NIVA er veldig positiv, og er villig til å bidra med 1.1 Mill NOK, fordelt på tre år. Også NMBU (fakultet MINA) er positive. De kan ikke på nåværende tidspunkt love at vi kan få støtte, men sjansene for at vi klarer det er rimelig bra. Det vi nå spør om er om KPS kan tenke seg å finansiere den siste tredjedelen som vi trenger for å kunne betale en PhD-student. Det er som sagt snakk om 1.1 Mill NOK, fordelt på tre år. Det betyr omtrent 370.000 NOK årlig, som vil komme i tillegg til det beløpet KPS allerede har sagt seg villig til å bidra med, altså totalt 570.000 NOK årlig i tre år for KPS. Beløpet på 370.000 NOK årlig ville utelukkende gå til å delfinansiere en PhD student, sammen med NIVA og NMBU.

Fordelene med å ha en Phd student på MadMacs prosjektet i Norge er:

- 1) Økt innsats i arbeidet med å heve kunnskapen om vannplanter og deres massevekst i Norge
- 2) Mulighet til å gjennomføre flere målinger (flere parametere, og hyppigere målinger), slik at resultatene blir mer sikre
- 3) Flere publikasjoner, som kan brukes til å synliggjøre krypsivets sak både i og utenfor Norge
- 4) Flere foredrag på internasjonale konferanser, som er egnet til å knytte Norge enda tettere sammen med forskere fra andre land som jobber med liknende problemstillinger
- 5) Flere foredrag på nasjonale konferanser, som fører til økt synlighet om krypsivproblematikken både i og utenfor Norge

NIVA og NMBU er som sagt generelt positive til å finansiere hver sin tredjedel av en Phd-stilling, gitt at den siste tredjedelen kan finansieres fra en tredjepart. Det vi nå spør om er derfor om KPS kan tenke seg å være den tredje partneren som vi mangler til å kunne finansiere en PhD stilling?

Ønsket starttidspunkt for PhD studenten er sommer 2019, så vi vil ha behov for svar innen rimelig tid, slik at vi har mulighet til å rekruttere en egnet person i tide, eventuelt vurdere andre potensielle finansieringskilder.

P.S. det er vanlig at det står på publikasjoner og foredrag hvem som finansierer en PhD student. Dersom vi klarer å få på plass en delfinansiering fra NIVA, NMBU og KPS kommer det altså til å bli nevnt. Det betyr at KPS sitt bidrag til PhD-studenten kommer til å bli synliggjort.

Sammendrag av MadMacs søknaden

“Mass development of aquatic macrophytes – causes and consequences of macrophyte removal for ecosystem structure, function, and services”

MadMacs

Mass development of aquatic macrophytes (water plants) in rivers and lakes is a worldwide problem, and substantial resources are spent annually on removal of macrophytes. This approach, however, does not address the causes of the mass development and is not sustainable. Macrophyte stands either quickly grow back, or the removal causes other problems to surface (e.g. the mass development of algae or cyanobacteria). Macrophyte mass developments have known negative effects, but well-developed macrophyte stands also provide many ecosystem services, including nutrient and carbon retention (= purification of water), as well as providing shelter and nursery habitat for many organisms (= affecting biodiversity). The ecosystem services provided by macrophytes are often poorly known to the public or to water managers. Consequently, management decisions, despite being costly, are generally based on a prevailing intuitive negative perception rather than a rational knowledge-based decision.

The specific regional reasons for macrophyte mass development are still poorly understood, likely because there is typically a combination of factors which together cause nuisance growth (multiple pressures). This makes analysis of causes of nuisance growth at a particular site challenging. Also, there is a lack of standardized before-after-control-impact (BACI) studies on the direct and indirect costs of macrophyte removal (= loss of ecosystem services provided by macrophytes) across multiple sites. This greatly hampers the possibility to generalize results, and makes giving general management advice difficult. In our project, we aim to address the following questions:

- 1) Which combination of natural conditions and pressures leads to undesired mass development of macrophytes?
- 2) What are the direct and indirect consequences of macrophyte removal for ecosystem functions and services? Which consequences of macrophyte removal are site-specific, and which are general?

In collaboration with key stakeholders, we will execute a set of “real-world experiments” in a harmonized BACI design across six case studies in five countries (Norway, Germany (2), France, South Africa, Brazil). Macrophytes will be removed from an area $\geq 1000 \text{ m}^2$ at each site, and the following parameters will be quantified before and after the removal at control and impact sites, respectively: phytoplankton, zooplankton, benthic algae, macrophytes, macroinvertebrates, fish, nutrient and carbon retention and removal, impoundment of flowing waters, shoreline erosion, as well as all relevant ecosystem services related to recreation and water use, including agriculture and industry. We will develop a general risk assessment tool of macrophyte mass development and

associated ecological impacts under multiple pressures, as well as of the effects of macrophyte removal, using causal pathway analyses and a probabilistic approach, and the tool will then be tested and improved based on the case study results. We will seek to detect consistent effects of macrophyte presence versus removal, and forecast consequences of macrophyte removal in aquatic ecosystems. This will enable us to directly compare benefits and dis-benefits of macrophyte removal, and generalize the findings. Based on these, we will formulate guidelines for the management of water courses with dense aquatic vegetation (“cookbook” tool to assess and balance benefits and dis-benefits of aquatic macrophyte removal). This can potentially save a substantial amount of money, by preventing management measures which cost more than they gain. MadMacs will help move the management of water courses with dense aquatic vegetation from “perception” to rational knowledge-based decisions.

Status prosjekter Felles Løft per 1. desember 2018

Mål 1 & 2 – Studenttilknytning til arbeidslivet

v/ Dag Nordbø

Status for arbeidet

Gruppen har hatt fire møter siden opprettelsen (et møte ble avlyst grunnet forfall). Møtene har funnet sted i Kristiansand, Grimstad og Flekkefjord. På det siste møtet, som ble avholdt før sommerferien, ble gruppens medlemmer enige om at det fremover vil fungere bedre om enkeltmedlemmer ble benyttet der det var behov for dem.

Resultater

Det har vært workshop på hvert av møtene. Dette har gitt oss godetilbakemeldinger på flere områder, som for eksempel praksissamarbeid, funksjoner og tilbakemeldinger på Kompetansetorget og samarbeid med studentforeninger. Enkelte medlemmer i gruppen har også brukertestet Kompetansetorget, noe vi har tatt med videre i vårt arbeid. Et særlig viktig bidrag har vært resultatene fra en spørreundersøkelse som en av gruppens medlemmer gjennomførte i samarbeid med en av studentassistentene ved UiA Karriere. Her ble det gjennomført seks intervjuer med virksomheter som har hatt studenter i praksis. Resultatene fra undersøkelsen ble lagt ved saken til Universitetsstyret om strategiprojektet Samfunnsengasjement og nyskaping.

Merverdi ved at dette er en del av Felles Løft (vær konkret)

Gjennom samarbeidet i Felles Løft har vi fått muligheten til å ha dialog med virksomheter som har potensialet til å utvikle sitt samarbeid med UiA og særlig på student-siden. Dette både når det gjelder praksis og oppgavesamarbeid, men også samarbeid med studentforeninger om ulike relevante faglige arrangementer.

Tidlig i vår sendte NiKr ut en spørreundersøkelse til sine medlemmer. Her tok de, på eget initiativ, inn spørsmål som gikk på om medlemmene ønsket samarbeid om praksis og studentoppgaver. Etter gjennomført spørreundersøkelse ble vi tilsendt informasjonen som medlemmene hadde lagt inn og fulgte de opp enkeltvis.

Utfordringer

En av utfordringene har vært hvordan gruppen skal arbeide sammen og hva konkret som skulle være leveranse fra gruppen. Gruppen har vært sammensatt av virksomheter innenfor ulike bransjer og med varierende grad av kjennskap til UiA. For noen av virksomhetene var det mer relevant å bidra inn i arbeidsgruppen. Dette har også påvirket oppmøtet på møtene vi har hatt.

Muligheter

Det bør ses på muligheten for å samle virksomheter med samme utfordringer, og diskutere problemstillingene videre med aktuelle fagmiljøer. På denne måten kan en utvikle samarbeidet innenfor et konkret område som kan generere flere oppgaveforslag, praksismuligheter og mulige forskningsprosjekter.

Anbefaling for videre arbeid

I det videre arbeidet bør det nok fokuseres på å ta i bruk enkelte av medlemmene der hvor det er et behov for dem, og i større grad benytte dem som ambassadører for samarbeid med UiA og vår samarbeidsportal. Samtidig er det viktig å finne frem til flere møteplasser/arenaer hvor informasjonen om studentsamarbeid/annet samarbeid med UiA kan presenteres oftere. Og arenaer hvor det vil være nyttig å invitere medlemmene for å presentere seg for UiAs ansatte og studenter. UiA benytter seg av muligheten for å annonsere i SPENN, og vi på Kompetansetorget vil fortsette med det.

Mål 3 Nyskaping

v/ *Marte S. Richardsen*

Status for arbeidet

Felles løft Nyskappingsgruppen ble etablert for at Næringsforeningene/NHO og UiA ville samarbeide om innovasjon, blant annet gjennom UiA Nyskaping. Et sentralt tiltak skulle være systematisk mentorskap fra næringslivet. I tillegg er det et mål partene skal synliggjøre felles prosjekter.

Prosjektgruppen består i dag av 12 deltagere. Disse er fra Innovasjon Norge, Egde Consulting, Setesdals Regionråd, Næringsforeningen i Kristiansand, BRKrs, Lister Nyskaping, Lindesnesregionen Næringshage, 4 personer fra UiA (student, lektor og UiA Nyskaping). Gruppen ledes i dag av UiA Nyskaping ved Marte S. Richardsen og har avtalt å møtes tre ganger i halvåret.

Det har vært stor usikkerhet knyttet til hva denne gruppen konkret skal «levere», dermed definerte gruppen et tydelig mandat med konkrete delmål våren 2018:

- Utvikle velfungerende mentorordning med næringslivsmentorer for gründerbedrifter med utspring i UiA Nyskaping – studenter, herunder mentorpanel og «løpende» mentorordning.
- Se på hvordan man kan koble næringslivet tettere på UiA-ansatte med forretningsidéer, herunder vurdere muligheter for mentorordning.
- Konkretisere hvordan UiA kan bidra til å løfte nyskaping i næringslivet/distriktene
- Etablere en god informasjonspakke
- Spre informasjonen

En av hovedoppgavene gruppen har valgt å jobbe med er videreutvikling av mentorpanelordning for gründerne i UiA Nyskaping studentinkubator. Det har også vært jobbet med å finne gode mentorer til hvert mentorpanel.

Planen for høsten 2018 var å utvikle mentorordning for vitenskapelig ansatte med forretningsidéer, men på grunn av at UiA-ansattssatsingen selv er under oppbygging og ikke klar for dette enda, så har denne oppgaven blitt lagt på vent.

I møtene har det vært god dialog rundt hvordan UiA kan bidra til å løfte nyskaping i næringslivet/distriktene. Gjennom dette har det kommet frem er at det er svært ulike behov og det er et gjentakende spørsmål om hva UiA kan bidra med. Bedrifter og organisasjoner vet ikke hva UiA tilbyr og hvor de skal henvende seg. I et forsøk på å kartlegge tilbudet, så oppdaget vi at det er mengder av tilbud og informasjon, men det er svært vanskelig tilgjengelig og ofte på «stammespråk». Det ser ut til å være et manglende ledd i

kommunikasjonen mellom UiA og «grasrota» i regionens organisasjon- og næringsliv. Vi så behovet for en «Informasjonspakke» og bestemte oss for å utforske dette med å jobbe ut et konkret forslag til hva en løsning på dette kunne være. Løsningen har vært presentert for administrasjonen på UiA og videresendt til web-avdelingen som sier de jobber med en løsning på bakgrunn av skissene.

Det har også vært en god erfaringsutveksling i forhold til hva man driver med av nyskaping i næringslivet/distriktene og diskusjoner om hvordan UiA eventuelt kan bidra med å løfte dette. Det kommer frem at det er flere gode samarbeidsprosjekter allerede i dag, og det kunne vært interessant med en form for en konferanse for å dele slike prosjekter – til inspirasjon og for å bidra til mer samarbeid. Ellers er konklusjonen her at det er interessant å høre hva andre driver med, men at det ikke resulterer i noe konkret.

Første møte høsten 2018 opplevde vi at det var lite konkrete saker å ta tak i og det var også usikkerhet hvor mye gruppen skulle sette i gang med i påvente av som skjer videre med Felles Løft. For å ikke innkalle unødige ble dermed det planlagt oktobermøtet avlyst og oppdateringer heller sendt på mail.

Resultater

En god mentorpanelordning for student Start-ups er etablert. 9 student-Start-ups har fått mentorpanel. Det planlegges et nytt mentorpanel i desember. Både mentor og mentee rapporterer om at dette er nyttig, verdiskapende og inspirerende.

Et annet resultat er at det har blitt knyttet kontakter, etablert nettverk og forståelse mellom aktører, både i nyskappingsgruppen og også mentorer imellom. Det har vært nyttig diskusjoner om samarbeid mellom UiA og regionens næringsliv og ideer om hvordan dette kan gjøres bedre. De involverte har fått mer kunnskap om hverandre og tar denne kunnskapen med seg inn i sine miljøer.

Utforskningen av «informasjonspakken» til regionens organisasjon- og næringsliv resulterte i en skisse på full informasjonsstruktur til en «næringslivsportal» på UiA sine websider, et ønske om at UiA ansetter en person i en stilling som «Næringslivs-/samfunnskontakt» og at det etableres en LinkedIn-gruppe som kontaktpunkt mellom UiA og regionens organisasjon- og næringsliv.

Merverdi ved at dette er en del av Felles Løft (vær konkret)

UiA har hatt svært godt nytte av gruppens hjelp til å skaffe til veie mentorene via sitt nettverk og fått god hjelp til å etablere og videreutvikle mentorprogrammet. I tillegg har UiA fått konkrete innspill til behov for én kanal inn mot UiA.

Bedriftene, organisasjonene og menteene har fått innsikt i noe av det som skjer på UiA og inspirasjon fra prosjektene.

Det at det er regissert en møteplass hvor forskjellige aktører møtes og jobber sammen om et prosjekt har bidratt til kunnskap, forståelse og nye nettverk.

Utfordringer

Møtene har vært prioritert i svært forskjellig grad av gruppens deltagere. Noen få deltagere har møtt hver gang, andre har aldri deltatt eller engasjert seg. Møtene har vært planlagt i god tid, men likevel har det ofte vært mange avmeldinger dagen før eller samme dag som møtet, og noen svarer aldri på møteinnkallelsen. Det gjør at det har vært vanskelig å administrere og gjør selvfølgelig noe med motivasjonen til de deltagerne som er aktive. Men den viktigste innsikten her er kanskje hva det forteller om hvor viktig dette arbeidet oppleves.

En grunn til at deltagelse nedprioriteres kan være at det er uklarhet om hva vi faktisk skal gjøre og at det er vanskelig å se hva som man får ut av det. En annen grunn kan være at det ikke er midler i prosjektet som gjør at det kanskje blir vanskelig å prioritere.

Det har også vært demotiverende å gjøre et konkret arbeid nå vi har ikke noe mandat til å ta dette videre i UiA-systemet. Dette opplevde vi for eksempel når vi hadde utarbeidet en konkret løsning på kommunikasjonsbehovet mellom UiA og regionen med blant annet en skisse til en «Næringslivsportal». Arbeidet ble godt mottatt, men det har «forsvunnet» i systemet, og vi har hverken hatt mulighet til å følge det eller sett et godt resultat av dette.

Muligheter

Mentorpanel-ordningen ble i utgangspunktet utviklet av NIKR og UiA Nyskaping i felleskap og kom etter hvert under mandatet til Felles Løft Nyskappingsgruppen. Mentorpanelet har vært konkret og lett å jobbe med, samt hatt en fin utvikling. Nå er prosjektet godt etablert og UiA Nyskaping ser behovet for en dedikert og mindre gruppe som bare jobber med å skaffe mentorer og videreutvikle dette programmet. I videre arbeid bør det diskuteres om denne gruppen skal være under Felles Løft eller trekkes ut til å være et samarbeid med UiA Nyskaping, NIKR m.fl.

På bakgrunn av erfaringer fra gruppen tenker vi det kan være hensiktsmessig med en gruppe som jobber med en Nyskappingskonferanse. Det er et ønske at denne plasseres på rundgang i distriktene. Innholdet kan være seminarer, pitching av ideer og prosjekter, speedating, nettverksbygging mellom grunder og nyskappingsprosjekter. Denne arbeidet kan ha nytte av å samarbeide med den nye masteren i entreprenørskap, som er under etablering.

UiA bør vurdere å opprette en stilling som «næringslivs/samfunnskontakt» som fungerer som «den ene døren» inn på UiA som loser utenforstående til riktig informasjon og kontakter. Det viktige her er at denne rollen skal jobbe mot «grasrota» av bedrifter og organisasjoner og ikke konsentrere seg om lobbyarbeid og kun de store virksomhetene. Denne rollen bør i tillegg jobbe med en næringslivsportal på UiA sin webside, bygge opp en kommunikasjonskanal i sosiale medier (LinkedIn) og drive oppsøkende arbeid ut i regionen. Erfaring fra UiA Nyskaping er at det kommer mange henvendelser som ikke passer inn, men burde vært henvist til en slik «næringslivs/samfunnskontakt».

Mål 4 Universitetsbyene

v/ *Eli Skaranger*

Universitetsbyen Kristiansand

Prosjektdeltakere: Kristiansand kommune, UiA, NiKR og Studentorganisasjonen i Agder (STA)

Status for arbeidet

Strategi for Universitetsbyen Kristiansand mot 2030 ble vedtatt av Universitetsstyret 17. november og av Bystyret i Kristiansand 24. oktober 2018.

Parallelt med utvikling av den overordnede strategien har det blitt arbeidet med en handlingsplan for den første fireårsperioden. Planen var å jobbe videre med konkretisering av handlingsplanen i høst. Dette ble imidlertid stoppet av Kristiansand kommune med begrunnelse av at det blant annet skulle lages et styringsdokument for arbeidet, men det foreligger fortsatt ikke.

Det har vært gjennomført:

- 21 arbeidsmøter i prosjektgruppa
- 5 møter i styringsgruppa
- 2 møter i Samarbeidsrådet (27. januar 2017 og 7. februar 2018)
- Kick-off 25. september 2017
- Workshop for kulturliv og byattraktivitet 29. januar 2018
- Dialogkonferanse 3. mai 2018
- Referansegruppemøte 4. juni 2018
- Interne møter på UiA, intern høring på UiA
- Interne møter i kommunen
- Interne møter blant studentene
- Presentert for styret i NiKR 3. september
- Ekstern høringsprosess 1. august – 1. september

Resultater

Strategien er vedtatt. Arbeid med ferdigstilling av konkret handlingsplan gjenstår.

Merverdi ved at dette er en del av Felles Løft (vær konkret)

Prosjektet var startet før Felles Løft ble igangsatt. Det har vært viktig å ha Næringsforeningen i Kristiansand som aktivt deltakende i prosjektgruppa, men det kunne de ha vært uten Felles Løft-avtalen (slik næringsforeningen også var i 2012).

Utfordringer

1. Prosjektet Universitetsbyen Kristiansand har inngått i flere sammenhenger – med flere interessenter. Kristiansand kommune er jo sentral i prosjektet, men ikke med i Felles Løft. Det hadde vært en fordel om det i forkant hadde vært en felles avstemming av strukturer og styringslinjer.
2. Det har vært ulike forventninger, føringer og tradisjoner fra de ulike organisasjonene representert i prosjektet.
3. Mandatet ble endret underveis i prosessen.
4. Inngripen fra kommunen om stopp i arbeidet med handlingsplanen (uten avklaring med prosjektets styringsgruppe).
5. Det pågående prosessen med kommunesammenslåing er krevende for kommunen og tar mye oppmerksomhet. Uklarhet om fremtidig struktur og ansvar gjør det vanskelig med engasjement og fremtidige forpliktelser.
6. Det hadde vært en fordel med bedre kontinuitet fra Næringsforeningens side.

Muligheter

Vi tar sikte på å fortsette arbeidet med handlingsplanen for fullt når kommunen er klar og har mannskap til prosjektet. Gjennom en konkret handlingsplan med engasjerte samarbeidspartnere som ønsker å få til noe, kan vi få mye bra til å skje. Det forutsetter imidlertid at dette ikke kun blir et papir og et vedtak. Det må forankres og aktivt følges opp fra alle involverte.

Anbefaling for videre arbeid

1. Tydeliggjøring av styringsstruktur og ansvarsforhold
2. Avklare oppfølging etter avlevering av handlingsplan.

Universitetsbyen Grimstad

Prosjektdeltakere: UiA, Grimstad kommune og Grimstad næringsforening

Status for arbeidet

Det har høsten 2018 vært gjennomført et forprosjekt med en samskapingsprosess med masterstudenter på ORG 503 som har brukt Universitetsbyen Grimstad som tema.

Studentene har vært under faglig ledelse av professorene James Karlsen og Arne Isaksen. Studentene har møttes ukentlig.

Bodil Slettebø og Håkon Håversen (begge fra Grimstad kommune), Espen Nystad (Grimstad næringsforening) og Eli Skaranger (UiA) har deltatt på et planleggingsmøte med faglærerne og fem samlinger med studentene og hjulpet med det studentene måtte ønske.

Studentene var vertskap for en workshop i kommunestyresalen 1. november med ca. 70 deltakere fra næringsliv, politikere og administrasjon fra Grimstad kommune, UiA-ansatte og studenter.

Studentene skal legge fram sine forslag 10. desember i et møte der deltakerne fra workshopen er invitert.

Resultater

Foreløpig bare gjennomført forprosjekt.

Merverdi ved at dette er en del av Felles Løft (vær konkret)

Fint med møteplasser for diskusjoner, ideutveksling, skape felles forståelse og samarbeid om konkrete tiltak.

Utfordringer

Vi må få til en god struktur sammen med Grimstad kommune. Det vil være en utfordring hvordan dette kan fungere i forhold til kommunale organer og styresett. Det vil også være utfordrende å få flere miljøer til å jobbe sammen og forplikte seg.

Muligheter

Finne en struktur som fungerer og som engasjerer til konkrete handlinger.

Anbefaling for videre arbeid

Ha engasjerte og kreative prosjektmedarbeidere som har tid til arbeidet, som har god forankring i organisasjonene og som får andre med seg.

Mål 4 Etter- og videreutdanning

v/ Morten Haakstad

Status for arbeidet

Generelt om gruppens arbeid

- Det er 10 medlemmer i gruppen, hvorav 4 fra næringslivsorganisasjoner, 1 fra næringslivet og 5 fra kompetanseorganisasjoner.
- Den manglende deltagelsen fra næringslivet har gjort at jeg har jobbet en del på egen hånd direkte mot bedrifter og Eyde/Node i denne kartleggingen.
- Det har vært 2 felles møter i gruppen, men vi greier ikke å dekke «næringslivets behov» godt nok.
- Det har vært direkte kontakt med flere gruppe-medlemmer underveis.

Resultater

En kartlegging viser at det høsten 2018 er tilgjengelig 439 forhåndsannonserte kurs eller etterutdanningsprogrammer på Sørlandet som er relevant for største delen av næringslivet.

Dette er innenfor:

- Administrasjon og ledelse (96)
- Datateknologi (27)
- Filosofi/Historie (13)
- Ingeniør og teknologiske fag (35)
- Media, kommunikasjon og IT (28)
- Realfag (96)
- Samfunnsfag (47)
- Økonomi og juss (31)
- Coaching og personlig utvikling (8)
- Salg og markedsføring (58)

Aktører:

- UiA (250)
- Folkeuniversitetet (5)
- Kursagenten AS (18)
- Aftenskolen Agder (10)
- NKI Nettstudier (156)
- NOROFF (ingen spesielle kurs, men kan tilby «skreddersøm» ved behov/på forespørsel.
- Eureka Kompetanse ønsker å tilby kurs for næringslivet og har et prosjekt for å utrede dette.

I tillegg har flere bedrifter interne programmer for etter- og videreutdanning, som i flere tilfeller er ganske omfattende (bank, forsikring, Gard etc.).

NCE EYDE klyngen har utviklet et eget løp med flere skreddersydde programmer i samarbeid med UiA.

Tilgangen på kurs/programmer for etter- og videreutdanning oppleves som stor når man setter seg inn i mulighetene.

Merverdi ved at dette er en del av Felles Løft (vær konkret)

Merverdien ligger i å påvise at tilbudet er stort for etter- og videreutdanning for næringslivet på Sørlandet.

Mange store bedrifter, klynger og organiserte bransjer har gode tilbud til sine ansatte.

Utfordringer

Det er krevende å orientere seg i alle mulighetene og finne programmer som er skreddersydd for den enkeltes behov.

Man er avhengig av den enkeltes behov og et ønske om utvikling, på lik linje med at man er:

- avhengig av bedriftslederes ønske om kompetanseheving i organisasjonen.
- UiA sitter med nøkkelpersoner med mye kompetanse på programmer for etterutdanning (Siri Asdal) som ønsker å bidra positivt, samtidig som interne krefter ikke har tro på arbeidet til Felles Løft (Astrid B. Eggen).
- For meg som kommer utenfra oppleves det spesielt å møte UiA's mange «stemmer».

Muligheter

Det ligger en mulighet til å identifisere en instans, f.eks. UiA, som kan være en studieveileder, organisator og koordinator for å tilrettelegge målrettede løp for kompetanseheving.

Næringslivet ønsker seg en uavhengig studieveileder som kan tilrettelegge kurs og programmer etter behov.

NCE EYDE er de som har kommet lengst i å tilby sine medlemmer relevant etterutdanning.

Anbefaling for videre arbeid

Vi bør utarbeide en studentoppgave som kan gå mer i dybden på næringslivets behov, analysere status grundigere, og spesielt fokusere på hvordan man kan organisere tilbudet og veilede bedrifter til både eksisterende programmer og spesialtilpassede løsninger.

NIVI Rapport 2018:3

Regionråd i Norge

**Utarbeidet på oppdrag av Kommunal- og
moderniseringsdepartementet**

Av Geir Vinsand

INNHOLD

HOVEDPUNKTER	2
1 INNLEDNING	4
1.1 Bakgrunn og problemstillinger	4
1.2 Definisjon av regionråd	4
1.3 Gjennomføring av kartleggingen	5
1.4 Resultater fra tidligere kartlegginger	5
2 LANDSOMFATTENDE OVERSIKT 2018.....	6
2.1 66 operative regionråd	6
2.2 Regionrådsløse kommuner	11
2.3 Endringer fra 2007	12
2.4 Største og minste regionråd	12
2.5 Dobbelmedlemmer	15
2.6 Regionråd som krysser fylkesgrense	18
3 ENDRINGER I ROLLER, ORGANISERING OG FUNKSJONALITET	19
3.1 Regionrådenes roller	19
3.2 Forholdet til fylkeskommunen og fylkesmannen	21
3.3 Organisering og juridisk form.....	21
3.4 Regionrådenes geografiske funksjonalitet	23
4 PROBLEMSTILLINGER I VIDERE ARBEID	27
4.1 Innholdsanalyse ut fra vedtekter og årsrapporter.....	27
4.2 Samarbeidsorganer i storbyregionene.....	27
4.3 Regionrådenes erfaringer og endringsplaner	27
4.4 Oppgavepotensial og egnethet som virkemiddelforvalter	27
4.5 Mulige casebeskrivelser.....	28

Hovedpunkter

I foreliggende kartlegging av regionråd er det lagt vekt på forekomst og strukturelle kjennetegn. Dagens regionrådsinndeling har følgende overordnede kjennetegn:

- Det er funnet 66 operative regionråd
- Av landets 422 kommuner deltar 395 i regionråd (95 prosent)
- Regionrådene dekker 97 prosent av landarealet
- Gjennomsnittlig innbyggertall i regionrådsområdene er 57.000, varierende fra 6.000 til 290.000 innbyggere
- Gjennomsnittlig antall deltakende kommuner er 6, varierende fra 2 til 19
- Det er funnet 27 kommuner som ikke deltar i regionråd i henhold til definisjonen. Blant disse finner vi Oslo, Bergen og Stavanger med omegnskommuner og de fleste kommunene i Vestfold fylke med unntak for Sande og Svelvik.
- Det er funnet 23 kommuner som er medlem i to regionråd. Dobbel medlemskap berører 18 regionråd og forekommer kun i Sør-Norge. Halvparten av de aktuelle kommunene finnes i Trøndelag.
- Det er funnet 10 regionråd som krysser dagens fylkesgrenser, hvorav 6-8 kan komme til å bli oppdelt av nye vedtatte fylkesgrenser fra 1.1.2020. Berørte områder gjelder grensen mellom Nordland og Troms, Kongsbergregionen, Drammensregionen, Haugalandet, Ringerike/Hadeland, Fjellregionen og ORKidé/Orkdalsregionen.

I foreliggende kartlegging er det ikke foretatt noen systematisk gjennomgang av vedtekter og dagsorden for regionrådenes arbeid. Inntrykket er likevel at regionrådenes viktigste begrunnelse knyttes sterkere til den regionale utviklingsrollen. Tendensen er merkbar i både byområder og landdistrikter. Inntrykkene kan sammenfattes i følgende punkter:

- De fleste regionråd videreføres som generalistorganer for samarbeid om både tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling
- Den regionale utviklingsrollen gis høyere prioritet og ser ut til å ha vært avgjørende for nyetablering av flere regionråd. Moderne regionråd framstår som nært koplet til areal- og transportplanlegging, strategisk næringsplan, interkommunalt næringsapparat, samordning av planprosesser og avtalebasert opptreden i forhold til fylkeskommunen og/eller statlige aktører.
- Det observeres en trend mot intern todeling av regionrådenes roller. Politikerne og den politiske organiseringen orienterer seg mot rollen som samfunnsutvikler, mens rådmennene og kommuneadministrasjonene får et tyngre ansvar for å utvikle samarbeidet om administrasjon og tjenester. De regionalpolitiske interessene begrunner mobilisering i funksjonelle byregioner og større regionale landskaper, mens de kommunale produksjonsutfordringene ofte løses gjennom samarbeid i mindre enheter og ved overgang til mer fleksible former for samarbeid.
- Noen regionråd står utenfor denne typen dynamiske prosesser knyttet til regionale utviklingsoppgaver og nye former for samarbeid om tjenesteproduksjon. I deler av landet observeres en regional dagsorden preget av lokal konkurranse og uenighet om roller, ofte kombinert med at kommunene opplever mangel på kapasitet og kompetanse til å ivareta utviklingsoppgaver. En del av bildet kan også være at de regionale aktørene opptrer lite samordnet overfor kommunene og deres viktigste samarbeidsarenaer. Resultatet er store regionale ulikheter i innovasjonsressurser og virkemidler for innovasjon og omstilling i kommunene.

I rapporten redegjøres det nærmere for regionrådenes forhold til fylkeskommunen og fylkesmannen. Forholdet mellom regionrådene og fylkeskommunen preges av høyst ulike

relasjoner og forskjellig organisering i ulike deler av landet. Forholdet til fylkesmannen preges av dialog om prosjektfinansiering.

Kartleggingen gir et generelt inntrykk av at mange av regionrådene har vært gjennom en tiårsperiode preget av demokratisering, profesjonalisering og formalisering. Demokratiseringen kommer til uttrykk ved at mange av regionrådene har fått flere faste deltakere fra kommunestyrene. Profesjonaliseringen kommer til uttrykk ved at flere regionråd har fast administrasjon og et større regionalt fagmiljø å spille på. Det registreres også at mange regionråd har vært gjennom en omstillingsfase hvor vedtekter og regulering av regionrådenes virksomhet er endret.

Det antas at kommunelovens §27 er hjemmelsgrunnlag for kanskje 80-90 prosent av regionrådene. Antall regionråd som er organisert som interkommunalt selskap (IKS) ligger stabilt på rundt 10 prosent, knyttet til de samme områder av landet hvor dette har vært en tradisjon (Helgeland, Hordaland, Haugalandet).

Som grunnlag for en kort problematisering av regionrådenes geografiske funksjonalitet, er regionrådene delt inn i følgende tre grupper:

1. Små homogene regionråd som i stor grad sammenfaller med felles bo- og arbeidsmarkedsområder, typisk hverdagsregioner med stor daglig interaksjon på arbeids- og servicemarkedet
2. Mellomstore regionråd som sammenfaller med sammenhørende landskaper i form av gamle fogderier eller andre administrative inndelinger, ofte forsterket av sterke kulturelle og næringsmessige fellesskap og langvarige samarbeidstradisjoner mellom kommunene
3. Store regionråd som har karakter av å være småfylker. Også her kan regionrådsområdene gjenspeile gamle administrative inndelinger og innarbeidet samarbeid om kommunale og andre offentlige oppgaver.

Det vises til kap.3 i rapporten for omtale av eksempler og kort drøfting av relevante problemstillinger, herunder regionrådenes sammenfall med BA-regioner og relevans for samarbeid og evt. nye kommunedannelser.

Slik felles bo- og arbeidsmarkedsinndelingen i Norge så langt har vært definert, med 160 BA-regioner for hele landet, er det store avvik i forhold til regionrådsinndelingen med 66 enheter. I Distrikts-Norge finnes mange flere BA-regioner enn regionråd, mens bildet er motsatt i de store byregionene.

Til spørsmålet om regionrådsinndelingen er interessant som grunnlag for utvidet samarbeid om kommunal tjenesteproduksjon og regionale utviklingsoppgaver, er svaret ubetinget ja. Regionrådene framstår de fleste steder som kommunenes klart viktigste arena for videreutvikling av både tradisjonelt interkommunalt samarbeid om tjenester og samarbeid om regionalpolitiske oppgaver.

Mange små og mellomstore regionråd kan være godt egnet for samarbeid om både tjenesteproduksjon og utviklingsoppgaver. For de største regionrådene kan det være aktuelt å operere med to samarbeidsnivåer, ett for hele det regionale tyngdepunktet (det regionale landskapet/byregionen) og ett for mindre grupper av kommuner (nærsamarbeid i kommuneblokker).

I kap.4 gis en kort beskrivelse av aktuelle problemstillinger for videre arbeid.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og problemstillinger

Foreliggende kartlegging har sin bakgrunn i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet ser behov for en oppdatert oversikt over fungerende regionråd i hele landet. Behov for bedre kunnskap om regionrådene har sammenheng med departements pågående arbeid med en stortingsmelding om distriktspolitikken. Det har gått over 10 år siden siste nasjonale kartlegging ble gjennomført¹.

Det ble avtalt at følgende problemstillinger skulle belyses som del av kartleggingen:

- Kort presentasjon av definisjon og hovedfunn i 2007-kartleggingen
- Identifisering av alle landets regionråd med navn, deltakende kommuner og samlet innbyggertall
- En nærmere oversikt over følgende med vekt på variasjonsbredde og eksempler:
 - Regionrådenes roller og type saker som regionrådene engasjerer seg i
 - Hovedtrekk ved organiseringen, herunder bruk av ulike juridiske tilknytningsformer
 - Budsjetttørrelse og viktige finansieringskilder, herunder avhengighet til fylkeskommunen og fylkesmannen
- Oversikt over nye regionråd og de viktigste strukturelle endringer som er vedtatt eller planlagt fra 2020, så langt det foreligger informasjon om dette
- Kort analyse av regionrådenes struktur med vekt på forskjeller i folketall og en overordnet vurdering av funksjonalitet i forhold til felles bo- og arbeidsmarkedsregioner andre relevante administrative inndelinger (samhandlingsregioner, inndelinger i regional stat, inndelingsforslag fra fylkesmennene etc.)
- Produksjon av et nytt landsdekkende regionrådskart
- Forslag til problemstillinger og aktuelle case for evt. nærmere beskrivelse av regionrådenes framtidige rolle og ansvar for eventuelle videre utredninger fremover.

1.2 Definisjon av regionråd

Regionråd kan i korthet defineres som et generelt samarbeidsorgan mellom kommuner som har som formål å ivareta kommunenes felles utfordringer og interesser overfor omverden. Et regionråd er et vedtektsfestet organ. Det er ledet av et politisk styre og det må være i operativ virksomhet. Et regionråd er som regel et initierende og koordinerende organ, men kan også ivareta andre roller, inkludert produksjonsoppgaver på vegne av medlemskommunene.

I foreliggende kartlegging er de samme kriterier lagt til grunn som i den nasjonale kartleggingen fra 2007:

- Samarbeidsorganet må være et politisk samarbeidsorgan mellom kommuner der minst ordførerne deltar med stemmerett i det politiske styringsorganet. Det godtas deltakelse fra andre aktører som rådmenn, tillitsvalgte og representanter for næringslivet eller fylkeskommunen. Samarbeidsorganer hvor flere fylkeskommuner deltar og/eller som i hovedsak driver strategisk-politisk interessearbeid, vil normalt ikke bli definert som et regionråd.

¹ NIVI Rapport 2007:2 Landsomfattende kartlegging av regionråd – status, utfordringer og endringsplaner

- Samarbeidsorganet må være formalisert med egne vedtekter eller skriftlig samarbeidsavtale. Etter en nærmere vurdering i forhold til øvrige kriterier godtas også likelydende vedtak i deltakende samarbeidskommuner som det formelle grunnlaget for samarbeidsorganet.
- Samarbeidsorganet må ha mange typer saker som arbeidsfelt dvs. ikke være et sektororgan. Det er her lagt vekt på hva som er det formelle og viktigste formålet med organet. At for eksempel samarbeidsorganer med næringspolitikk som hovedformål i praksis kan brukes til koordinering av andre typer saker mellom kommuner, er normalt ikke nok til å bli definert som et regionråd.
- Samarbeidsorganet må være i operativ funksjon dvs. avholdt møter eller behandlet saker i løpet av det siste året.

1.3 Gjennomføring av kartleggingen

Kartleggingen er gjennomført med utgangspunkt i foreliggende adresselister og annen informasjon om landets regionråd. I arbeidet har regionrådenes hjemmesider og samtaler med administrative og politiske ledere for regionrådene vært de viktigste kildene.

Det ble raskt oppdaget at det har skjedd betydelige endringer i deltakelse og organisering av regionrådene i store deler av landet. Endringene har nær sammenheng med kommunereformen, regionreformen, endringer i statens organisering og ikke minst løpende vurderinger av kommunenes behov for interkommunalt samarbeid om tjenester og utviklingsoppgaver.

For å komme i mål med en landsomfattende oversikt har det vært nødvendig med detaljert sporing av informasjon for å fange opp flere typer endringer, herunder:

- Nedlegging av tidligere regionråd og opprettelse av nye
- Endringer i regionrådenes navn, deltakende kommuner, formål og/eller organisering
- Endret samhandling ifht. fylkeskommunen, andre regionale aktører og regionrådslignende organer som «business regions» og interkommunale næringsselskaper
- Endringer i regionrådenes finansiering fra medlemskommunene og eksterne kilder
- Forekomst av dobbeltmedlemskap og regionrådsløse kommuner

1.4 Resultater fra tidligere kartlegginger

Etter år 2000 er det gjennomført to nasjonale kartlegginger av regionråd. Den første ble gjennomført av Telemarksforskning-Bø² i år 2000 på oppdrag av Kommunal- og regionaldepartementet. Kartleggingen viste at det fantes 52 fungerende regionråd i landet og at 321 av 435 kommuner var medlem i ett eller flere regionråd (75 prosent).

Hovedtall fra NIVIs kartlegging fra 2007, som ble gjennomført på oppdrag fra KS, var som følger:

- Pr.1.9.2007 var det 69 fungerende regionråd som tilfredsstilte kriteriene. Av landets 431 kommuner var 417 medlem i ett eller flere av de kartlagte regionrådene (97%). Antall regionråd hadde med andre ord vokst fra 52 i år 2000 til 69 i 2007. Andelen av kommunene som var medlem i regionråd hadde vokst fra 74 til 97 prosent.

² Regionråd i Norge – hvem, hva, hvor? En undersøkelse av flerkommunale politiske organer. Telemarksforskning-Bø, 2000, rapport nr. 167

- Gjennomsnittlig antall medlemskommuner i regionrådene var 6, varierende fra 2 kommuner i Innherred Samkommune til 13 kommuner i Ålesundregionens Utviklingsselskap (ÅRU). (To samkommuner ble regnet med i oversikten over regionråd).
- Målt i folketall var Regionrådet Bergen og Omland landets største i 2007 med 337.000 innbyggere. Samarbeidsutvalget for Trondheimsregionen og 12-kommunesamarbeidet i Vestfold hadde begge over 200.000 innbyggere. I hele landet var det 10 regionråd med over 100.000 innbyggere.
- I andre enden viste kartleggingen i 2007 at Setesdal Regionråd var landets minste med i underkant av 7.000 innbyggere. Også Indre Namdal Regionråd og Ytre Namdal Regionråd var blant landets minste regionråd med under 10.000 innbyggere. Gjennomsnittlig folketall for alle regionrådene lå på 55.000 innbyggere.
- Målt i areal var Ávjovárre Urfolksregion, som omfattet kommunene Porsanger, Karasjok og Kautokeino, landets største regionråd. Dette regionrådet dekket et areal på over 20.000 kvadratkilometer som er ni ganger større enn Vestfold fylke. Øst-Finnmark Regionråd var nesten like stort med nesten 19.000 kvadratkilometer og det fantes fire regionråd som dekket et areal på 10-11.000 kvadratkilometer (Fjellregionen, Salten, Indre Helgeland og Indre Namdal).
- Landets minste regionråd i areal var Regionrådet for Mosseregionen som dekket bare vel 500 kvadratkilometer. Nedre Glomma Regionråd og Follorådet var også små i geografisk utstrekning, begge under 1.000 kvadratkilometer. Gjennomsnittlig arealstørrelse for alle regionrådene var 4.600 kvadratkilometer.

Det vises til vedlegg med utførlig sammendrag fra kartleggingen i 2007 for nærmere beskrivelse av andre kjennetegn ved regionrådene. Kartleggingen i 2007 omfattet også resultater fra spørreundersøkelser blant politiske og administrative ledere. Disse omhandlet bl.a. erfaringer og endringsplaner.

2 Landsomfattende oversikt 2018

2.1 66 operative regionråd

Pr november 2018 er det funnet 66 regionråd som tilfredsstillt kriteriene. Dette antallet er basert på følgende presisering av hva som regnes som et operativt regionråd:

- Tallet omfatter ikke Midtre Namdal Samkommune (MNS) som pr dato er i operativ virksomhet, men som skal nedlegges innen 1.1.2020 som følge av at samkommuneregelverket er fjernet fra kommuneloven. Eierkommunene i MNS, Namsos, Overhalla, Fosnes og Namdalseid, deltar i nyopprettede Namdal regionråd som også erstatter Indre Namdal Regionråd og Ytre Namdal Regionråd-Kystgruppen. Den andre samkommunen, Innherred Samkommune mellom Levanger og Verdal, ble nedlagt med virkning fra 1.1.2018.
- Tallet omfatter heller ikke regionrådet i Værnesregionen som er vedtatt nedlagt fra 1.1.2019. Vedtaket er betinget av enighet om kostnadsnøkler for tjenestesamarbeidet. Regionrådet for Værnesregionen erstattes av Midt-Trøndelag regionråd, som er et nystartet stort regionråd som strekker seg fra Tydal, Selbu og Malvik i sør til Snåsa i nord.
- Tallet er inkludert regionråd som med stor sannsynlighet skal nedlegges innen 1.1.2020 som følge av vedtatte kommunesammenslutninger eller andre forhold som endrer forutsetningene for samarbeidet. Det gjelder f.eks. Regionrådet Vest, de tre deltakerkommunene Øygarden, Fjell og Sund slår seg sammen til Øygarden kommune fra 1.1.2020. Det gjelder også med stor sannsynlighet Lindesnesregionen, der tre av kommunene slår seg sammen til Lindesnes kommune (Lindesnes, Mandal og Marnardal),

mens Audnedal slår seg sammen med Lyngdal som inngår i Listersamarbeidet. De tre kommunene som danner Lindesnes kommune har nylig vedtatt tilslutning til Region Kristiansand, som er et utvidet og reformert regionsamarbeid rundt Kristiansand.

- Listen med 66 regionråd omfatter ett regionråd som har vedtatt endringer i navn og organisering som iverksettes fra 1.1.2019. Det gjelder Øvre Romerike Utvikling som blir til Gardermoregionen fra årsskiftet.

Strukturelle kjennetegn ved dagens 66 regionråd og kart med oversikt over alle landets regionråd framgår av tabeller og figurer nedenfor.

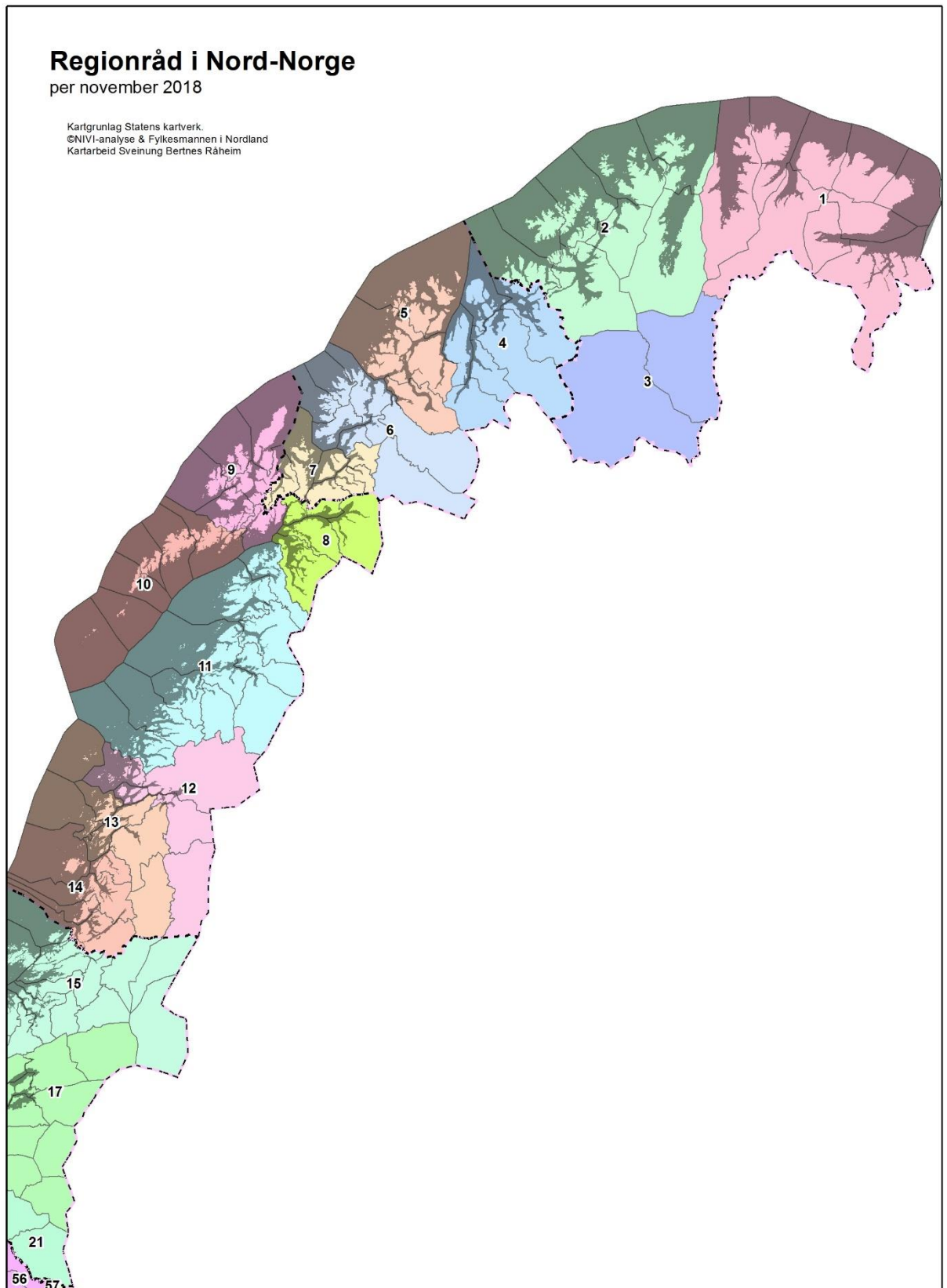
Av landets 422 kommuner er 395 medlem i et regionråd (95 prosent). Det er litt færre regionråd og en litt lavere andel av kommunene som deltar i regionråd enn for 11 år siden. Tallene skjuler likevel betydelige strukturelle og organisatoriske endringer som omtales nærmere nedenfor.

1	Kommuner	
a	Antall kommuner som samarbeider i regionråd	395
b	Andel av landes kommuner som samarbeider i regionråd	94 prosent
c	Gjennomsnittlig antall kommuner pr regionråd	6
d	Antall kommuner i regionråd med flest medlemskommuner (Sunnmøre Regionråd IKS)	19
e	Antall kommuner i regionråd med færrest medlemskommuner (Ávjovárre Urfoiksregion)	2
2.	Antall innbyggere	
a	Antall innbyggere i regionrådsområdene til sammen	3607973
b	Andel av landets innbyggere i regionrådsområdene	68 prosent
c	Gjennomsnittlig innbyggertall pr regionråd	57288
d	Medianverdi for innbyggertall	36727
e	Innbyggere i største regionråd målt i folketall (Trondheimsregionen)	290331
f	Innbyggere i minste regionråd målt i folketall (Ávjovárre Urfoiksregion)	5647
3	Areal i kvadratkilomter (land og ferskvann)	
a	Andel av landets totalareal som dekkes av regionråd	97 prosent
b	Gjennomsnittlig arealstørrelse pr regionråd	5062
c	Medianverdi for arealstørrelse	3705
d	Areal for landets største regionrådsområde (Øst-Finnmark Regionråd)	18751
e	Areal for landets minste regionrådsområde (Regionrådet Vest)	315

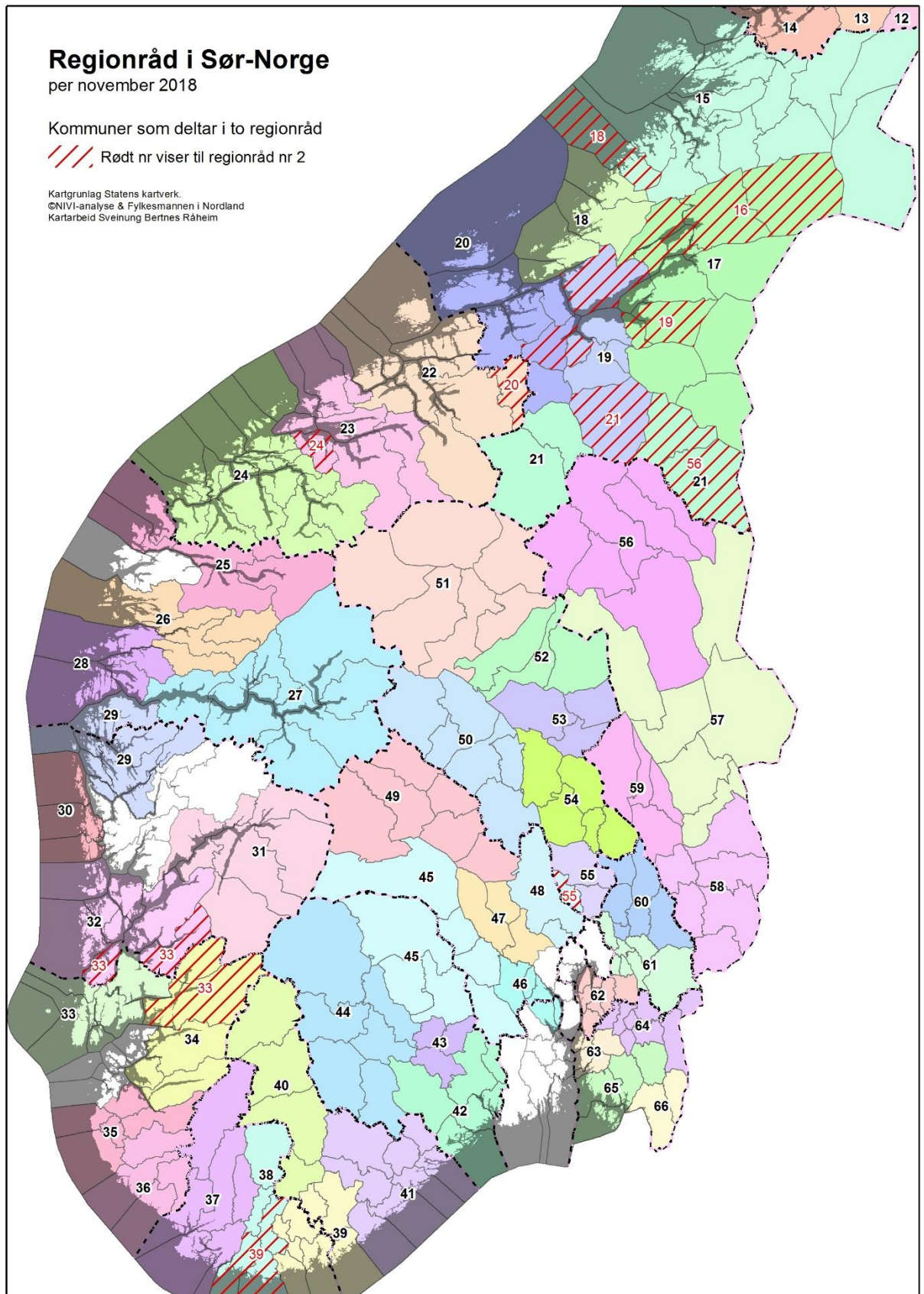
Tabell 2.1 Nøkkeltall for dagens regionråd

Nr	Fylke	Navn	Nr	Fylke	Navn
1	Finnmark	Øst-Finnmark Regionråd	34	Rogaland	Ryfylke IKS
2	Finnmark	Vest-Finnmark Regionråd	35	Rogaland	Jærrådet
3	Finnmark	Ávjojárre Urfolksregion	36	Rogaland	Regionråd Dalane
4	Troms	Nord-Troms Regionråd	37	Vest-Agder	Listerrådet
5	Troms	Tromsø-området Regionråd	38	Vest-Agder	Lindenesregionen
6	Troms	Midt-Troms Regionråd	39	V-Agd./A-Agd.	Region Kristiansand
7	Troms	Sør-Troms Regionråd	40	Aust-Agder	Setesdal Regionråd
8	Nordland	Ofoten Regionråd	41	Aust-Agder	Østre Agder Regionråd
9	Nordland	Vesterålen Regionråd	42	Telemark	Grenlandssamarbeidet
10	Nordland	Lofotrådet	43	Telemark	Midt-Telemarkrådet
11	Nordland	Salten Regionråd	44	Telemark	Vest-Telemarkrådet
12	Nordland	Indre Helgeland Regionråd	45	Busk./Tel.	Regionrådet for Kongsbergregionen
13	Nordland	Helgeland Regionråd	46	Busk./Vestf.	Drammensregionens 5-kommunesamarbeid
14	Nordland	Sør Helgeland Regionråd	47	Buskerud	Regionrådet i Midt-Buskerud
15	Trøndelag	Namdal Regionråd	48	Busk./Oppl.	Rådet for Ringeriksregionen
16	Trøndelag	Inn-Trøndelagsregionen	49	Buskerud	Regionrådet for Hallingdal
17	Trøndelag	Midt-Trøndelag Regionråd	50	Oppland	Regionstyret i Valdres
18	Trøndelag	Fosen Regionråd	51	Oppland	Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal
19	Trøndelag	Trondheimsregionen	52	Oppland	Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal
20	Trøndelag	Orkdalsregionen	53	Oppland	Regionrådet for Lillehammerregionen
21	Trøndelag	Regionrådet i Trøndelag sør	54	Oppland	Regionrådet for Gjøvikregionen
22	M&R/Trø.	ORKidé-Nordmøre Regionråd	55	Oppland/Busk.	Regionrådet for Hadeland
23	M&R	Romsdal Regionråd	56	Hedm./Trø.	Regionrådet for Fjellregionen
24	M&R	Sunnmøre Regionråd IKS	57	Hedmark	Regionrådet for Sør-Østerdal
25	S&Fj	Nordfjorderådet	58	Hedmark	Regionrådet for Kongsvingerregionen
26	S&Fj	Samarbeidsforum i Sunnfjord (SIS)	59	Hedmark	Regionrådet for Hamarregionen
27	S&Fj	Sogn Regionråd	60	Akershus	Gardermoreregionen
28	S&Fj	HAFS Regionråd	61	Akershus	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike
29	Hord./S&Fj	Regionrådet Norhordland	62	Akershus	Follorådet
30	Hordaland	Regionrådet Vest	63	Østfold	Regionrådet for Mossregionen
31	Hordaland	Hardangerrådet IKS	64	Østfold	Indre Østfold Regionråd
32	Hordaland	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	65	Østfold	Nedre Glomma Regionråd
33	Rog./Hord.	Haugaland Vekst Regionråd	66	Østfold	Regionrådet for Halden og Aremark

Tabell 2.2 Fungerende regionråd pr november 2018. Ekskl. regionrådet i Værnesregionen som er vedtatt nedlagt 1.1.2019 og Midtre Namdal samkommune som skal nedlegges 1.1.2020. Regionrådenes nummer er påført i kartene i figur 2.1 og 2.2.

Figur 2.1 Fungerende regionråd i Nord-Norge per november 2018. Nummer refererer til navneliste i tabell 2.2.

Figur 2.2 Fungerende regionråd i Sør-Norge per november 2018. Nummer refererer til navneliste i tabell 2.2.

2.2 Regionrådsløse kommuner

I 2007 ble det funnet 14 kommuner som ikke deltok i regionråd (Halden, Oslo, Bærum, Asker, Sandnes, Stavanger, Sola, Randaberg, Rennesøy, Kvitsøy, Voss, Høyanger, Oppdal og Holtålen).

I 2018 er antall kommuner som ikke deltar i regionråd steget til 27. Disse inngår som hvite felter i regionrådskartet for Sør-Norge. Samtlige kommuner i Nord-Norge deltar i regionråd.

Kommunene som ikke deltar i regionråd per november 2018 framgår av oversikten nedenfor. Det er gitt en kort omtale av andre typer samarbeidsorganer i de aktuelle områdene.

- **Oslo kommune.** Deltar i Osloregionen og flere sektorspesifikke samarbeidsorganer, særlig knyttet til areal- og transportplanlegging og finansiering av veger og kollektivtrafikk i Oslo og Akershus (Oslopakke 3 og bymiljøavtale). Samarbeidsalliansen Osloregionen er et samarbeid mellom 79 kommuner og 5 fylkeskommuner i hovedstadsområdet. Formålet er å utvikle samarbeidstiltak som styrker Osloregionens posisjon som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa. Oslo kommune deltar også i Østlandssamarbeidet som er et frivillig nettverkssamarbeid mellom åtte fylkeskommuner på Østlandet.
- **Deler av Vestregionen: Bærum, Asker, Røyken, Hurum, Lier.** De aktuelle kommunene har deltatt i samarbeidsalliansen Vestregionen, som har omfattet 15 kommuner vest for Oslo, etablert i 1992. Vestregionen er nylig vedtatt nedlagt med virkning fra 1.1.2019. Samarbeidet tar nye former som følge av kommune- og regionreformen som innebærer etablering av nye storkommuner i Asker og Drammen og nye Viken fylke. Forsterket samarbeid for hele Vest-Viken og innenfor mer funksjonelle kommuneregioner som Drammen byregion, Asker og Bærum og evt. DAB-regionen (Drammen, Asker, Bærum), erstatter den gamle samarbeidsalliansen.
- **Kommuner i Vestfold: Holmestrand, Horten, Tønsberg, Re, Færder, Sandefjord, Larvik.** Alle unntatt Horten er berørt av pågående og nylig gjennomførte sammenslutninger. Antall kommuner i Vestfold reduseres fra 14 i 2014 til 6 kommuner i 2020. De aktuelle kommunene deltar verken i regionråd eller regionrådslignende organer. Det tidligere 12-kommunesamarbeidet i Vestfold er nedlagt og det samme er forsøket på en etterfølger i form av Kommunesamarbeidet i Vestfold (KIV).
- **Deler av Stavangerregionen: Stavanger, Rennesøy, Finnøy, Randaberg, Sola, Kvitsøy.** De aktuelle kommunene deltar i et regionsamarbeid i Greater Stavanger som omfatter 16 kommuner og Rogaland fylkeskommune. Greater Stavanger jobber for å skape arbeidsplasser og økt verdiskapning i Stavangerregionen. Senterkommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg deltar i et formalisert samarbeid om fremkommelighet og bymiljø på Nord-Jæren gjennom Bymiljøpakken.
- **Deler av Bergensregionen: Bergen, Fusa, Samnanger, Os, Askøy, Vaksdal.** De aktuelle kommunene var deltakere i Bergen og Omland Regionråd som ble nedlagt i 2010 og erstattet av Bergensalliansen. Bergensalliansen har i dag 22 medlemskommuner og er en topp-politisk møteplass for ordførere og byrådet i Bergen. Bergensalliansen har som formål å sette felles utfordringer og utviklingsmuligheter i den funksjonelle byregionen på dagsorden. Bergensalliansen er både et interessepolitisk organ og et organ som initierer interkommunalt samarbeid i byregionen. Arbeidet med Vest brann- og redningsregion har vært samarbeidsalliansens viktigste sak. Det interkommunale næringselskapet Business Region Bergen (BRB) er nedlagt.
- **Voss kommune.** Deltar for tiden ikke i regionråd. Diskusjoner om felles strukturer for samarbeid pågår i indre del av Hordaland, bl.a. som konsekvens av nye Ullensvang kommune (Odda, Ullensvang og Jondal) og nye Voss kommune (Voss og Granvin) som

etableres fra 1.1.2020. Samarbeid mellom Voss, Vik og Aurland i Sogn er også en aktuell problemstilling.

- **Bremanger kommune.** Meldte seg ut av Nordfjorderrådet i 2013, men deltar i en del av de konkrete samarbeidsordninger som er etablert i Nordfjord og ellers i fylket.

Mangelen på felles samarbeidsorgan for kommunene i Vestfold og tilsvarende for regionsenterkommunen Voss og kystkommunen Bremanger framstår kanskje som det mest spesielle ved denne listen. I de øvrige byregionene finnes andre typer samarbeidsorganer for koordinering av felles interesser på tvers av kommunegrensene.

2.3 Endringer fra 2007

I perioden etter 2007 kan viktige endringer i regionrådsstrukturen oppsummeres som følger:

- Antall regionråd er litt lavere i 2018 (66) enn det var i 2007 (69). Antallet må forventes å gå ytterligere litt ned, kanskje med 4-6 regionråd i perioden fram til 2020. En utvikling mot færre regionråd kan bl.a. komme i Østfold, i sørlige del av Agder, rundt Bergen, på Helgeland og på grensen mellom Nordland og Troms.
- Antallet kommuner som ikke deltar i regionråd har som nevnt vokst fra 14 til 27. Nye regionrådsdannelser eller etablering av andre typer fellesorganer kan komme i Vestfold og flere andre byregioner. Nye regionråd kan også aktualiseres i midtre del av Finnmark.
- Det er registrert 13 nedlagte regionråd, inkl. to samkommuner og to regionråd som etter all sannsynlighet legges ned som følge av kommunereformen:
 - Ytre Namdal Regionråd-Kystgruppen (2018)
 - Indre Namdal Regionråd (2018)
 - Midtre Namdal Samkommune (2020)
 - Innherred samkommune (2018)
 - Regionrådet for Værnesregionen (2019)
 - Søre Sunnmøre Regionråd (2012)
 - Ålesundregionens Utviklingsselskap (2012)
 - Bergen og omland regionråd (2010)
 - Regionrådet Vest (2020)
 - Knutepunkt Sørlandet (2018)
 - Lindesnesregionen (2020)
 - 12-kommunesamarbeidet i Vestfold (12k)
 - Kommunesamarbeidet i Vestfold (KIV)
- Nedlagte regionråd er erstattet av nye regionråd med unntak for Bergen og Omland Regionråd og kommunesamarbeidet i Vestfold
- Antall kommuner som er med i to regionråd samtidig har økt fra 12 til 23 kommuner, jf. nærmere omtale nedenfor
- Et flertall av regionrådene har gjennomført andre typer endringer dvs. fått nye vedtekter med bl.a. endringer i navn på regionen og endret organisering. Vesentlige endringer har også skjedd ved at flere av regionrådene har fornyet sine avtaler med samarbeidende næringselskap, fylkeskommunen, fylkesmannen eller andre viktige aktører.

2.4 Største og minste regionråd

Norges største regionråd i 2018 er som følger:

- Målt i antall medlemskommuner er Sunnmøre Regionråd størst med 19 medlemskommuner
- Målt i folketall er Trondheimsregionen landets største regionråd med 290.000 innbyggere

- Målt i areal er Ávjovárre Urfolksregion, som dekker kommunene Kautokeino og Karasjok, landets største med et areal på over 18.000 kvadratkilometer, som er ni ganger større enn Vestfold fylke

Norges minste regionråd er som følger:

- Målt i antall medlemskommuner er Ávjovárre Urfolksregion og det nystartede Regionrådet for Halden og Aremark minst, begge med 2 medlemskommuner
- Målt i folketall er Ávjovárre Urfolksregion minst med 5647 innbyggere
- Målt i areal er Regionrådet Vest, som dekker kommunene Øygarden, Fjell og Sund, minst med 315 kvadratkilometer. De tre kommunene slår seg sammen til Øygarden kommune fra 1.1.2020.

Nr	Regionråd	Antall deltakerkommuner	Nr	Regionråd	Antall deltakerkommuner
1	Sunnmøre Regionråd IKS	19	34	Vesterålen Regionråd	6
2	Namdal Regionråd	14	35	Listerrådet	6
3	Midt-Trøndelag Regionråd	12	36	Regionrådet for Sør-Østerdal	6
4	ORKidé-Nordmøre Regionråd	10	37	Regionrådet for Kongsvingerregionen	6
5	Salten Regionråd	10	38	Gardermoreregionen	6
6	Haugaland Vekst Regionråd	10	39	Grenlandssamarbeidet	6
7	Region Kristiansand	10	40	Sør Helgeland Regionråd	5
8	Øst-Finnmark Regionråd	9	41	Regionrådet i Trøndelag sør	5
9	Sogn Regionråd	9	42	Ryfylke IKS	5
10	Orkdalsregionen	9	43	Lindesnesregionen	5
11	Regionrådet Norhordland	9	44	Ofoten Regionråd	5
12	Trondheimsregionen	9	45	Samarbeidsforum i Sunnfjord (SIS)	5
13	Regionrådet for Fjellregionen	8	46	Indre Helgeland Regionråd	5
14	Midt-Troms Regionråd	8	47	Regionrådet for Gjøvikregionen	5
15	Vest-Finnmark Regionråd	8	48	Drammensregionens 5-kommunesamarbeid	5
16	Indre Østfold Regionråd	8	49	Jærrådet	5
17	Romsdal Regionråd	8	50	Setesdal Regionråd	4
18	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	8	51	HAFS Regionråd	4
19	Østre Agder Regionråd	8	52	Regionråd Dalane	4
20	Hardangerrådet IKS	7	53	Inn-Trøndelagsregionen	4
21	Helgeland Regionråd	7	54	Regionrådet for Mossereregionen	4
22	Sør-Troms Regionråd	7	55	Regionrådet for Hamarregionen	4
23	Regionrådet for Kongsbergregionen	7	56	Nedre Glomma regionråd	4
24	Follorådet	7	57	Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal	3
25	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike	7	58	Midt-Telemarkrådet	3
26	Vest-Telemarkrådet	6	59	Regionrådet i Midt-Buskerud	3
27	Nord-Troms Regionråd	6	60	Regionrådet for Hadeland	3
28	Regionstyret i Valdres	6	61	Regionrådet Vest	3
29	Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal	6	62	Regionrådet for Lillehammerregionen	3
30	Regionrådet for Hallingdal	6	63	Rådet for Ringeriksregionen	3
31	Lofotrådet	6	64	Tromsø-områdets Regionråd	3
32	Fosen regionråd	6	65	Ávjovárre Urfolksregion	2
33	Nordfjorrådet	6	66	Regionrådet for Halden og Aremark	2

Tabell 2.3 Landets regionråd rangert etter antall medlemskommuner per november 2018

Nr	Regionråd	Folketall 1.1.2018	Nr	Regionråd	Folketall 1.1.2018
1	Trondheimsregionen	290331	34	Sør-Troms Regionråd	36526
2	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike	180300	35	Indre Helgeland Regionråd	35869
3	Region Kristiansand	164263	36	Samarbeidsforum i Sunnfjord (SIS)	33951
4	Sunnmøre Regionråd IKS	152350	37	Inn-Trøndelagsregionen	33448
5	Nedre Glomma regionråd	149262	38	Sogn Regionråd	32925
6	Jærrådet	144872	39	Vesterålen Regionråd	32611
7	Follorådet	141595	40	Regionrådet for Halden og Aremark	32436
8	Drammensregionens 5-kommunesamarbeid	128954	41	Midt-Troms Regionråd	30461
9	Grenlandssamarbeidet	121746	42	Regionrådet for Hadeland	29612
10	Haugaland Vekst Regionråd	118594	43	Nordfjordreådet	29159
11	Midt-Trøndelag Regionråd	116440	44	Helgeland Regionråd	28315
12	Gardermoregionen	105751	45	Øst-Finnmark Regionråd	27928
13	Regionrådet for Hamarregionen	93342	46	Ofoten Regionråd	25759
14	Østre Agder Regionråd	92819	47	Lindesnesregionen	25634
15	Tromsø-området Regionråd	83554	48	Fosen regionråd	25502
16	Salten Regionråd	82960	49	Ryfylke IKS	25119
17	Regionrådet for Gjøvikregionen	71244	50	Lofotrådet	24640
18	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	64906	51	Regionråd Dalane	24292
19	Romsdal Regionråd	62733	52	Regionrådet i Trøndelag sør	23427
20	Regionrådet for Mosseregionen	61607	53	Hardangerrådet IKS	22728
21	ORKidé-Nordmøre Regionråd	58332	54	Regionrådet for Fjellregionen	22605
22	Regionrådet for Kongsbergregionen	54098	55	Regionrådet for Hallingdal	20579
23	Indre Østfold Regionråd	52115	56	Regionrådet i Midt-Buskerud	19645
24	Regionrådet for Kongsvingerregionen	49076	57	Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal	18700
25	Regionrådet Norhordland	45040	58	Regionstyret i Valdres	17770
26	Rådet for Ringeriksregionen	43893	59	Midt-Telemarkrådet	17428
27	Vest-Finnmark Regionråd	42592	60	Nord-Troms Regionråd	15958
28	Orkdalsregionen	42550	61	Vest-Telemarkrådet	14110
29	Regionrådet for Sør-Østerdal	39634	62	Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal	13328
30	Regionrådet for Lillehammerregionen	39216	63	Sør Helgeland Regionråd	13181
31	Namdal Regionråd	37812	64	HAFS Regionråd	8083
32	Regionrådet Vest	37687	65	Setesdal Regionråd	7015
33	Listerrådet	36928	66	Árvjórré Urfolksregion	5647

Tabell 2.4 Landets regionråd rangert etter folketall per 1.1.2018

Nr	Regionråd	Areal (km ²) land og ferskvann	Nr	Regionråd	Areal (km ²) land og ferskvann
1	Øst-Finnmark Regionråd	18751	34	Nordfjorderrådet	3472
2	Árvjóvárre Urfoiksregion	15160	35	Østre Agder Regionråd	3436
3	Vest-Finnmark Regionråd	14721	36	Fosen regionråd	3226
4	Namdal Regionråd	13021	37	Sør Helgeland Regionråd	3209
5	Regionrådet for Fjellregionen	12609	38	Regionrådet for Gjøvikregionen	3168
6	Midt-Trøndelag Regionråd	12089	39	Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal	3131
7	Salten Regionråd	11968	40	Region Kristiansand	3088
8	Regionrådet for Sør-Østerdal	10651	41	Vesterålen Regionråd	3039
9	Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal	9904	42	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	2977
10	Sogn Regionråd	9590	43	Samarbeidsforum i Sunnfjord (SIS)	2901
11	Nord-Troms Regionråd	9367	44	Grenlandssamarbeidet	2829
12	Indre Helgeland Regionråd	9182	45	Sør-Troms Regionråd	2767
13	Midt-Troms Regionråd	8634	46	Regionrådet for Hamarregionen	2724
14	Regionrådet i Trøndelag sør	8249	47	Regionrådet Norhordland	2566
15	Regionrådet for Kongsbergregionen	8062	48	Regionrådet for Lillehammerregionen	2309
16	Vest-Telemarkrådet	7698	49	Lindesnesregionen	2073
17	Hardangerrådet IKS	6303	50	Gardermoregionen	2055
18	Trondheimsregionen	6059	51	Rådet for Ringeriksregionen	1974
19	ORKidé-Nordmøre Regionråd	5907	52	Regionråd Dalane	1786
20	Regionrådet for Hallingdal	5830	53	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike	1751
21	Sunnmøre Regionråd IKS	5608	54	Regionrådet i Midt-Buskerud	1734
22	Regionstyret i Valdres	5406	55	Indre Østfold Regionråd	1488
23	Tromsø-området Regionråd	5110	56	Jærrådet	1476
24	Ofoten Regionråd	4991	57	Regionrådet for Hadeland	1275
25	Inn-Trøndelagsregionen	4876	58	HAFS Regionråd	1230
26	Helgeland Regionråd	4859	59	Lofotrådet	1230
27	Haugaland Vekst Regionråd	4666	60	Nedre Glomma regionråd	1224
28	Setesdal Regionråd	4594	61	Midt-Telemarkrådet	1014
29	Regionrådet for Kongsvingerregionen	4579	62	Regionrådet for Halden og Aremark	961
30	Orkdalsregionen	4479	63	Drammensregionens 5-kommunesamarbeid	953
31	Ryfylke IKS	4370	64	Follorådet	820
32	Listerrådet	4177	65	Regionrådet for Mossregionen	514
33	Romsdal Regionråd	3939	66	Regionrådet Vest	315

Tabell 2.5 Landets regionråd rangert etter arealstørrelse per 1.1.2018

2.5 Dobbelmedlemmer

I 2007 ble det funnet 12 kommuner som var fullverdige medlemmer av to forskjellige regionråd. I 2018 er dette tallet steget til nesten det dobbelte (23). I hele landet finnes 18 regionråd som har kommuner med dobbelt medlemskap. Dobbel medlemskap i regionråd forekommer kun i Sør-Norge.

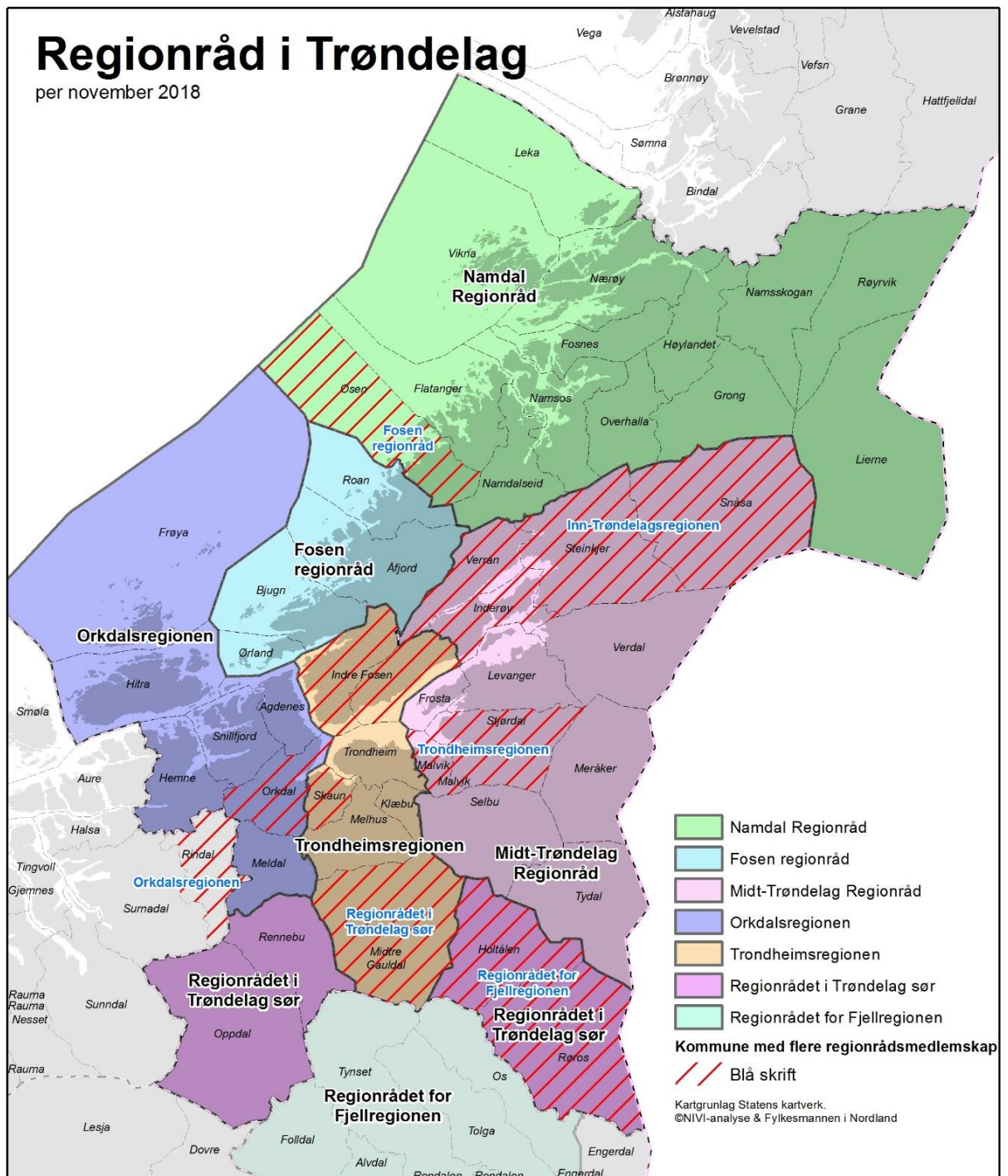
Av tabellen nedenfor går det fram at over halvparten av de aktuelle er kommuner i Trøndelag, hvor regionrådsstrukturen er vesentlig forandret de siste årene. Utover regionrådene i Trøndelag forekommer dobbeltmedlemskap særlig i regionråd som krysser fylkesgrensen, jf. nærmere omtale av disse regionrådene nedenfor.

Det skal nevnes at kommunene Stjørdal og Malvik midlertidig har satt en solid norgesrekord i interesse for regionråd. I perioden fram til 1.1.2019 er kommunene Stjørdal og Malvik medlem i tre forskjellige regionråd – Trondheimsregionen, Værnesregionen og Midt-Trøndelag Regionråd. Som nevnt ovenfor er det vedtatt av regionrådet i Værnesregionen skal legges ned fra 1.1.2019, forutsatt enighet om kostnadsnøkler for tjenestesamarbeidet.

Til tabellen nedenfor skal det bemerkes at Holtålen kommune har meldt seg ut av Regionrådet for Fjellregionen med virkning fra 1.1.2019. Fra 2019 blir Holtålen kun medlem av Regionrådet i Trøndelag sør.

Nr	Kommune	Regionråd
1	Jevnaker	Rådet for Ringeriksregionen/Hadeland Regionråd
2	Mandal	Lindenesregionen/Region Kristiansand
3	Marnardal	Lindenesregionen/Region Kristiansand
4	Lindenes	Lindenesregionen/Region Kristiansand
5	Suldal	Ryfylke IKS/Haugaland Vekst Regionråd
6	Sauda	Ryfylke IKS/Haugaland Vekst Regionråd
7	Etne	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS/Haugaland Vekst Regionråd
8	Sveio	Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS/Haugaland Vekst Regionråd
9	Vestnes	Romsdal Regionråd/Sunnmøre Regionråd IKS
10	Rindal	ORKidé-Nordmøre Regionråd/Orkdalsregionen
11	Orkdal	Orkdalsregionen/Trondheimsregionen
12	Skaun	Orkdalsregionen/Trondheimsregionen
13	Indre Fosen	Fosen Regionråd/Trondheimsregionen
14	Midtre Gauldal	Regionrådet i Trøndelag sør/Trondheimsregionen
15	Holtålen	Regionrådet i Trøndelag sør/Regionrådet for Fjellregionen
16	Røros	Regionrådet i Trøndelag sør/Regionrådet for Fjellregionen
17	Malvik	Trondheimsregionen/Midt-Trøndelag Regionråd
18	Stjørdal	Trondheimsregionen/Midt-Trøndelag Regionråd
19	Steinkjer	Inn-Trøndelagsregionen/Midt-Trøndelag Regionråd
20	Verran	Inn-Trøndelagsregionen/Midt-Trøndelag Regionråd
21	Inderøy	Inn-Trøndelagsregionen/Midt-Trøndelag Regionråd
22	Snåsa	Inn-Trøndelagsregionen/Midt-Trøndelag Regionråd
23	Osen	Namdal Regionråd/Fosen Regionråd

Tabell 2.6 Kommuner som er medlemmer i to regionråd per november 2018

Figur 2.3 Regionråd i Trøndelag per november 2018. Ekskl. regionrådet i Værnesregionen som er vedtatt nedlagt 1.1.2019 og Midtre Namdal samkommune som skal nedlegges 1.1.2020.

At en kommune er medlem i to forskjellige regionråd kan innebære både fordeler og ulemper. Sett fra den enkelte kommune kan det være en fordel å kunne utnytte samarbeidsrelasjoner og etablerte virkemidler og rammebetingelser i to geografiske retninger. Kommuner som er grensekommuner mellom fylker og ulike geografiske landskaper kan ha særskilte behov og særskilte interesser knyttet til interessepolitisk arbeid og samarbeid om felles utfordringer. Grensekommuner kan også oppnå økonomiske eller kvalitetsmessige fordeler ved å søke samarbeid der kommunen får best betingelser. Ulemper kan være knyttet til fragmentering og

dårlig oversikt over det interkommunale samarbeidet, inkludert utfordringer knyttet til demokratisk styring og kontroll med et lite oversiktlig samarbeid.

Sett fra andre kommuner og regionale samarbeidspartnere kan det oppfattes som uheldig at enkeltkommuner deltar på flere arenaer. Samarbeidende nabokommuner kan ha innvendinger mot at enkeltkommuner deltar i strategisk interessepolitisk samarbeid i ulike regioner. Det kan også oppfattes som uheldig dersom grensekommuner bidrar til spill og kortsiktig shopping av tjenester fra ulike leverandører. Sett fra rammesettere og finansiører kan evt. dobbeltfinansiering og kortsiktig utnyttelse av statlige eller fylkeskommunale virkemidler være reelle problemstillinger.

Det er grunn til å understreke at dobbeltmedlemsskap kan være en midlertidig tilpasning, som løser seg i pågående omstillingsprosesser. Sett fra finansiører, rammesettere og andre nabokommuner kan det være grunn til skepsis mot permanent dobbeltmedlemsskap av særlig tre hensyn:

- Hensynet til det strategiske interessepolitiske arbeidet der samarbeidsregionens felles interesser kan stå i et konkurransemessig forhold til naboregioner
- Hensynet til et forpliktende og langsiktig interkommunalt samarbeid om felles infrastruktur og produksjon av velferdstjenester, der erfaringer tilsier at det er viktig med faste samarbeidspartnere
- Hensynet til regionrådenes formelle oppgaver og rammebetingelser, der evt. tilføring av nye oppgaver til regionrådene og utvidet formalisert samarbeid med staten eller fylkeskommunen kan stille krav til at den enkelte kommune kun deltar i ett regionråd

2.6 Regionråd som krysser fylkesgrense

I 2007 var det 11 regionråd som gikk på tvers av fylkesgrensene. I 2018 gjelder dette følgende 10 regionråd:

1. Orkdalsregionen
2. ORKidé-Nordmøre Regionråd
3. Regionrådet Nordhordland
4. Haugaland Vekst Regionråd
5. Region Kristiansand
6. Regionrådet for Kongsbergregionen
7. Drammensregionens 5-kommunesamarbeid
8. Rådet for Ringeriksregionen
9. Regionrådet for Hadeland
10. Regionrådet for Fjellregionen

Vi regner her med ORKidé-Nordmøre Regionråd og Orkdalsregionen, der Rindal kommune blir en del av Trøndelag fra 1.1.2019. Fra 1.1.2020 kan Nordmøre Regionråd dessuten miste Halså kommune som slår seg sammen med Hemne kommune som i dag er medlem av Orkdalsregionen. Regionrådstilknytning for den nye Heim kommune er foreløpig ikke bestemt.

Det registreres også endringer for Fjellregionen, der Holtålen har meldt seg ut fra 1.1.2019, mens det ikke er fattet tilsvarende vedtak i Røros kommune. Endringer kan også komme for andre regionråd som ikke er nevnt ovenfor. Det gjelder f.eks. framtidig regionrådstilknytning for enkeltkommuner som Rømskog kommune, som slår seg sammen med Aurskog-Høland fra 1.1.2020. Det gjelder også relativt befolkningstunge regionråd hvor det foreligger planer om å slå sammen regionråd på tvers av fylkesgrensen. Det gjelder Ofoten Regionråd og Sør-Troms Regionråd på grensen mellom Nordland og Troms.

De mest omfattende oppsplittinger som berøres av de nye fylkesgrensene, målt i folketall, vil være følgende sammenhørende kommuneregioner:

- Midtre Hålogaland på grensen mellom Nordland og Troms, forutsatt at pågående prosesser om å slå sammen de to regionrådene sluttføres med positive vedtak i kommunestyrene. Et evt. nytt regionråd for Midtre Hålogaland vil ha nærmere 65.000 innbyggere.
- Kongsbergregionen, der de tre Telemarkskommunene Notodden, Hjartdal og Tinn har til sammen 20.107 innbyggere pr.1.1.2018
- Drammensregionen, der de to kommunene i Nordre Vestfold, Sande og Svelvik, har til sammen 16.398 innbyggere
- Haugalandet, der Etne og Sveio i Hordaland har til sammen 9.804 innbyggere
- Ringeriksregionen og Hadeland, der Jevnaker med 6.777 innbyggere og Lunner med 9.065 innbyggere blir en del av Viken fra 1.1.2020. Gran som gjenværende kommune i Innlandet har 13.770 innbyggere.
- Fjellregionen, der Røros og Holtålen i Trøndelag har til sammen 7.691 innbyggere. Etter at Holtålen har meldt seg ut av Fjellregionen fra 1.1.2019 vil oppsplittingen kun gjelder Røros kommune med 5.663 innbyggere fra 1.1.2020.

I tillegg kommer ORKidé/Orkdalsregionen, hvor oppdelingen kan komme til å dreie seg om enkeltkommuner eller evt. en større del av Nordmøre.

3 Endringer i roller, organisering og funksjonalitet

3.1 Regionrådenes roller

I kartleggingen i 2007 ble det ut fra gjennomgang av vedtekter konkludert med at regionrådene kan ivareta minst tre viktige roller:

1. Initiere og samordne interkommunalt samarbeid om kommunal administrasjon og kommunale tjenester (tjenesterolle)
2. Interessepolitisk arbeid for å påvirke næringsliv, regionale og nasjonale aktører (interessepolitisk utviklingsrolle)
3. Samordning av løpende saker gjennom felles høringsuttalelser og saksbehandling (prosessrolle)

Resultater fra spørreundersøkelser rettet mot politiske og administrative ledere viste at tjenesterollen ble vurdert som den klart viktigste rollen for regionrådet gjennom de siste årene. I samme undersøkelser ble det også kartlagt hvilke samarbeidsområder som har vært de viktigste for regionrådet gjennom det siste året. Svarene på dette spørsmålet viste med tydelighet at saker knyttet til den regionale utviklingsrollen ble vurdert som viktigst på kort sikt, som samarbeid om næringsutvikling/strategisk næringsplan, samarbeid om samferdsel eller annen infrastruktur og samarbeid om regional utvikling og planlegging inkl. fylkesplan.

I foreliggende kartlegging er det ikke foretatt noen systematisk gjennomgang av vedtekter og dagsorden for regionrådenes arbeid. Inntrykket er likevel at regionrådenes viktigste begrunnelse knyttes sterkere til den regionale utviklingsrollen. Tendensen er merkbart i både byområder og landdistrikter. Inntrykkene kan sammenfattes i følgende punkter:

- **De fleste regionråd videreføres som generalistorganer** for samarbeid om både tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling. Generalistrollen blir slått fast på en illustrerende måte i formålsparagrafen til et av regionrådene i Telemark: *Vest-Telemarkrådet skal vere eit samarbeidsorgan for dei deltakande kommunane på alle område og alle plan, og skal vere eit organ for løysing av felles spørsmål og oppgåver for dei same kommunane.*

- **Den regionale utviklingsrollen gis høyere prioritet** og ser ut til å ha vært avgjørende for nyetablering av flere regionråd. Moderne regionråd framstår som nært koplet til areal- og transportplanlegging, strategisk næringsplan, interkommunalt næringsapparat, samordning av planprosesser og avtalebasert opptreden i forhold til fylkeskommunen og/eller statlige aktører.
- **Det observeres en trend mot intern todeling av regionrådenes roller.** Politikerne og den politiske organiseringen orienterer seg mot rollen som samfunnsutvikler, mens rådmennene og kommuneadministrasjonene får et tyngre ansvar for å utvikle samarbeidet om administrasjon og tjenester. De regionalpolitiske interessene begrunner mobilisering i funksjonelle byregioner og større regionale landskaper, mens de kommunale produksjonsutfordringene løses gjennom samarbeid i mindre enheter og ved overgang til mer fleksible former for samarbeid. Utfordringene i tjenesteproduksjonen kan i større grad bli løst gjennom kjøp og salg av tjenester eller økt bruk av interkommunale selskaper og private leverandører. Nye IKT-løsninger og økt digitalisering øker mulighetene for fleksibelt samarbeid om kommunal administrasjon og tjenester.
- **Noen regionråd står utenfor** denne typen dynamiske prosesser knyttet til regionale utviklingsoppgaver og nye former for samarbeid om tjenesteproduksjon. I deler av landet observeres en regional dagsorden preget av lokal konkurranse og uenighet om roller, ofte kombinert med at kommunene opplever mangel på kapasitet og kompetanse til å ivareta utviklingsoppgaver. En del av bildet kan også være at de regionale aktørene opptrer lite samordnet overfor kommunene og deres viktigste samarbeidsarenaer. Resultatet er store regionale ulikheter i innovasjonsressurser og virkemidler for innovasjon og omstilling i kommunene.

Nedenfor følger formålsparagraf for Midt-Trøndelag Regionråd som ble etablert i 2017 av oppstartskommunene Stjørdal, Levanger og Verdal. Regionrådet overlapper Værnesregionen, der regionrådet er vedtatt nedlagt fra 1.1.2019 og Inn-Trøndelagsregionen som består av de fire nordligste kommunene. Midt-Trøndelag Regionråd kan tolkes som en regionalpolitisk samling og mobilisering på Innherred. Regionrådet har i dag følgende 12 medlemskommuner: Malvik, Stjørdal, Selbu, Tydal, Meråker, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy, Steinkjer, Verran og Snåsa.

§ 2 Formål og målsetting

Midt-Trøndelag Regionråd er et samarbeidsorgan mellom deltakerkommunene, og er organisert som et styre etter kommunelovens §27, interkommunalt samarbeid. Regionrådet søker å være et konsensusorgan.

Kommunene i regionrådet skal samarbeide om samfunns-, interesse- og næringspolitikken for å skape vekst og bærekraftig utvikling i vår region. Midt-Trøndelag regionråd bygger på at Trøndelag fremover vil være avhengig av at regioner, næringsliv, regional stat og fylkeskommune samarbeider for å hevde seg i de store nasjonale og internasjonale konkurransene.

Regionrådet skal ovenfor øvrige myndighetsorganer være et kontaktpunkt og en pådriver for utviklingen av regionen.

Midt-Trøndelag regionråd kan på eget initiativ eller på anmodning avgi uttalelser.

3.2 Forholdet til fylkeskommunen og fylkesmannen

En viktig side ved regionrådenes roller knytter seg til relasjonene til fylkeskommunen og fylkesmannen. At representanter for fylkeskommunen er fullverdige medlemmer med stemmerett i regionrådet eller deltar på regionrådenes møter med tale- og forslagsrett, forekommer flere steder i landet. Fylkesmannens rolle er som regel knyttet til finansiering av prosjekter og i noen tilfeller en ren observatørrolle.

Kartleggingen tyder på store variasjoner i regionrådenes forhold til fylkeskommunen. Noen regionråd har ingen faste relasjoner til fylkeskommunen. Andre har en langvarig og sterkt formalisert relasjon, oppgavemessig, finansielt og organisatorisk. Blant landets fylkeskommuner finnes også eksempler på differensiert praksis med ulike roller og ulik involvering i ulike regionråd.

Blant de 66 regionrådene ser vi foreløpig følgende forskjeller i regionrådenes forhold til fylkeskommunen:

- **Regionråd uten formell deltakelse fra eller formalisert avtalebasert samarbeid med fylkeskommunen.** Det ser ut til å være tilfelle i alle de tre fylkene i Nord-Norge, i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane.
- **Regionråd med et formalisert avtalebasert samarbeid med fylkeskommunen.** Her ser vi spor av minst tre forskjellige modeller:
 - **Innlandsmodellen**, som forekommer i Hedmark og Oppland, med varianter i Akershus, Buskerud og Agderfylkene. Formell partnerskapsavtale og egen avtale om finansiering, herunder overføring av regionale utviklingsmidler og i noen tilfeller tilskudd til regionrådenes administrasjon, kopling til strategisk næringsplan/regionalt næringssselskap, årlige handlingsplaner. En ny modell for samarbeid mellom kommunene i Innlandet og den nye fylkeskommunen er under utvikling.
 - **Trøndelagsmodellen**, regionrådene har nylig overtatt forvaltings- og rapporteringsansvar for regionale næringsfond, herunder tilretteleggende virkemidler som tidligere ble gitt til enkeltkommuner og interkommunale samarbeid. For 2019 inngås avtale med syv regionråd, deriblant ikke det nye Midt-Trøndelag Regionråd. Trøndelag fylkeskommune er representert på regionrådenes møter fra både politisk og administrativt ledernivå. Fylkesmannen i Trøndelag følger ikke samme praksis med fast deltakelse på regionrådenes møter.
 - **Østfoldmodellen**, der de fire regionrådene i fylket har fungert som faste planregioner og arena for dialog om regional planlegging i regi av fylkeskommunen
- **Differensierte løsninger innenfor samme fylke.** Ulike roller og relasjoner ser ut til å gjøres seg gjeldende i Rogaland og Hordaland, der regionrådene er ulikt organisert og der mange kommuner ikke deltar i regionråd.

3.3 Organisering og juridisk form

Følgende problemstillinger er interessante:

- Kjennetegn ved den politiske organiseringen, herunder antall politiske styringsorganer (råd, styre og ting), forankring og representasjon fra kommunestyrene, samt deltakelse fra andre aktører som fylkeskommune, fylkesmann og evt. andre
- Kjennetegn ved den administrative organiseringen, herunder rådmennenes rolle, sekretariatsløsning, arbeidsgiveransvar og størrelse på regionrådenes administrasjon
- Regionrådsmodell ut fra kjennetegn ved den politiske og administrative organiseringen. I tidligere kartlegginger er det skilt mellom en ren ordførermodell hvor kun ordførerne utgjør det politiske styringsorganet, en ordfører/opposisjonsmodell hvor også opposisjonsledere

og evt. andre politikere fra kommunestyrene deltar, en ordfører/rådmannsmodell hvor også rådmennene deltar med stemmerett og en ordfører/opposisjons/rådmannsmodell der alle parter deltar med stemmerett.

- Juridisk hjemmelsgrunnlag, herunder regulering etter kommunelovens §27, bruk av interkommunalt selskap (IKS) eller annen lovregulering

Noen hovedtall fra kartleggingen fra 2007 var som følger:

- 61 prosent av regionrådene hadde ett politisk styringsorgan (kun råd), mens 35 prosent hadde to politiske styringsorganer i regionrådet (f.eks. styre og råd eller råd og ting)
- Fylkeskommunen var fast medlem i 10 av 69 regionråd (14 prosent). Deltakelse som observatør omfattet 29 regionråd (42 prosent).
- 65 prosent av regionrådene hadde fast sekretariat under regionrådet som hovedmodell for administrativ organisering: En andel på 10 prosent oppga at de hadde sekretariat via næringselskap eller annet interkommunalt organ, 9 prosent hadde sekretariat på rundgang mellom kommunene, 7 prosent benyttet rådmannsgruppen og 4 prosent hadde sekretariat dekket av fylkeskommunen
- 68 prosent av regionrådene hadde en administrasjon på ett årsverk eller mindre
- Den mest vanlige måten å plassere arbeidsgiveransvaret var i en av kommunene (39 prosent) eller i regionrådet (28 prosent). 15 prosent oppga at arbeidsgiveransvaret for administrasjonen lå i fylkeskommunen.
- En andel på 46% oppga kommunelovens §27 som lovgrunnlag for regionrådet. En betydelig andel på 38 prosent var etablert med utgangspunkt i en skriftlig avtale uten lovhenviing, mens 10 prosent var organisert som interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper (IKS).

Det er ikke foretatt noen heldekkende kartlegging som grunnlag for rapportering av faktiske endringer i disse hovedtallene. Noen antakelser om trender i organiseringen, er som følger:

- Kartleggingen gir et generelt inntrykk av at mange av regionrådene har vært gjennom en demokratisering, en profesjonalisering og en formalisering
- Demokratiseringen kommer til uttrykk ved at den politiske forankringen i kommunestyrene antakelig har økt og at arbeidsformene antakelig har blitt mer formelle og mer lik saksbehandlingen i kommunene. Mange av regionrådene har fått flere faste deltakere fra kommunestyrene og andelen som er organisert etter ordfører/opposisjonsmodell har antakelig økt. Det har trolig også blitt mer vanlig med felles formannskap eller felles kommunestyremøte som del av regionrådets arbeidsform.
- Profesjonaliseringen kommer til uttrykk ved at flere regionråd antakelig har fast administrasjon og en større administrasjon i form av et regionalt fagmiljø enn for 11 år siden.
- Kommunelovens §27 er trolig hjemmelsgrunnlag for kanskje 80-90 prosent av regionrådene. Antall regionråd som er organisert som IKS virker å ligge stabilt rundt 10 prosent, knyttet til de samme områder av landet hvor dette har vært en tradisjon (Helgeland, Hordaland, Haugalandet). Nord-Troms regionråd er antakelig alene om å være organisert som et ansvarlig selskap med delt ansvar (DA).
- Kartleggingen tyder på at det er utviklet to ulike modeller for organisering av regionråd som IKS, en modell der selve regionrådet (i sin helhet) er organisert som IKS, en annen modell der IKSet ivaretar regionrådets økonomiske og administrative virksomhet, mens den politiske delen av regionrådet har en selvstendig regulering, antakelig som et §27-organ. Det er også funnet en variant der regionrådet er regulert som et eget organ ved siden av selskapets ordinære organer, som del av selskapsavtalen.

Det skal understrekes at disse vurderingene har karakter av hypoteser. For en betydelig andel av regionrådene har det skjedd lite nytt i organiseringen. Mange regionråd er også inne i en omstillingsfase som følge av kommunesammenslutninger og pågående restrukturering av det interkommunale samarbeidet. Innsamling og gjennomgang av vedtekter og årsmeldinger vil kunne gi mer sikker informasjon om trendene i regionrådenes organisering.

I ny kommunelov kommer et nytt regelverk som innebærer nye rettslige rammer og nye krav til regulering av regionrådene. Det nye regelverket innebærer viktige presiseringer av hva et regionråd er og kan drive med. Det kommer bl.a. krav til endring av navn på regionrådet (Interkommunalt politisk råd) og krav om representantskap som øverste politiske styringsorgan. I ny kommunelov legges det også til grunn at regionråd ikke kan være tjenesteproduserende organer. De kan heller ikke treffe vedtak som innebærer offentlig myndighetsutøvelse. Regionråd skal imidlertid kunne forvalte tilskuddsmidler. Finansiering

I foreliggende kartlegging er det ikke samlet inn informasjon som kan belyse regionrådenes finansiering. Inntrykket er at regionrådenes budsjett gjennomgående er større enn det var i 2007, da de fleste av landets regionråd hadde omsetning på under 2 mill. kroner. Det er også et inntrykk at mange av landets regionråd i større grad forvalter tilskuddsmidler etter avtale og føringer fra fylkeskommunen. Partnerskapsavtaler og rammeoverføring av regionale utviklingsmidler eller avtale om forvaltningsansvar for regionalt fond ser ut til å ha blitt mer vanlig og mer formalisert blant regionråd på Østlandet og i Trøndelag. Størrelsen på årlige partnerskapsmidler kan ligge i størrelsesorden 1-3 mill. kroner. Med krav til kommunal egenandel som kan ligge i størrelsesorden 1 mill. kroner (Oppland), sikres regionrådene en forutsigbar økonomi.

Fra kartleggingen er det grunn til å nevne at Fylkesmannen i Telemark har en spesiell løsning for fast rammebasert fordeling av prosjektskjønn til regionrådene. Tildelingen av en årlig fast ramme skjer etter nærmere dialog og plan for prioritering av prosjekter. Det vanlige ellers i landet er at regionrådene søker fylkesmannen om tildelinger prosjekt for prosjekt, som én blant flere mulige finansieringskilder.

3.4 Regionrådenes geografiske funksjonalitet

Viktige spørsmål til den dokumenterte regionrådsstrukturen kan være:

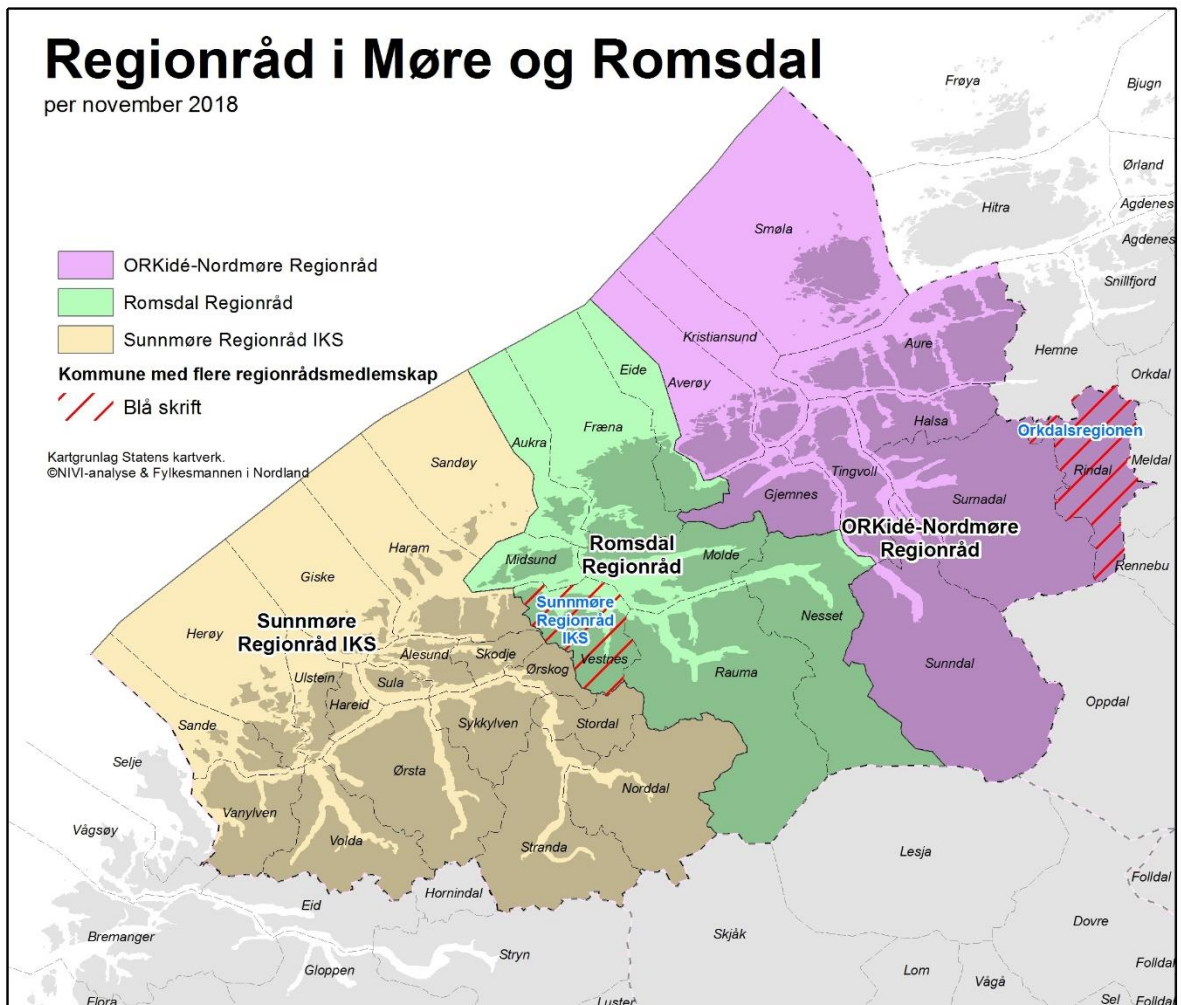
- I hvilken grad sammenfaller regionrådsområdene med grensene for bo- og arbeidsmarkedsområder?
- Er regionrådsområdene interessante som grunnlag for utvidet samarbeid om kommunal tjenesteproduksjon og regionale utviklingsoppgaver?
- Kan regionrådsområdene på sikt være relevante områder for vurdering av kommunesammenslutning (regionkommuneløsninger)?

Som grunnlag for en kort problematisering av regionrådenes geografiske funksjonalitet, kan det være nyttig å dele inn regionrådene i tre grupper.

1. **Små homogene regionråd som i stor grad sammenfaller med felles bo- og arbeidsmarkedsområder**, typisk hverdagsregioner med stor daglig interaksjon på arbeids- og servicemarkedet. Eksempler på slike regionrådsområder kan være Mosseregionen, Ringeriksregionen, Hamarregionen, Valdres, Hallingdal, Grenland, Østre Agder, Region Kristiansand, Haugalandet, Sunnfjord, Romsdal m.fl.
2. **Mellomstore regionråd som sammenfaller med sammenhørende landskaper** i form av gamle fogderier eller andre administrative inndelinger, ofte forsterket av sterke kulturelle og næringsmessige fellesskap og langvarige samarbeidstradisjoner mellom kommunene. Slike identitetslandskaper er typisk i mange av våre fylker, både distriktsfylker og sentrale fylker med store byregioner. Den gamle fogderiinnndelingen i Møre og Romsdal og

tilsvarende landskapsinndelinger i Sogn og Fjordane og Hordaland kan tjene som typiske eksempler.

3. **Store regionråd som har karakter av å være småfylker.** Også her kan regionrådsområdene gjenspeile gamle administrative inndelinger og innarbeidet samarbeid om kommunale og andre offentlige oppgaver. Sunnmøre Regionråd med over 150.000 innbyggere og Salten Regionråd med over 80.000 innbyggere kan tjene som eksempler. Et evt. nytt regionråd for hele Helgeland vil ha nærmere 80.000 innbyggere som befolkningsgrunnlag. Midtre Hålogaland, der fusjon mellom Ofoten Regionråd og Sør-Troms Regionråd er til vurdering, vil ha over 60.000 innbyggere.

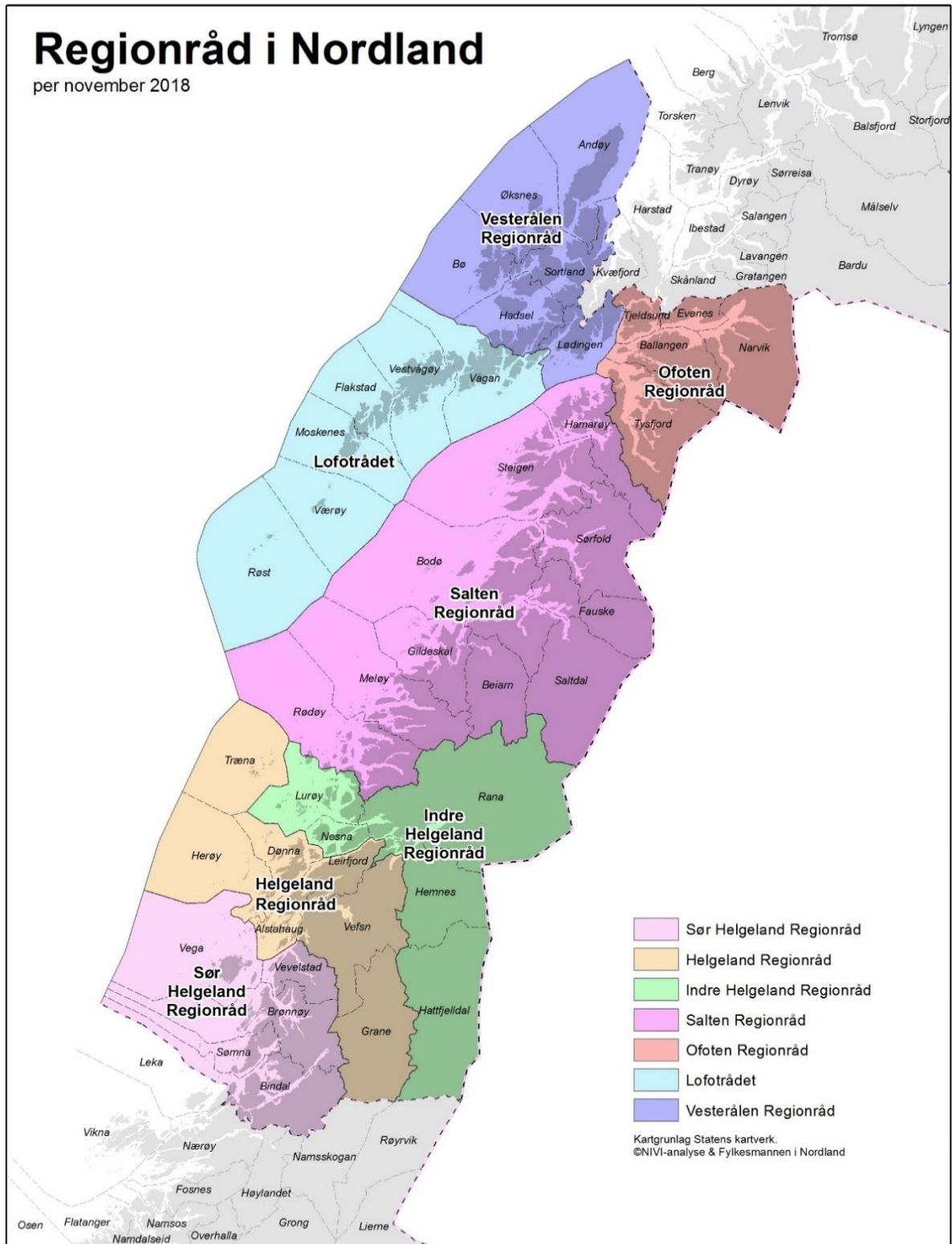

Figur 3.1 Regionråd i Møre og Romsdal per november 2018

Til regionrådskartet for Nordland kan det bemerkes at det pågår en diskusjon som kan ende i færre regionråd på Helgeland. En tilsvarende diskusjon gjelder regionråd i grenseområdet mot Troms.

Sør Helgeland Regionråd har nylig fristilt Regionalt kompetansekontor (RKK) og PPT fra regionrådet. I september 2018 fattet Sør-Helgeland Regionråd følgende enstemmige vedtak: *Sør-Helgeland Regionråd stiller seg positive til å være med på å legge en ny regionrådsstruktur på Helgeland. Sør-Helgeland Regionråd er ikke villig til å gå inn i etablerte strukturer. En forutsetning for å bygge en ny regionrådsstruktur på Helgeland er at arbeidet starter fra bunnen av, da vil partene være likeverdige i oppbyggingen av en fremtidig struktur for det politiske arbeidet med å bygge Helgeland inn i fremtiden.*

På grensen mot Troms har det over lenger tid pågått arbeid som kan ende med fusjon av Ofoten Regionråd og Sør-Troms Regionråd fra 1.1.2020. Felles intensjonsvedtak i begge regionråd foreligger og det arbeides nå med sak til kommunestyrene. Som del av den planlagte prosessen skal det arbeides med organisering og samarbeidsavtale i 2019.

Figur 3.2 Regionråd i Nordland per november 2018

Slik felles bo- og arbeidsmarkedsinndelingen i Norge så langt har vært definert³, med 160 BA-regioner for hele landet, kan vi raskt slå fast at det er store avvik i forhold til regionrådsinndelingen med 66 enheter. De viktigste forskjellene er som følger:

- I Distrikts-Norge finnes mange flere BA-regioner enn regionråd. Kravene til arbeidspendling og maksimal reiseavstand til regionalt senter gjør at mange distriktskommuner har vært definert som egne BA-regioner. I den siste inndelingen fra NIBR 2013 blir kommuner med minst 10 prosent pendling lagt til et senter når reisetiden er under 75 minutter én veg. I et fylke som Nordland betyr dette at fylket har vært inndelt i 10 BA-regioner hvor 26 av fylkets 44 kommuner inngår. 16 av de øvrige kommunene danner egne BA-regioner, mens to kommuner tilhører Harstadregionen.
- I storbyområdene og de mest urbane fylkene kan bildet være motsatt, her finnes det ofte flere regionråd enn BA-regioner. Avvikene er tydelig rundt Oslo, hvor Oslo BA-region omfatter 30 kommuner (2013) med fem regionråd på samme geografiske område. BA-regionen i Trondheim består av 10 kommuner som dekkes av for tiden seks regionråd, hvorav flere er overlappende. Bergen BA-region består av 14 kommuner, hvor flere kommuner ikke deltar i regionråd, likevel finnes tre regionråd representert i regionen. Stavanger BA-region dekker 14 kommuner og 2 regionråd. Også her finnes flere kommuner som står utenfor regionråd. Endringene i kommunestruktur og etablerte samarbeidsorganer i storbyregionene tyder på at utviklingen i disse områdene har gått i retning av en flerkjernet storbyutvikling, i motsetning til klassiske byutvidelser etter prinsippet «ett bysamfunn én kommune».

Det er liten tvil om at begrepet «felles bo- og arbeidsmarked» i dag ofte brukes på en mer inkluderende måte enn det kriteriene fra 2013 tilsier. Det gjelder i Distrikts-Norge, hvor det ikke er uvanlig å høre at for eksempel regionrådsområdene i Nordland omtales som felles bo- og arbeidsmarkedsområder. I storbyområdene kan det være motsatt, ved at også subregionale inndelinger brukes som benevnelse på felles BA-område. Regionrådsområdene i Akershus kan tjene som gode eksempler.

Det er neppe tvil om at landskaps- og regionrådsinndelingen virker mer treffende og mer relevant i pågående og kommende forvaltningsfaglige diskusjoner sammenliknet med dagens statistiske definisjon av felles bo- og arbeidsmarkedsområder. NIVI er kjent med at KMD nylig har tatt initiativ til en revisjon av BA-inndelingen, inkludert en vurdering av kriteriene som så langt har vært lagt til grunn.

Til spørsmålet om regionrådsinndelingen er interessant som grunnlag for utvidet samarbeid om kommunal tjenesteproduksjon og regionale utviklingsoppgaver, er svaret ubetinget ja. Regionrådene framstår de fleste steder som kommunenes klart viktigste arena for videreutvikling av både tradisjonelt interkommunalt samarbeid om tjenester og samarbeid om regionalpolitiske oppgaver.

Det er likevel grunn til å peke på en viktig forskjell i funksjonalitet for samarbeid om tjenesteproduksjon og utviklingsoppgaver for en del av de største regionrådene. Det kan dels gjelde regionråd i gruppe 3 ovenfor og dels regionråd som dekker svært store areal som i Finnmark. Innenfor slike regionråd kan det være aktuelt å operere med to samarbeidsnivåer, ett for hele det regionale tyngdepunktet (byregionen/det regionale landskapet) og ett for mindre grupper av kommuner (nærsamarbeid i faste kommuneblokker).

Til det siste spørsmålet, om regionrådsstrukturen kan være relevant for kommende sammenslutninger, er svaret både ja og nei. Regionrådene i særlig gruppe 1 ovenfor er åpenbart

³ NIBR-rapport 2013:1

relevante for mulige sammenslutninger. I ett tilfelle er det allerede vedtatt sammenslutning av alle kommunene som i dag inngår i regionrådet. Det gjelder Regionrådet Vest, der kommunene Øygarden, Fjell og Sund slås sammen fra 1.1.2020. En tilsvarende situasjon kan bli resultatet i Lindesnesregionen, kanskje også i Indre Østfold.

Også for regionråd i gruppe 2 kan det være relevant å vurdere sammenslutning til en regionkommune, men da antakelig under forutsetning av et videre arbeid med en ny kommunemodell som kan tilpasses senterstruktur og lange interne reiseavstander (balansert flersenterkommune, evt. med formell kommunedelsorganisering).

For regionråd i gruppe 3 kan det være mest naturlig å vurdere etablering av flere regionkommuner tilpasset den interne senterstrukturen og avstander.

4 Problemstillinger i videre arbeid

Regionrådene representerer en stor og tilnærmet landsdekkende samarbeidsgeografi, som de fleste steder er inne i en spennende dynamisk utvikling. I flere av landets fylker framstår regionrådene som mer formalisert og bedre organisert for å ivareta regionalpolitiske oppgaver og roller innenfor samfunnsutvikling enn de var for 10 år siden.

I kartleggingen er forekomst av regionråd og analyse av strukturelle kjennetegn og utviklingstrekk gitt prioritet. Innenfor gitte tids- og ressursrammer har det ikke vært mulig å gjennomføre representative analyser av regionrådenes roller, organisering og finansiering. I et evt. oppfølgende arbeid kan det pekes på flere interessante problemstillinger.

4.1 Innholdsanalyse ut fra vedtekter og årsrapporter

Ved å samle inn og gå gjennom vedtekter og årsrapporter kan følgende sider ved regionrådene beskrives mer i detalj:

- Formål og definerte roller, herunder typiske saker i regionrådene
- Modeller for politisk og administrativ organisering, herunder valg av juridisk tilknytningsform og antall ansatte i regionrådenes administrasjon
- Finansiering, herunder fylkeskommunenes, fylkesmannens og andre aktørers formelle engasjement og involvering

4.2 Samarbeidsorganer i storbyregionene

Kartleggingen kan om ønskelig omfatte alle viktige politiske og administrative arenaer for samordning mellom kommuner og mellom forvaltningsnivåene. Både generelle og spesielle regiondannelser og samarbeidsorganer kan være av interesse.

4.3 Regionrådenes erfaringer og endringsplaner

Det kan gjennomføres undersøkelser rettet mot nøkkelpersonell i regionrådene for å kartlegge erfaringer, endringsplaner, foreliggende strategier og evt. interesse for ulike typer roller og oppgaver. Undersøkelser kan rettes mot politiske og administrative ledere for regionrådene, evt. med samme type spørsmål som ble stilt i tilsvarende undersøkelser i 2007. Egne spørsmål kan utformes for å kartlegge synspunkter på rolleutvikling og mulige endringer i oppgavefordeling.

4.4 Oppgavepotensial og egnethet som virkemiddelforvalter

Slike analyser kan bygge på nærmere kartlegginger, intervjuer og evt. en survey som beskrevet ovenfor. Viktige problemstillinger kan bl.a. være å vurdere krav til rettslig regulering og administrativ kapasitet for å ivareta mulige oppgaver. Håndtering av forskjeller i forekomst og

organisering av regionrådene mellom fylkene og mellom by og land kan også være en viktig problemstilling.

4.5 Mulige casebeskrivelser

For å beskrive interessante modeller og tilpasninger nærmere, vil det være enkelt å beskrive noen konkrete regionråd fra ulike deler av landet. Som eksempler på mulig interessante kandidater fra typiske distriktsfylker, kan følgende nevnes:

- Øst-Finnmark regionråd (evt. Vest-Finnmark regionråd): Regionrådene er større enn mange av våre fylker ellers i landet. Utfordringer og mulige løsninger for å stimulere til aktiv samfunnsutvikling i små og mellomstore samfunn med ekstreme avstander kan studeres nærmere i Finnmark. Aktuelle kandidater kan også være Nord-Troms Regionråd eller Salten i Nordland.
- Ofoten og Sør-Troms regionråd: Regionrådene er i prosess for å slå sammen og danne et felles regionråd for hele Midtre Hålogaland. Regionen har karakter av et småfylke med en betydelig og et stort potensial for økt verdiskapning og næringsutvikling.
- Namdal regionråd: Et godt eksempel på felles politisk mobilisering i et helhetlig landskap i nye Trøndelag fylke. Det nye regionrådet erstatter en samkommune og to tidligere regionråd.
- Regionrådene i Telemark: Regionrådene i Telemark forvalter bl.a. prosjektskjønnsmidler etter avtale med Fylkesmannen
- Regionrådene i Innlandet: Regionrådene har et særlig tett forhold til fylkeskommunene, finansielt og styringsmessig gjennom partnerskapsavtaler

Hvis det er aktuelt å belyse politiske og administrative samarbeidsorganer i byene kan de fire største storbyregionene, Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger, være interessante å følge opp. Byregionene kan evt. utvides med andre byregioner som er aktuelle for byvekstavgifter, herunder Tromsøområdet, Kristiansandsområdet, Grenland, Buskerudbyen og Nedre Glomma.

Region Kristiansand er et godt eksempel på en ny og moderne form for politisk regiondannelse i en funksjonell byregion. Region Kristiansand erstatter Knutepunkt Sørlandet og innebærer en utvidelse av den funksjonelle byregionen sørover, inkl. Lindesnes, Mandal og Marnardal.

Fra foreliggende kartlegging kan det også pekes på flere andre interessante kandidater fra sentrale deler av landet:

- Midt-Trøndelag Regionråd: Nytt stort regionråd i sentrale deler av Trøndelag som samler sterke kommuner på Innherred. Mange kommuner med deltakelse i overlappende kommuneregioner. Dynamikk i oppgavefordeling og roller, inkludert samarbeidsforhold til Trøndelag fylkeskommune og fylkesmannen.
- ORKidé-Nordmøre Regionråd: Grenseregion mot Trøndelag bestående av mange kommuner. Eksempel på regionråd i mobiliseringsfase med utviklingspotensial både sørover mot Romsdal og nordover mot Trøndelag.
- Sunnmøre Regionråd: Eksempel på en nært sammenhengende region med mange kommuner og en sterkere senterkommune i nye Ålesund kommune som har som mål å være en motor for regional utvikling på Nordvestlandet. Regionrådet er landets største målt i antall medlemskommuner og det knytter seg bl.a. spenning til om Sunnmøre vil utvikles som en sentrert samordnet byregion eller en flerkjernet byregion med flere regionale tyngdepunkter (Ålesund, Ørsta/Volda, Ytre Søre Sunnmøre, Indre Sunnmøre).
- Haugaland Vekst regionråd: Interessant eksempel på planmessig mobilisering og en felles organisering av arbeidet for næringsutvikling og innovasjon i offentlig sektor. Regionrådet dekker hele Haugalandet, inkludert 10 kommuner, hvorav 8 i Rogaland og 2 i Hordaland (Sveio og Etne).

Vedlegg: Hovedpunkter fra NIVIs kartlegging fra 2007

Hovedpunkter

I denne rapporten presenteres resultater fra en landsomfattende kartlegging av regionråd. Som del av kartleggingen er det gjennomført to spørreundersøkelser rettet mot politiske ledere av regionrådene og sekretariatsledere. Spørreundersøkelsene ble gjennomført i ukene før kommunevalget i september 2007. Oppnådde svarprosenten ligger på 62 for de politiske lederne og 100 for sekretariatslederne. Med regionråd menes politiske samarbeidsorganer mellom kommuner, som er formalisert med egne vedtekter eller samarbeidsavtale og som har et bredt arbeidsfelt. Det stilles også krav til at samarbeidsorganet må være i operativ funksjon.

69 fungerende regionråd

Pr.1.9.2007 er det kartlagt 69 fungerende regionråd som tilfredsstillende kriteriene. Av landets 431 kommuner er 417 medlem i ett eller flere av de kartlagte regionrådene (97%). Det har dermed vært en markert vekst i antall regionråd etter år 2000. Kartleggingen fra Telemarksforskning-Bø for syv år siden viste at det fantes 52 fungerende regionråd i landet og at 321 av 435 kommuner (74%) var medlem i ett eller flere regionråd. I hele landet finner vi 12 kommuner som er fullverdige medlemmer i to forskjellige regionråd. I fylkene utenom Oslo varierer antall regionråd fra 1 regionråd (Vestfold) til 7 regionråd (Nordland). Det er kartlagt til sammen 11 regionråd som krysser eksisterende fylkesgrenser.

Store strukturelle forskjeller

Gjennomsnittlig antall medlemskommuner i regionrådene er 6, varierende fra 2 kommuner i Innherred Samkommune til 13 kommuner i Ålesundregionens Utviklingsselskap (ÅRU).

Målt i folketall er Regionrådet Bergen og Omland landets største med 337.000 innbyggere. Samarbeidsutvalget for Trondheimsregionen og 12-kommunesamarbeidet i Vestfold har begge over 200.000 innbyggere. I hele landet finnes det 10 regionråd med over 100.000 innbyggere. I andre enden finner vi Setesdal Regionråd som er landets minste med i underkant av 7.000 innbyggere. Også Indre Namdal Regionråd og Ytre Namdal Regionråd er blant landets minste regionråd med under 10.000 innbyggere. Gjennomsnittlig folketall for alle regionrådene ligger på 55.000 innbyggere.

Målt i areal er Ávjovárre Urfolksregion, som omfatter kommunene Porsanger, Karasjok og Kautokeino, landets største regionråd. Dette regionrådet dekker et areal på over 20.000 kvadratkilometer som er ni ganger større enn Vestfold fylke. Øst-Finnmark Regionråd er nesten like stort med nesten 19.000 kvadratkilometer og vi finner fire regionråd som dekker et areal på 10-11.000 kvadratkilometer (Fjellregionen, Salten, Indre Helgeland og Indre Namdal). Landets minste regionråd er Regionrådet for Mosseregionen som dekker bare vel 500 kvadratkilometer. Nedre Glomma Regionråd og Follorådet dekker også små geografiske områder på under 1.000 kvadratkilometer. Gjennomsnittlig arealstørrelse for alle regionrådene ligger på vel 4.600 kvadratkilometer.

Blandet samarbeidshistorie

En fjerdedel av regionrådene oppgis å være stiftet med dagens medlemskommuner og organisering i løpet av de siste 3-4 årene. Fra nær 60% av regionrådene blir det bekreftet at det tidligere har vært et regionråd eller felles samarbeidsorgan i regionen. I materialet finner vi mange regionråd med lang samarbeidshistorie, noen tilbake til 1950 og -60 årene. Det gjelder for eksempel Regionrådet for Hallingdal, Jærrådet og Regionrådet for Nordhordland. Lengst samarbeidshistorie har Vesterålen Regionråd som viser til etablering av samarbeidsorganer i regionen så tidlig som i 1936.

Samarbeid om regionale utviklingsoppgaver

Gjennomgang av regionrådenes vedtekter bekrefter at svært mange regionråd ofte ivaretar flere roller, både løpende samordning av felles saker, initiering av konkrete samarbeidsordninger og samordning mot næringsliv, fylkeskommunen eller andre regionale aktører.

På spørsmål om hva som har vært regionrådets viktigste roller de siste årene, framhever mange utvikling av interkommunale ordninger mellom medlemskommunene. På spørsmål om viktigste samarbeidsområder, framheves tre typer oppgaver som særlig viktige: Samarbeid om næringsutvikling/strategisk næringsplan, samferdsel/annen infrastruktur og regional utvikling/planlegging inkl. fylkesplan. Under 20% peker på samarbeid om hhv. administrative støttefunksjoner og tjenesteproduksjon som de viktigste oppgavene. Det er dermed de regionale utviklingsoppgavene som framheves som de viktigste, ikke integrasjon av administrasjon og tjenesteproduksjon.

Lovgrunnlag og formalisering

Nærmere halvparten av regionrådene oppgir kommunelovens §27 som lovgrunnlag for regionrådet. Nær 40% oppgis å være basert på skriftlig avtale uten lovhenviing. Mange av disse må tolkes å være innenfor kommunelovens §27. Lov om interkommunale selskaper utgjør lovgrunnlag for 10% av regionrådene. Blant regionrådene finner vi ett eksempel på at forsøksloven må tolkes som lovgrunnlag for samarbeidet. Det gjelder Innherred Samkommune, som utgjør en egen form for samarbeid som skiller seg fra alle øvrige regionråd i landet. Alle regionrådene har skriftlige vedtekter, samarbeidsavtale eller liknende formelle dokumenter som grunnlag. Nærmere 80% av regionrådene bekrefter at det er foretatt gjennomgang av vedtekter eller samarbeidsavtale de siste fire årene. Rundt 70% har utarbeidet årsmelding eller årsrapport for 2006 og en like stor andel kan vise til en skriftlig strategi eller handlingsplan for regionrådet.

Ett politisk styringsnivå og ordførermodellen dominerer

Ca 60% av regionrådene oppgir at det kun inngår ett politisk organ i den politiske organiseringen av regionrådet. De fleste øvrige regionråd har to politiske styringsnivåer, enten gjennom et "råd" og et bredere sammensatt "ting", eller et styre og et representantskap for regionråd som er organisert etter lov om interkommunale selskaper. Når det gjelder faste medlemmer i det operative organet, dominerer ordførermodellen, som betyr at kun ordførerne deltar som faste medlemmer med stemmerett. Rundt 45% av regionrådene er organisert etter denne modellen, mens ca. en tredjedel har en ordfører-/opposisjonsmodell, som innebærer en bredere politisk representasjon fra medlemskommune. Modeller med deltakelse fra administrasjonen (rådmennene) omfatter ca en fjerdedel av regionrådene.

De fleste har egen administrasjon

65% av regionrådene har et fast tilsatt sekretariat direkte underlagt regionrådet. Andre modeller kan være at sekretariatsfunksjonen dekkes av næringssselskap eller går på rundgang mellom kommunene. Nærmere 70% av regionrådene har en liten administrasjon på ett årsverk eller mindre.

Økende aktivitetsnivå

På spørsmål om utviklingen i antall saker gjennom de siste fire årene, svarer 58% at de har inntrykk av økende antall saker, 30% svarer liten forandring og bare 6% svarer synkende antall saker. Det tyder på økt arbeidsmengde i flertallet av landets regionråd. Normal møtehyppighet for regionrådene varierer fra 4-5 møter pr. år til 10-12 møter.

Få nyetableringer av formelle interkommunale ordninger

I undersøkelsen er det kartlagt hvor mange nye formelle interkommunale samarbeidsordninger som er etablert i regi av regionrådet gjennom de siste fire årene. Svarene tyder på at nyetableringstakten har vært lav. Et flertall på ca 60% av landets regionråd har maksimalt etablert 2 nye formelle samarbeidsordninger gjennom de siste fire årene. Det tyder på at regionrådene i den siste fireårsperioden først og fremst har bidratt til mer samtale og nettverksbasert koordinering, i mindre grad til nye organisasjoner for felles administrasjon og tjenesteproduksjon.

Moderat omsetning

I undersøkelsen er det gjort et forsøk på å kartlegge regionrådenes samlede omsetning til drift, prosjekter og utviklingstiltak i 2006, samt hvordan driften av regionrådets virksomhet er finansiert. Svarene varierer fra under 1 million kroner i omsetning til maksimalt 19 millioner. I flertallet av landets regionråd ligger omsetningstallene på under 2 millioner pr. år.

Finansiering fra medlemskommunene

Når det gjelder finansiering av driften av regionrådenes virksomhet, oppgir 96% at de mottar tilskudd fra medlemskommunene. Tilskudd fra fylkeskommunen er relativt vanlig og forekommer i 39% av tilfellene, mens tilskudd fra fylkesmannen oppgis av 10%. Finansiering på annen måte nevnes av 16% .

Økt påvirkningskraft og bedre samarbeidsrelasjoner

Som de viktigste gevinstene ved samarbeidet gjennom regionrådet framheves økt påvirkningskraft på regionale og nasjonale aktører og bedre samarbeidsrelasjoner mellom kommune. Det tyder på at regionrådene vurderes som viktige både som utenriks- og innenrikspolitiske organer.

Manglende samarbeidsvilje og liten beslutningseffektivitet

Politikerne framhever manglende samarbeidsvilje og liten beslutningseffektivitet som de viktigste svakhetene ved samarbeidet gjennom regionrådet. Sekretariatslederne peker også på manglende samarbeidsvilje som en hovedutfordring. Sekretariatslederne er samtidig betydelig mer opptatt av fordelingskonflikter enn politikerne. De er også mer opptatt av styringsproblemer og manglende finansiering enn politikerne.

Ulik geografisk funksjonalitet

Både de politiske lederne og sekretariatslederne er stilt spørsmål om i hvilken grad regionrådets geografiske nedslagsfelt utgjør en naturlig region i forhold til fire forskjellige kriterier, hhv. lokal kultur og identitet, samarbeid om administrasjon og tjenesteyting, samarbeid om utviklingsoppgaver og regionalpolitikk, samt sammenfall med felles bolig- og arbeidsmarkedsområde. Svarene fra politikerne og sekretariatslederne er i store trekk sammenfallende og inneholder tre delvis overraskende resultater.

For det første finner vi store andeler som mener at dagens geografiske nedslagsfelt for regionrådet er lite funksjonelt. Det gjelder i forhold til alle de anvendte kriteriene. Andelen som svarer at regionen i liten grad utgjør en naturlig geografisk enhet ligger på mellom 45 og 81%. Det kan tyde på at geografiske funksjonalitetsbetraktninger i liten grad har være avgjørende for hvilke kommuner som samarbeider i regionrådene.

For det andre vurderes regionrådenes geografiske nedslagsfelt å være mer funksjonelt i forhold til lokal kultur og identitet blant innbyggerne, enn tilsvarende i forhold til samarbeid om administrasjon og tjenesteyting og samarbeid om utviklingsoppgaver. Det kan ha sammenheng

med sterke regionale identitetsbånd i mange av de regionene vi her snakker om, samtidig som den politiske og administrative integrasjonen antakelig ikke har kommet særlig langt.

For det tredje mener et flertall av de politiske lederne at dagens regionråd i liten grad er sammenfallende med felles bolig- og arbeidsmarkedsområder. Bare 12% mener det er stor grad av sammenfall mellom regionrådets geografiske nedslagsfelt og grensene for det felles bolig- og arbeidsmarkedsområdet.

Stort endringsbehov og moderate endringsplaner

I undersøkelsen er politikerne spurt om de i dag ser de ser det som aktuelt å foreta endringer i seks konkrete sider ved regionrådets funksjonsmåte eller organisering. Svarene tilsier at en stor andel av de politiske lederne ser behov for endringer. Det gjelder ført og fremst overføring av beslutningsmyndighet til regionrådet og endringer i finansieringen av regionrådets virksomhet. Relativt mange ser også behov for endringer i formål eller oppgaver for regionrådet, i antall medlemskommuner og organiseringen.

Sekretariatslederne ble spurt om det foreligger planer eller utredninger som kan medføre endringer i de samme forholdene som politikerne ble spurt om. Relativt få av sekretariatslederne bekrefter at det foreligger konkrete endringsplaner. Det mest aktuelle kan være å endre formål eller oppgaver for regionrådet, som nevnes av rundt en fjerdedel. Som den minst aktuelle endringen vurderes endringer i antall medlemskommuner og overføring av beslutningsmyndighet til regionrådet. Bare rundt 10% kan vise til planer eller utredninger som kan gjøre slike endringer aktuelt.

PS 88/18 Delegerte saker

BYKLE HOTELL AS
Sarvsvegen 2
4754 BYKLE
E-post:

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:
2018/73-2

Sakshandsamar:
runar.granheim@setesdal.no

Dato
13.11.2018

Delegasjonssaknr.: 37/18

Svar på søknad om støtte til ny logo/profil, Bykle Hotell

Syner til søknad datert 26.10.2018, om støtte til arbeid med ny logo og profilmateriale. De søker om støtte til innkjøp knyttet til grafisk design, logoskilt og anna utskifting av profileringsmateriale, med ei bereikna kostnadsramme på 90.000.

Administrativt vedtak:

I medhald av delegert fullmakt løyver dagleg leiar **45.000,-** i støtte til Bykle hotell, for arbeid med ny logo og arbeid knyttet til dette.

Støtta kan gå til tenestekjøp, utskifting av profileringsmateriale, eige arbeid o.l. Tilsegnet gjeld i eit år frå de har motteke det.

Løyvinga hentast frå ansvar 5000, ledig ramme.

For utbetaling må de sende inn dokumentasjon på kostnader, fakturakopiar, timelistar o.l.
Ver grei å oppgje kontonummer for utbetaling.

Med helsing
Setesdal regionråd

Rita Hansen
dagleg leiar

Runar Granheim
rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur.

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast dagleg leiar i fondet innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunngjeving de har for klaga.

Stadfesting av mottaking av løyving – ev utfyllande opplysingar:

Vi gjer merksam på at vi rapporterer alle løyvingane frå regionalt næringsfond til Kommunal og regionaldepartementet og at det difor er viktig at du som mottakar gir ev. tilleggsopplysingar som trengst i høve EØS-regelverket, sjå nedanfor.

EØS-reglar for offentleg støtte og løyvingar frå regionalt næringsfond

Løyvinga er i høve reglar om bagatellmessig støtte, jf Kommisjonsforordning (EF) nr 1998/2006 av 15.des 2006 om bruk av EF-traktaten sin artikkel 87 og 88, publisert i EU Tidende 28.12.2006 nr L379. I følgje desse reglane kan støttemottakar / verksemd ikkje motta meir enn til saman 200 000 Euro over eit tidsrom på 3 rekneskapsår frå samlege støttekjelder. Tilbodet om løyving føreset at ei ikkje kjem i konflikt med denne regelen.

Verksemd eller støttemottakar er ansvarleg for at alle offentlege subsidier eller tilskott ikkje overstig 200 000 Euro (for tida ca 1,5- 1,6 mill NOK – avhengig av kronekursen) til saman i løpet av dei siste tre rekneskapsåra. Som støttemottakar må du sende skriftleg eller elektronisk stadfesting på at det ikkje er motteke tilbod om annan bagatellmessig støtte i inneverande og de to føregåande rekneskapsåra – eller oppgie motteken støtte (beløp, støttekjelde, tidspunkt for tilbod). Ved eventuelle nye søknader om offentleg støtte (uansett støttekjelde) har støttemottakar plikt til å opplyse om tidlegare tilskott dei 3 siste rekneskapsår frå tilbodstidspunkt.

Svar på tilbod om løyving - frist:

Vi syner til tilsagnet om løyving med vilkår og reglane som er referert til EØS-regelverket. Vi ber om tilbakemelding og stadfesting på om du tek imot løyvinga – samt ev. opplysingar om støtte siste 3 år jf. EØS-regelverket.

Svar utbes innan ein måned får dato. Du kan svare elektronisk eller pr post.

TD MASKIN AS
Setesdalsvegen 2359
4745 BYGLAND
E-post: drengose@hotmail.com

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Vår ref.:
2018/72-3

Sakshandsamar:
rita.hansen@setesdal.no

Dato
19.11.2018

Delegasjonssaknr.: 39/18

Svar på søknad om oppstartstøtte til TD Maskin As

Syner til søknad datert 30.10.18 om støtte knyttet til oppstarten av entreprenørselskap. De søker om støtte til marknadsavklaring, profilutvikling og godkjenninger/sertifiseringar.

Administrativt vedtak:

I medhald av delegert fullmakt løyver dagleg leiar **50.000,-** i støtte knyttet til aktivitetar som er oppgjevne i søknaden. Løyvinga hentast frå regionalt næringsfond, ansvar 5303.

Støtta kan brukast til eige arbeid, tenestekjøp, arbeid med godkjenningar (sertifiseringar/løyve m.m) og andre aktivitetar i høve søknaden.

For utbetaling av støtta må de sende ein kortfatta rapport om arbeidet, samt evt timelister og anna dokumentasjon, som t.d faktura/kvitteingar, godkjenningsbevis o.l., samt kontonummer. Send dette til post@setesdal.no.

Løyvinga gjeld i eitt år frå de får dette tilsegnet.

Ver grei å oppgje kontonummer for utbetaling.

Med helsing Setesdal regionråd

Rita Hansen
dagleg leiar

Runar Granheim
rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur.

Klageadgang:

De har høve til å klage på vedtaket. Klaga må sendast dagleg leiar i fondet innan 3 veker etter mottakinga av dette brevet. Klaga skal sendast Setesdal regionråd, Pb 4, 4747 Valle. Det må gå fram av klaga kva del av vedtaket de ynskjer å endre og kva for grunngjeving de har for klaga.

Stadfesting av mottaking av løyving – ev utfyllande opplysingar:

Vi gjer merksam på at vi rapporterer alle løyvingane frå regionalt næringsfond til Kommunal og regionaldepartementet og at det difor er viktig at du som mottakar gir ev. tilleggsopplysingar som trengst i høve EØS-regelverket, sjå nedanfor.

EØS-reglar for offentleg støtte og løyvingar frå regionalt næringsfond

Løyvinga er i høve reglar om bagatellmessig støtte, jf Kommisjonsforordning (EF) nr 1998/2006 av 15.des 2006 om bruk av EF-traktaten sin artikkel 87 og 88, publisert i EU Tidende 28.12.2006 nr L379. I følgje desse reglane kan støttemottakar / verksemd ikkje motta meir enn til saman 200 000 Euro over eit tidsrom på 3 rekneskapsår frå samlege støttekjelder. Tilbodet om løyving føreset at ei ikkje kjem i konflikt med denne regelen.

Verksemd eller støttemottakar er ansvarleg for at alle offentlege subsidier eller tilskott ikkje overstig 200 000 Euro (for tida ca 1,5- 1,6 mill NOK – avhengig av kronkursen) til saman i løpet av dei siste tre rekneskapsåra. Som støttemottakar må du sende skrifteleg eller elektronisk stadfesting på at det ikkje er motteke tilbod om annan bagatellmessig støtte i inneverande og de to føregåande rekneskapsåra – eller oppgje motteken støtte (beløp, støttekjelde, tidspunkt for tilbod). Ved eventuelle nye søknader om offentleg støtte (uansett støttekjelde) har støttemottakar plikt til å opplyse om tidlegare tilskott dei 3 siste rekneskapsår frå tilbodstidspunkt.

Svar på tilbod om løyving - frist:

Vi syner til tilsagnet om løyving med vilkår og reglane som er referert til EØS-regleverket. Vi ber om tilbakemelding og stadfesting på om du tek imot løyvinga – samt ev. opplysingar om støtte siste 3 år jf. EØS-regelverket.

Svar utbes innan ein måned får dato. Du kan svare elektronisk eller pr post.

PS 89/18 Drøfting/orienteringssaker

PS 90/18 Orientering ymse repr / utval

PS 91/18 Førespurnader

SetesdalsamarbeidBykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Saksmappenr: 2016/58 - 74

Arkiv:

Sakshandsamar: Rita Hansen

Saksframlegg

Setesdal regionråd

Saksnummer	Utval	Møtedato
92/18	Setesdal Regionråd - Styre	19.12.2018

Sluttrapport - prosjekt Setesdal grunder og samfunnsutvikling (SGOS)

Dagleg leiar tilrår:

A Styret i Setesdal regionråd godkjenner sluttrapporten «Setesdal grunder og samfunnsutvikling» under føresetnad at revisorgodkjent regnskap leverast.

B Styret i Setesdal regionråd ber dagleg leiar fremma sak til styret om korleis ein kan organisere ei vidareføring av næringslivsretta ordningar og –aktivitetar som rettar seg mot unge under 35.

C Styret i Setesdal regionråd gjev dagleg leiar fullmakt til å sette ubrukte prosjektmiddel i eige fond i påvente av styresak om vidareføring av aktivitetane som businessgruppa har hatt og til etablering av regionalt ungdomsråd.

D Styret i Setesdal regionråd gjev dagleg leiar fullmakt til å bistå dei kommunale ungdomsråda i prosessen med å etablere eit regionalt ungdomsråd. Formell skiping og vedtekter for regionalt ungdomsråd fremmast som sak til styret.

Saksutgreiing:**1. Bakgrunn for saka**

Prosjektperioden for «Setesdal grunder og samfunnsutvikling» er ut 2018.

2. Saksopplysningar

Prosjektet starta opp 01.06.16, da med prosjektnamnet «Setesdal Åhoi». Setesdal regionråd fekk tildelt kr 1.800.000,- i støtte frå kommunal- og moderniseringsdepartementet, under programmet for Næringsutvikling og verdiskaping i fjellområda i 2017. Regionrådet har løyvd kr. 300.000,- i 2016, kr. 500.000,- i 2017 og kr. 500.000,- i 2018 til prosjektet. Frå Aust-Agder fylkeskommune fekk prosjektet eit tilskott på inntil kr. 500.000,-. Budsjett for prosjektet blei godkjent i styremøte 26. april 2017, PS 37/17.

Prosjektets eige beskriving av SGOS-prosjektet:

Setesdal Grunder- og Samfunnsutvikling skal styrke ungdom og unge vaksne si deltaking i samfunnsutviklinga,- både politisk, i næringslivet og kulturelt, - entrepenørskap i grunnskulane, politisk forankra ungdomsråd, støtte unge grunderar, marknadsføre Setesdal som ein gild stad å bu og leve samt skipe til ein stor festival som set Setesdal på kartet i heile landsdelen».

3. Vurderingar

Prosjektet er organisert som 4 delprosjekt, med ei styringsgruppe.

1 – Festivalgruppa

Festivalgruppa arrangerte Setr-festivalen 21.07.18 i Bygland. Festival vart godt besøkt, med omlag 500 betalande gjestar på kveldsarrangementet og mange på det opne dagsarrangementet – sjå også vedlagte sluttrapport. Festivalgruppa fekk kr 400 000,- av prosjektets middel, og det var satt som vilkår at *Festivalen skal sikre at eit evt overskot gjeng til vidare drift* (vilkår nr 3 i tilsagnsbrevet). Festivalgruppa er oppretta som eit eiga AS – SETR AS - som framover står på eigne bein. Eventuell vidare aktivitet blir då på sjølvstendig grunnlag.

2 – Ungdomsråd

I prosjektperioden har ungdomsråd vert oppretta i Bygland, Valle og Bykle kommune, dermed har alle kommunane i Setesdal eigne ungdomsråd. Vidare arbeid med og i dei lokale ungdomsråda er det naturleg at kommunane sjølv står for. Når ungdomsråda har vært i drift noen tid og funnet sin form, tar ein sikte på å etablere eit regionalt ungdomsråd.

Dagleg leiar anbefaler at Setesdal regionråd gjev dagleg leiar fullmakt til å bistå i prosessen med å etablere regionalt ungdomsråd. Formell skiping og vedtekter for regionalt ungdomsråd fremmast som sak til styret.

3 – Landlivsgruppa og landlivskontakten

Landlivsgruppa har i perioden mellom anna laga filmen «Bu i Setesdal», spørjeundersøking, avisartiklar osv. Føremålet med landlivsgruppa og landlivskontakten har vært to-delt: økt tilflytting og rettleiing til, og oppfølging av, nye innbyggjarar. I sin sluttrapport anbefaler gruppa at det opprettast ei 100% stilling for at ein person kan arbeide med dette på fulltid, finansiert med 25% frå kvar kommune.

Dagleg leiar meiner at oppgåva med å rettleie og følge opp nye innbyggjarar høyrer naturleg heime i den enkelte kommune og bør følges opp lokalt. Å arbeide for økt tilflytting til Setesdal er eit langsiktig og grunnleggjande mål kommunane og regionrådet er opptekne av, også i det daglege. Ei eventuell konkret satsing i eit tilflyttar-prosjekt bør skje i eit eiga prosjekt som riggast som eit samspel mellom fleire aktørar og med ei brei og systematisk tilnærming.

4 – Businessgruppa

Businessgruppa har hatt fokus på næringsutviklingsarbeid innretta mot unge i alderen 16 – 35. Gruppa har arbeida med ungt entrepenørskap, arrangert seminar, ytt lågterskel fase 1 og fase 2 stønad og rettleiing til unge grundere. Dagleg leiar meiner det er eit stort potensiale i å ha næringslivsretta ordningar og -aktivitetar som rettar seg mot unge under 35. Erfaringane med businessgruppa har også vist at ordningar forvalta av dei unge sjølv kommuniserer godt med målgruppa.

Dagleg leiar anbefaler at Setesdal regionråd ber dagleg leiar fremma sak til styret om korleis ein kan organisere ei vidareføring av næringslivsretta ordningar og –aktivitetar som rettar seg mot unge under 35.

Vedtak sendast til:

Valle, den 07.12.2018

Rita Hansen
dagleg leiar

Bakgrunnen for prosjektet

Dette dokumentet oppsummerar prosjektet i korte trekk. Vedlagt ligg ein førebels reiknskapsrapport (desember 2018).

Setesdal regionråd består av fire deltakarkommunar, - Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle, - Setesdal, - og er eit dalføre med omlag 6800 innbyggjarar på ei strekning på rundt 20 mil. Og Setesdal, som til tross for stor rikdom på naturressursar og ein viss nærleik til kysten og fleire småbyar opplever at det er ei utfordring å halde på ungdom, og tilflytting av yngre folk.

Regionrådet arbeider for regional utvikling og med felles tiltak og utfordringar for kommunane, og tek gjerne operativt ansvar for prosjekt og utviklingsarbeid, og er gjerne eit bindeledd mellom kommunar/enkeltpersonar og fylkeskommunen og andre større aktørar som t.d Innovasjon Norge.

Samarbeidet med Aust-Agder Fylkeskommune er forankra i «Utviklingsplan Setesdal 2020», som er vårt partnerskapsdokument, med føringar for strategiske satsingar (<http://www.setesdal.no/getfile.php/2500136.2251.duqftsxxcr/Regional+utviklingsplan+Setesdal+20.pdf>).

Sentralt i vår strategi og målsetting står folketalsvekst, rekruttering, bulyst og eit dynamisk og lønsamt næringsliv. Med bakgrunn i dei nemnde utfordringane mtp fråflytting, - ungdommane flyttar ut og kjem ikkje tilbake, -vert det arrangert eit eige Setesdalsmøte i Arendalsuka 2015. Dette vara eit panel der dei unge fekk legge fram utfordringar og moglegheiter i regionen for politikarar og fylkesmann. Med dette møtet som bakgrunn vert tematikken løfta inn i Setesdal regionråd med ei tilråding om at ungdomsdeltaking, ung medverknad og tilflytting blir ein kritisk suksessfaktor for vekst og utvikling.

Og det er nettopp moment frå Setesdalsmøtet som vart sentrale i søknaden om midlar frå prosjektet «Næringsutvikling og verdiskaping i fjellområdene 2016», som i tildelinga fekk kr 1.800.000. I finansieringsplanen låg inne betydelege middel frå Regionrådet (300.000 i 2016 og 500.000 i 2017). Søknaden er forankra i styrevedtak 18.mars 2016. I tillegg fekk prosjektet ytterlegare støtta i 2018, på 500.000 frå Aust-Agder Fylkeskommune og 500.000 frå Setesdal regionråd.

Prosjektet får ei avrunding no ved utgangen av 2018. Prosjektrapport blir lagt fram med tilråding til element som skal vidareførast av administrasjonen for Setesdal Regionråd i møte i desember 2018.

Oppsummering

Setesdal Gründer og Samfunnsutvikling (tidlegare Setesdal Åhoi) har føregjenge sidan hausten 2016, og set punktum i slutten av 2018. Hovudfokus har vore å sette i gong tiltak som kan vere med å snu ei langvarig negativ utvikling med tanke på folketal, arbeidsplassar og ung deltaking i samfunnet. Prosjektet har vore mynta på, og drive av ungdom og unge vaksne. Gjennom ulike arbeidsgrupper og ei styringsgruppe har dei arbeidd med konkrete mål og delt arbeidet mellom seg. Styringsgruppa har hatt hovudansvar og mandat til å disponere prosjektets midlar, iht. styregodkjent budsjett, - og såleis har prosjektet hatt ein flat struktur mtp på ansvar, leiarskap og eigarskap, der hensikta var å sikre at dei unge sjølv fekk sitte i førarsetet i prosjektet. Setesdal regionråd har vore prosjekteigar, og har hatt operativt ansvar for sakshandsaming, vore sekretær og elles vore med som rådgjevar. Elles blei prosjektbudsjettet godkjent i styremøte i Setesdal regionråd 26.04.2017, i PS 37/17.

Ein ser at ein del av arbeidet let seg måle (kvantitativt), til dømes i antal unge gründerar som har fått støtte, at ungdomsråd er oppretta, at ein festival vert arrangert med godt resultat, - men ein god del

let seg ikkje måle kvantitativt. Spesielt ikkje på kort sikt, då tenker me på omgrep som til dømes «optimisme», «realiserte arbeidsplassar», «medverknad» og «tilflytting». Prosjektet har møtt nokre konkrete utfordringar, som til dømes småbruk/buplikt (som i og for seg ikkje er ei unik problemstilling), men også auka medvit om kva som fører til at folk flyttar ut,- eller hit. Mellom anna gjennomførte arbeidsgruppa «Landliv» ei undersøking på Facebook der dei søkte meir kunnskap om kvalitetar og manglar. Auka medvit hjå fastbuande om kva som fører til meir tilflytting, meir næring og meir deltaking i lokalsamfunnet er kanskje den største gevinsten av eit dette prosjektet, nettopp fordi det har vore til dels mange deltakarar involvert. Men det er som sagt ikkje lett å måle «auka medvit» i tal.

Statistikken generelt for utkantstrøk kan vere dyster lesing,- men sentralt i prosjektet har det vore å fokusere på den positive sida, at det er håp, ein kan faktisk gjere noko for å gjere det betre og meir attraktivt å bu og drive næring i Setesdal. Og målgruppa har heile tida vore ungdom og unge vaksne, dei i etablerarfasen.

Gjennom prosjektet har ein prøvd ulike verkemiddel og tiltak som kan vere med å snu den negative utviklinga, sikre meir engasjement, fleire arbeidsplassar og deltaking blant dei unge. Gjennom dialog med Setesdal regionråd undervegs har prosjektdeltakarane også kome med konkrete saker og forlag til tiltak og endringar som kan vere med å påverke i positiv retning. Representantar i dei ulike arbeidsgruppene har vore til stades på fleire styremøter i Regionrådet for orientere om arbeidet i prosjektet. Ei utfordring framover blir å vidareføre dei elementa som prosjektet har avdekkja som kritiske for vekst og utvikling i Setesdal, og som viktige for ungdom og unge vaksne. Den utfordringa gjeng mellom anna til kommunane i Setesdal og til Setesdal regionråd.

Iverksetting, struktur og organisering

Arbeidet byrja med stormøter fleire stader i regionen, der alle som ville kunne vere aktivt med i prosjektet, og med påfølgjande møter for å konkretisere måla, dele oppgåver mellom seg og for å opprette ei arbeidsdelt organisering og styringsgruppe. Heile tida har fokus vore ung medverknad og breidt eigarskap til prosjektet.

Konkrete mål i prosjektet:

1. Optimisme – og pågang av yngre folk som vil bu i Setesdal

a. Kartlegge / finne interessentar - aktuell kompetanse og relevant tilrettelegging/kopling internt i regionen

b. Min 10 «dokumenterte» tilflyttingar pr år relatert til prosjektaktiviteter eller med «landslivsmentor»-funksjon frå prosjektet.

c. Omdømebygging – styrkt attraktivitet gjennom merksemd på nye grep og publisering av undervegsrapportar og milepelar/ resultat undervegs i prosjektet – som kan vekke interesse eksternt og stoltheit og ny drivkraft internt.

d. Minst 6 årlege «gladsaker» publisert – om tilflytting / livsstilsvelgjarar/ nye verksemder/ ungt gründerskap

2. Fornyng av næringsutviklingsarbeidet innretta mot unge – i alderen 16 – 35

a. Dialogbasert utviklingsarbeid – minst 8 case fordelt i heile regionen i løpet av prosjektperioden

3. «Forsøksmentalitet» - gi makt og ressursar til ei prosjektorganisering - gjerne med følgjeforskning attåt. Utvikling og utprøving av nye arbeidsformer og bruk av ressursar innretta mot

- a. Ungdomsskolenivå
- b. Vidaregåandeskolenivå
- c. Ung vaksen / i etableringsfase og med relevant kompetanse til lokal arbeidsmarknad /til eigen jobbskaping.
- d. Ungt entreprenørskap og andre tiltak med forsterka samhandling mellom skule og arbeidsliv innafor reiseliv og besøksnæringane, natur, kultur , mat og foredling, landbruk med jakt og fiske osv – men og med å ta i bruk og utvikle teknologi i eksisterande verksemder og bransjar – t.d i høve vassdrag, energi, trebearbeiding. i. minst etablering av 10 nye elevbedrifter

4. Forløyse «skaparlyst» og gründerskap med utgangpunkt i naturgjevne moglegheiter og lokalt tilfang.

- a. Avsette «såkornsmillion» t.d. til gjennomføring av konkurransar, såkorn-ordning for ungt berekraftig gründerskap, risiko-medfinansiering for etablerte verksemder som skaper rom for fornying med å invitere yngre med annan kompetanse inn for å skape nye produkt/tenester – marknadsmoglegheiter. «Såkornsmillionen» må vere så stor at det er motiv og ressursar til å skape ny giv på noko dei unge (styringsgruppa) meiner er interessant.
- b. 10 nye etableringar/verksemder i prosjektperioden

5. Etablere prosjektorganisasjon med unge i føringa.

- a. At styringa/eigarskapet til prosjektet er så nær deltakarane som mogleg

6. Ressursar til gjennomføre arrangement som ungdomsting/-festival eller anna.

7. Etablere felles, regionalt ungdomsråd

Om gjennomføringa og arbeidsgruppene

Prosjektet bytta namn tidleg i perioden, frå Setesdal Åhoi, til Setesdal Gründer og Samfunnsutvikling (SGoS). Prosjekteigar er Setedal Regionråd, men er mynta på og drive av ungdom og unge vaksne i alderen 16-35 år. Prosjektet vert organisert gjennom ei styringsgruppe med hovudansvar og mandat til å disponere prosjektets midlar i medhald av styregodkjent budsjett, og vidare gjennom prosjektgrupper med kvar sine oppgåver og arbeidsområde. Administrasjonen i Setesdal regionråd har vore sekretær, teke seg av merkantile tenester og lagt til rette for møter og aktiviteter.

Ein har vore oppteken av god samhandling mellom prosjektdeltakarane og administrasjon,- det vere seg språkbruk i dokumenter, tilsegnsbrev og sakførebuing, samt sette av tilstrekkeleg tid,- og å vere «kjappe» når det har kome meldingar og ynskje frå deltakarane.

SGoS vart inndelt i desse arbeidsgruppene/temagruppene som sidan har jobba i sine grupper og hatt jamnlege møter gjennom heile perioden, medan styringsgruppa har hatt møter omlag ein gong i månaden:

«Businessgruppa»: 7 medlemmer i alder 16-20 år. Dei tilbyr mentorordning og har eigne støtteordningar for unge gründerar (opp til 35 år) under rettleiing frå 1.lina frå næringsarbeid i kommunane. Stikkord er lågterskelstøtte, rådgjeving, støtte, ungdom, og entreprenørskap på skulane. Dei har vore opptekne av å bidra til søknadsskriving, oppfølging heilt fram til etablering og av å etablere entreprenørskap som fag på skulane i Setesdal. Dette har dei gjort mellom anna med

samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Det vart utarbeidd egne retningslinjer for støtteordninga som blei administrert av businessgruppa. Desse ligg vedlagt, saman med ein sluttrapport/evaluering frå businessgruppa.

- Har hittil (des 2018) gjeve støtte til 19 unge grundere,- nokre fase 1 og nokre vidare til fase 2 (faktisk etablering)
- Arrangert kurs og anna oppfølging for søkarane
- Gjennomført 2 innovasjonscampar på alle ungdomskulane i Setesdal i samarbeid med Ungt Entreprenørskap
- Delteke i Grûnderveka 2017

Landlivsgruppa: 5 medlemmer i alder 25-35. Opptekne av å legge til rette for tilflyttarar, samt marknadsføre Setesdal til folk i etablerarfasen. Såg at det var eit behov for ein «kanal» for folk utanfra som kunne svare på konkrete spørsmål om tomt, småbruk, arbeid og kvardagsliv. Oppretta ei eiga stilling med tittel «Landlivskoordinator», i 25-30 % stilling. Hensikta er altså å ha ein godt synleg ressursperson som kjenner tilhøva i heile regionen, som då kan vere ein kontaktperson for tilflyttarar både mtp tilgjengelege hus/eigedommar, jobbar, sosiale møteplassar og andre spørsmål. Dei har så langt fått fleire førespurnader frå folk som kan tenke seg å flytte til Setesdal og som treng hjelp mellom anna med å finne seg eit ledig småbruk.

I tillegg har landlivsgruppa jobba med å gjere regionen kjend gjennom ymse marknadsføring og kampanjar, t. d gjennom aktiv bruk av Facebook og andre sosiale medium. Til dette arbeidet har dei også fått oppretta ei stilling på ca 25 % . Dei har også produsert (gjennom tenestekjøp) ein del bilete og videomateriale til promotering av kvardagsliv i Setesdal. Materialet kan brukast av alle medlemmene i Setesdal regionråd til bruk i marknadsføring og profilering, samt av næringsliv i Setesdal. Eigen sluttrapport frå Landlivsgruppa ligg vedlagt.

- Produsert film/foto materiale til fri bruk i kommunar og næringsliv til promotering
- Oppretta Landlivskontakt for potensielle og faktiske tilflyttarar
- Produsert og promotert gladsaker til media, sosiale medier o.l

Festivalgruppa: 6 medlemmer i alder 17-19 år. Målet var å arrangere ein festival som skulle spegle moderne ungdomskultur i Setesdal, - jfr omdømmebygging og ungdom. Sentralt stod det å arrangere ein festival som er komen for å bli, og som kan vekse,- og på sikt gje arbeidsplassar. Festivalen fekk namnet SETR. Det vart også utarbeidd eigen retningslinjer for støtta til denne festivalen, desse ligg også vedlagt). Ei evaluering gjort av festivalgruppa ligg vedlagt.

- Arrangerte festival 21.07, over 550 betalande, fokus på born og unge
- Planlegg neste års festival i desse dagar

Ungdomsråd: Gruppa bestod av 3 medlemmer i alder 17-20 år. Visjonen i denne gruppa var å opprette Setesdal Ungdomsråd, samt å opprette lokale ungdomsråd i kvar kommune i Setesdal. Frå før var det berre Evje og Hornnes kommune som hadde eit etablert ungdomsråd. Kjernen i prosjektet er jo også nettopp å sikre at dei unge får reell innflytelse på samfunnsutviklinga i Setesdal og å dyrke samfunnsengasjementet blant dei unge. Dei jobba fram utkast til vedtekter som blei vedteke i alle kommunane samt i Regionrådet ila 2017.

- Ungdomsråd er oppretta i alle kommunane i Setesdal
- Arrangert fleire storsamlingar (opplæring og inspirasjon politisk arbeid) i 2017-2018.

Styringsgruppa: Styringsgruppa har hatt hovudansvar for gjennomføringa, og mandat til å disponere prosjektets midlar i medhald av styregodkjent budsjett. Gruppa bestod av gruppeleiarane i dei respektive arbeidsgruppene. Som observatør har ein av styremedlemmene i Setesdal regionråd vore med, i tillegg til administrasjonen i Setesdal regionråd.

Oppsummering prosjektet,- måloppnåing osv. Kan vi sette punktum?

Prosjektet synte eit tydeleg lokalt engasjement og bestod av ei grunnstamme av unge driftige menneske som ynskje å arbeide for meir liv og fleire folk i Setesdal. Prosjektet har gjeve ønskja effektar og mål i prosjektperioden, men med det i mente at nokre av måla er vanskelege å måle (t.d «optimisme», «samfunnsutvikling», antal tilflyttarar osv.).

Prosjektet har utvilsamt ført til auka fokus på korleis ein arbeider med næringsutvikling (særleg blant unge), korleis regionen kommuniserer med omverda og elles korleis dei unge blir involvert i samfunnsutviklinga.

Enkelte element frå prosjektet ynskjer ein å ha vidare fokus, etter innspel frå arbeidsgruppene:

- Lågterskel næringstøtte for gründerar under 35 år
- Entreprenørskap som satsingsområde på skulane
- Sikre etablering av regionalt ungdomsråd
- Fokus på velkomst av nye innbyggjarar, marknadsføre Setesdal som buområde o.l.

Utfordringar,- effekt, måling

Prosjektet har hatt som hovudmål å arbeide med konkrete tiltak som kan snu ei negativ utvikling i Setesdal med tanke på folketal,- unge flyttar ut, få i etablerarfasen flyttar heim att. Denne trenden er ikkje særskild for Setesdal,- tvert imot er det ei solid nasjonal,- ja, internasjonal trend. Det tettast seg til rundt dei store byane jfr Ssb (<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/okt-flytteaktivitet-i-norge>).

Ein erkjenner at trenden er som den er, men at det likevel er mogleg å påverke utviklinga. Eit døme på dette er at «Landlivskontakten» stadig har rapportert om førespurnader frå bornefamiliar frå andre stader i landet som har eit ynskje om å flytte til Setesdal. Ofte er dei på jakt etter eit småbruk,- for å kunne leve livet på bygda og tett på naturen. Så syner det seg gjerne at det ikkje finnast småbruk eller liknande til sals, eller at dei ikkje finn akkurat det dei er på leit etter. På denne måten får ein dokumentert at det ein marknad,- men at det samstundes er eit lokalt «samfunnsproblem» at små gardsbruk og fleire hus blir bruka som feriehus. Sjå sak på Nrk Sørlandet frå 2013 (<https://www.nrk.no/sorlandet/folk-vil-ikke-selge-ubebodde-garder-1.10868710>).

Også annan statistikk har vore dyster lesing når det gjeld unge i Agder generelt, og då kan hende særleg for distrikta i regionen. Agder har hatt den høgaste andelen av unge under 30 år på arbeidsavklaringspenger. Generelt har Agder dårlege tal når det kjem til utdanningsgrad nasjonalt (<http://www.regionplanagder.no/media/7047198/Kunnskapsgrunnlaget-Regional-planstrategi-for-Agder-29-mars-2016.pdf>).

Generelt ser ein at mykje av det prosjektgruppene har jobba med handlar om å få til ei varig endring,- «samfunnsutvikling». Korleis ein marknadsfører Setesdal som buområde, korleis ein tek imot nye innbyggjarar, korleis ein involverar ungdom og unge vaksne i samfunnsutviklinga, og ikkje

minst korleis næringsarbeidet er innretta mot unge gründerar er store spørsmål, der utfordringane i stor grad gjeng til kommunane og til Setesdal regionråd.

Konklusjon

Me meiner at prosjektet har sett i gong viktige prosessar i arbeidet for å løfte Setesdal som region,- mellom anna med eit godt fordelt eigarskap og deltaking blant ungdom og unge vaksne i regionen. Det er eit poeng at dei som har vore med undervegs i prosessen syner eit sterkt ynskje og engasjement om at det skal vere liv laga i distriktet, - i Setesdal, der statistikk har fått vere statistikk.

Ein ser at ein del resultat av dette prosjektet ikkje let seg måle før det har gått ei viss tid,- om enn det let seg måle nokon gong. Som nemnt, «optimisme», «tilflytting» o.l er omgrep som til ei viss grad let seg måle, men det er ikkje like lett å forklare eventuelle funn med det eine eller det andre, isolert sett i hvertfall.

Det som blir spanande framover, er korleis ein klarar å ta desse erfaringane med seg vidare i lokalt næringsarbeid, skuleplanar, politisk arbeid og elles i offentleg sektor. Det vere seg eit målretta næringsapparat som treff unge grunderspirar, til at ungdomsråda blir involvert på ein skikkeleg måte i saker som angjeng dei. Det føreset god kommunikasjon mellom aktørane,- og at ein tek innspela frå dette prosjektet på alvor.

Sjå elles heimesidene til SGoS:

<http://sgos.no/>

Valle, 11.12.18

Med venleg helsing

Mari Bruun Jacob

Leiar i Styringsgruppa i SGoS

Runar Granheim

Koordinator for SGoS/rådgjevar Setesdal Regionråd

Bygland kommune var i heira nylig.
Av Ole Birger Lien
 Under markeringa delte ordførar Leiv Rygg Langerak ut alt frå gullklokker til gåvekort frå Egeje Gull og Sølv, alt etter kva den enkelte jublarant heist vilte ha som påskjening for minst 25 års innsats i kommunen.
 Anne Brit Lien fekk gåvekort frå Egeje Gull og Sølv, Økonomikonsulenten tok til å kommunen i mai

Sportsleg gåvekort
 Vigdis Røysland byrja som rektor på Byglandsfjord skule i 1988. Ho fekk gåvekort frå Intersport Egeje. Det gjorde også Liv Dagny Skj-

haldar i 1988. Liv Sigrun Upsal Tv-eit tok til som assistent i Bygland barnehage i august 1991. Ho vidareutdanna seg og har etter kvart blitt pedagogisk leiar. Også ho vilte ha sportsleg gåvekort. Det vilte også Karine M. Kjøtsvik. Ho byrja som fagarbeidar i Bygland kommune i juli 1988, og har vore i skulen på Byglandsfjord dei siste åra.
Byrja i Grendi
 Siv Homme, som fekk gåvekort frå Intersport, byrja som avdelings-

Grendi i
 ingsten Bar
 hjelp. Ho i
 list avbrekk
 tekk gåve
 Det gjørd
 vart tilsett
 og fekk g
 pløkkjenn
 som heit
 kort frå
 Diaz. H
 kommun
 Anne T
 som vill
 Ho arbe
 merkan
 i komit
 1991. C
 pensjon

Webdesign og reklamefilm frå Trond Haugå: Starta firma i Bygland

-Folk flest her i distriktet kan nok bli flinkare til å utnytte nettet betre, seier Trond Haugå (19) som i desse dagar har etablert sitt eige firma, Dream-Surf. Der tilbyr han kreativ digital marknadsføring.

Av Sigurd Haugsgjerd
 Han har fullført vidaregåande utdanning, jobba litt i Kristiansand før han valde å satse på eiga bedrift i Bygland. Gjennom

i si eiga verksemd i Bygland, han har fått ar m.a. Kjell Øyvind Berg og Liv Asne nd kommune for god hjelp i førebuinga.

Kontor opna i Bygland

Tone Bjørnson Kvaløyna har starta opp som vernetur i Bygland. Ho har fått til å ta med seg alle sine klientar og har etablert kontor her i kommunen.

Har du ein katt som skrant eller er du borte og treng hjelp med ein sjuk katt? No har Tone Bjørnson Kvaløyna (38) starta opp vernetur i Bygland.

med takservice!

Driftingen Alexander Bjørnstad frå Hornes er ute og tar seg av tak og takservice i Bygland. Han har starta opp Bjørnstad Takservice.

Vil skaffe søn
 Vasetter ser Bjørnstad stort potensiale i kvart ein busk i byggen. Eg skal ta på meg markering, om det er så han eller bygd. Då blir det å få spalte og skaffe til fers på skule til. Dette betyr og som kan bli ein del arbeid for søn. Vil kjepe traktor.

Fekk 60.000 kr. frå ungdomsprosjektet

60.000 kr. til ungdomsprosjektet i Bygland. Prosjektet er utarbeidd av ungdomsråda i kommunen.

Hadde felles samling: Oppstart for ungdomsråda

No er det ungdomsråd i alle kommunane i dalen. Det vart skipa til felles oppstartsmøte på Revnsnes hotell på Byglandsfjord siste dagen i januar.

Av Ole Birger Lien
 Til møtet kom Byglands-ordførar Leiv Rygg Langerak for å ønske ungdomen velkommen til samarbeid og politisk engasjement.

Varaordførar Knut Hagen (tv) og Olav Hovet Hanna dagregruppe då rådmanen i Valle gav Kommuneutvevrepresentanta gruppearbeid med helse som tema sist veke.

Kommunestyret om å drøfte, er kva krav og tiltak som vil vere viktige for helsestetesta i Valle kommune i åra som kjem. Olav Hovet (H) var klar på at med tanke på eldreomsorg er det viktig at dei eldre får bu

Vitjing frå Mandal
 Mandal barne- og ungdomsråd deltok også på samlinga. Saman med ungdomsprosjektet SGOs i Setesdal regionråd vart dei peika på at barn og unge har rett til å bli inkludert i alt som gjeld dei, og at utdeltaking styrkar demokratiet i bygd og by!

Det er trøng om plassen på Byrem

Som del av politiforberopetta eit avdeling politiet i Auneidal. Det skal åkje ber politioverbetjara til også Aseral, Hegged nardal skal høyngangpunktet skje personelet ha vnan 1. mars. Tin at det kan dra fram til no vore eigna lokale t

Frå oppstartsmøtet til ungdomsråda i Setesdal. Frå venstre: Emily Strand Hjorteland, Sara Mathea Helmersen, Endre Haven Hage-land og Anne Grouslund. (Foto: SGOs)

Prosjektrekskap SGOS

Ansvar	Konto	Konto (T)	Prosj	Prosj (T)	Beløp	Rev. budsjett
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	820	restramme/ledige midlar GOS ansvar 5501	-428 894	-429 000
			820	restramme/ledige midlar GOS ansvar 5501	-428 894	-429 000
5501	30505	Honorar (trekkpliktig)	821	Businessgruppa - grundermillion	17 850	0
5501	30509	Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	821	Businessgruppa - grundermillion	1 180	0
5501	30801	Møtegodtgjørelse	821	Businessgruppa - grundermillion	25 000	0
5501	30802	Tapt arbeidsfortjeneste (ikke betaling til arbeids	821	Businessgruppa - grundermillion	1 389	0
5501	30990	Arbeidsgiveravgift av lønn og godtgjørelser	821	Businessgruppa - grundermillion	4 814	0
5501	31159	Annet matkjøp, servering	821	Businessgruppa - grundermillion	23 603	0
5501	31207	Hotellopphold m.v. ved tjenestereiser- se 11707 fo	821	Businessgruppa - grundermillion	8 072	0
5501	31300	Porto	821	Businessgruppa - grundermillion	63	0
5501	31401	Andre annonser	821	Businessgruppa - grundermillion	2 184	0
5501	31409	Annet vedr. annonse, reklame og informasjon	821	Businessgruppa - grundermillion	2 990	0
5501	31600	Kjøregodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	821	Businessgruppa - grundermillion	6 885	0
5501	31707	Taxi, fly, buss, bom, parkering m.m.	821	Businessgruppa - grundermillion	11 047	0
5501	31909	Andre leieutgifter - leige av møterom	821	Businessgruppa - grundermillion	4 845	0
5501	31959	Andre avgifter, gebyrer, lisenser m.v.	821	Businessgruppa - grundermillion	201	0
5501	32709	Andre konsulenttjenester	821	Businessgruppa - grundermillion	70 128	476 000
5501	34706	Næringstilskudd	821	Businessgruppa - grundermillion	10 000	295 100
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	821	Businessgruppa - grundermillion	352 894	0
			821	Businessgruppa - grundermillion	543 146	771 100
5501	34706	Næringstilskudd	82101	Fabrikken Ungdomsklubb-Evje	0	22 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82101	Fabrikken Ungdomsklubb-Evje	22 000	0
			82101	Fabrikken Ungdomsklubb-Evje	22 000	22 000
5501	34706	Næringstilskudd	82102	Knut Kasin	0	90 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82102	Knut Kasin	90 000	0
			82102	Knut Kasin	90 000	90 000
5501	34706	Næringstilskudd	82103	Lars Nordgren Rysstad- Fase 1	20 000	30 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82103	Lars Nordgren Rysstad- Fase 1	10 000	0
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	82103	Lars Nordgren Rysstad- Fase 1	-10 000	-10 000
			82103	Lars Nordgren Rysstad- Fase 1	20 000	20 000
5501	34706	Næringstilskudd	82104	Svenn Kvaale Winther-Fase 1	0	5 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82104	Svenn Kvaale Winther-Fase 1	5 000	0
			82104	Svenn Kvaale Winther-Fase 1	5 000	5 000
5501	34706	Næringstilskudd	82105	Dagfinn Borgi-Fase 1	0	10 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82105	Dagfinn Borgi-Fase 1	10 000	0
			82105	Dagfinn Borgi-Fase 1	10 000	10 000

5501	34706	Næringstilskudd	82106	Trond Knutson Haugå-Fase 1	10 358	27 900
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82106	Trond Knutson Haugå-Fase 1	13 900	0
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	82106	Trond Knutson Haugå-Fase 1	-10 358	-14 000
			82106	Trond Knutson Haugå-Fase 1	13 900	13 900
5501	34706	Næringstilskudd	82107	Mona Bjørgum-Eliezzter Mendez Contreras-Fase 1	0	10 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82107	Mona Bjørgum-Eliezzter Mendez Contreras-Fase 1	10 000	0
			82107	Mona Bjørgum-Eliezzter Mendez Contreras-Fase 1	10 000	10 000
5501	34706	Næringstilskudd	82108	Joakim Berg-Fase 2	50 000	50 000
			82108	Joakim Berg-Fase 2	50 000	50 000
5501	34706	Næringstilskudd	82109	Tone B. Ryningen-Fase 2	60 000	90 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82109	Tone B. Ryningen-Fase 2	30 000	0
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	82109	Tone B. Ryningen-Fase 2	-30 000	-30 000
			82109	Tone B. Ryningen-Fase 2	60 000	60 000
5501	34706	Næringstilskudd	82110	Ole S. Lund-Fase 2	55 000	110 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82110	Ole S. Lund-Fase 2	55 000	0
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	82110	Ole S. Lund-Fase 2	-55 000	-55 000
			82110	Ole S. Lund-Fase 2	55 000	55 000
5501	32709	Andre konsulentttjenester	82111	Ragnhild O Nomeland fase-1/fase 2	18 750	19 000
5501	34706	Næringstilskudd	82111	Ragnhild O Nomeland fase-1/fase 2	0	60 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82111	Ragnhild O Nomeland fase-1/fase 2	60 000	0
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	82111	Ragnhild O Nomeland fase-1/fase 2	-18 750	-19 000
			82111	Ragnhild O Nomeland fase-1/fase 2	60 000	60 000
5501	34706	Næringstilskudd	82112	Svenn Kvaale Winther-Fase 2	0	80 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	82112	Svenn Kvaale Winther-Fase 2	80 000	0
			82112	Svenn Kvaale Winther-Fase 2	80 000	80 000
5501	34706	Næringstilskudd	82113	Trond Knutson Haugå-Fase 2	15 000	30 000
			82113	Trond Knutson Haugå-Fase 2	15 000	30 000
5501	34706	Næringstilskudd	82114	Jon P. Vaagenes-Setesdal laser AS-Fase 2	0	35 000
			82114	Jon P. Vaagenes-Setesdal laser AS-Fase 2	0	35 000
5501	34706	Næringstilskudd	82115	Irslinger-utvikling og profilering-ref.2018/13-4	0	50 000
			82115	Irslinger-utvikling og profilering-ref.2018/13-4	0	50 000
5501	34706	Næringstilskudd	82116	Kim Andre Nomeland Thorstensen Byggmester 2017/26-76	0	30 000
			82116	Kim Andre Nomeland Thorstensen Byggmester 2017/26-76	0	30 000
5501	34706	Næringstilskudd	82117	Valdemar O Skreland, Enduro-Fase 1	0	11 000
			82117	Valdemar O Skreland, Enduro-Fase 1	0	11 000
5501	34706	Næringstilskudd	82118	Alexander Bjørndal, Takservice-Fase 1	4 387	10 000
			82118	Alexander Bjørndal, Takservice-Fase 1	4 387	10 000
5501	34706	Næringstilskudd	82119	Skogselskapet i agder, transport til naturbruksdag - ref.2018/67-2	0	20 000
			82119	Skogselskapet i agder, transport til naturbruksdag - ref.2018/67-2	0	20 000

5501	34706	Næringstilskudd	82120	Siren F. Holte, Hovslager-Fase2, Ref. 2017/26-83	0	40 000
			82120	Siren F. Holte, Hovslager-Fase2, Ref. 2017/26-83	0	40 000
5501	34706	Næringstilskudd	82121	Targeir Attestog, Dataspel-Fase1, ref.2017/26-88	0	12 000
			82121	Targeir Attestog, Dataspel-Fase1, ref.2017/26-88	0	12 000
5501	34706	Næringstilskudd	82122	Ekstremhandel.no, Leif Erik Birkeland-markedsføring, ref.2017/26-87	0	15 000
			82122	Ekstremhandel.no, Leif Erik Birkeland-markedsføring, ref.2017/26-87	0	15 000
5501	30509	Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	948	0
5501	30801	Møtegodtgjørelse	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	1 500	0
5501	30990	Arbeidsgiveravgift av lønn og godtgjørelser	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	259	0
5501	31303	Telefonutgifter, mobilnett	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	176	0
5501	31409	Annet vedr. annonse, reklame og informasjon	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	2 750	0
5501	31600	Køregodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	5 978	0
5501	32709	Andre konsulenttjenester	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	121 225	1 149 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	200 000	0
5501	39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	-100 000	-100 000
			822	Landlivsgruppa - landlivskontakten	232 836	1 049 000
5501	30505	Honorar (trekkpliktig)	823	Ungdomsråd	8 000	0
5501	30509	Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	823	Ungdomsråd	873	0
5501	30801	Møtegodtgjørelse	823	Ungdomsråd	5 500	0
5501	30990	Arbeidsgiveravgift av lønn og godtgjørelser	823	Ungdomsråd	1 524	0
5501	31159	Annet matkjøp, servering	823	Ungdomsråd	19 255	200 000
5501	31600	Køregodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	823	Ungdomsråd	7 358	0
5501	31601	Kostgodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	823	Ungdomsråd	733	0
5501	31707	Taxi, fly, buss, bom, parkering m.m.	823	Ungdomsråd	10 903	0
5501	31909	Andre leieutgifter - leige av møterom	823	Ungdomsråd	7 321	0
5501	32709	Andre konsulenttjenester	823	Ungdomsråd	0	150 000
			823	Ungdomsråd	61 467	350 000
5501	30100	Lønn i faste stillinger	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	388 248	0
5501	30200	Sykevikarerer (bl.a. forskjøvet arbeidstid)	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	38 422	0
5501	30203	Ekstrahjelp	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	21 853	0
5501	30207	Periodisering lønn	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	25 000	0
5501	30209	Annen vikarlønn	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	448	0
5501	30300	Lønn i midlertidige stillinger	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	194 029	0
5501	30505	Honorar (trekkpliktig)	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	15 750	0
5501	30509	Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	2 024	0
5501	30801	Møtegodtgjørelse	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	37 000	0
5501	30802	Tapt arbeidsfortjeneste (ikke betaling til arbeids	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	1 383	0
5501	30900	Pensjon, KLP	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	107 398	0
5501	30907	Kollektiv ulykkeforsikring	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	405	0

5501	30908	Kollektiv gruppelevsforssikring	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	496	0
5501	30990	Arbeidsgiveravgift av lønn og godtgjorelser	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	78 926	0
5501	30995	Arbeidsgiveravgift av opptjente feriepenger	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	2 893	0
5501	30996	Arbeidsgiveravgift av pensjon	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	3 771	0
5501	31159	Annet matkjop, servering	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	45 054	0
5501	31300	Porto	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	489	0
5501	31305	Etablering / bruk av internett	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	328	0
5501	31401	Andre annonser	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	3 120	0
5501	31409	Annet vedr. annonse, reklame og informasjon	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	63 888	0
5501	31600	Koyregodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	17 060	0
5501	31601	Kostgodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	280	0
5501	31707	Taxi, fly, buss, bom, parkering m.m.	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	4 750	0
5501	31909	Andre leieutgifter - leige av møterom	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	7 767	0
5501	32001	Kjop av inventar og utstyr	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	3 936	0
5501	32709	Andre konsulenttjenester	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	234 960	329 000
5501	37309	Annen refusjon fra fylkeskommuner	825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	-7 500	0
			825	Felleskostnader GoS - hjemmeside mv.	1 292 176	329 000
5501	34706	Næringstilskudd	826	Festival - arrangement	400 000	400 000
			826	Festival - arrangement	400 000	400 000
5303	34706	Næringstilskudd	691	Setesdølen AS - storavis "naturligvis"	25 000	25 000
5501	34706	Næringstilskudd	007	rest ramme/ledige midlar ansvar 5501-ymse satsingar og prosjekt		76 000
5501	35506	Avsetning til bundne driftsfond (diverse) 5.5199.x	007	rest ramme/ledige midlar ansvar 5501-ymse satsingar og prosjekt	76 000	
					2 697 017	3 300 000
Inntekter						
9900	37309	Annen refusjon fra fylkeskommuner (Oppland)			-1 800 000	-1 800 000
9900	37309	Annen refusjon fra fylkeskommuner (Aust agder)			-500 000	-500 000
		Eigne midlar			-1 000 000	-1 000 000
					-3 300 000	-3 300 000
Diverse løyvde midlar 2018						
5501	34706	Næringstilskudd*		Prosjekt 82113-82122	233 614	0
Sum ubrukte midlar SGOS					-369 370	

* prosjekt 82113-82122 er diverse tilskot som er gjeven ulike bedrifter. Tilskota har 1 års frist for utbetaling, med mogligheit for for forlengelse. Og må reknast som ein utgift i prosjektet.

Rapport landlivsgruppa

Landlivsgruppa vart etablert i starten av prosjektet og består av 5 representantar frå kommunane i Setesdal. Landlivsgruppa har jobba med å formidle det gode liv i Setesdal med kvilepuls i kvardagen og det å halde liv i bygdene. Lys i alle vindauge er eit sterkt ynskje for gruppa.

Me starta med å opprette ei 50 % prosjektstilling som me kalla landlivskontakten.

Landlivskontakten har hatt som mål å ta i mot førespurnader frå folk som kan vere interessert i å vite kva dei 4 Setesdalskommunane har å by på. Å vere ein kontaktperson for dei som ynskjer å flytte til Setesdal, og formidle informasjon og kontakt mellom kjøparar og seljarar av gardar, småbruk og bolegar. Det har kome førespurnader frå folk som ynskjer å kjøpe, samt om ledig arbeid og nokre av dei har lykkast med hjelp frå landlivskontakten.

Landlivsgruppa har hatt jamlege møter gjennom heile prosjektet der me har jobba med aktuelle saker og det me ynskjer å formidle om kva som gjer Setesdal til ein god stad å etablere seg og vakse opp. Landlivsgruppa har hatt som mål om å marknadsføre Setesdal som ein god plass å bu, gode oppvekstvilkår og mulegheiter for å skape sin eigen arbeidsplass. Me har i denne anledning brukt fotograf og regissør Anders Martinsen til å produsere film og bileter som viser kvardagen i alle kommunane i Setesdal med fokus på barnehage, skule, næringsliv, friluftsliv og sosiale aktivitetar. Filmen og bildane har blitt promotert gjennom heimeside og sosiale medier i prosjektet, og visjonen er at kommunane og næringsliv kan bruke det materialet som er laga i marknadsføring vidare.

Me har utarbeida ein spørjeundersøking i samarbeid med Ingvild Hovden på Hovdenkontoret, som har tatt for seg bulyst og blilyst i Setesdal for dei mellom 16-50 år. Målet var å finne ut kva som er viktig for dei som ynskjer å flytte til Setesdal og kva som er bra for dei som allereie bur her. Me fekk mange svar på spørjeundersøkinga, og Hovdenkontoret har utarbeida ein rapport, som me ynskjer kan verte nytta av kommunane og regionrådet i vidare arbeid for å auke innbyggjartala, samt gje nyttig data som synleggjer kva som kan leggjast til rette for, kva folk trivs me og om det kan vere tiltak for å behalde dei eksisterande innbuarana og auke tilflytning.

I prosjektperioden har me erfart at det å konkretisere mål, samt tal på personar som har flytta til Setesdal, er utfordrande og tidkrevjande. Me har bruka prosjektet til å rette søkelys på det me meiner er den største problemstillinga til kommunane i Setesdal framover, og det er å auke folketalet. Utan unge som vil etablere seg vil bygdene døy ut.

Me meiner at det er viktig at det materialet som har blitt produsert og utarbeidd i prosjektet må jobbast vidare med, og då er det viktig at det er ein person som arbeider med dette på fulltid. Den bør jobbe med å marknadsføre Setesdal som bu- område, formidle småbruk/hus, ledige jobbar, kvardagsliv, kontaktperson o.l. Me oppmodar at stillinga går over 4 år, for å faktisk kunne sjå ei verknad av arbeidet som blir lagt ned. Vårt forslag er at stillinga finansierast med 25% frå kvar kommune i Setesdal. Det meiner vi kommunane må ta seg råd til i ein så viktig sak.

Me kan sjå av dei to åra prosjektet har vart, at landlivskontakten har fått fleire førespurnader og aktivitet den siste tida, når ein opprettheld ei aktiv marknadsføringa.

Mot slutten av prosjektet har vi fått fleire førespurnader frå familiar som ynskjer å finne

passande småbruk, pr nå er det 5 familiar som «venter» på at det skal dukke opp noko. Det fins nok av gardar og småbruk som står tomme, men som likevel ikkje blir lagt ut for sal. Dette er også ein viktig del av arbeidet til denne stillinga, å kartlegge og opprette dialog med eigarar.

EVALUERING AV SETR- FESTIVALEN 2018

FESTIVALEN

—
21. JULI. 2018

SETESDAL, BYGLAND

24. JULI 2018

SETR AS
Kvålsvegen 3

Innholdsfortegnelse

Oppsummering	2
Gjennomføringsfasen	3
Dagtid.....	3
Kveldstid	4
Forberedelsesfasen	5
Kommunikasjon og samarbeid innad	5
Kommunikasjon og samarbeid utad.....	5
Samarbeidspartnere/sponsorer	6
Markedsføring	6
Frivillige.....	7
Artister	7
Økonomi	7
Annet: lysforhold og aktiviteter.....	8
Setr 2019	8
Økonomi	8
Struktur	9
Skjenkeordning	9
Konklusjon	10

Oppsummering

Setr-festivalen 2018 fant sted på Bygland 21. juli. Den 24. juli samlet styret i Setr AS seg for å evaluere gjennomføringen.

Festivalen var delt inn i et gratis dagarrangement og et kveldsarrangement med billettsalg. Det er seks lokale ungdommer i alderen 18-20 år som er initiativtakere til festivalen, og som gjennomførte den gjennom det nyopprettede firmaet Setr AS.

Som arrangører er vi jevnt over godt fornøyde med festivalen. Dagarrangementet startet noe kaotisk, men ble til slutt en god opplevelse med tilfredsstillende besøkstall. Kveldsarrangementet gikk for seg uten store problemer. Til denne delen var besøkstallene over all forventning; hele 539 mennesker gjestet Byglandsstranda denne kvelden, og vi overgikk dermed budsjettet antall besøkende.

Festivalen går alt i alt med et solid økonomisk overskudd, og vi har i ettertid stort sett fått gode tilbakemeldinger. Den klare konklusjonen er derfor at arrangementet var vellykket, men det foreligger både rom og nødvendighet for forbedring.

Evalueringen tar for seg hva som var positivt og negativt ved planleggingen og gjennomføringen av Setr 2018. De viktigste momentene ved videre drift vil være (1) økonomisk bærekraft, (2) klargjort struktur og (3) en forbedret ordning for alkoholserving.

Gjennomføringsfasen

Dagtid

Dagtidsskjemaet var preget av forsinkelser allerede fra start. LX Design, som sto for rigging av lyd, kom en time for sent, og dermed ble Vetles lydprøve og opptreden forskjøvet kraftig. Denne forsinkelsen kan naturligvis ikke vi som arrangører belastes for, men den gjorde at dagtidsskjemaet ble stressende for oss, i tillegg til at det var uheldig overfor artistene.

Det ble et stressmoment at det ikke var på plass frivillige ved arrangementets start. Dette skjedde som et resultat av kommunikasjonssvikt. Det burde videre ha vært klargjort på forhånd hva de frivillige skulle gjøre til enhver tid, i en enda mer konkret plan enn det som forelå.

Det var også problematisk at en del av utstyret ikke ble hentet før selve festivaldagen. Dette resulterte i at aktivitetene både ble forsinket og manglet organisering.

På tross av noen startvansker kom aktivitetene på plass etter hvert, og stemningen ble raskt løftet da luftboblene ble blåst opp og ungene fikk noe å leke med. Da Vetle begynte å synge var stemningen på museumstomta nærmest magisk, og på dette tidspunktet var det også mange tilhørere på området. Denne delen er vi svært fornøyd med.

Det oppsto sikkerhetsmessige problemer da noen av gjerdene rundt området begynte å velte på grunn av mye vind. Dette løste seg ved at vi sikret gjerdene på diverse måter. Det er en entydig erfaring at rigging av området, både infrastruktur og aktiviteter, i større grad burde foregå dagen før. Dette for å sørge for en mer profesjonell, mindre stressende og ikke minst tryggere gjennomføring av arrangementet.

Kveldstid

I overgangen fra dag- til kveldsarrangement var organiseringen noe problematisk, men dette gjorde ikke utslag i store konsekvenser. Her ble det igjen utsettelse i lydprøver som følge av forsinkelser fra lydfolkene side, og som følge av dette måtte programmet forskyves noe. Dette gjorde at artistene ble utålmodige og fikk redusert tid til å gjennomføre lydprøvene sine. Denne forsinkelsen forplantet seg naturligvis utover kvelden, hvilket gjorde det vanskelig for gjestene å forholde seg til programmet.

Billettregistrering og –kjøp gikk greit, tross noen utfordringer. En feil fra Ticketmasters side gjorde at billettene måtte registreres manuelt, og iZettle-maskinen som skulle brukes viste seg å ikke fungere. De frivillige løste disse utfordringene på en ypperlig måte, og dette forhindret at det oppsto lange køer i inngangen.

Husflidslaget gjorde en upåklagelig jobb med artistene. Det var fint for oss å bli avlastet her, og artistene var meget fornøyde med mottakelsen. Her er det ingenting å utsette på, og vi kommer garantert til å ha tett samarbeid med husflidslaget også til neste år.

Vi tror legitimasjonskontrollen ved inngangen var noe manglende, slik at 18-årsbånd ble delt ut også til 16- og 17-åringer. Denne oppfatningen er kun basert på observasjoner gjort av enkelte av styremedlemmene. Vi vil uansett sørge for en skjerpet kontroll neste år.

At skjenkeområdet lå så langt fra scenen som det gjorde, resulterte i en uheldig fordeling av menneskemassen; mange oppholdt seg på skjenkeområdet størsteparten av kvelden. Ved dette mistet musikken en del fokus. Vi fikk også en del umiddelbare reaksjoner fra publikum på at dette burde ha vært løst på en annen måte. Det er helt tydelig for oss at årets system ikke var en fullgod løsning, og skjenking på hele området vil være nødvendig for å sikre en bedre festivalopplevelse. På tross av denne hindringen har tilbakemeldingene fra publikum vært nærmest utelukkende positive, og vi har inntrykk av at de fleste storkoste seg.

Vi opplevde at det forekom svært lite vold under festivalen. Enkelte ble vist ut fra området fordi de var overstadig beruset, men dette er naturligvis også å forvente. Vaktene gjorde en særdeles god jobb, og de frivillige ble et bra supplement. Vi kunne med fordel ha hatt flere vakter, ettersom det utover kvelden viste seg et behov for å ha vakthold på mange områder til samme tid. Manglende belysning gjorde også at det tidvis var vanskelig for vaktene å gjøre jobben sin.

Det var noen få som lå i båt utenfor området, men dette ble ikke et så stort problem som vi hadde fryktet. Vi anser mulighetene våre for å motvirke dette som begrenset. Vi tror Facebook-innlegget vårt som spilte på den moralske forpliktelsen til å støtte opp om festivalen framfor å være gratispassasjer, hadde god effekt.

Nedriggsfasen burde ha vært bedre planlagt. Vi burde hatt frivillige til å bidra med dette slik at vi som arrangører ikke hadde behov for å være på plassen fram til klokken 4 på natta. Denne fasen var i tillegg noe ineffektiv. Dagen etterpå var det også noen misforståelser rundt rydding av området. Her burde det også ha vært gjort avtaler med frivillige på forhånd.

Forberedelsesfasen

Kommunikasjon og samarbeid innad

Vi hadde en relativt klar oppgavefordeling i gruppa. Dette var bra, men gjorde tidvis utslag i manglende samarbeid. En del oppgaver falt utenfor de enkeltes ansvarsområder og ble dermed ikke fanget opp før mot slutten. Den fortløpende oppgavedelegeringen har fra leders side vært noe manglende. Gruppemedlemmene burde samtidig i større grad ha tatt initiativ og stilt seg disponible til å ta oppgaver. Informasjonsflyten har i stor grad vært manglende og dårlig. Dette ble likevel betraktelig forbedret de siste månedene før festivalen.

Det er også enighet om at møtevirksomheten jevnt over har vært for sporadisk, og at varsler om møter har kommet for kort tid i forveien. Resultatet av dette har vært ineffektive møter med manglende deltakelse. Av disse grunnene trekker styret kommunikasjons- og strukturforbedringer fram som et av de viktigste punktene mot neste års festival. Tiltak for dette er beskrevet i evalueringens siste del.

Kommunikasjon og samarbeid utad

Vi opplevde tidvis dårlig kommunikasjon med eksterne aktører, som kommunen, Regionrådet og prosjektet SGOS. Her har vi fått en del negative tilbakemeldinger på at vi har

vært dårlige til å oppdatere aktørene og at vi tidvis har framstått som uprofesjonelle og useriøse. Dette er kritikk vi har tatt svært alvorlig ettersom den har kommet fra samarbeidspartnere som vi er helt avhengige av for å i det hele tatt gjennomføre Setr-festivalen. Den dårlige kommunikasjonen er etter vårt syn et resultat av mye usikkerhet, dårlige rapporteringsrutiner og stor arbeidsmengde for daglig leder.

Utenom de kommunale etatene opplevde vi også dårlig kommunikasjon med Jan Tore Leifsen på Bjoren Brygge og arrangørene av Gamaveka. Med Gamaveka fikk vi klargjort fordeling av området i siste liten, hvilket burde vært gjort lenge før. Her skal det likevel nevnes at vi opplevde arrangørene som lite imøtekommende. Jan Tore var på sin side imøtekommende, men vi ser i ettertid at vi burde ha hatt en mer konkret, og gjerne skriftlig avtale om fordeling av overskudd fra alkoholsalg.

I evalueringsprosessen trekkes det også fram at den manglende kommunikasjonen innad har gjort utslag i en dårligere kommunikasjon utad. Det er bred enighet om at dette punktet har vært en av de største utfordringene våre, samtidig som det er et av de punktene som er enklest å forbedre. Dette fikk vi erfare mot prosjektets slutt, da kommunikasjonen fløt langt bedre både innad og utad.

Samarbeidspartnere/sponsorer

Setr-festivalen har potensiale til å få langt flere sponsorer enn vi hadde i år. At vi nå har etablert oss som en festival som en stor andel av bygdas befolkning har hørt om, er med på å gjøre oss enda mer attraktive for næringslivet. I 2018 var vi passive på sponsorfronten, og la ikke ned den nødvendige innsatsen for å sikre flere samarbeid. Vi er likevel svært fornøyde med de samarbeidspartnerne vi har hatt, som har vært imøtekommende og gitt oss god hjelp.

Det ligger for øvrig potensiale i å skaffe samarbeidspartnere som kan stå for aktiviteter under dagtidsarrangementet. Her er det mulighet for å trekke inn lokale aktører, som dermed får viktig markedsføring, samtidig som aktivitetstilbudet forbedres og vi som arrangører blir avlastet.

Markedsføring

I siste delen av forberedelsesfasen hadde vi stor mediedekning. Vi hadde flere radioinnslag for NRK, og ble intervjuet av OpplevEveje, Setesdølen og Fædrelandsvennen. I tillegg til dette var vi aktive og hadde god respons på sosiale medier. Innleggene våre fikk etter hvert stort

engasjement og mange delinger. Vi hadde også stor suksess med give-away fra Dølen Hotel, som alene ga oss rundt 150 nye likerklipp på Facebook-siden vår.

Tidligere har markedsføringen vært noe manglende som resultat av litt uklar fordeling av samarbeidsoppgaver, samt usikkerhet rundt mye av arrangementet (derunder artister, frivilligbehov og festivalområdet utforming). Vedlikehold av nettsiden vår har også vært dårlig, hvilket igjen er et resultat av manglende delegering av arbeidsoppgaver.

Vi er fornøyd med Deformats arbeid med grafisk design; dette har bidratt til at vi har framstått som seriøse og profesjonelle. Det fargerike designet har sørget for blikkfang, og dette har dermed gitt oss mye oppmerksomhet. Plakatene vi hengte opp rundt hele Sørlandet burde ha inneholdt mer informasjon, f.eks. om billettkjøp og muligens noe om dagarrangementet. Under selve arrangementet fikk vi også brukbar mediedekning, og god omtale i etterkant av festivalen har gitt oss et godt grunnlag for videre drift.

Frivillige

Vi hadde i utgangspunktet en god frivilligplan og mange ønsket å stille opp for å hjelpe oss. Dette engasjementet er uten tvil en fordel med å arrangere en festival på en plass der «alle kjenner alle». Også her var kommunikasjonen likevel noe mangelfull, hvilket resulterte i at dagarrangementet ble noe kaotisk i starten.

Under kveldsarrangementet gjorde de frivillige en strålende jobb, og koordineringen gikk her så å si feilfritt. Våre frivillige viste seg å være løsningsorienterte der det oppstod problemer, hvilket sparte oss for mye arbeid.

Forbedringspotensialet her ligger i å lage en mer spesifikk plan som spesifiserer oppgavene til den enkelte; så konkret som mulig hva som skal gjøres til enhver tid.

Artister

Vi er fornøyd med artistene og line-up-en. Kommunikasjonen her har stort sett vært bra, og bookingansvarlig har gjort en svært god jobb. Vi er også fornøyd med antall artister og rekkefølgen de spilte i. Artistene ga også tilbakemelding på at de opplevde Setr som en godt organisert festival, og som en god opplevelse. De ga også uttrykk for at oppvarmingen de fikk av Husflidslaget var helt upåklagelig.

Økonomi

Økonomistyringen har vært gjennomgående god, og til å være ferske i bransjen har vi truffet relativt godt på budsjettene våre. Pengebruken har stort sett vært nøktern og ansvarlig. Det er ikke tatt ut lønn fortløpende, men det er utbetalt et måteholdent styrehonorar. Det er

lagt ned et godt stykke arbeid for å minimere kostnadssiden. Vi har eksempelvis prutet ned samtlige artistkontrakter, vi har påtatt oss henting av utstyr fra enkelte leverandører framfor å betale frakt og vi har utført regnskapsføring og andre administrative oppgaver uten bruk av konsulenter. Alt dette har gitt utslag i at vi ser ut til å få et overskudd på i underkant av kr. 200 000,-, som skal disponeres til videre drift.

Annet: lysforhold og aktiviteter

Foruten fokuspunktene over har styret et par bemerkninger til evalueringen.

Under arrangementet ble det tydelig at området burde ha vært noe bedre belyst. Dette hadde gjort det lettere for vaktene å holde oversikt over området. Det var også noe mørkt rundt matbodene, noe som nok påvirket deres omsetning ettersom de ble mindre synlige.

Aktivitetsansvarlig tar også selvkritikk for å ha vært sent ute med å komme i mål med dette. Det blir i ettertid tydelig at aktivitetene som foregikk på dagtid skulle ha vært klargjort tidligere, og blitt gjort klare til bruk dagen før.

Setr 2019

Etter en god gjennomføring i 2018, og store mengder erfaring, har vi et klart ønske om at Setr finner sted igjen i 2019. Vi ser et stort potensiale på Bygland; festivalområdet vårt er et flott område med god kapasitet, og forholdene ligger dermed til rette for både videre drift, samt langsiktig ekspansjon. Fem av seks medlemmer har sagt seg villige til å fortsette driften. Det er enighet om tre punkter som må vektlegges spesielt ved gjennomføringen av neste års arrangement: (1) økonomi, (2) struktur og (3) omorganisering av skjenkeordningen.

Økonomi

Årets festival hadde neppe blitt gjennomført uten den store støtten fra prosjektet SGOS, på grunn av stor økonomisk risiko. Vi er opptatt av å sikre at festivalen er økonomisk levedyktig før vi gjentar den. Vi mener Setr kan være en levedyktig festival selv uten disse midlene; det er etter vårt syn et stort potensiale i å hente midler fra både private og offentlige aktører. Vi ser for oss at finansieringen av festivalen, foruten billettsalg, kan skje gjennom:

- En utvidet sponsoravtale med Sparebanken Sør
- Flere og større sponsoravtaler med ander private aktører
- Midler fra kommune, region og fylkeskommune
- Midler fra Kulturrådet og/eller andre støtteordninger

- En skjenkeordning som sikrer oss en større andel av overskuddet

Vi tror det vil være mer attraktivt for lokale aktører å støtte opp om arrangementet nå som det har blitt gjennomført én gang og fått stor oppmerksomhet i Setesdal. At festivalen vår på mange møter er unik; den arrangeres av og for ungdom i et distrikt preget av demografiske utordringer, er et godt argument for å hente støtte fra det offentlige. For oss vil det være helt avgjørende å lykkes i å hente disse midlene, fordi det ellers vil være umulig å gjennomføre Setr 2019. Dette arbeidet vil derfor være den viktigste delen av planleggingsfasen.

Struktur

Av evalueringen styret har gjennomført kommer det tydelig fram at det er behov for strukturelle klargjøringer og forbedringer. Endringene som gjøres skal bidra til å minske usikkerheten, styrke samarbeidet og effektivisere driften. For å klare dette, vil vi blant annet:

- Omorganisere rollene til en del av styrets medlemmer
- Innarbeide mer forutsigbare rutiner for møter
- Anvende nye plattformer for kommunikasjon
- Utarbeide individuelle forventningsdokumenter

Omorganiseringen av rollene innebærer at noen av styrets medlemmer får et utvidet ansvarsområde, mens andre avlastes. For eksempel vil aktivitetsansvarlig få hovedansvar for hele arrangementets infrastruktur, og frivilligansvarlig vil få et utvidet ansvar for kommunikasjon utad. De nye møterutinene innebærer at møtetidspunkt avtales god tid i forveien, og at styremedlemmene forholder seg til disse tidene og stiller forberedt. Dette vil helt klart styrke kommunikasjon og effektivitet. Forventningsdokumentene skal bidra til å gjøre hvert enkelt medlem bevisst på sine oppgaver og sitt ansvar. Vi vil i tillegg ha avklare den enkeltes forventning til styret, og håper at dette også vil gi utslag i en forbedret bedriftskultur.

Skjenkeordning

Som festivalarrangører er vårt hovedfokus naturlig nok å gi publikum en best mulig festivalopplevelse. Av tilbakemeldingene vi har fått i etterkant av Setr 2018, er det helt tydelig at skjenkeordningen forringet opplevelsen. I 2019 vil det være helt nødvendig at skjenking kan foregå på hele området. Dette vil sikre en jevnere fordeling av gjestene på festivalområdet og sørge for at artistene får en bedre opplevelse på Setr. Det vil også bidra til at musikken får en større del av fokus – et kulturelt aspekt vi som arrangører er opptatt av å ivareta. Det vil dermed også styrke festivalen som helhet.

Å avlastes for eventuell problematikk rundt skjenking, var frigjørende for oss som førstegangsarrangører. Det er likevel et faktum at det også er et sterkt økonomisk argument

for at vi skal overta denne oppgaven. Foruten å gi oss direkte inntekter gjennom alkoholsalg, vil alkoholsalget også sørge for at vi overskrider momsgrensen, hvilket gjør at vi får mulighet til å få refundert utgående mva. En omorganisering av skjenkeordningen vil med andre ord bidra til å styrke både gjestenes opplevelse og bunnlinjen i Setr AS betraktelig.

Av disse grunnene vurderer styret omorganisering av skjenkeordningen til å være en av de viktigste oppgavene fram mot Setr 2019.

Konklusjon

Som arrangører av Setesdals eneste musikkfestival for ungdom mener vi vi har god grunn til å være fornøyde med det vi har fått til. Samtidig er vi opptatt av å etterleve kritikkpunktene som har kommet fram i evalueringsprosessen. Vi er opptatt av å styrke festivalens økonomiske soliditet og å styrke samarbeidet med lokale aktører som ønsker å hjelpe oss på veien. Uten bærekraft og lokal forankring vil festivalen bli en døgnflue. For å unngå det kommer vi til å jobbe hardt for å forbedre det som forbedres kan, og sikre en enda bedre gjennomføring i 2019.

Styret,

Setr AS

Retningslinjer fase 2 støtte; Setesdal Gründer og Samfunnsutvikling

Det er businessgruppa i SGoS som handsamar søknadane, som vidare godkjennes/underkjennes i Styringsgruppa.

Kva det er og kva som støttast

Fase 2 støtte gjevast til prosjekt som skal realiserast. Støtta gjevast for å hjelpe til i oppstartsfasen, som er den mest kritiske fasen i eit prosjekt. Døme på fase 2 støtte:

Etableringskostnader, investeringar (driftsmiddel, inventar, tilrettelegging i lokalar, leigekostnader, profilutvikling/marknadsføring, kompetansetiltak/ sertifisering, rådgjeving/tenestekjøp osv.

Støtta kan ikkje gjevast til innkjøp av varelager eller andre varer som er meint for vidareasal.

Støtta kan gjevast til aksjekapital, men det er eit krav at aksjekapitalen nyttast til å finansiere aktiviter/innkjøp iht forretningsplan og budsjett fyrste driftsår. Mrk at den som driv aksjeselskap må sikre at det er forsvarleg aksjekapital i høve drifta – til ei kvar tid.

I utgangspunktet støttast ikkje lausøyre/rullande materiell. Men SGoS har høve til å innvilge støtte til dette unntaksvis.

Det er viktig å vere klar over at innvilga støtte kun kan nyttast til det som er søkt om, og at mottakar må kunne dokumentere i høve samla utgifter i høve budsjettet som var grunnlag for støtta.

Løyvinga gjeld i eitt år frå tilsagnsbrev er sendt mottakar.

50 % av investeringsbehovet, støtte frå andre

Støtta kan maks vere på 50 % av investeringsbehovet. Dvs at om du har søkt om pengar for å pusse opp eit forretninglokale for 60.000, så har SGoS moglegheit til å støtte med 30.000 kr. Dersom det syner seg at oppussinga berre kostar 50.000, vil altså sluttsummen til utbetaling bli 25.000, sjølv om 30.000 er innvilga.

Dersom prosjektet også søker støtte frå andre, som t.d. Innovasjon Norge, m det opplysast om i søknaden. Støtte frå andre er ikkje til hinder for støtte frå SGoS, men kan vere med å bestemme kor mykje støtte som innvilgast.

50 % av det innvilga beløpet kan utbetalast umiddelbart når søkjar kan dokumentere at tiltaket er i gong,, dersom søkaren ber om det. Dei resterande 50 % utbetalast i etterkant, altså når prosjektet er realisert. SGoS har desse krava til dokumentasjon.

Vilkår:

Støtte frå SGoS kan berre gjevast til søkjarar i Setesdal og til etablering av verksemd her.

Dersom etableringa omfattar eksterne marknader/aktørar kan kravet fråvikast etter god grunngjeving. Dette må avklårast i samband med søknad/tilsegn.

Alle som mottek støtte må vere viljuge til å stille opp i marknadsføring/intervju for å inspirere andre til ungt gründerskap/samfunnsengasjement.

Dokumentasjon

Innan eit år, eller når heile beløpet bes utbetalt, må det føreligge to dokument.

1. Prosjektreiknskap: Full oversikt over kostnader og inntekter i prosjektet. Kvitteringar og annan betalingsdokumentasjon må leggest ved. Eige arbeid må dokumenterast med timeliste (datoar, antal timar).
2. Sluttrapport: Her skal du beskrive/dokumentere det som har skjedd i prosjektet. Beskriv korleis stoda er, om ting har gått etter planen eller ikkje.

Vilkår for støtte til Festival, SGoS

1. Mottakar av støtta må vere eit AS eller ANS.
2. Festivalen må levere godkjent reiknskap og dokumentasjon i etterkant av arrangementet, seinast innan årsskiftet same år som støtta utbetalast.
3. Festivalen skal sikre at eit evt overskot gjeng til vidare drift
4. Festivalen må ha program som også er tilpassa born og unge under 18 år.
5. Festivalen må ha fokus på lokale leverandørar av både varer og tenester der dette er mogleg og økonomisk forsvarleg.
6. Festivalen skal vere politisk/religiøst nøytral
7. Festivalen skal representere musikalsk og kunstnarleg breidde.
8. Festivalen må finne stad i Setesdal.
9. Støtta må brukast i henhold til forretningsplan og budsjett som er framlagt for styringsgruppa i SGoS.
10. Støtta utbetalast med inntil 100.000 kr av gonga, etter anmodning,- etter at dokumentasjon på utgifter og arbeid føreligg, forskotsvis dersom ein kan dokumentere komande kostnader og utgifter og eige arbeid. Støtta frå SGoS er på totalt 400.000 kr.
11. Festivalen må synleggjere SGoS` støtte og rolle i festivalen, i marknadsføring og på sjølve festivalen, samt vere opne for promotering gjennom SGoS.
12. Arrangøren må halde styringsgruppa/SGoS orientert om utviklinga undervegs i prosessen.

Runar Granheim

Prosjektkoordinator i SGoS

Jon Rolf Næss

Styreleiar Setesdal Regionråd

Foto øverst frå venstre: Rekordfestivalen, Anders Martinsen (x2), Spisekroken, Øystein Kvanneid

OM BULYST OG BLILYST I SETESDAL

Landlivsgruppa i prosjektet «SGOS» ønskte å finne ut meir om kva som skaper bulyst og blilyst i Setesdal.

I denne rapporten oppsummerer og kommenterer gruppa resultata frå spørjeundersøking gjennomført i september og oktober 2018.

INNHALD

1. SAMANDRAG	3
2. BAKGRUNN	4
3. GJENNOMFØRING AV UNDERSØKINGA	5
4. OM RESPONDENTANE	6
5. RESULTAT MED KOMMENTARAR	9
6. OPNE SPØRSMÅL	16
6.1. Relevante jobbtillbod for å flytte til mindre plass	16
6.2. Forslag til konkrete tiltak som gjere det meir attraktivt å bu i Setesdal ...	17
6.3. Andre innspel til arbeidet med å skape bulyst og blilyst i Setesdal	19
7. SAMANLIKNING AV SVAR FRÅ RESPONDENTAR SOM BUR I SETESDAL OG DEI SOM BUR ANDRE Plassar	21
8. KVA MED DEI SOM VURDERER Å FLYTTE FRÅ SETESDAL? ...	27
9. INNSPEL FRÅ DEI SOM KAN TENKE SEG Å FLYTTE TIL SETESDAL	31
10. AVSLUTNING	39
11. VEDLEGG	39

1. SAMANDRAG

462 respondentar i alderen 16 – 50 år har svart på spørjeundersøkinga, som hadde 21 spørsmål. 56,7 % av respondentane kjem frå Setesdal, og 56,3 % bur her no. Berre 13,2 % er under 24 år gamle.

Mange av spørsmåla dreier seg om kor godt fornøgd respondentane er med ulike moment der dei bur no, og kva som er viktigast for at dei skal trivast. Det som går att er, ikkje uventa, at jobbmoglegheiter er det viktigaste for respondentane. Dette er også det respondentane som bur i Setesdal er minst fornøgde med.

Også godt nabolag/ miljø blir trekt fram som viktig for trivsel, og det ser ut til at respondentane i stor grad er godt fornøgd med dette. Om ein ser på kommentarane i dei opne spørsmåla er det ein del som kommenterer «bygdedyr» og ønskje om betre haldningar og verdiar, så det er nok moglegheiter for å bli betre.

Totalt er det 58 % som helst vil bu på småbruk eller gard, og 20 % vil bu i ein bustad i område for spreidd busetnad. Altså kan ein truleg konkludere med at dei som vil bu i distriktet ønskjer god plass rundt seg. Berre 3 % ønskjer å bu i leilegheit eller rekkehus.

Me har spurt dei som i dag bur i by eller tettstad med meir enn 10 000 innbyggjarar om kor viktig ulike moment er om dei skal vurdere å flytte til meir landlege omgjevnader. Igjen er det jobbmoglegheiter som er viktigast, med moglegheiter for friluftsliv på 2. plass. Så er det også 53 % av denne gruppa som svarar at naturnært bustadområde med ein bustader er «svært viktig». Av alle respondentane totalt er det 45 % som svarer at det er «svært viktig» med frittliggjande bustader med store tomter.

8,4 % av alle respondentane totalt seier at dei bur i Setesdal i dag, men vurderer å flytte herfrå. Me har sett nærmare på kva som er viktig for denne gruppa i punkt 8. Samstundes svarer 24 % av respondentane at det kan vere aktuelt å flytte til Setesdal, så her er det moglegheiter. Denne gruppa har me sett nærmare på i punkt 9. Vidare er det 38 % som seier at dei kan tenke seg å skape sin eigen arbeidsplass, og 13 % driv allereie for seg sjølv.

Me spurte respondentane om dei har forslag til konkrete tiltak som kommunane og/ eller næringslivet kan gjere så det blir enno meir attraktivt å bu i Setesdal. Tilbakemeldingar er oppsummert i punkt 6.2. Noko som går att er arbeidsplassar, næringsutvikling/ gründeroppfølging, fleire/ betre sosiale møteplassar/ aktivitetar for vaksne og attraktive (og store) bustadtomter. Mange kommenterer at buplikt må oppretthaldast, og at det bør førast ein politikk for at småbruk blir gjort tilgjengelige for dei som ønskjer å etablere seg – i staden for at dei forfell eller blir nytta som fritidsbustad.

I punkt 7 har me samanlikna svara frå respondentane som bur i Setesdal med svara frå dei som bur andre plassar. Me ser mellom anna at dei som bur i Setesdal er litt meir fornøgd med «generell trivsel», på konkret spørsmål om dette. Ikkje uventa er dei mindre fornøgd med sosiale møteplassar og jobbmoglegheiter. Og sjølvstundt meir fornøgd med moglegheiter for friluftsliv. Om me slår saman og ser på gjennomsnittleg tilfredsheit med momenta me har spurt om, så er dei som bur i Setesdal generelt litt mindre tilfreds enn dei som bur andre plassar.

Dette var ei oppsummering og samandrag av funna i spørjeundersøkinga, men me anbefaler sjølvstundt å lese heile rapporten.

2. BAKGRUNN

«Setesdal gründer og samfunnsutvikling» er eit prosjekt som opphavleg var støtta av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og i 2018 blei prosjektet vidareført med støtte frå Aust-Agder fylkeskommune og Setesdal regionråd. Prosjektet var ei konkret oppfølging av «Ungdomspanelet frå Setesdal» som drøfta moglegheiter og utfordringar for unge i Setesdal under Arendalsuka 2015. Eit overordna mål for prosjektet er å gjere det endå betre å vere ung i Setesdal, endå lettare å etablere verksemd og å marknadsføre Setesdal som ein attraktiv stad å busette seg.

«Landlivsgruppa» er éi av gruppene i dette prosjektet, og det er denne gruppa som står bak spørjeundersøkinga som danner grunnlag for denne rapporten. Landlivsgruppa jobbar for å formidle det gode livet på landet med kvilepuls i kvardagen, og å halde liv i bygdene. «Lys i alle vindauge» er eit sterkt ønskje for gruppa.

Landlivsgruppa har oppretta prosjektstillinga «Landlivskontakten» - som eit slags informasjons- og servicekontor for dei som har flytta til Setesdal, eller som vurderer å gjere det. I tillegg har dei fått produsert ein film som syner det gode livet i Setesdal.

Denne rapporten tar altså føre seg det siste tiltaket i regi av Landlivsgruppa, ei spørjeundersøking som er gjennomført for å kartlegge kva som skaper bulyst og blilyst i Setesdal. Rapporten vil bli lagt fram for regionrådet og kommunane i Setesdal, og forhåpentlegvis vil nokre av resultatane som kjem fram her leggje grunn for tiltak for å fremje tilflytting og for å leggje til rette for at dei som bur her vil bli buande.

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

3. GJENNOMFØRING AV UNDERSØKINGA

Landlivsgruppa har engasjert Ingvild Hovden til å hjelpe til med utarbeiding og gjennomføring av spørjeundersøkinga. Første planleggingsmøte blei halde 30.5.2018, og her drøfta ein kva ein ønskte å få svar på og kva som var relevante spørsmål i ei spørjeundersøking. Det blei jobba med spørjeundersøkinga og gjort justeringar i samråd med Landlivsgruppa fram til august, og den blei publisert 29.8.2018. Spørjeundersøkinga blei stengt 15.10.2018. For utarbeiding av spørjeundersøkinga og handsaming og analyse av data er programmet «Questback» nytta. Undersøkinga er gjennomført i tråd med nye reglar for personvern.

Det blei vurdert ulike metodar for å nå ut til eit stort og mest mogleg representativt utval. Profesjonelle tenester for dette er kostbart, og det blei derfor konkludert med at ein ville nøye seg med å dele informasjon om spørjeundersøkinga gjennom eigne kanalar. Spørjeundersøkinga er delt på ei lang rekke nettsider (regionrådet, kommunane og sgos.no) og facebooksider (kommunane, regionrådet, Landlivsgruppa og fleire). Mange har delt spørjeundersøkinga, og det er og annonsert på facebook for å nå fleire potensielle respondentar.

Spørjeundersøkinga hadde 21 spørsmål, og blei innleia slik:

«Landlivsgruppa i prosjektet «Setesdal gründer og samfunnsutvikling» ønskjer å finne ut meir om kva som skaper bulyst og blilyst i Setesdal. Me vil gjerne høyre frå flest mogleg i aldersgruppa 16 – 50 år, enten du

- *Er frå Setesdal, eller ikkje*
- *Bur i Setesdal, eller ikkje*
- *Kan tenke deg å flytte til Setesdal, eller ikkje»*

Det blei informert om at det ville bli trekt ut 5 vinnarar av dei som svarte, som kvar fekk eit gåvekort på 1000 kr frå ei valfri verksemd i Setesdal.

Totalt var det 462 personar som svara på undersøkinga. Ein kan ikkje seie at dette er eit tilfeldig utval av befolkninga, og det ville og vere vanskelig sidan målgruppa er folk både i Setesdal og i resten av landet. Ein meiner likevel at 462 er eit relativt høgt tal om ein tenker befolkninga i Setesdal, og at resultatata derfor er interessante og relevante.

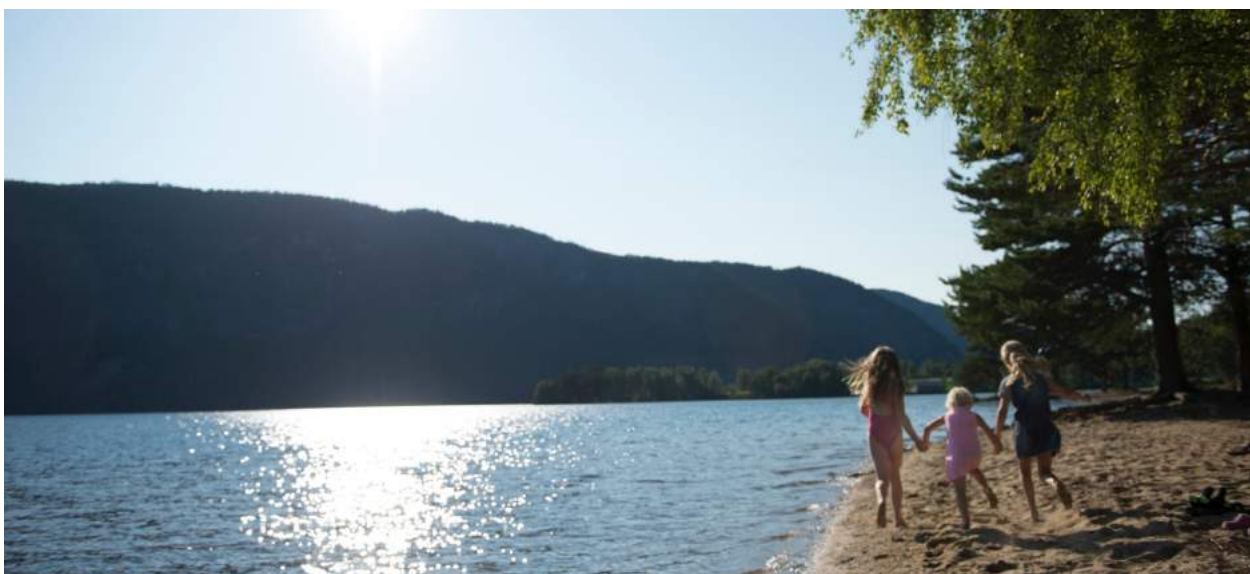

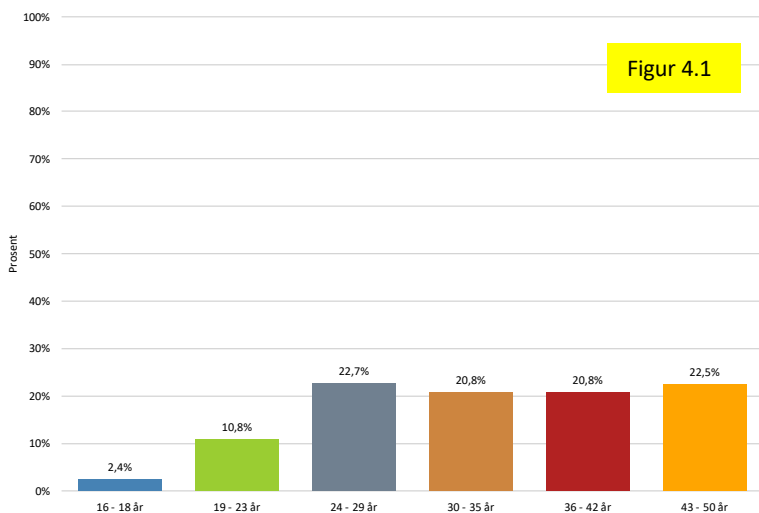
Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

4. OM RESPONDENTANE

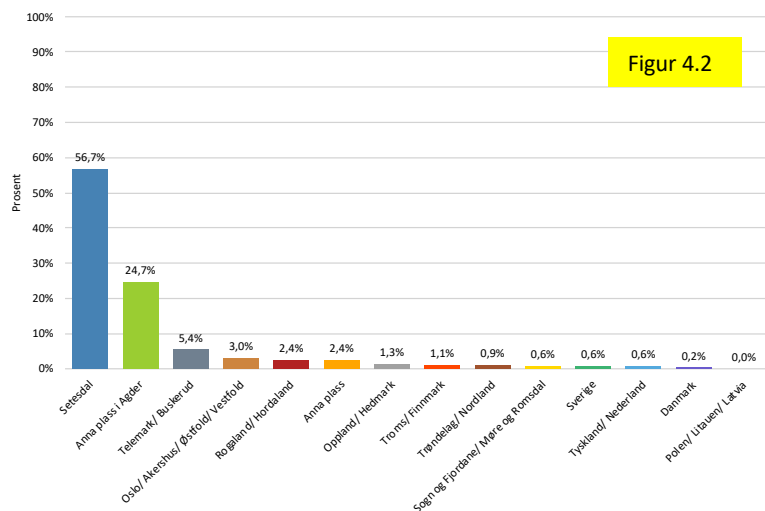
Som nemnd var det totalt 462 personar som svarta på spørjeundersøkinga. Under er presentert meir informasjon om respondentane. Nokre moment vil me kommentere spesielt:

- Berre 13,2 % av respondentane er under 24 år gamle. Altså har me litt lite data frå den yngste delen av målgruppa.
- 56,7 % av respondentane kjem frå Setesdal.
- 56,3 % av respondentane bur i Setesdal no.
- Av dei som kjem frå og/ eller bur andre plassar enn Setesdal, så utgjer «Anna plass i Agder» den største gruppa.

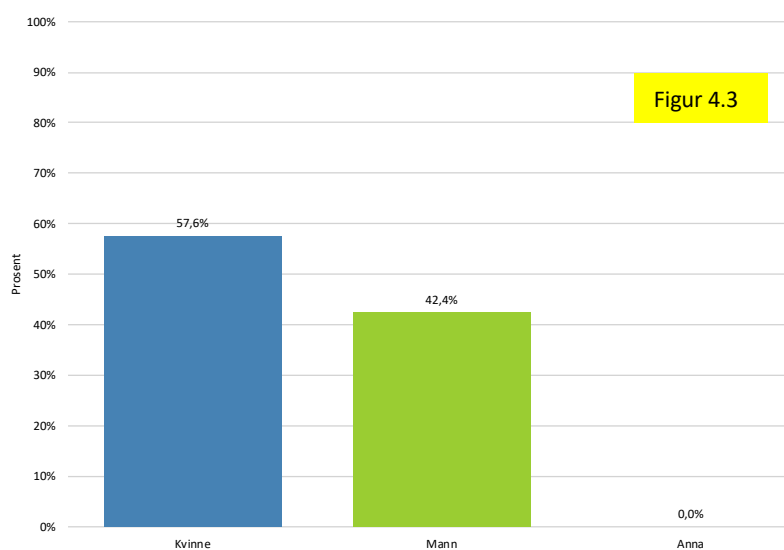
1. Kor gamal er du?

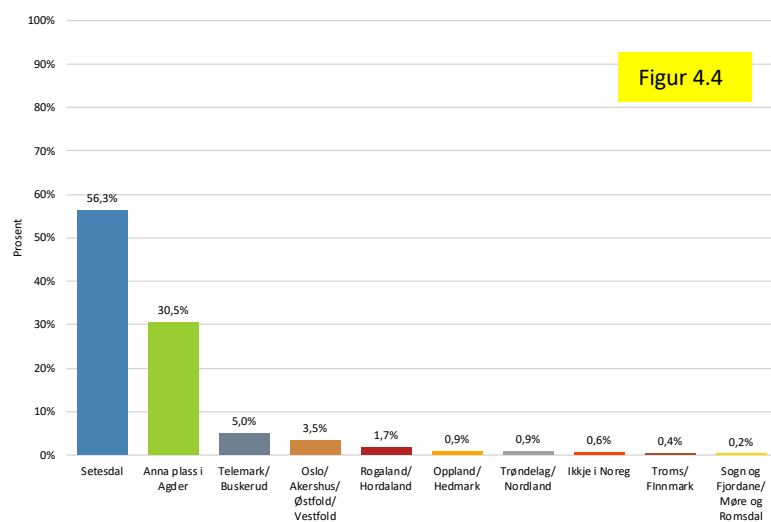
2. Kor kjem du frå?

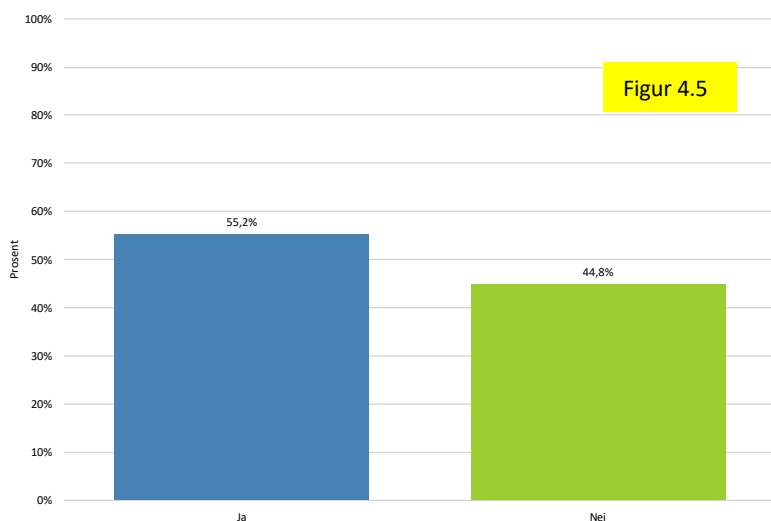
3. Kjønn?

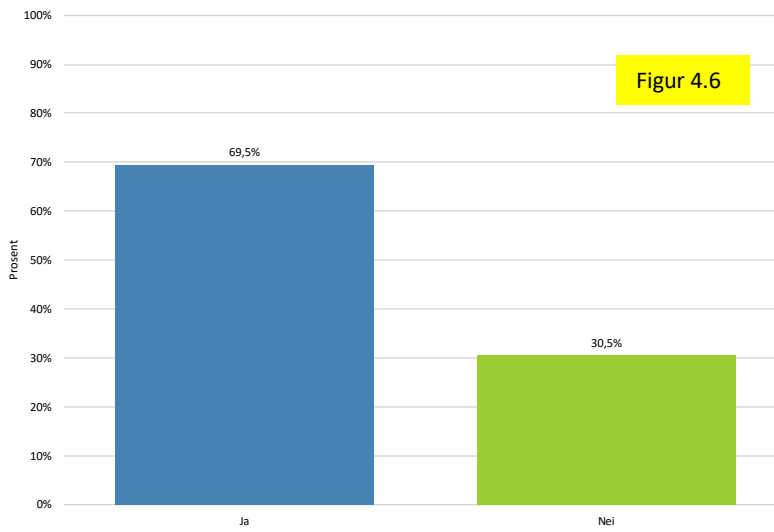
4. Kor bur du no?

17. Har du barn?

18. Har du kjæraste/ partner/ sambuar/ ektefelle?

16. Kva er di høgste fullførte utdanning?

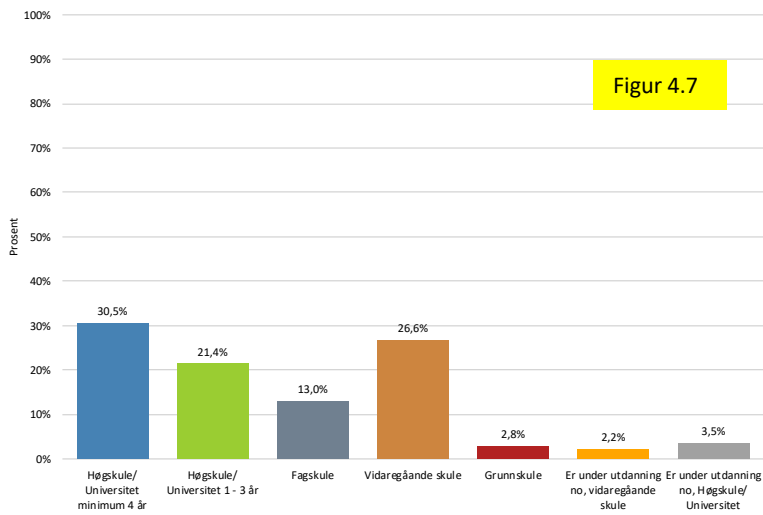
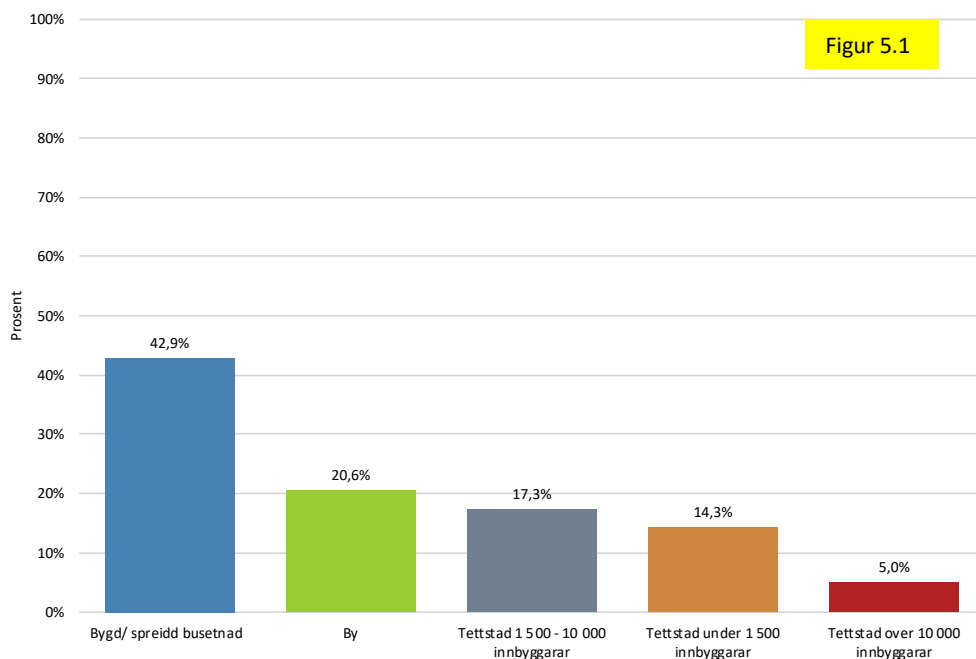

Foto: Rekordfestivalen/ Martin Litwicki

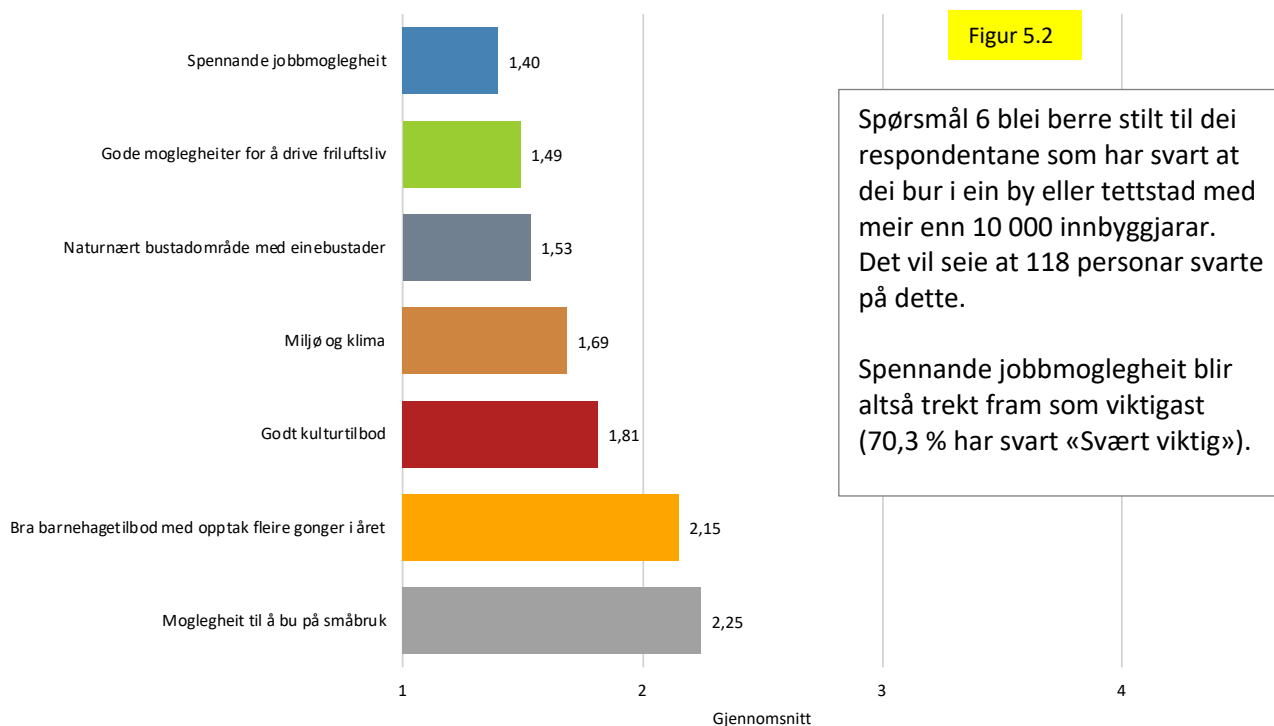
5. RESULTAT MED KOMMENTARAR

Her vil me presentere og kommentere svara frå alle respondentane samla.

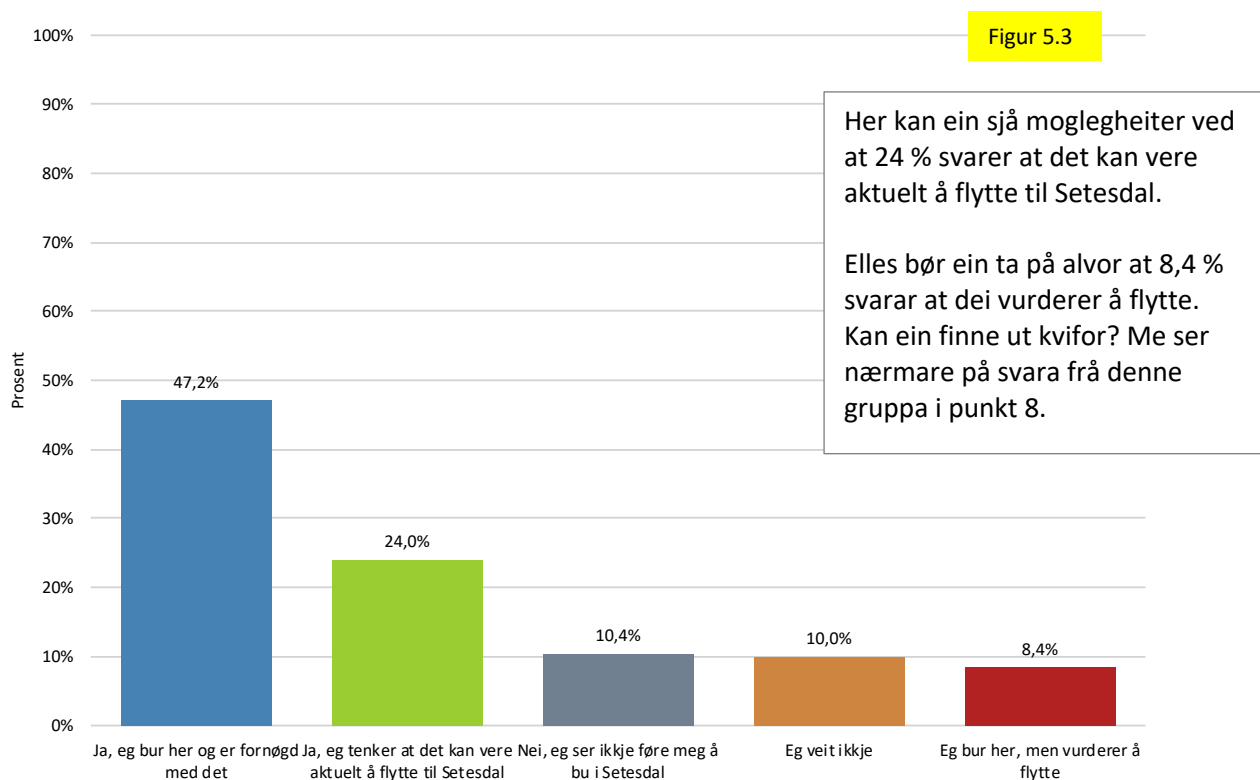
5. Korleis bur du no?

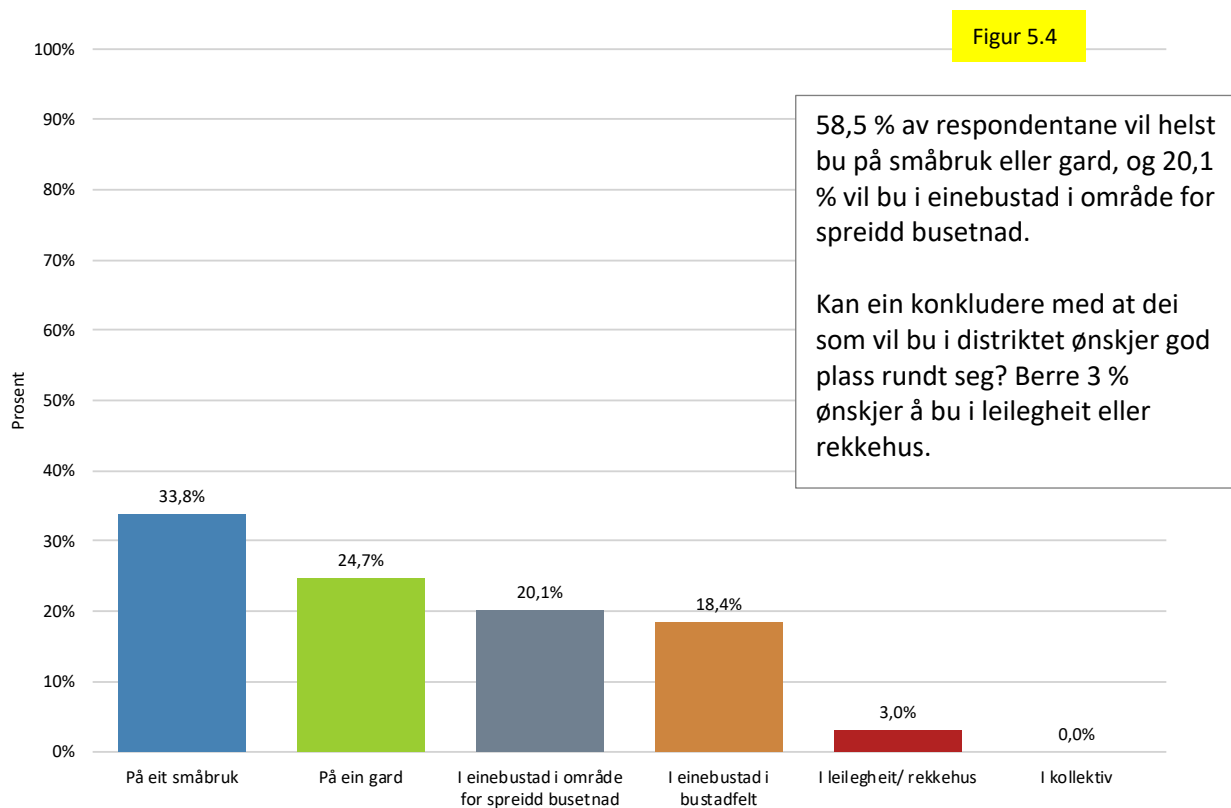
6. Kor viktig er desse momenta om du skal vurdere å flytte til meir landlige omgjevnader?

15. Kan du tenke deg å bu i Setesdal?

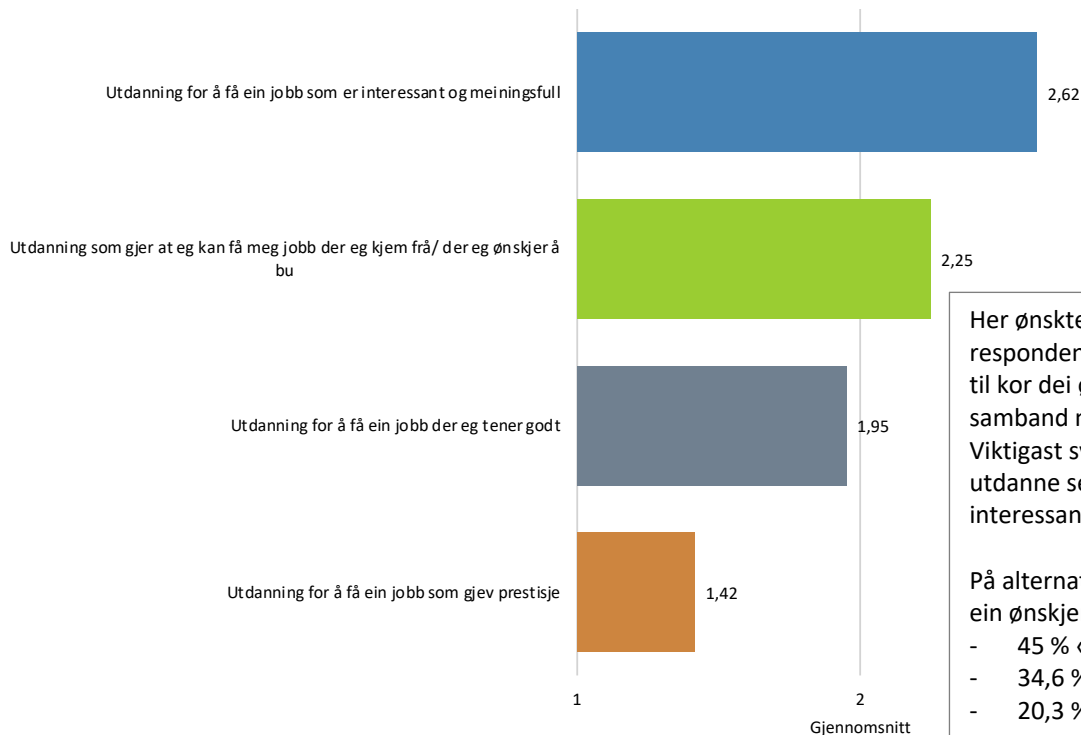

19. Dersom du kunne velje fritt - korleis vil du helst bu?

20. Kor viktig er/ var desse momenta ved val av utdanning?

Figur 5.5

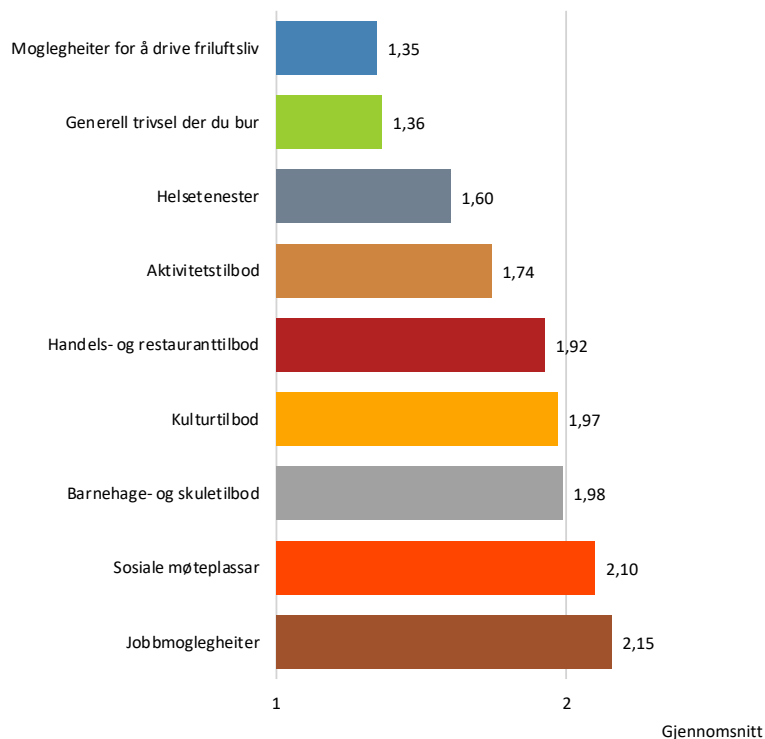
Her ønskte ein å sjå om respondentane har tatt omsyn til kor dei ønskjer å bu i samband med val av utdanning. Viktigast svarar dei at det er å utdanne seg for å få ein interessant og meiningsfull jobb.

På alternativet for å få jobb der ein ønskjer å bu, har dei svart:

- 45 % «Svært viktig»
- 34,6 % «Litt viktig»
- 20,3 % «Ikkje viktig»

25. Kor fornøgd er du med desse tilboda der du bur no?

Figur 5.6

Her var svaralternativa:

- Bra
- Tilfredsstillande
- Dårlig
- Ikkje relevant/ viktig

Lågast tal/ kortast søyle viser kva respondentane er mest fornøgd med.

Moglegheiter for friluftsliv og generell trivsel kjem best ut, medan sosiale møteplassar og jobbmoglegheiter scorar dårlegast.

35. Kan du tenke deg å skape din eigen arbeidsplass?

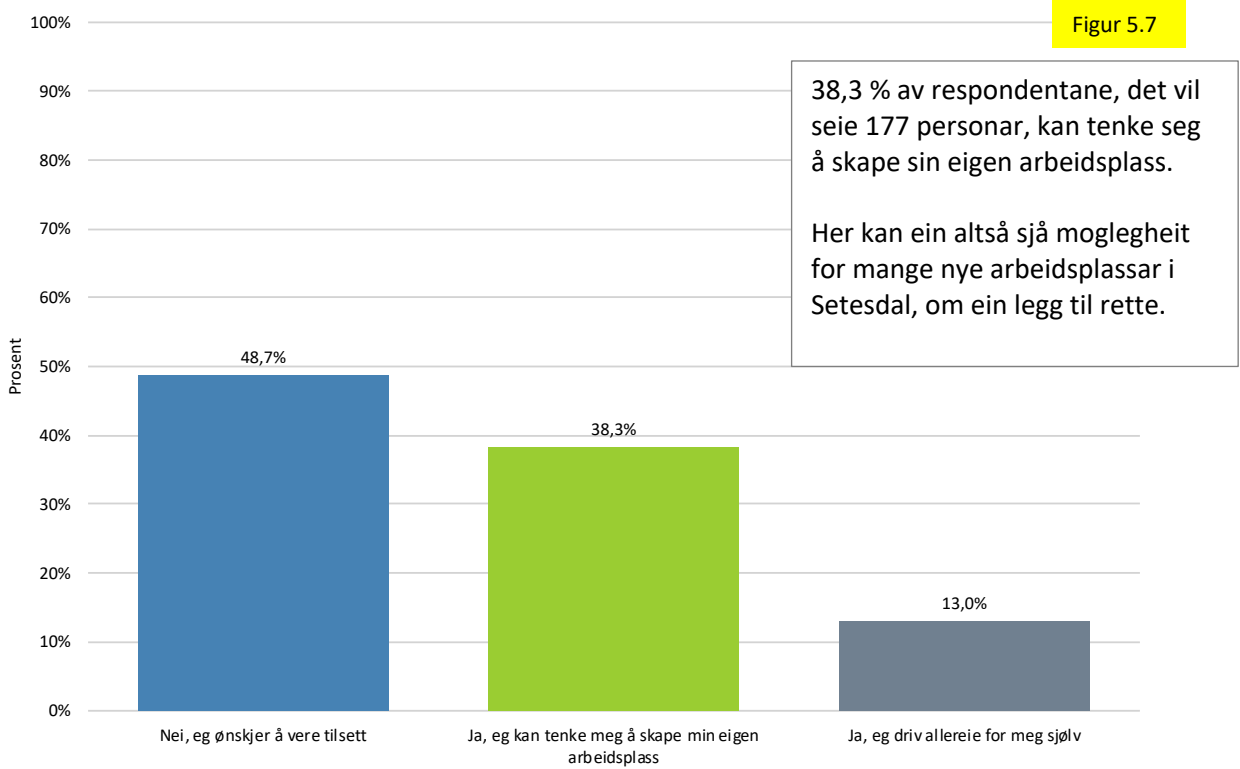
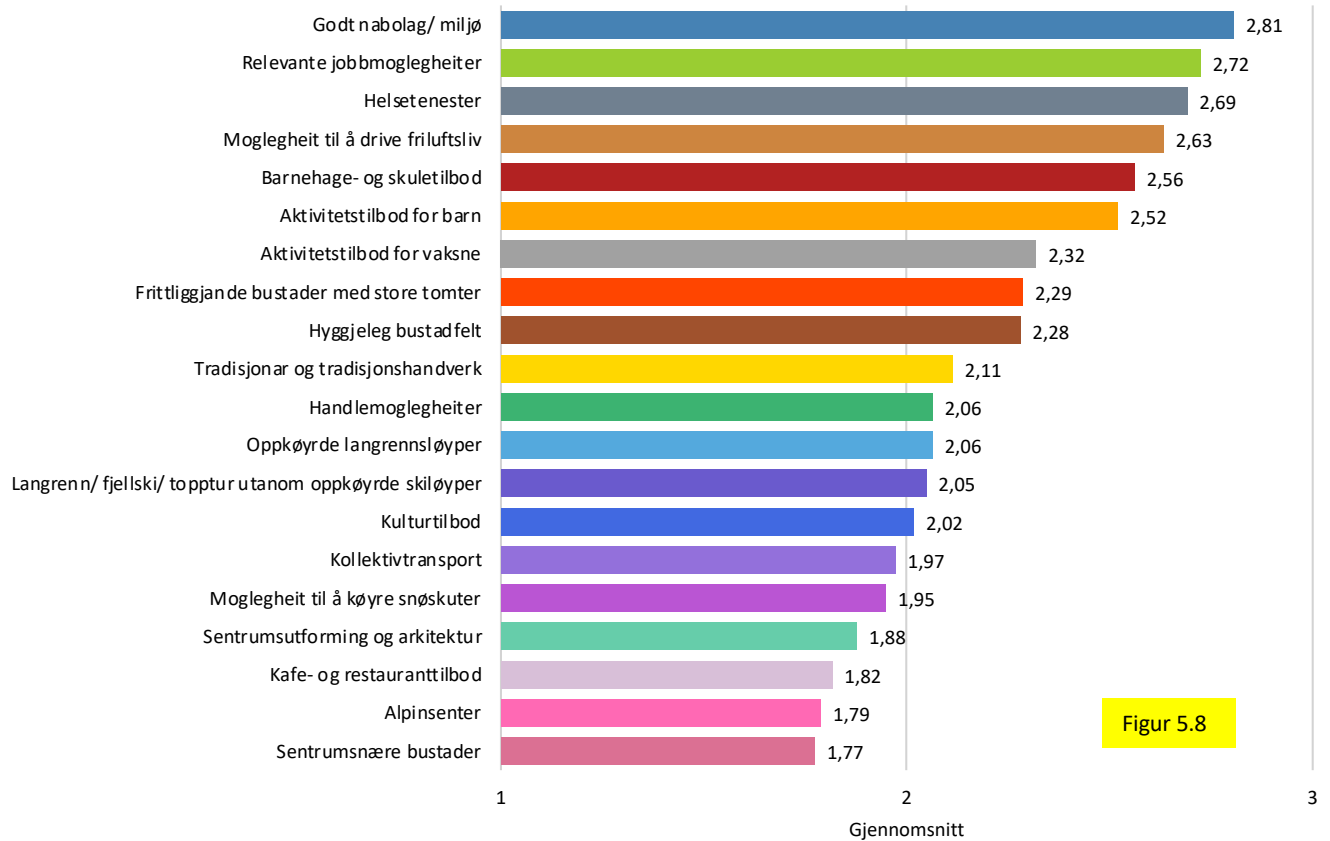

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

36. Kor viktig er desse momenta for at du skal trivast der du bur?

Her kunne ein for kvart moment krysse av for:

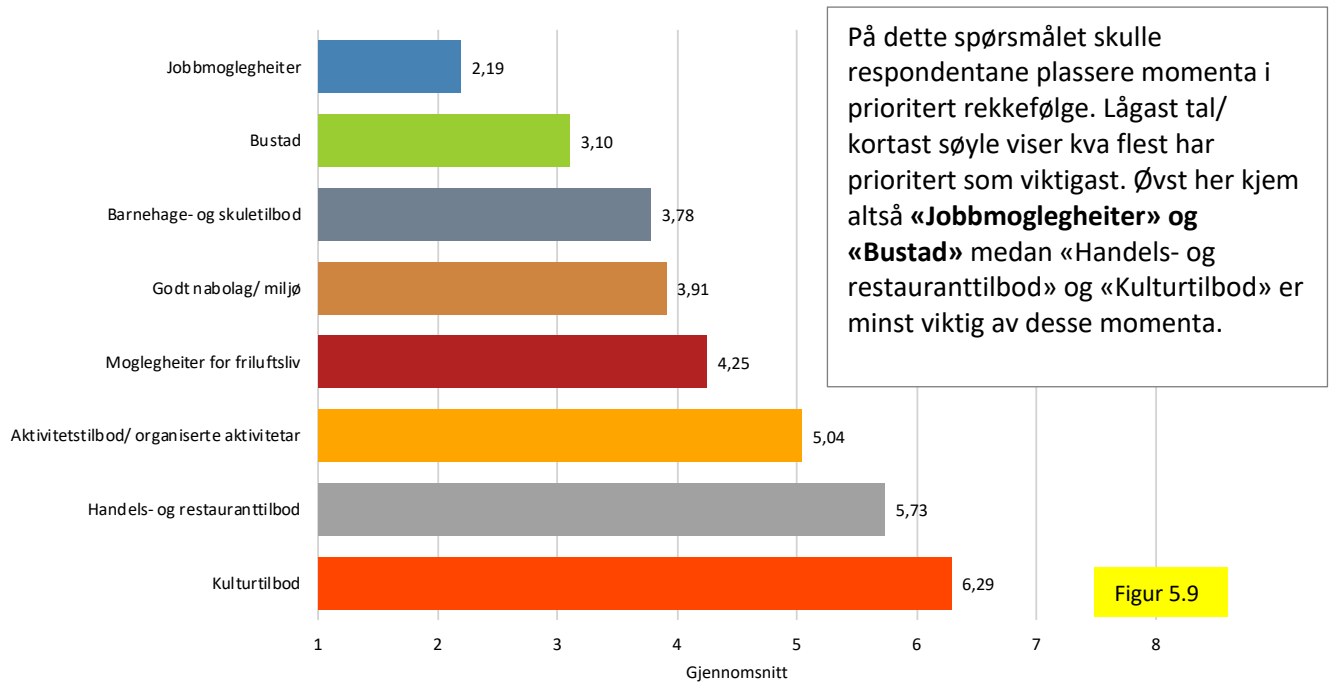
«Ikkje viktig» «Litt viktig» «Svært viktig»

Her er det høgst tal/ lengst søyle som viser kva respondentane har rangert som viktigast. Høgst her kjem altså «**Godt nabolag/ miljø**» og «**Relevante jobbmoglegheiter**», medan «Alpinsenter» og «Sentrumsnære bustader» er rangert som minst viktig.

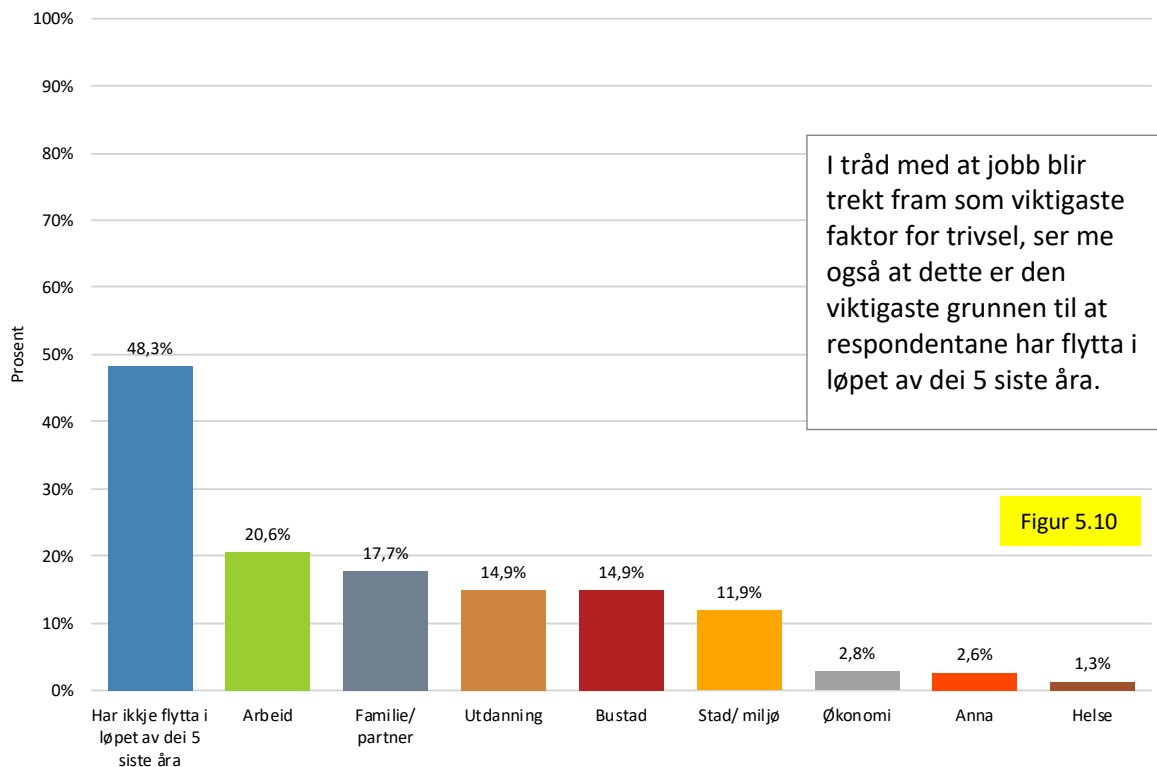

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

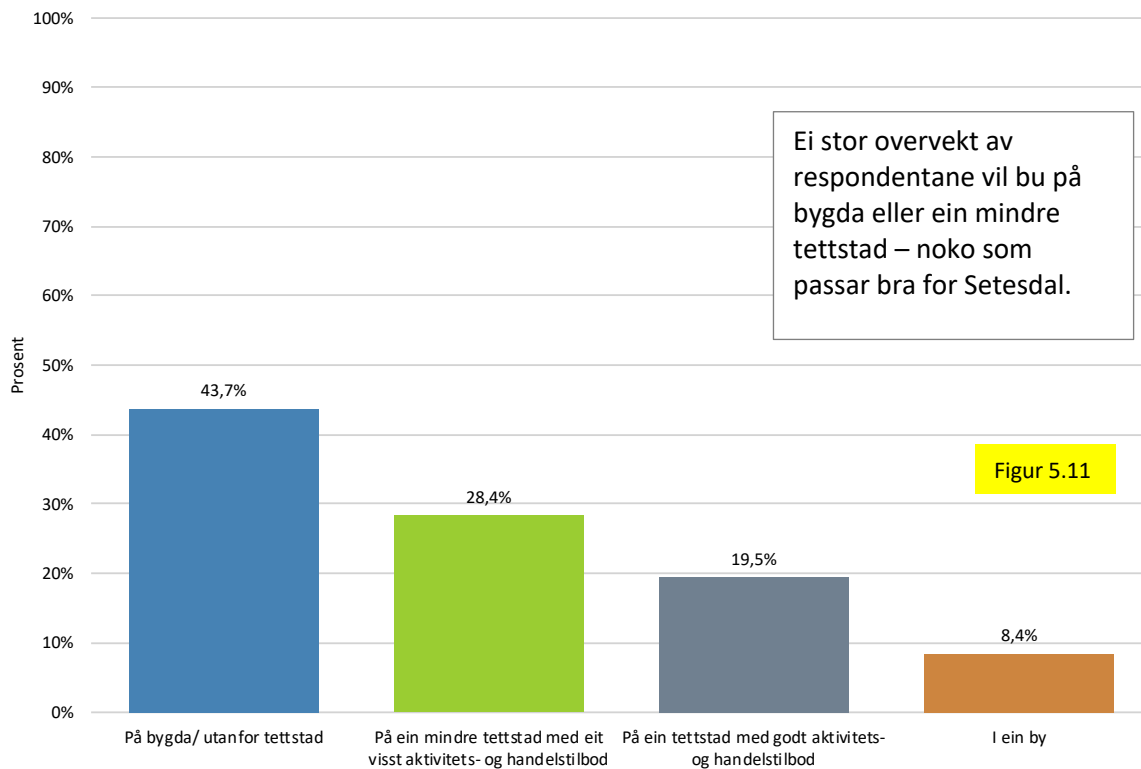
59. Her vil me gjerne at du skal rangere kva du meiner at er VIKTIGAST for at du skal trivast der du bur.

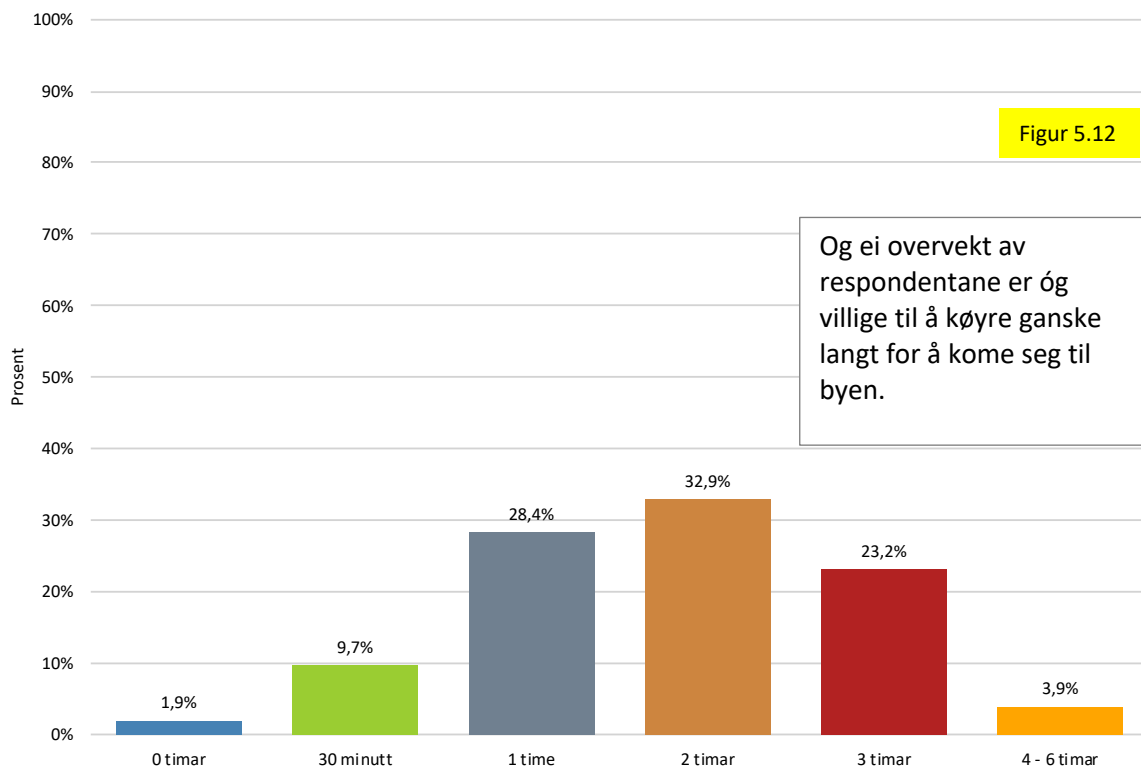
68. Kva var grunnen til at du flytta siste gong, i løpet av dei 5 siste åra? Fleire svar mogleg.

69. Kor vil du helst bu?

70. Nærleik til ein by - kva er maks avstand du synes er greitt til ein by frå der du bur?

6. OPNE SPØRSMÅL

Det blei stilt 3 opne spørsmål i spørjeundersøkinga. Alle kommentarar er tilgjengelige i vedlagt rapport som viser alle svara frå alle respondentar i undersøkinga. Her har me forsøkt å trekke ut essensen i tilbakemeldingar på opne spørsmål, og det som går att hos mange respondentar.

6.1. Kan du nemne ein eller fleire jobbar som kan gjere det aktuelt for deg å flytte til ein mindre plass?

Dette spørsmålet blei berre stilt til dei som har svart at ei bur i by eller tettstad med fleire enn 10 000 innbyggjarar. Det er stor spredning i svara, og ikkje noko som utmerker seg som spesielt attraktivt. Me har gruppert svara slik:

Yrke	Kommentar	Antal
Administrasjon/ forvaltning		5
Reiseliv		4
Handverkar/ mekanikar		4
Landbruk/ skogbruk		3
Helse	Fleire kommentert «Ikkje sjukeheim»	3
Friluftsliv/ idrett		3
Økonomi		3
Juss		2
Kreative yrke		2
Leiarjobb		2
Teknisk, kommunalt		2
Lærar		2

Me har ikkje tatt med yrke som berre er nemnd av éin respondent.

Figur 6.1

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

6.2. Har du forslag til konkrete tiltak som kommunane og/ eller næringslivet kan gjere så det blir enno meir attraktivt å bu i Setesdal?

Her har me gruppert tilbakemeldingar i ulike tema, og sett dei inn i rekkefølge etter kor mange respondentar som har kommentert temaet. Tema som berre er nemnd av éin eller to respondentar er ikkje med i oversikta.

Tema	Kommentar	Antal
Skape fleire arbeidsplassar		45
Næringsutvikling, gründeroppfølging	Tilrettelegging, støtte, oppfølging, møteplassar	33
Fleire/ betre møteplassar og aktivitetar for vaksne		21
Attraktive (og store) bustadtomter	Mange nemner langs Byglandsfjord, 8 nemner store tomter	19
Buplikt, «Lys i alle vindauga»	Følgje opp politikk, tilrettelegge for at fråflytta hus og småbruk blir tilgjengelige	18
Betre kommunal forvaltning/ service	Mindre byråkrati, meir positive, mindre forskjellsbehandling, mindre «krangling»	18
Betre aktivitetstilbod/ møteplassar for ungdom		13
Betre haldningar og verdiar	«Kvele bygdedyret», homofobi	10
Bustadtilbod, leilegheiter	Inkl. leige	9
Betre aktivitetstilbod/ møteplassar for barn		9
Betre kollektivtransport	Inkl. internt transport aktivitetar/ bygder	9
Fiberutbygging og infrastruktur	Inkl. Rv 9	9
Støtte og tilrettelegge for kulturverksemdar og kulturtilbod	Inkl. musikkfestivalar	7
Utvikling turisme/ aktivitetar		7
Betre velkomst for tilflyttarar	Oppfølging, info, service	7
Sentrumsutvikling og arkitektur	Møteplassar og identitet	7
Profilering	Vise kor bra det er å bu i Setesdal	7
Fleire/ lenger snøskuterløyper		7
Betre skuletilbod	Inkl. vidaregåande	3
Satse på lokal arbeidskraft	Unngå mykje utskifting når folk brukar kommunale jobbar som «springbrett»	3
Støtte og tilrettelegge for organisasjonsliv	Vise at ein «ser» og set pris på all dugnadsinnsats	3
Betre tilbod for motorsport		3
Slå ned på ulovleg snøskuterkøyning		3

Figur 6.2

Me har plukka ut nokre av av kommentarane som dekker ein del av samla tilbakemeldingar:

«Sidan det ofte er arbeidsplassar det er mangel på er det viktig å stø dei som vil drive sjølvstendig. Gjera det mogleg/ gje fagleg hjelp og gjerne etablerarstønad til å drive eiga verksemd. Men ofte er det ikkje berre i startfasa, kanskje endå meir etter nokre år, ein treng rettleiing ... Kommunen bør sjå verdien av små verksemd/ enkeltmannsføretak, og stø opp om desse. Spesielt føretak starta av jenter/ kvinner! T.d. med låg leige på lokale; kontor-, verkstad-, butikklokale som ofte er kommunale. Med store sesongvariasjonar er det utfordrande å drive t.d. kafé, butikk, osv. ... Slik «stønad» (t.d. låg leige i stille mnd) er kanskje det viktigaste «tilskotet» ein kommune kan gje. ...

Bygdekommunar bør og satse meir på kulturbaserte/ kreative/ handverksbaserte små føretak ... Klarer ein å skape eit miljø så er det meir attraktivt for andre i same bransje (jmf kunstnarmiljø i Telemark, gründermiljø i Vågå m.m.). Kommunen bør også vera i stand til å gje gode råd i etablering, økonomi og drift, og engasjere seg også i små prosjekt. Ein sjølvstendig er ein arbeidsplass, også innan primærnæring som landbruk!

Og så er det viktig å sjå utdanning/ skule i saman med næring, t.d. den store verdien av VGS i Valle og Hovden. Her bør me vera flinkare til å stø lokalt opp, og skape nettverk med næringslivet. Og byggje på kvalitetar Setesdal alt har, ikkje late som me er ein annan stad ... Tradisjon og kultur i saman med nye impulsar er viktig å fremje – byggjer også identitet.

Til slutt: ungdomen som veks opp her er den viktigaste ressursen, det er viktig at dei får gode oppvekstmiljø, røtar, tru på heimstaden, og lyst til å koma heim att ein gong. Då er det mange som må spele på lag, skule, kommune, næringsliv, kultursektor. Kompetanse er viktig på alle plan. Lukke til!»

Sitat 1

«Eg trur flotte bustadtomter er viktig. På bygda bør me kunne ta oss «råd til» litt store tomter. Om ein skal bu tett i tett i bustadfelt, kan ein nesten like gjerne bu i byen ... Elles tenker eg tilrettelegging for og oppfølging av gründarar er viktig. Gjerne legge til rette for møteplassar for gründarar og næringsdrivande. Eg meiner og at sentrumsutvikling og arkitektur er viktig for å byggje identitet og trivsel.»

Sitat 2

«Mindre sladder og drittsnacking, særleg blant politikarar, mindre uthenging av kommunalt tilsette. Ordførar og kommunestyrepolitikarar bør slå ned på sladder og drittsnacking, ikkje vere ein pådrivar slik det er no.

Kommuneleiinga må lære seg forvaltningsloven m.m. for at ikkje enkelte grupper skal få «short cuttar» utan demokratisk handsaming. Kommuneleiinga skal sikre at alle innbyggjarane blir handsama mest mogleg likt og rettferdig – det er ikkje mitt inntrykk at det er slik no. Kjenner ein nokon som jobbar i kommunen blir nok alt mykje enklare.

Kommunen må jobbe med planar, skape brei medverking i planarbeidet og jobbe langsiktig.

Næringslivet må også fylgje med i tida, ved m.a. å lære seg sentrale lovar og reglar og respektere det.

Vi må rett go slett bli meir seriøse i alt, vi kan ikkje seie at sidan vi bur i utkanten er det greitt at mitt barn hoppar på ei offentleg trampoline utan sikkerhetsnett fordi ingen tørr seie noko. Vi kan ikkje seie at det er greitt at mitt barn går på ein ungdomsklubb som eigentleg er ei brannfelle – berre fordi ingen tørr seie noko (i frykt for å miste klubben). Eg tykkjer ikkje det er «god reklame» at på landet er det så fritt og greit at her kan vi gjere som vi vil – og dermed unngår kommunen utgifter til sikkerheit for m.a. den oppveksande generasjonen.»

Sitat 3

6.3. Har du andre innspel til arbeidet med å skape bulyst og blilyst i Setesdal?

Det som går att på dette spørsmålet er i stor grad likt med førre spørsmål. Tema som er nemnd mest, der tal i parentes viser kor mange som har kommentert det:

- Jobbmoglegheiter/ nettverksbygging/ næringsutvikling/ gründerstøtte (15)
- Miljø/ haldningar/ relasjonar/ «bygdedyr» (11)

«Ein stor negativ ting med å bu i Setesdal er «bygdedyret». Mykje negativt snakk, stort fokus på janteloven. Det burde jobbast meir på alle arenaer (skular, arbeidsplassar osv.) med å bekjempe denne type negativitet. Om du gjer noe utanom det «vanlege» eller skil deg ut på noe som helst måte kjem bygdedyret og «tar» deg. Er dette noe vi kan prøve å kjempe imot? Dette er i alle fall ei viktig årsak til at eg ikkje ynskjer å flytte heim.»

Sitat 4

- Attraktive bustadtomter og tilgang til småbruk/ oppretthalde buplikt (14)

«Ingen flytter fra byer til Setesdal for å bo oppå naboen sin. Utnytt det store arealet som finnes til å skape bosetning som er samlet, men med plass til å pisse i hagen. «Tving» flere av de fraflytta husene/ eiendommene ut på markedet.»

Sitat 5

- Betre aktivitetstilbud og fleire sosiale møteplassar (11)

«Flere møteplasser og arrangement som ikke er så preget av fyll. Jeg liker julefestene, brosteinsball og sauedans, men skulle gjerne også hatt mulighet til å møte andre unge voksne i aktivitetsgrupper, klatring, friluftsliv, fisketur, jakt osv. Per nå virker det som det er gode tilbud til barn på denne fronten, men unge voksne har som regel møteplass på fest.»

Sitat 6

- Positivt med arbeidet som er sett i gong med SGOS/ Landlivskontakten (5)

«Svært positivt med slikt arbeid. Eg trur det er. Viktig å utfordre etablerte sanningar, og å tørre å stille ubehagelege spørsmål. T.d. «klarer me å integrere flyktningar i bygdelivet (på ein slik måte at dei ikkje flytter ut ved første høve)?», «kva er årsakane til at folk flytter frå distriktet?», «er me så inkluderande som me trur/ meiner/ seier at me er?». Ein manglar kanskje fora for slike debattar?»

Sitat 7

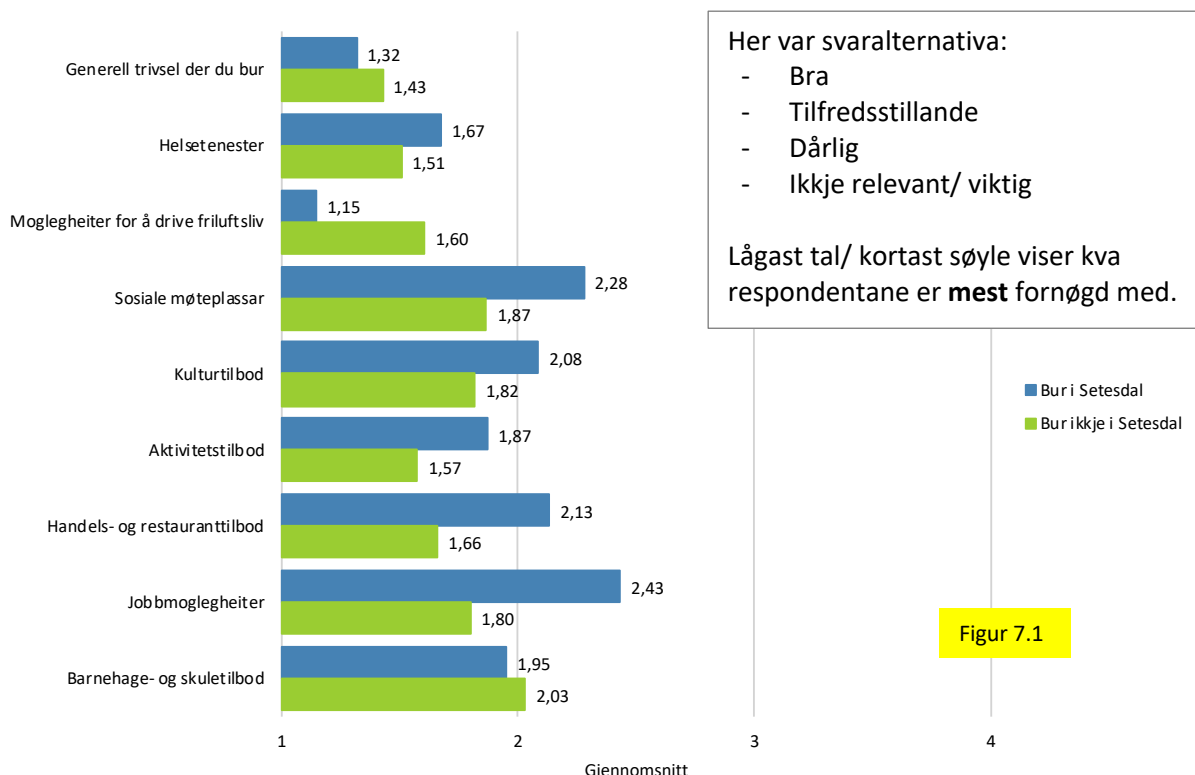

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

7. SAMANLIKNING AV SVAR FRÅ RESPONDENTAR SOM BUR I SETESDAL OG DEI SOM BUR ANDRE Plassar

Denne samanlikningar har me gjort for å sjå om det er interessante forskjellar mellom svara frå dei som bur i Setesdal samanlikna med svara frå dei som bur andre plassar. Fordelinga er 260 respondentar som bur i Setesdal samanlikna med 202 respondentar som bur andre plassar.

12. Kor fornøgd er du med desse tilboda der du bur no?

Dei to gruppene er **MEST** fornøgd med:

Bur i Setesdal

Moglegheiter for friluftsliv
 Generell trivsel
 Helsetenester

Bur ikkje i Setesdal

Generell trivsel
 Helsetenester
 Aktivitetstilbod

Og **MINST** fornøgd med:

Bur i Setesdal

Jobbmoglegheiter
 Sosiale møteplassar
 Handels- og restauranttilbod

Bur ikkje i Setesdal

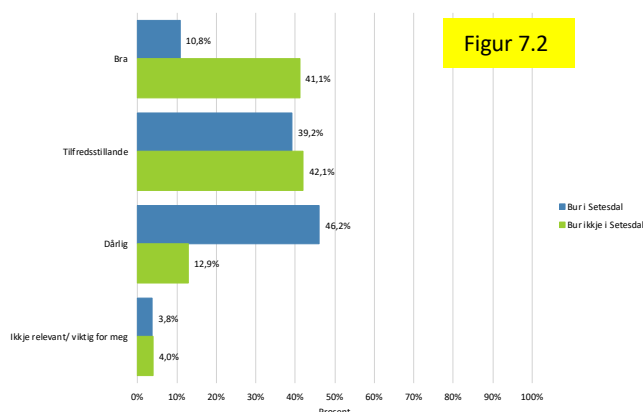
Barnehage- og skuletilbod
 Sosiale møteplassar
 Kulturtilbod

Me har sett litt nærmare på dei momenta der det er størst sprik mellom dei to gruppene, og elles moment me meiner det er verd å kommentere.

Jobbmoglegheiter

Det er ikkje overraskande at det er her det er størst sprik mellom dei to gruppene. Av dei som bur i Setesdal svarar altså 46,2 % «Dårlig» her, medan 41,1 % av dei som bur andre plassar svarar «Bra», og berre 12,9 % svarar «Dårlig».

14. Jobbmoglegheiter

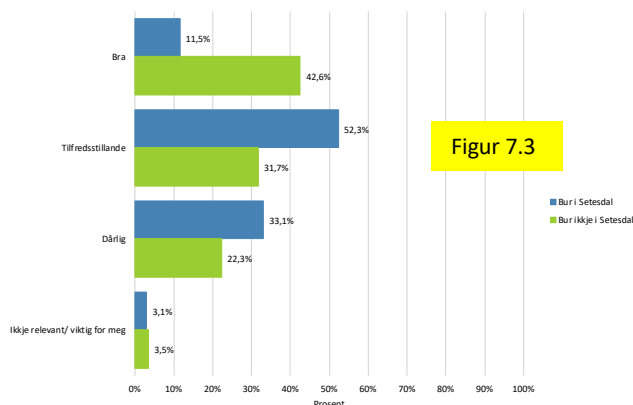
Handels- og restauranttilbod

Heller ikkje dette er overraskande. Det er naturleg at dette tilbodet er betre på større plassar.

Moglegheiter for friluftsliv

Her utmerker Setesdal seg i positiv forstand. Av dei som bur i Setesdal synes 89,2 % at desse moglegheitene er «Bra». Tilsvarande er 53 % av dei som bur andre plassar like godt fornøgd med dette.

18. Sosiale møteplassar

Sosiale møteplassar

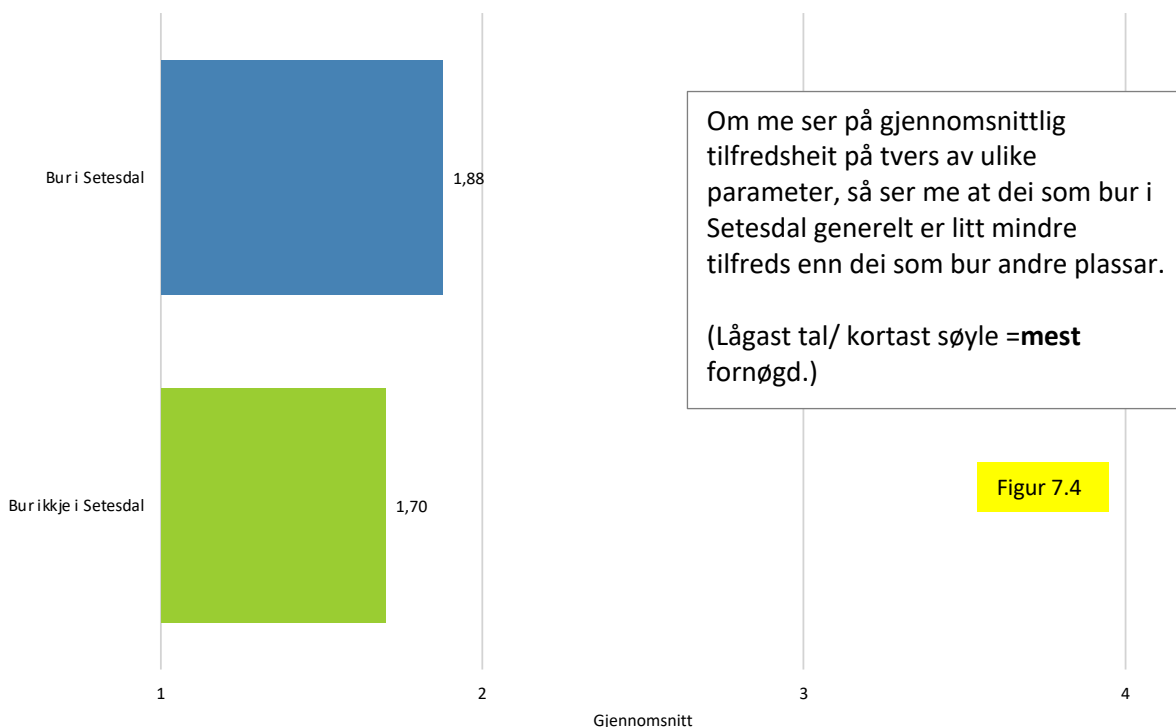
Det er nemnd av mange i dei opne spørsmåla at sosiale møteplassar er viktig, og dette går også att i mange saker om distriktsutvikling. Berre 11,5 % av dei som bur i Setesdal synes dette tilbodet er bra.

«Bygder trenger møteplasser! Ikke minst for de som kommer nye til bygda og trenger nøytrale steder som cafeer/ puber/ restauranter for å treffe folk. I dag er bygdene i stor grad preget av møteplasser i organisasjonslivet, som idrettslag og korps. Men det passer ikke for alle! Distrikts-Norge må ha endringsvilje om det skal være levedyktig. Med Bygda 2.0 ville vi være med å bygge et mer inkluderende lokalsamfunn der det er rom for å være singel, homse eller ha utenlandsk bakgrunn.»

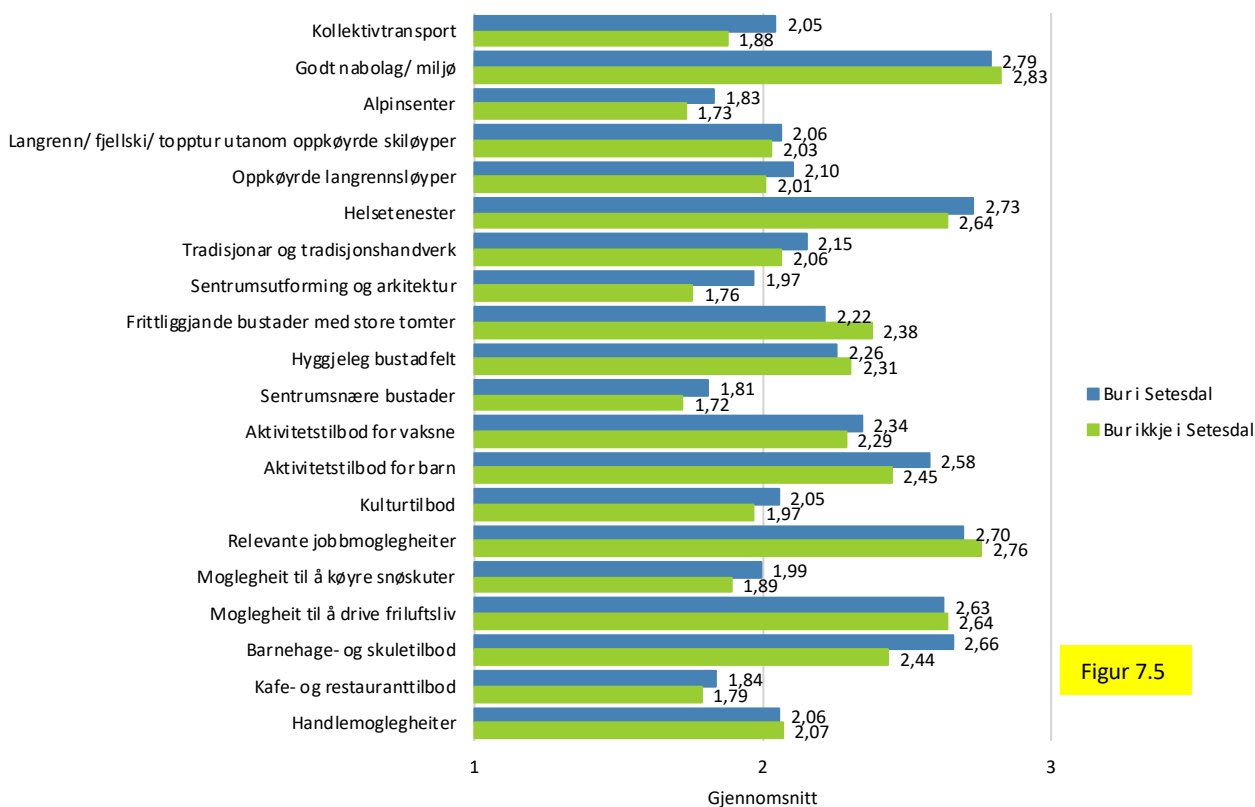
Roar Svenning,
Odelsgut og gründer som utviklar Stokkøya Sjøsender og Bygda 2.0

Sitat 8

12. Kor fornøgd er du med desse tilboda der du bur no?

23. Kor viktig er desse momenta for at du skal trivast der du bur?

Her er det høgst tal/ lengst søyle som viser kva respondentane har rangert som viktigast.

Dei to gruppene er veldig samstemte om kva dei meiner er viktig for å trivast. Det er ein liten skilnad på **jobbmoglegheiter** der dei som bur andre plassar enn i Setesdal generelt meiner at dette er litt viktigare enn dei som bur i Setesdal. Det er uansett ei stor overvekt i begge grupper som meiner dette er «Svært viktig».

Elles ser me at dei som bur i Setesdal meiner **aktivitetstilbod for barn** er noko viktigare enn det den andre gruppa gjer.

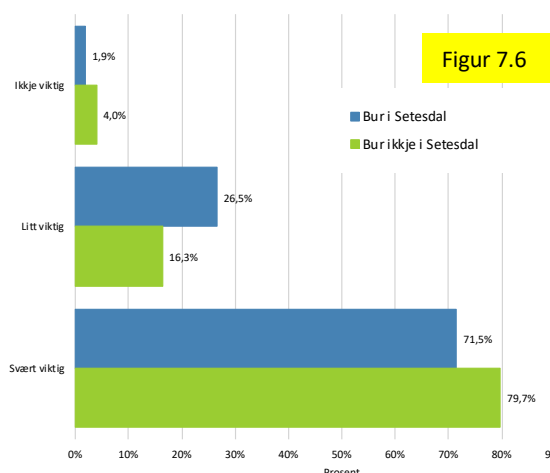
Av dei som meiner det er «Svært viktig» med **frittliggjande bustader med store tomter**, er det overvekt av dei som ikkje bur i Setesdal. Kanskje det kan vere eit virkemiddel for å få folk til å flytte til Setesdal.

Dei som bur i Setesdal er meir opptatt av **sentrumsutforming og arkitektur**, men ingen av gruppene legg veldig mykje vekt på dette. 23,5 % av dei som bur i Setesdal synes det er «Svært viktig». Til samanlikning er det 34,6 % av dei som bur i Setesdal som synes **tradisjonar og tradisjonshandverk** er «Svært viktig». Også dette vektlegg dei som bur i Setesdal meir enn den andre gruppa.

Begge gruppene er einige om at **godt nabolag/ miljø** er «Svært viktig» 😊.

For meir generell informasjon om kva respondentane meiner er viktig for trivsel, viser me til resultatane som er vist i figur 5.8 og 5.9 på side 13 og 14.

29. Relevante jobbmoglegheiter

35. Frittliggjande bustader med store tomter

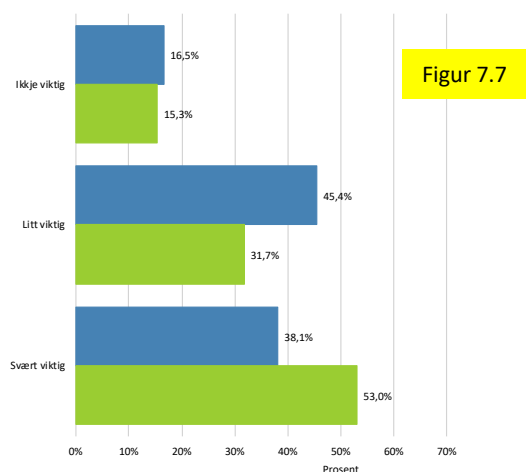
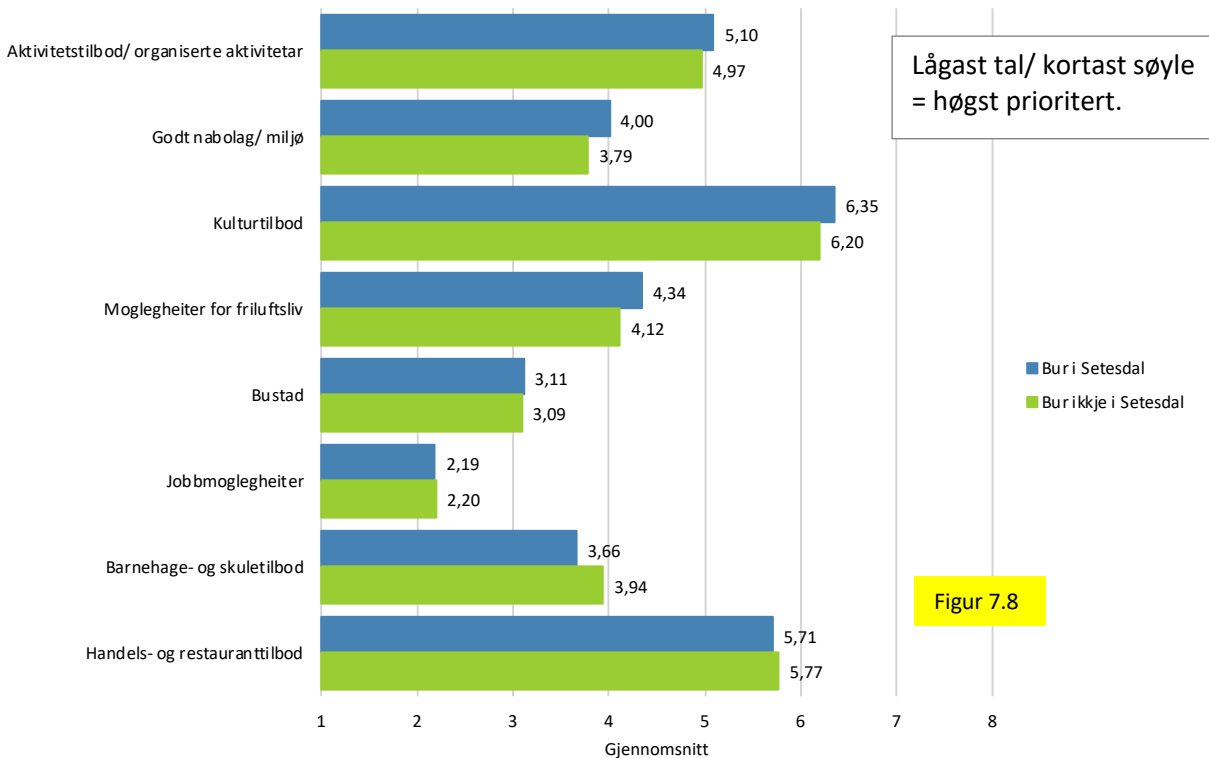

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

46. Her vil me gjerne at du skal rangere kva du meiner at er VIKTIGAST for at du skal trivast der du bur.

Oppsummert på ein anna måte har dei to gruppene prioritert dei viktigaste momenta slik:

Bur i Setesdal

1. Jobbmoglegheiter
2. Bustad
3. Barnehage- og skuletilbod
4. Godt nabolag/ miljø
5. Moglegheit for friluftsliv
6. Aktivitetstilbod
7. Handels- og restauranttilbod
8. Kulturtilbod

Bur ikkje i Setesdal

1. Jobbmoglegheiter
2. Bustad
3. Godt nabolag/ miljø
4. Barnehage- og skuletilbod
5. Moglegheit for friluftsliv
6. Aktivitetstilbod
7. Handels- og restauranttilbod
8. Kulturtilbod

Igjen temmelig samstemte, altså!

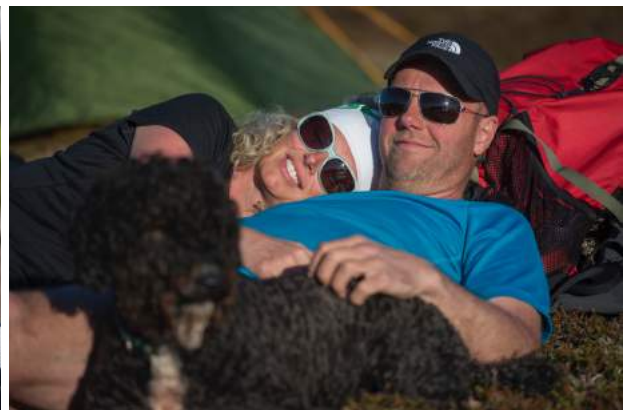
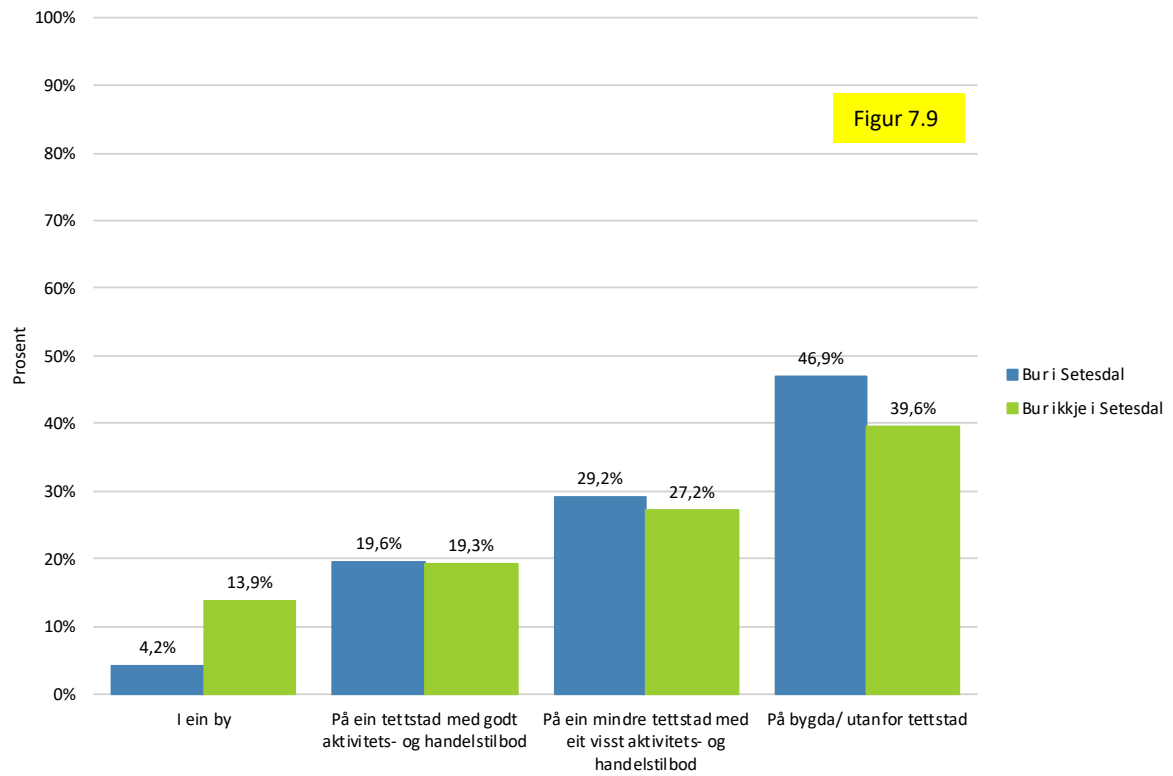

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

56. Kor vil du helst bu?

Kanskje ikkje uventa, så er det fleire frå gruppa som ikkje bur i Setesdal som ønskjer å bu i ein by. Men samstundes ser me at ein stor andel også av dei som ikkje bur i Setesdal, ønskjer å bu på bygda eller ein mindre tettstad.

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

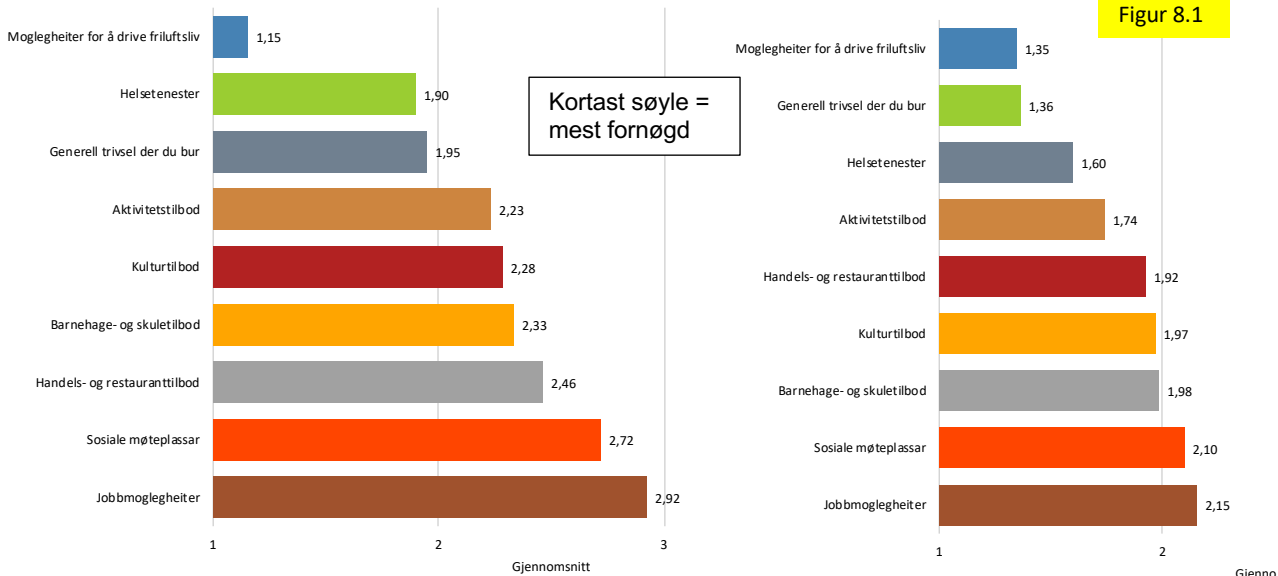
8. KVA MED DEI SOM VURDERER Å FLYTTE FRÅ SETESDAL?

Som nemnd er det 8,4 % av respondentane totalt (eller 39 personar) som har svart at dei vurderer å flytte frå Setesdal., ref. svara som er vist i figur 5.3 på side 10. Me har sett litt nærmare på svara frå denne gruppa.

Generelt om respondentane i denne gruppa:

- Aldersmessig fordeler dei seg i hovudsak likt på gruppene 24 – 29 år, 36 – 42 år og 43 – 50 år.
- 67 % av dei kjem frå Setesdal. 15,4 % kjem frå andre plassar i Agder.
- Det er 59 % kvinner og 41 % menn i gruppa.
- 56,4 % har barn.
- 69,2 % har kjæraste/ partner/ ektefelle.

Kor fornøgd er du med desse tilboda der du bur no?

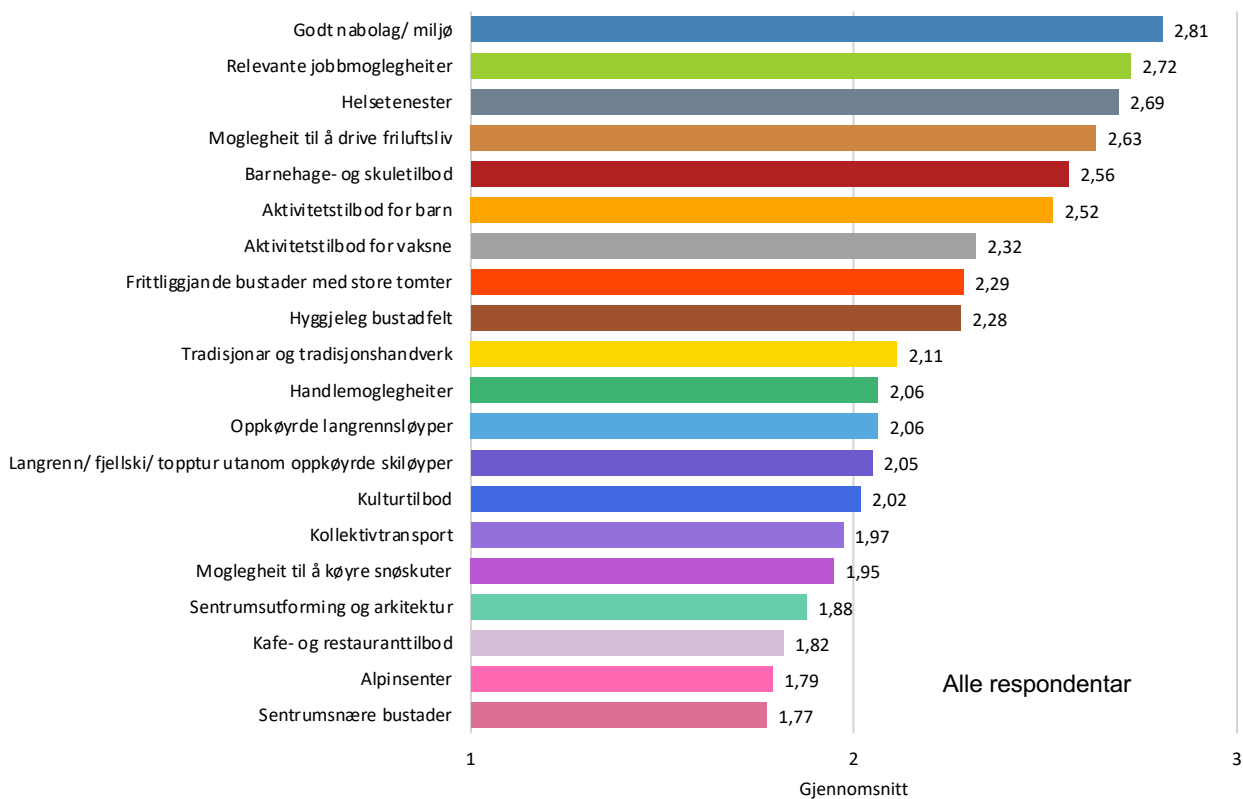
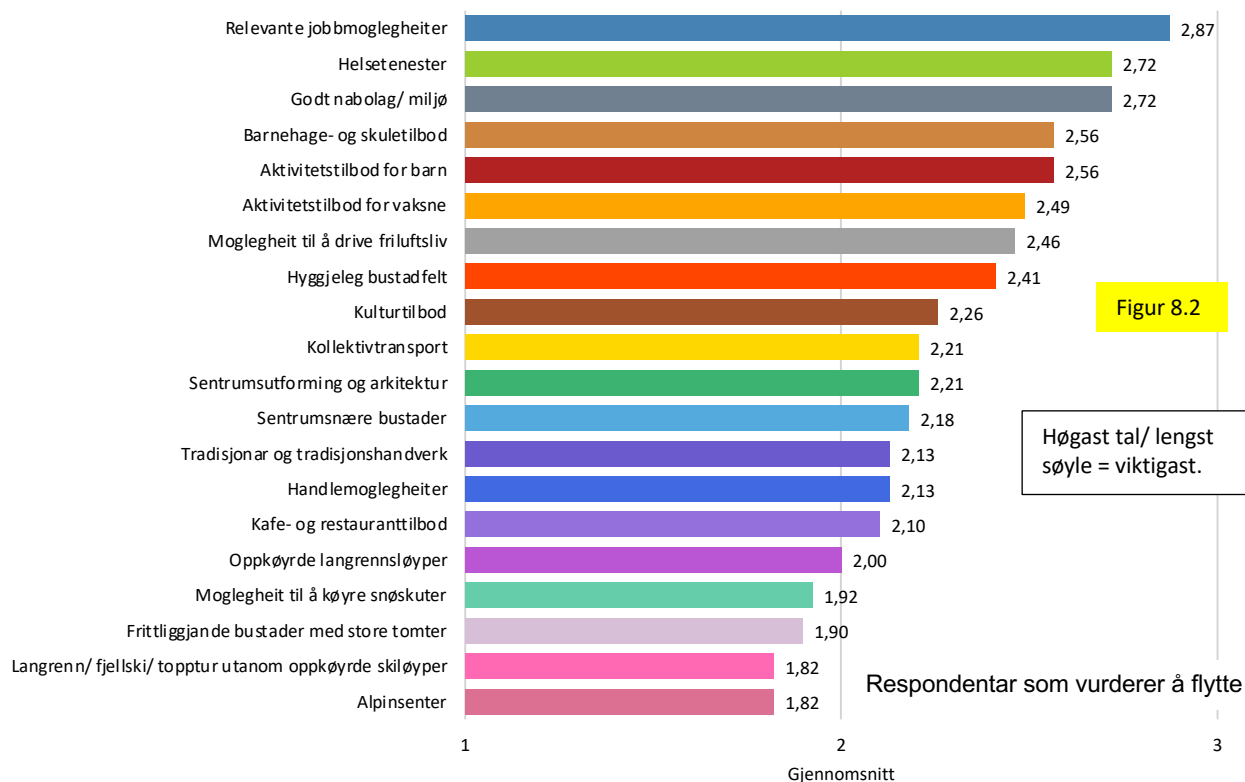

Respondentar som vurderer å flytte

Alle respondentar

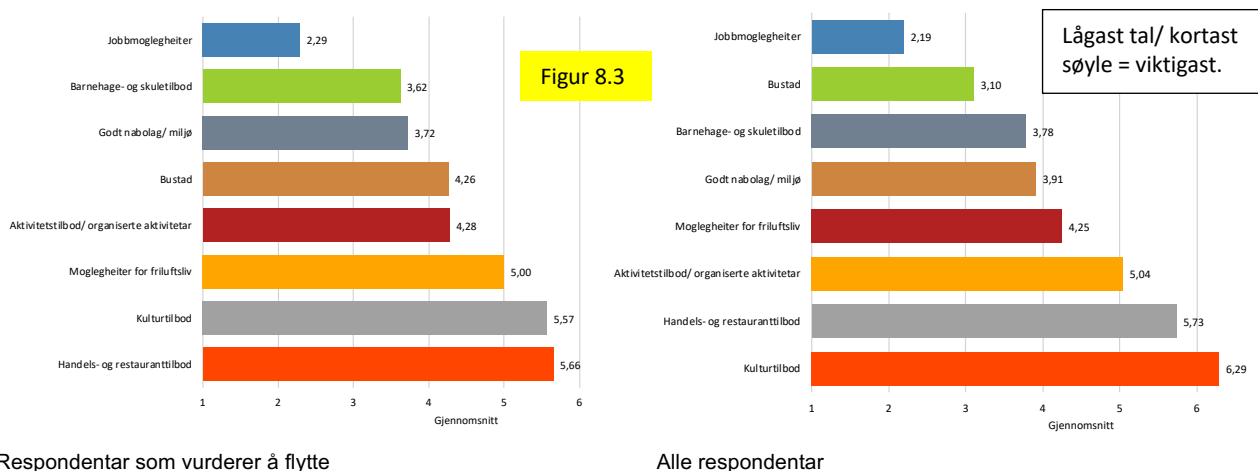
Me ser at dei som vurderer å flytte generelt er mindre fornøgd på så og seie alle område.

Kor viktig er desse momenta for at du skal trivast der du bur?

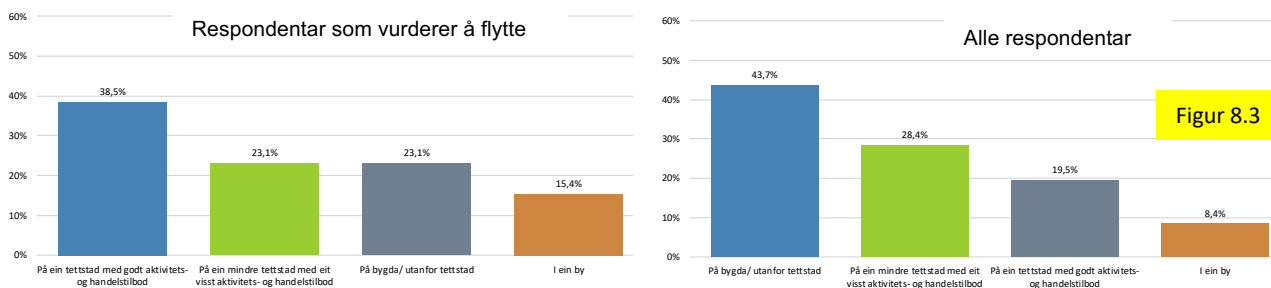

Me ser at gruppene legg litt ulik vekt på dei forskjellige momenta, men det er forholdsvis små forskjellar.

Her vil me gjerne at du skal rangere kva du meiner er **VIKTIGAST** for at du skal trivast der du bur.

Kor vil du helst bu?

Ein større andel av dei som vurderer å flytte, ønskjer å bu i ein by. Samstundes er det til saman 46 % som ønskjer å bu på bygda/ utanfor tettstad, eller på ein mindre tettstad. Så kvifor vurderer dei likevel å flytte frå Setesdal?

Har du forslag til konkrete tiltak som kommunane og/ eller næringslivet kan gjere så det blir enno meir attraktivt å bu i Setesdal?

Me har gått gjennom og vurdert kva denne gruppa har svart på dette spørsmålet. Dei har mange av dei same forslaga som om ein ser på alle respondentar under eitt. Me kan nemne at «sitat 3» under punkt 6.2 på side 19 kjem frå ein av respondentane som vurderer å flytte. Det er også fleire av desse respondentane som beskriv misnøye med offentleg forvaltning, og etterlyser meir openheit og mindre forskjellsbehandling.

Her har me tatt med nokre fleire sitat, som dels dekkjer det fleire er opptatt av:

«Gode møtestader med låg terskel der ein kan møtast for å diskutere utvikling av eigne bedrifter og utvikling av bygda ein bur i.

Kanskje ein kan møte andre med same interesse og kan finne samarbeidspartnarar!

Bygdene verkar nokså sosialt «isolert», der alle jobbar for sitt miljø – og lite fellesskap.

Betre informasjon om tilboda som finnes i kommunen. No må ein finne ut av det meste sjølv, og spørje seg fram. Dei som alltid har budd her tar ting for gitt.»

Sitat 9

«Være positive til nytenking og tenke som en region. Styrke hverandre, og kanskje prøve å fremdyrke enkelte sterke sider i stedet for at alle skal være gode på det samme.»

Sitat 11

«Attraktive tomter. Tenk utenfor boksen. Finn hva vi har som er attraktivt, og selg det. Smidig saksbehandling når noen først ønsker å bygge noe. Legg til rette for folk, og gjør det enkelt.»

Sitat 12

«Bedre pub og uteliv.»

Sitat 10

Har du andre innspel til arbeidet med å skape bulyst og blilyst i Setesdal?

Også her tar me med nokre av svara frå respondentane:

«Lokalmiljø må bli mer inkluderende.»

Sitat 13

«Motarbeide janteloven/ bygdedyret.»

Sitat 14

«Gode arbeidsmiljø. Tillit mellom politikarar og administrasjon.»

Sitat 15

«Mindre snøskoterkøyning. Slik det er no er det «populært» å køyre ulovleg, det er «karsleg» å køyre «over alt» og dersom ein grunneigar seier nei til køyning over sin eigedom eller forbi si støylsbu, blir ein utfrosen i store delar av nærmiljøet. Mentaliteten må endrast, kommunen bør ha klare reglar og grunneigar si mening må bli respektert utan at ein risikerer baksnakking.»

Sitat 16

«Barnehage- og skulemiljøet bør endrast til å ha fokus på at ein oppfører seg fint og tek vare på kvarandre og at alle er like mykje verd, ikkje slik det er no at det er den «tøffaste og frekkaste» som er «populær» ...

Foreldre bør utfordrast til å fylgje opp borna sine betre i høve til frivillige lag og organisasjonar, fotballtrening er ikkje «gratis barnevakt», ungane ønskjer å bli sett av foreldra når dei er på trening og ein trenar klarer ikkje alltid å ta seg av 10 – 15 ungar aleine.»

Sitat 17

Oppsummering

Det er ikkje slik at ein finn heilt klare årsakar til at denne gruppa vurderer å flytte frå Setesdal. Ein kan altså sjå at dei generelt er litt mindre nøgd med dei fleste område. Som resten av respondentane trekker dei fram jobbmoglegheiter som det viktigaste momentet for å trivast. Dei er opptatt av godt nabolag/ miljø, og ut frå kommentarar i opne spørsmål kan det tyde på at dei meiner det kan gjerast ein del på dette området – for å skape eit rausare og meir inkluderande samfunn. Sosiale møteplassar blir også trekt fram som eit ønskjer frå fleire.

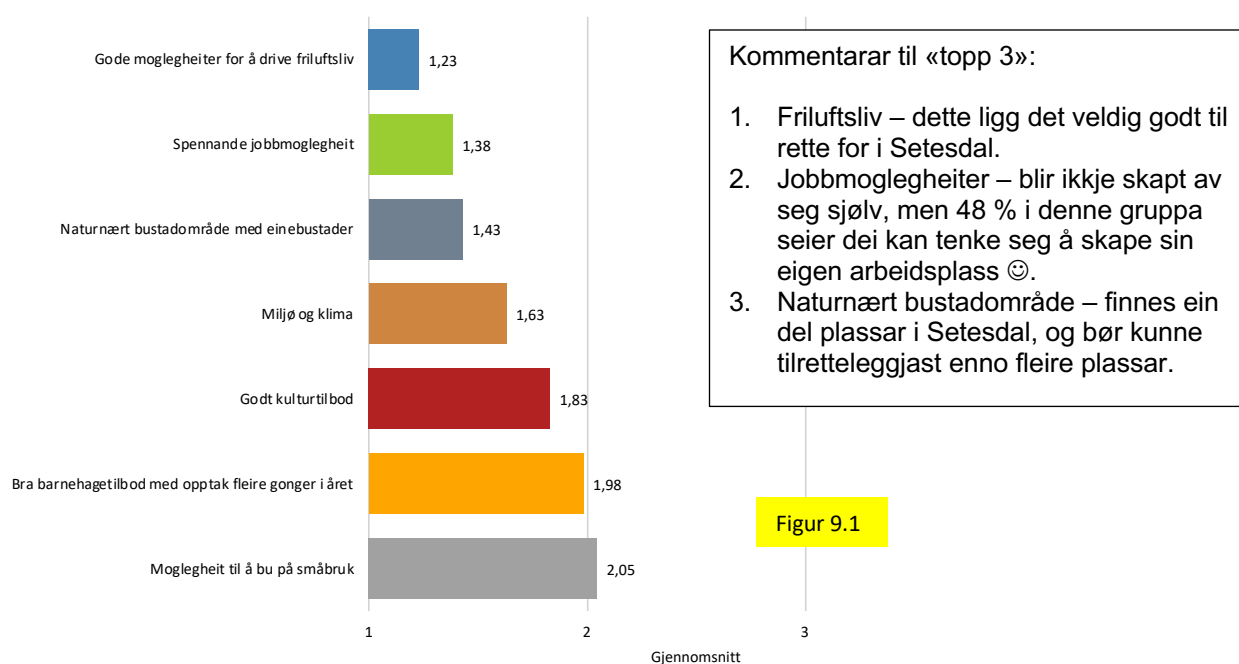
9. INNSPEL FRÅ DEI SOM KAN TENKE SEG Å FLYTTE TIL SETESDAL

24 % av respondentane, eller 111 personar, seier at dei kan tenke seg å flytte til Setesdal. Me tenker at det er interessant å sjå nærmare på kva denne gruppa er opptatt av. Her er litt oppsummering om gruppa:

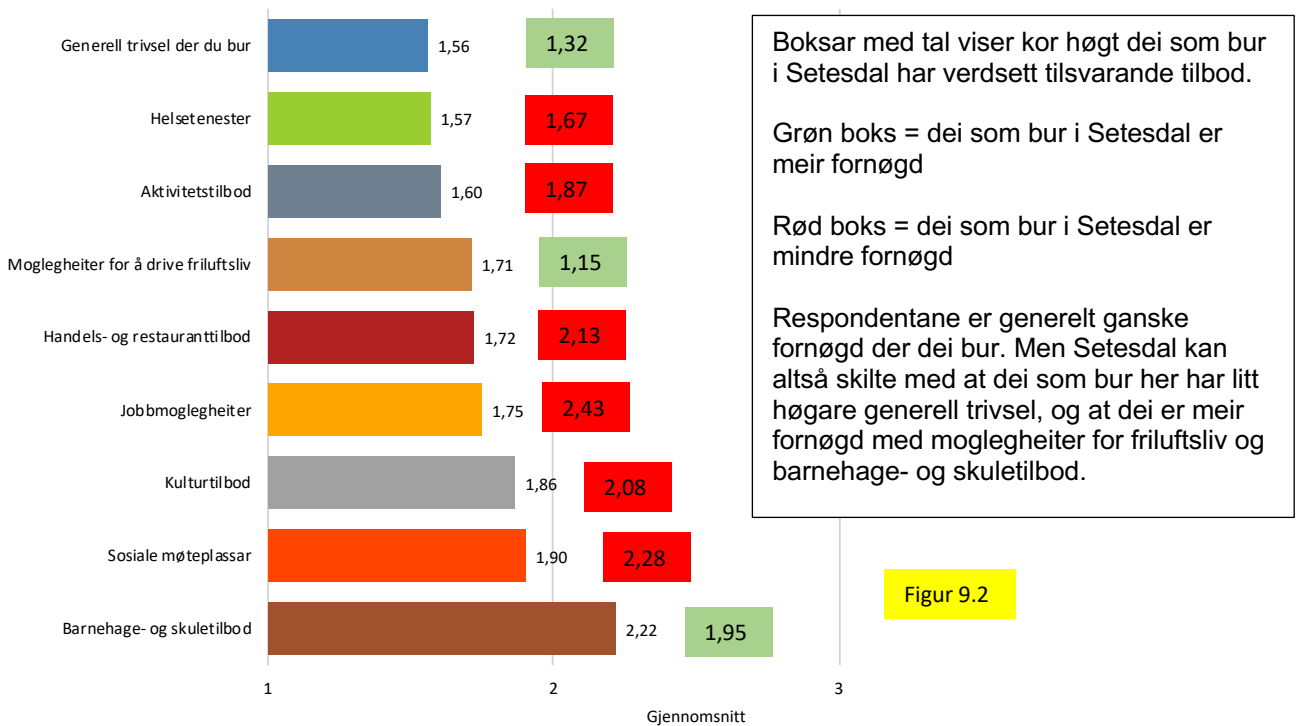
- Dei fordeler seg ganske jamt på aldersgruppene f.o.m. 19 år t.o.m. 50 år, med ein topp for gruppa 24 – 29 år.
- 48 % av dei kjem frå Setesdal. 38 % kjem frå anna plass i Agder, og 5,5 % kjem frå Telemark.
- I denne gruppa er det 49 % menn og 51 % kvinner.
- 71 % av dei bur no ein anna plass i Agder.
- 42 % har barn, og 66 % har kjæraste/ partner/ sambuar/ ektefelle.
- 48 % av dei kan tenke seg å skape sin eigen arbeidsplass.

Svar frå denne gruppa på interessante spørsmål:

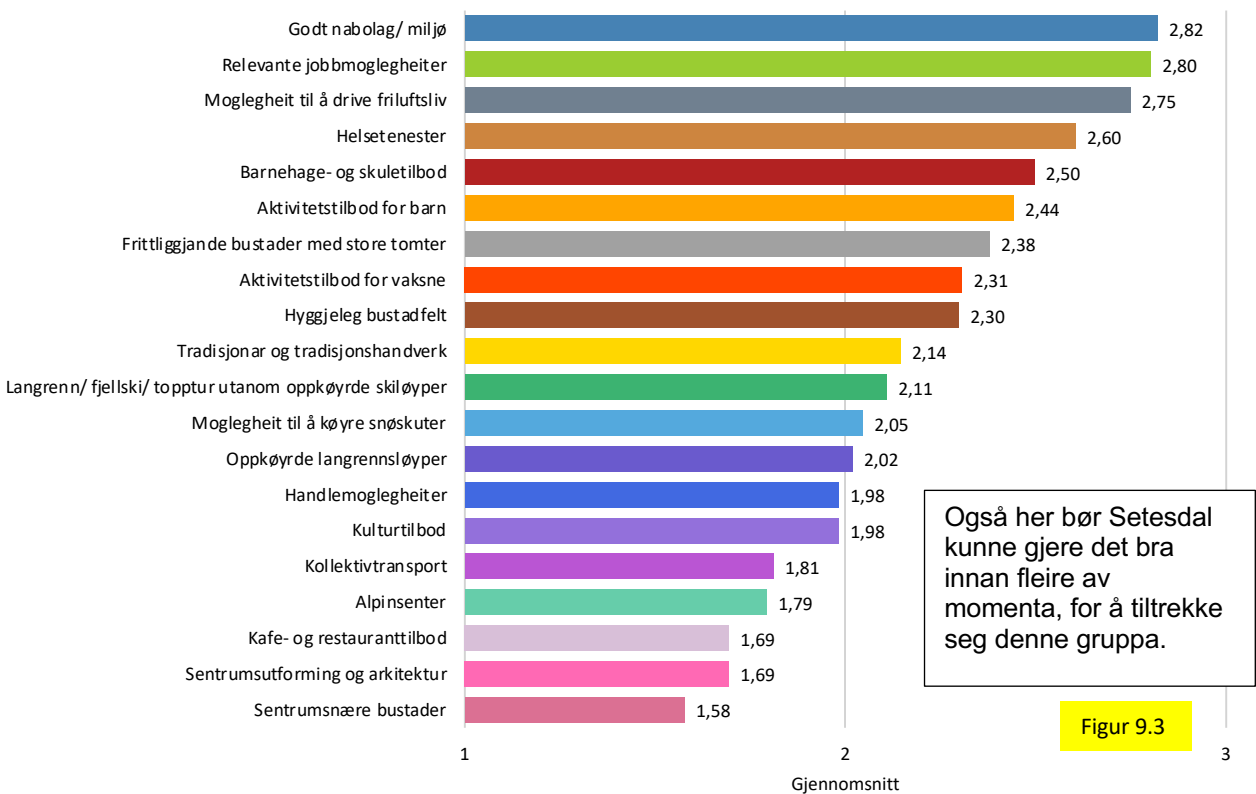
6. Kor viktig er desse momenta om du skal vurdere å flytte til meir landlige omgjevnader?

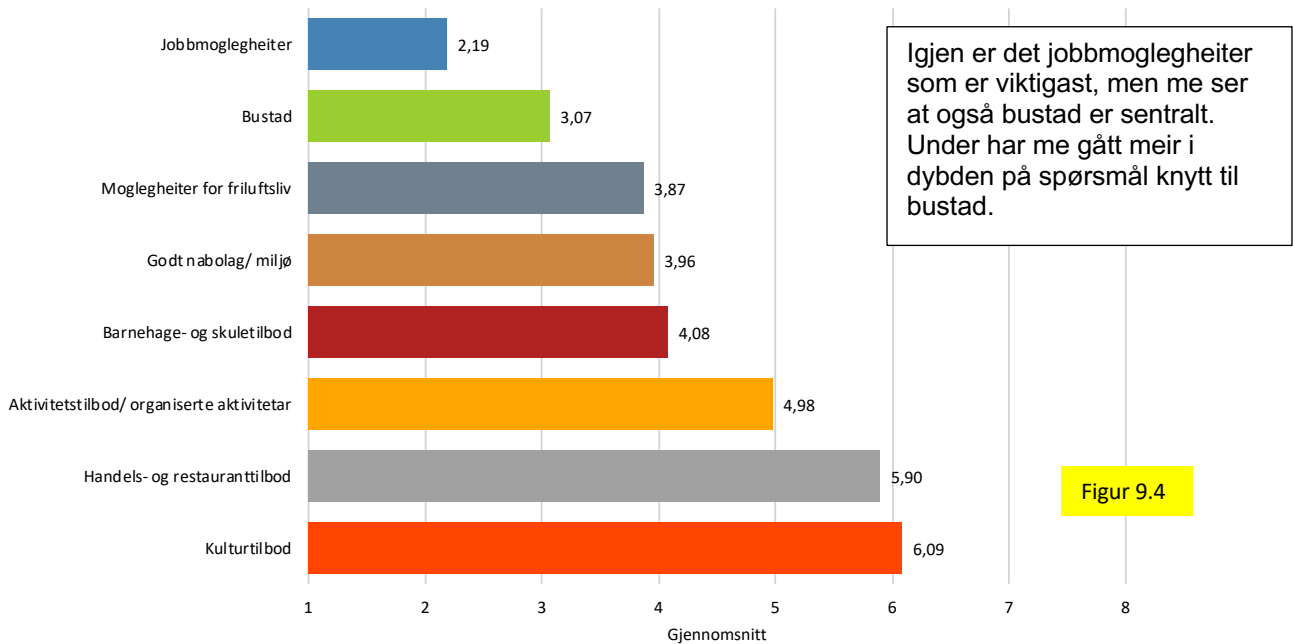
25. Kor fornøgd er du med desse tilboda der du bur no?

36. Kor viktig er desse momenta for at du skal trivast der du bur?

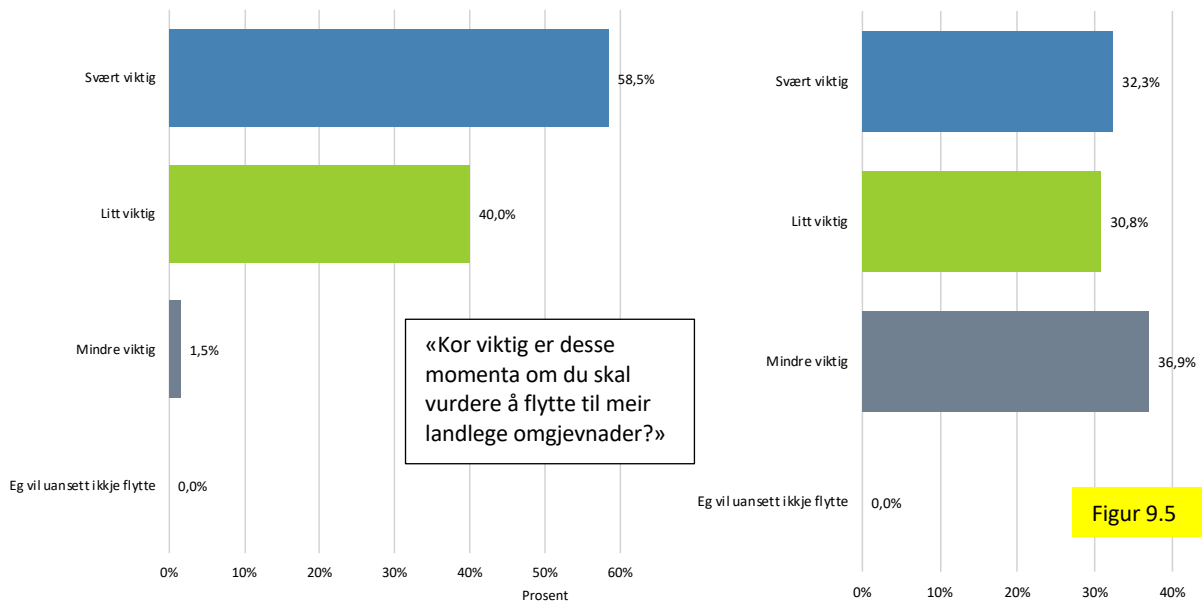
59. Her vil me gjerne at du skal rangere kva du meiner at er VIKTIGAST for at du skal trivast der du bur.

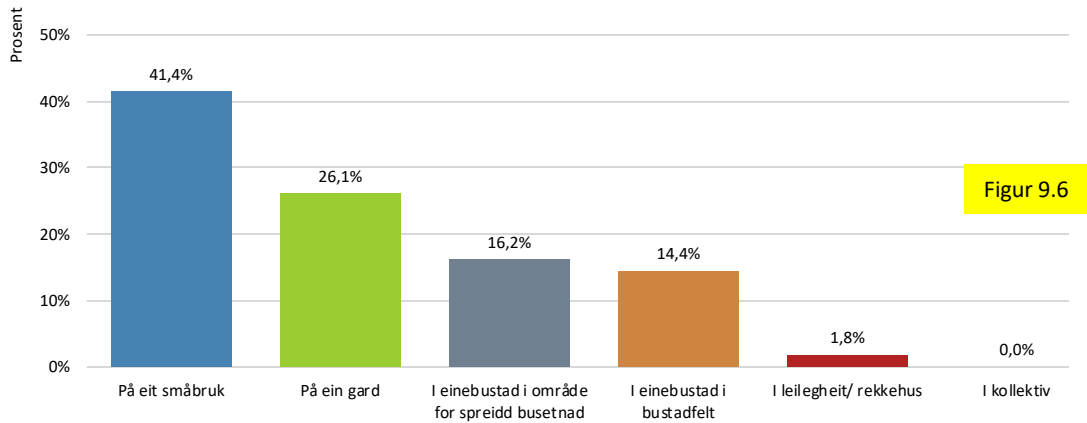
Samla innspel og meiningar om tema knytt til bustad

10. Naturnært bustadområde med einestader

11. Moglegheit til å bu på småbruk

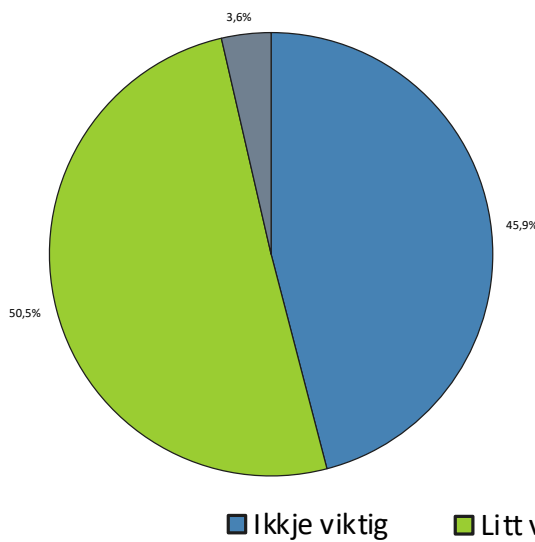

19. Dersom du kunne velje fritt - korleis vil du helst bu?

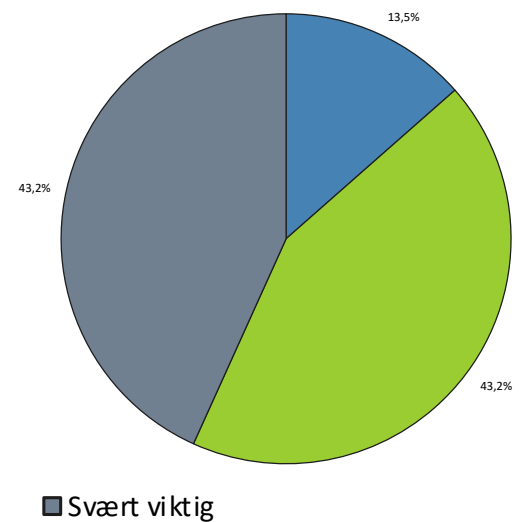

Alle kakediagram under viser svar på spørsmålet «Kor viktig er desse momenta for at du skal trivast der du bur?»

46. Sentrumsnære bustader

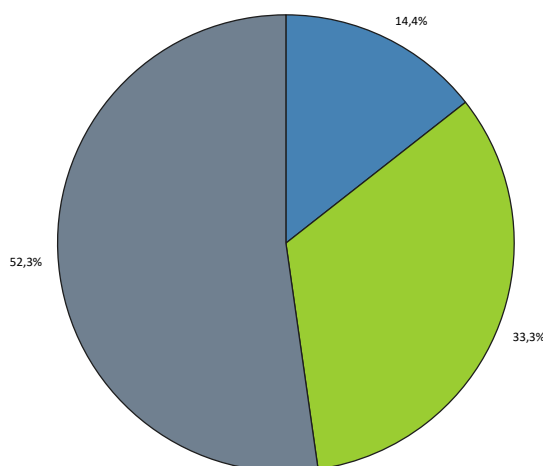

47. Hyggjeleg bustadfelt

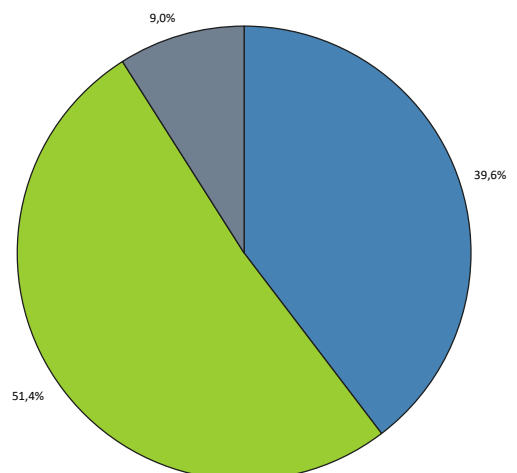

Ikkje viktig Litt viktig Svært viktig

48. Frittliggjande bustader med store tomter

49. Sentrumsutforming og arkitektur

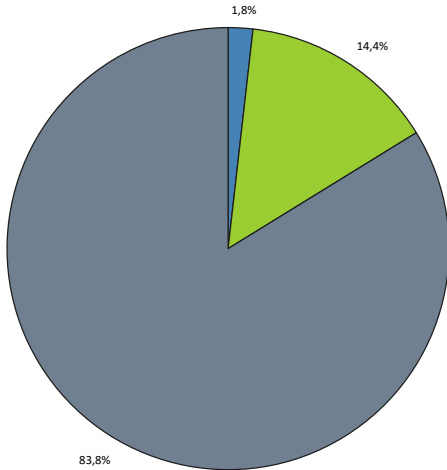

Figur 9.7

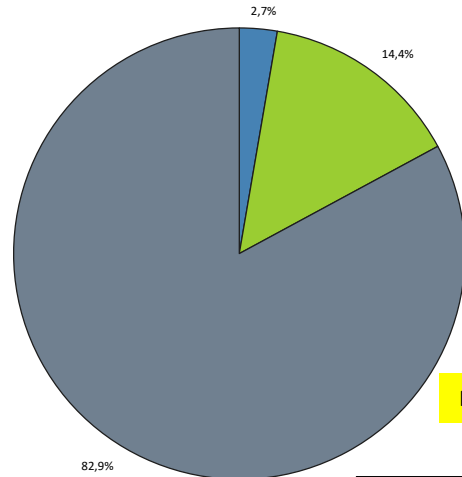
Kor viktig er desse momenta for at du skal trivast der du bur?

Her ser me på nokre av momenta utover det som dreier seg om bustad, sortert i rekkefølge etter kva denne gruppa meiner er viktigast.

55. Godt nabolag/ miljø

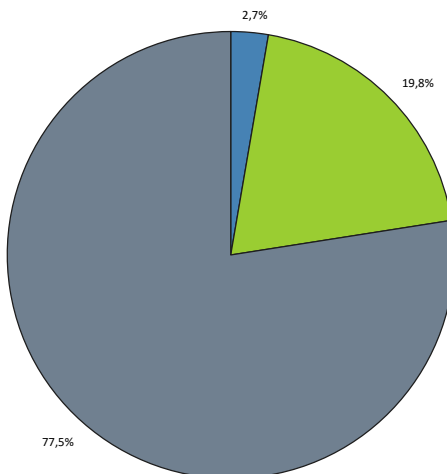
42. Relevante jobbmoglegheiter

Figur 9.8

40. Moglegheit til å drive friluftsliv

51. Helsetenester

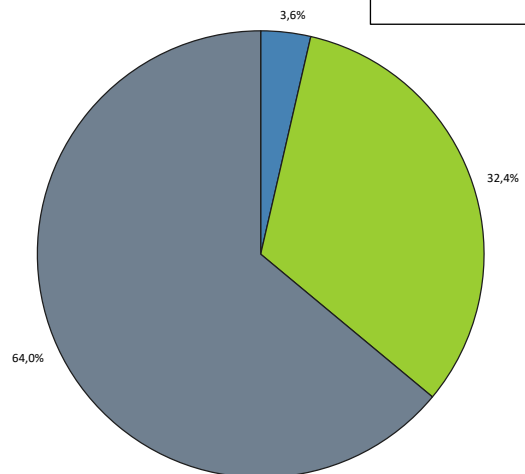
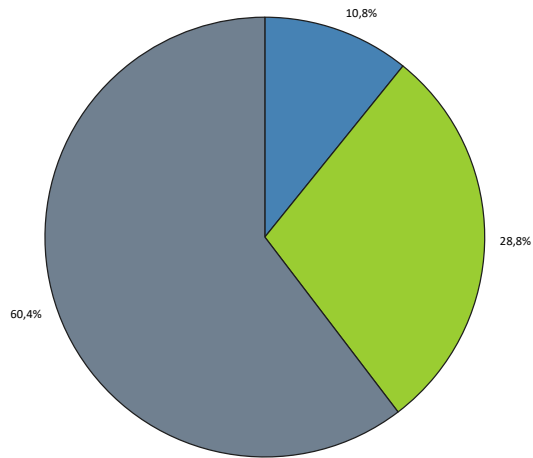
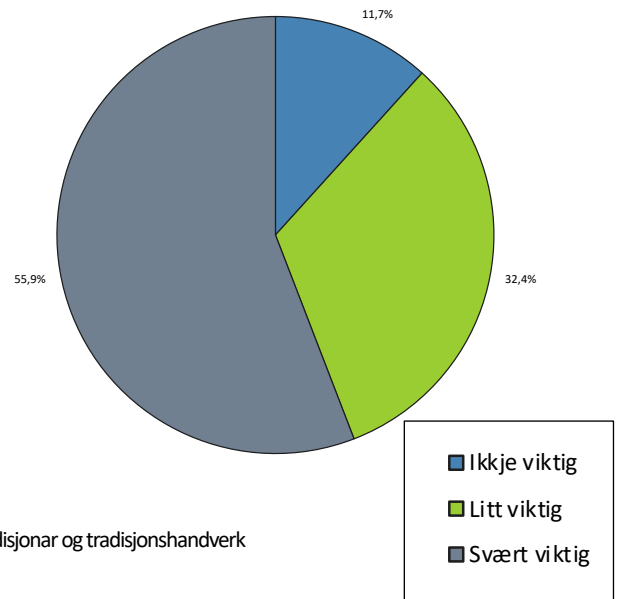

Foto: Anders Martinsen for Landlivsgruppa SGOS

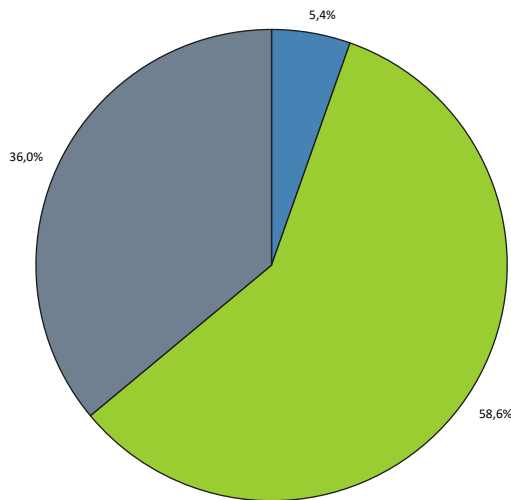
39. Barnehage- og skuletilbod

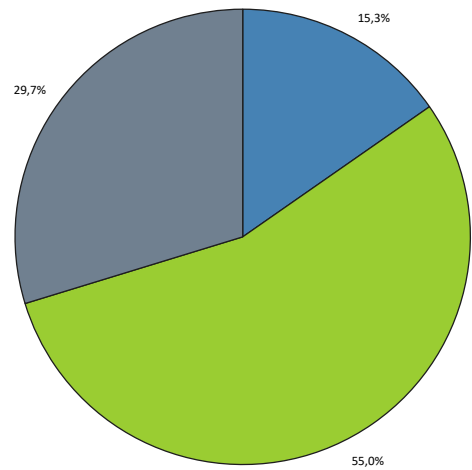
44. Aktivitetstilbod for barn

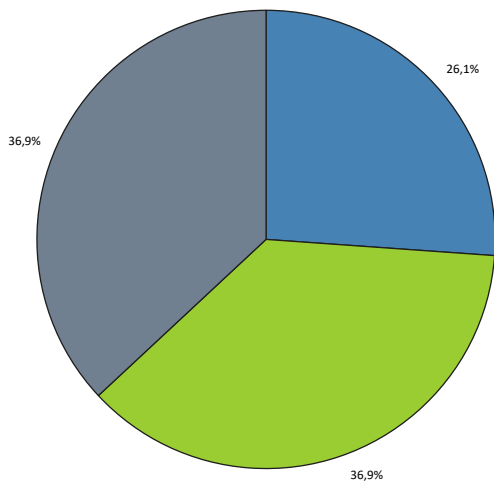
45. Aktivitetstilbod for vaksne

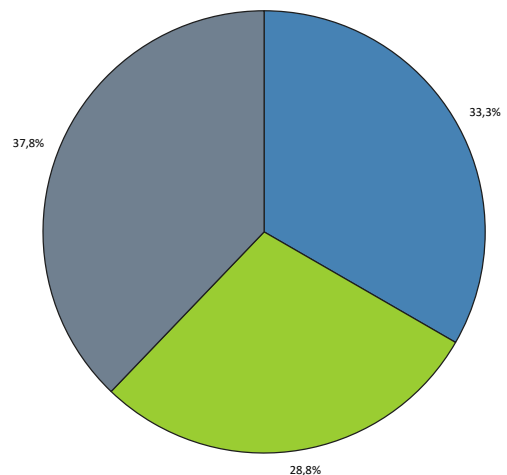
50. Tradisjonar og tradisjonshandverk

53. Langrenn/ fjellski/ topptur utanom oppkøyde skiløyper

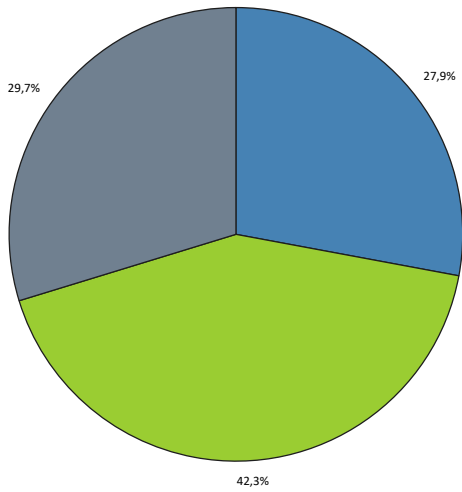
41. Moglegheit til å køyre snøskuter

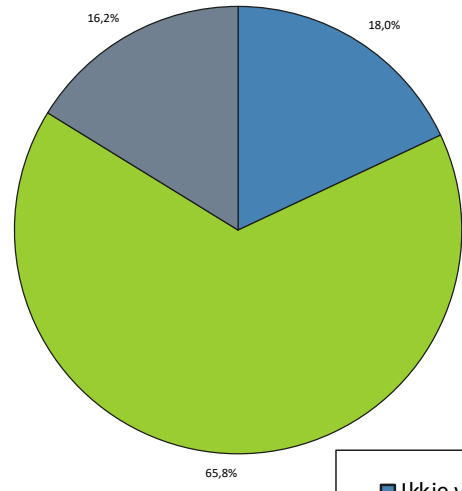
Figur 9.9

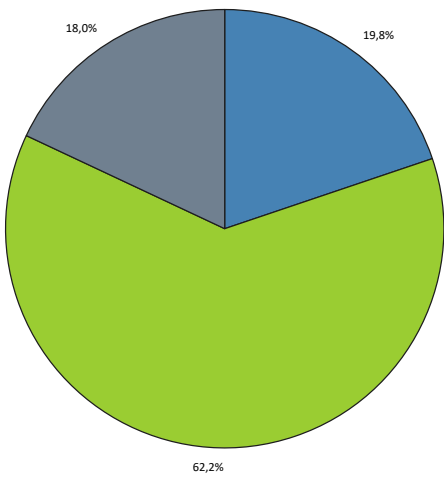
52. Oppkørde langrensløyper

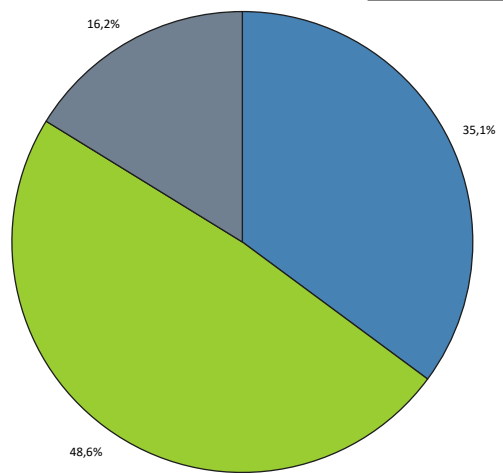
37. Handlemolegheiter

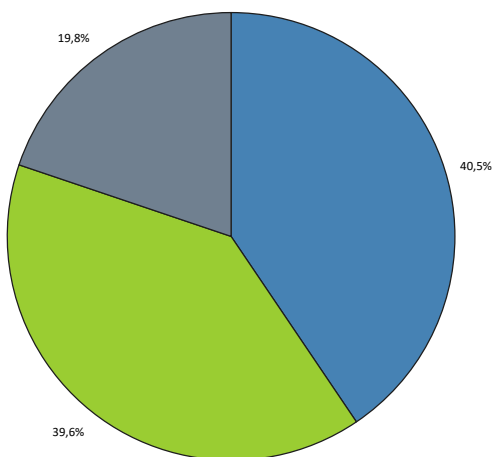
43. Kulturtilbod

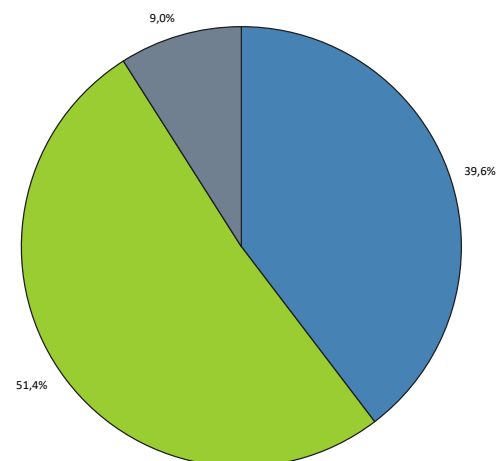
56. Kollektivtransport

54. Alpinsenter

38. Kafe- og restauranttilbod

Figur 9.10

Har du forslag til konkrete tiltak som kommunane og/ eller næringslivet kan gjere så det blir enno meir attraktivt å bu i Setesdal?

Igjen deler me tilbakemeldingar frå nokre av dei i denne gruppa:

«Viktig at kommune er med «på laget», ser viktigheten av aktivitet. Det burde være enklere og mer lettvint med tillatelser til bygging. Rett og slett en JA-kommune.

Arbeidsplasser er viktig, uten det kommer det ikke folk. Nytenking, boplikt redder ikke bygdenorge. Folk vil ha rikelig med plass rundt seg, gjerne småbruk.»

Sitat 18

«Skape jobber. Være rundere i kantene når det kommer til hvordan man kan bygge på egne tomter. Få et yrende sentrum (som nå er på god vei).»

Sitat 20

«Infrastruktur som er tilrettelagt for «de nye typene» jobber.

Sammenslåing av kommuner for å få mer effektiv, rasjonell og profesjonell drift av regionen. Noe nytt og ukjent blod i administrasjonshetene.»

Sitat 19

«Helhetlig utvikling for bygdene, unngå enkeltprosjekter som hemmer eller ødelegger for videre utvikling. Lage kommunale strategier for handels- og sentrumsutvikling.

Lage gode nærmiljø for eldre, bygge leiligheter som kan huse eldre gårdseiere og dermed åpne opp for nye og yngre på gårdene.

Utvikle sentrumsområdene og legge til rette for god infrastruktur mellom skole, sentrum og byggefelt.

Tenke interkommunale spesialiserte stillinger for å få god fagkompetanse inn i kommunene.»

Sitat 21

«Folk må samarbeide og ha tru på framtida. Det er for mykje negativitet og kringling. Mykje av grunnen til at dette negative får grobott er ei lokalavis som elsker å setje slike saker på dagsorden. Grunneigarane skremer folk vekk frå bygda. Dei er så eigesjuka og opptekne av gard og grunn at dei skaper ei einaste dårleg stemning. Gong på gong er det situasjonar mellom både det offentlege og privatpersonar som prøvar å få til noko, og dei overbeskyttande grunneigarane som hindrar dei i å utføre dette.»

Sitat 22

10. AVSLUTNING

Me føler no at «det meste er sagt» gjennom materialet som er presentert, og kommentarar undervegs. Me håpar rapporten kan vere nyttig i vidare utviklingsarbeid for kommunane og regionrådet, og at kanskje også næringslivet og andre kan plukke opp nyttig informasjon. Det bør vere i alle si interesse å bidra til at Setesdal er ein attraktiv plass å bu og jobbe.

Ikkje gløym dei som allereie bur i Setesdal

I punkt 8 og 9 i rapporten har me via stor merksemd til dei som seier dei vurderer å flytte FRÅ Setesdal, og til dei som seier at det er aktuelt å flytte TIL Setesdal. Me tenker det kan vere nyttig å sjå kva som er viktig for desse gruppene – både med tanke på å kunne gjere noko for å behalde dei som vurderer å flytte, og for å kanskje kunne tiltrekke seg nye innbyggjarar.

Når det er sagt, så trur me også det er viktig å ha fokus på dei som bur her – sjølv om dei ikkje har uttrykt ønskje om å flytte. Me er sårbare i Setesdal, og kvar person er viktig. Derfor trur me også det er viktig at alle kjenner seg sett og høyrd, og at ein altså legg vekt på tilbakemeldingane som har kome frå denne gruppa i spørjeundersøkinga.

Me ønskjer alle som jobbar for ei fortsatt positiv utvikling for Setesdal lukke til!

11. VEDLEGG (tilgjengelig ved førespurnad til post@setesdal.no)

- Spørjeundersøking
- Rapport alle svar frå alle respondentar
- Rapport med samanlikning av alle svar frå dei som bur i Setesdal vs dei som bur anna plass

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Saksmappenr: 2006/23 - 28

Arkiv:

Sakshandsamar: Rita Hansen

Saksframlegg

Setesdal regionråd

Saksnummer	Utval	Møtedato
93/18	Setesdal Regionråd - Styre	19.12.2018
	Setesdal Regionråd - Representantskapet	

Godtgjering - styreleiar og leiar av representantskap - Setesdal regionråd

Dagleg leiar tilrår:

Saka blir lagt fram utan tilråding.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

Godtgjering til styreleiar og leiar av representantskapet skal vurderast kvart år.

2. Saksopplysningar

Vedtak i representantskapet 14.12.17, sak PS 5/17:

Styrehonorar knyter ikkje opp til dagleg leiars lønn, men godtgjørelsen vurderes kvart år av representantskapet. Det same gjelder leiar av representantskapet. Honorar styreleier 85 000kr gjeldande frå 1/1 – 2018 Honorar representantskapsleiar 8 000 kr.

3. Vurderingar

Dagleg leiar har ikkje vurderingar knytt til nivå på godtgjeringar.

Vedtak sendast til:

Valle, den 02.12.2018

Rita Hansen
dagleg leiar

Setesdalsamarbeid

Bykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Saksmappenr: 2007/183 - 35

Arkiv:

Sakshandsamar: Rita Hansen

Saksframlegg

Setesdal regionråd

Saksnummer	Utval	Møtedato
94/18	Setesdal Regionråd - Styre	19.12.2018

Økonomirapport - framlegg til budsjettjustering Setesdal regionråd

Dagleg leiar tilrår:

Styret tek økonomirapporten til orientering. Styret godkjenner omdisponeringar mellom ansvar innafor budsjett.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

Styret blir orientert om økonomien i verksemda gjennom året.

2. Saksopplysningar

Økonomirapport følgjer som vedlegg til saka.

3. Vurderingar

Rapporten synar at samla er økonomien innafor vedteke budsjett.

Bruk og avsetningar som er over kr 150 000,- og som derfor krev styrevedtak:

- Prosj 4007, Revsnes hotell – investeringsstøtte PS 75/17, kr 250 000,-. Bruk av fond 55699908 Ledige midlar – tidligare år.
- Prosj 4007, Revsnes hotell – investeringsstøtte PS 75/17, kr 250 000,-. Prosjektet blir ikkje realisert. Bruk av fond 55699908 Ledige midlar – tidligare år. Føres til ledige midlar.
- Prosj 491, Responz as – hovudprosjekt PS 53/16, kr 200 000,-. Bruk av fond 55699617.

- Prosj 450, Digitale Setesdal – 2015 – PS 102/15, kr 177 000,-. Bruk av fond 55699625.
- Prosj 450, Digitale Setesdal – 2015 – PS 102/15, kr 177 000,-. Mindreforbruk kr 163 000,- . Avsettast til ledige midlar.
- Prosj 4006, MARA, hovudprosjekt PS 15/18, kr 449 000,- Prosjektstart i 2019, ikkje 2018. Settast på eige fond til prosjektet.
- Prosj 603 og 604, Rv9 planleggingsfond og Rv9 påverknadsarbeid/utbyggingsreserve fond kr 1 000 000,- + kr 274 000,-. Avsettast til eige fond.
- Prosj 695, KVS-Bygland AS, ridehall, 2018/59-4/PS 64-18, kr 200 000,-. Ikkje bedt om utbetaling av løyving enno. Avsettast på eige fond.
- Pro 645, Berekraftig byggeri 2017 (KMD) kr 180 000,-. Bruk av fond 55199850.
- Prosj 826, Festival – arrangement SGOS kr 400 000,-. Bruk av fond 55199832 SGOS-festival.
- Prosj 820, Restramme ledige midler SGOS, ansvar 5501 kr 429 00,-. Bruk av fond 55199820.
- Budsjettjustering Prosj 820, kr 300 000,- i avsetning til fond 55199820.

Dagleg leiar har føretatt fleire mindre, regnskapstekniske omdisponeringar og inntrekk til ramme i medhald av dagleg leiars fullmakt. Til ymse prosjekt opplyser dagleg leiar om årsak til avvik og kva som er gjort:

- Prosjekt 208, Digitalt klasserom, kr 92 000,-. Ikkje aktivitet. Prosjekt avsluttast og ledige midlar satt på fond 55699904. Ledige middel.
- Prosjekt 620, Setesdalskonferansen 2018, meirforbruk kr 126 000,- . Bruk av fond 55699750.
- Prosjekt 497, feilutbetaling kr 28 050,- vart utbetalt to gonger (oktober 2016/januar 2017). Føres som tap. Midlane hentas frå ledig ramme.
- Prosjekt 673, «Næringsforesight», kr 50 000. Brukt 3 000,-. Mindreforbruk. Prosjektet avsluttast, og ubrukte midlar tilbakeført til næringsramma.

Valle, den 21.10.2018

Rita Hansen
dagleg leiar

- 1 Ansvar 5303 pr 12.12.18
- 2 Drift pr 12.12.18
- 3 Årets løyvingar ansvar 5303 2018

Ansvar 5303 Næring pr 12/12-18

Prosj	Prosj (T)	Beløp	Rev. budsjett
003	Rest ramme/Ledige midlar ansvar 5303-RNF	0	14000
4007	Revsnes hotell - investeringsstøtte PS 75/17	0	250 000
412	Hovden SoE-Pilotutvikling/marknadsavklaring-linne R Sharpe DL 6/18	25 000	25 000
413	Happy Hundesenter-etableringsstøtte/ref.2017/20-11	31 625	31 000
476	Responz as - forpro - DL 10/16	25 000	25 000
491	Responz as - hovudprosjekt PS 53/16	200 000	200 000
643	Ose Motorfestival v/Dreng Ose-DL 3/17	25 000	25 000
645	Berekraftig byggeri-Anno 2017 (KMD)	177 062	0
647	Systog dale-Profilutvikling mv. ref.2011/81-6	20 000	20 000
648	Sølv garden-System innkjøp og opplæring ref.2015/76-17	55 000	55 000
657	nydyrking Tommy Uleberg DL 3/18	7 250	7 000
658	Gunnar Eivind Greibrokk, nydyrking - DL 5/18	0	21 000
659	Eli Torborg Telhaug, nydyrking - DL 7/18	0	47 000
660	Randi Mari Knutsen, nydyrking - DL 12/18	0	19 000
661	Veronika Bjørndal, nydyrking - DL 1/18	0	38 000
662	Knut Johan Tveit, nydyrking - DL 4/18	0	20 000
663	Inn på tunet - Sørlandet IPT ref. 2017/106-6	23 402	75 000
666	Grunderveka/grunderkonkurranse	0	10 000
671	Næringsforseight Agder 2030	100 000	100 000
672	Landsskytterstevnet - Evje ref.2016/62-6	100 000	100 000
673	næringsforseight, møtegodtgjersle o.l.	3 000	3 000
674	Otra II - Evje aktivitetspark - DL 17/18	120 000	120 000
675	Pipesnake AS DL 13/18	0	50 000
677	Troll aktiv, forprosjekt surfebølge DL 19/18	30 000	30 000
678	Hovdenkontoret-Ingvild hovden, kompetanseutvikling ref. 2018/20-2	0	25 000
679	SP Stål - Søren pedersen, traverskran DL 18/18	40 000	40 000
680	Forprosjekt-inn på tunet (IPT), Ellen cecilie møllen, ref.2018/35-2	25 000	25 000
682	Skilt og Graving AS-sertifisering-DL 26/18	28 365	70 000
683	Vetserve AS-marknadsavklaring-ref.2006/311-15	0	82 000
684	Skild AS-marknadsavklaring-DL24/18	0	67 000
686	Smeland interiør/bygdeservice-cvc og kompetanseutvikling, ref.2007/220-12	75 000	75 000
687	Timeout-setesdal, Berit Susanne Nordstrand-markedsavklaring/etablering DL20/18	11 450	25 000
688	Valle motell og camping-lerbo drift - DL 27/18	0	35 000
689	Ose motorfestival 2018-Dreng Ose ref.2017/37-10	20 000	20 000
691	Setesdølen AS - Storavis "Naturligvis" 2018	50 000	50 000
692	Sølv garden hotell og ferienesenter, heimeside - DL 32/18	0	15 000
693	Bratt friluftsliv, vinter-forprosjekt - DL 34/18	40 000	40 000
699	Tent, heimigard-Rysstad ref.2017/100-9	0	50 000
704	TD maskin AS, oppstartstøtte DL 39/18	0	50 000
931	Fleirkulturell verdiskaping Agder	50 000	50 000
936	Helle Herberge-Forprosjekt zipline	3 693	4 000
Sum ansvar 5303		1 285 847	2 008 000

Drift 2018 pr 12/12-18

Konto	Konto (T)	Beløp	Rev. budsjett
30100	Lønn i faste stillinger	940 388	1 209 000
30209	Annen vikarlønn	16 800	0
30505	Honorar (trekkpliktig)	19 769	5 000
30509	Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	17 836	0
30800	Lønn til politisk ledelse	0	200 000
30801	Møtegodtgjørelse	93 000	0
30900	Pensjon, KLP	80 110	180 000
30907	Kollektiv ulykkeforsikring	1 035	0
30908	Kollektiv gruppelevsforikring	979	0
30990	Arbeidsgiveravgift av lønn og godtgjørelser	92 734	150 000
30995	Arbeidsgiveravgift av opptjente feriepenger	15 280	0
30996	Arbeidsgiveravgift av pensjon	19 759	0
31002	Aviser, tidsskrifter, faglitteratur	10 695	0
31150	Matvarer	2 676	0
31159	Annet matkjøp, servering	61 477	100 000
31200	Arbeidstøy (inkl. verneutstyr)	5 755	0
31203	Velferdstiltak ansatte/gåver ansatte	12 692	0
31207	Hotellopphold m.v. ved tjenestereiser- se 11707 fo	9 622	50 000
31300	Porto	977	0
31301	Gebyr, post, bank	75	0
31302	Telefonutgifter, fast nett	991	0
31303	Telefonutgifter, mobilnett	2 865	5 000
31304	Datakommunikasjon / linjeleie / sambandsleie	1 356	5 000
31305	Etablering / bruk av internett	20 000	0
31401	Andre annonser	5 670	40 000
31403	Informasjonsmateriell / reklame	1 450	50 000
31404	Trykking / kopiering	41 365	30 000
31406	Gaver v/representasjon	60 482	50 000
31409	Annet vedr. annonse, reklame og informasjon	31 916	10 000
31500	Utgifter til kurs og opplæring (hotell+kursavg.)– sjå 11707 for reis	2 260	50 000
31600	Kjøregodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	65 445	88 000
31601	Kostgodtgjersle v/ tenestereiser, kurs og opplæring	4 653	50 000
31707	Taxi, fly, buss, bom, parkering m.m.	28 270	50 000
31852	Personforsikring, ansatte / praksisplasser	8 582	0
31900	Husleie	38 945	55 000
31909	Andre leieutgifter - leige av møterom	25 362	60 000
31952	Kontingenter	2 600	30 000
31953	Lisenser programvare	28 285	30 000
31959	Andre avgifter, gebyrer, lisenser m.v.	1 550	0
32001	Kjøp av inventar og utstyr	798	0
32002	Kjøp av datautstyr.inkl.prog.	41 201	10 000
32709	Andre konsulenttenester	206 750	200 000
33501	Kjøp fra Valle kommune	0	350 000
34290	Mva, generell kompensasjonsordning	161 448	0
34509	Andre overføringer til kommuner	25 796	0
34709	Andre tilskudd / overføringer til private	10 000	0
35401	Avsetning til disp.fond til drift 5.5699.xxx	132 319	0
35700	Overføring til investeringsregnskapet (driftsmidle	0	7 000
37290	Refusjon moms påløpt i driftsregnskapet	-161 448	0
Sum utgifter		2 190 572	3 064 000

36201	Gebyr fakturering	-490	0
39059	Utbytte fra andre selskap	-133 914	0
39300	Disponering av tidligere års regnskapsmessige mind	-132 319	0
39401	Bruk av disposisjonsfond, drift 5.5699.xxx	-10 000	0
39506	Bruk av bundne driftsfond (diverse) 5.5199.xxx	-48 248	0
37309	Annen refusjon fra fylkeskommuner	-500 000	-500 000
38300	Overføring fra fylkeskommuner	-50 000	-5 100 000
38800	Overføringer fra foretak og bedrifter i egen kommu	-5 200 000	-5 200 000
39002	Renteinntekter forretnings- og sparebanker, inkl p	0	-140 000
39200	Mottatt avdrag på utlån	0	-46 000
Sum inntekter		-6 074 971	-10 986 000
Sum		-3 884 398	-7 922 000

Årets løyvingar ansvar 5303

Ansvar 5303: Regionalt næringsfond (pro 003) Ramme:	750 000,00
Frå SGOS 5501 pro 825 til pro 691	25 000,00
Grunderveka/grunderkonkurranse årsbudsjett	10 000,00

Netto ramme **785 000,00**

Bilagsnr.	Prosjekt	Saksnr.:	Tekst	Løyving
Årsbudsjett	666		Grunderveka/grunderkonkurranse (kun for å vise i skjemaet)	10 000,00
2018/01	412	DL6/18	Hovden SoE-pilotutvikling/marknadsavklåring-Linne Sharpe	25 000,00
2018/01	413	ref.2017/20-11	Happy Hundesenter-etableringsstøtte	31 000,00
2018/01	657	DL 3/18	Tommy uleberg, nydyrking	7 000,00
2018/01	658	DL 5/18	Gunnar Eivind Greibrokk, nydyrking	21 000,00
2018/01	659	DL 7/18	Eli Torborg Telhaug, nydyrking	47 000,00
2018/01	661	DL 1/18	Veronika Bjørndal, nydyrking	38 000,00
2018/01	662	DL 4/18	Knut Johan Tveit, nydyrking	20 000,00
2018/06	677	DL 19/18	Troll Aktiv, forprosjekt Surfebølge	30 000,00
2018/06	679	DL 18/18	SP Stål, støtte traverskran	40 000,00
2018/06	678	ref 2018/20-2	Ingvild Hovden, kompetanseutvikling	25 000,00
2018/06	673		Næringsforsight, møtegodtgj o.l	50 000,00
2018/20	673	ref,2007/183-39	avslutta prosjekt næringsforseight, møtegodtgj. O.l.	-47 000,00
2018/06	675	DL 13/8	Pipesnake	50 000,00
2018/11	689	ref.2017/37-10	Ose motorfestival 2018-dreng ose	20 000,00
2018/11	687	DL 20/18	Timeout Setesdal	25 000,00
2018/09	680	25/18	Forprosjekt - inn på tunet (ipt), ellen cecilie møllen	25 000,00
2018/16	660	DL 12/18	Randi Mari Knutsen,nydyrking	19 000,00
2018/11	688	DL 27/18	Valle motell og camping-lerbo drift	35 000,00
2018/09	682	DL 26/18	Skilt og Graving AS	70 000,00
2018/11	663	ref.2017/106-6	inn på tunet - sørlandet IPT	25 000,00
2018/12	691	DL 30/18 og DL 30/18	Setesdølen AS - storavis "naturligvis"	50 000,00
2018/14	692	32/18	Sølvgården: heimeside	15 000,00
2018/14	693	34/18	Bratt friluftsliv: forprosjekt Heilårs klatring	40 000,00
2018/18	699	ref2017/100-9	Tent, Heimigard-Rysstad	50 000,00
2018/20	704	DL 39/18	TD maksin, oppstartsmidler	50 000,00

Sum løyving ansvar 5303 **771 000,00**

Rest ramme 5303 **14 000,00**

SetesdalsamarbeidBykle, Valle, Bygland,
Eyje og Hornnes

Saksmappenr: 2017/17 - 10

Arkiv:

Sakshandsamar: Runar Granheim

Saksframlegg

Setesdal regionråd

Saksnummer	Utval	Møtedato
95/18	Setesdal Regionråd - Styre	19.12.2018

Søknad om støtte DS Bjoren 2019

Dagleg leiar tilrår:

1. Det vert løyvd 104.000 i støtte til drift av D/S Bjoren for driftsåret 2019. Inndekking frå fond 55699708. Innen utgangen av 2019 må det leverast ein full rekneskapsrapport.
2. Styret avslår søknaden om tilskot på 30.000 for 5-årsklassing av Bjoren. Dersom styret likevel gjeng inn for å innvilge støtte, dekkast dette frå fond 55699708.

Saksutgreiing:

1. Bakgrunn for saka

Søknad datera 28.11.2018, om støtte til drift av DS Bjoren for 2018 og 2019. Leiv R Langerak (Bygland kommune) stadfesta for dagleg leiar at søknaden berre gjeld for 2019, då Bjoren har fått utbetalt støtte for 2018 på 104.000. Dette låg frå før av inne i Regionrådets budsjett for året.

I tillegg handsamast her søknad om støtte til 5-årsklassing på 30.000, datera 6.8.2018, frå Setesdalsmuseet.

2. Saksopplysningar

Det er Bygland kommune som eig DS Bjoren, gjennom Bjoren AS. Ein driftsavtale gjeldande frå 01.01.2018 regulerar ansvar mellom aktørane. Drivar er Aust-Agder museum og arkiv IKS

avdeling Setesdalsmuseet, medan Bygland kommune har ansvar for infrastruktur slik som brygger, sluseanlegg og båthus mv. Søknaden om driftstøtte frå Bygland kommune ligg vedlagt saka, det same gjer driftsavtale mellom Aust-Agder museum og Arkiv IKS (avd Setesdalsmuseet) og Bygland kommune. I tillegg ligg stipulert rekneskap for 2018 og driftsbudsjett 2019 vedlagt saka.

Søknaden om 5-årsklassing ligg også vedlagt saka.

Fond 55699708 er øymerka kulturnæringsprosjekt frå tidlegare.

3. Vurderingar

Setesdal regionråd har støtta Bjoren økonomisk i fleire år, mellom anna til oppgradering, vedlikehald og til årlege driftstilskot. Mellom anna løyvde Setesdal regionråd 500.000 i årleg støtte i åra 2008, 2009, 2010, 2012 og 2013. I 2014 vart det løyvd 61.000 som reint driftstilskot (jfr PS 6/15).

Sidan 2015 har den årlege støtta frå Regionrådet vore på 104.000 pr år. Bygland kommune støttar med tilsvarande beløp, medan Aust-Agder Fylkeskommune støttar med 100.000 i årleg driftstøtte.

Det framgjeng av søknaden og det vedlagte rekneskap/budsjettet at DS Bjoren har vore, og er framleis heilt avhengig av offentleg støtte for å kunne drivast. Sals- og leigeinntekter må gongast med 2,5 for å kunne dekke behovet som skissert (men då ville også driftkostnadane auka).

Setesdal regionråd har som nemnt ytt med mykje midlar over tid, og ein kunne håpe at DS Bjoren ville få betre «flyt» på innteninga. Regionrådet er i dei fleste høve tilbakehaldne med å yte slik rein driftstøtte.

Nokre (makro-) faktorar er kritiske for DS Bjoren. Den eine er vèret,- båten gjeng berre på sommartid, og spesielt «tilfeldige» passasjerar tek kanskje ikkje turen om det pøsergnar. Ein annan faktor er cruiseturismen, der DS Bjoren inngjeng i ei stor portefølje av tilbod på Sørlandet. Cruisemarknaden er usikker, og føreset eit godt innsalg, antal cruiseturistar o.l.

Bjoren er verdas eldste dampskip som er i drift. Den er berar av Olavsrosa, som er Norsk Kulturarvs kvalitetsmerke. Båten har også ei viktig lokalhistorisk rolle då den gjekk i rutetrafikk i rundt 60 år. I dag vert båten nytta som turistbåt, og har mellom anna ein del cruiseturistar på tur. I tillegg blir båten nytta til firmaturar, selskap o.l. DS Bjoren stillar med lokalkjende guidar på turane.

Båten er pr. definisjon ikkje freda, men fekk i 2000 status som «verneverdig» skip og eit verdifullt kulturminne

(<https://www.austagderfk.no/tjenester/kulturminnevern/kulturminnevern-2013/manedens-kulturminne-september1/>).

Ein ser at DS Bjoren, mellom anna som verdas eldste vedfyrte dampbåt i rutetrafikk og som eit symbol for Byglandsfjorden er, og vil vere viktig i merkevarebygginga av Setesdal som reisemåldestinasjon. Sjølv sagt spesielt viktig for Bygland og i promoteringa av Byglandsfjorden som sumardestinasjon.

Til dømes under arbeidet Setesdal regionråd no er gong med mtp moglegheitar for Rv 9 som nasjonal turistveg, så er opplevingar og historisk kultur langs vegen ein viktig faktor.

Konklusjon

Administrasjonen tilrår at styret løyver 104.000 i driftstøtte for 2019.

Kor vidt Setesdal regionråd skal vere med og drifte DS Bjoren i framtida er eit ope spørsmål. Administrasjonen meiner at Bjoren bør ha som mål å kunne drivast utan økonomisk støtte frå Setesdal regionråd i framtida.

Når det gjeld søknaden om støtte til 5-årsklassing tilrår administrasjonen at styret avslår den søknaden. Det gjer me fordi me er av den oppfatning at slik klassifisering inngjeng som ein driftskostnad, og må påreknast jamnleg og planleggast budsjett/rekneskapsmessig.

Vedtak sendast til:

Leiv Rygg Langerak, ordførar

Sentrum 18

4745

Bygland kommune

Valle, den 10.12.2018

Rita Hansen

dagleg leiar

Setesdal Regionråd

Vår ref.:

2018/558-1

Sakshandsamar:

Leiv Rygg Langerak
leiv.rygg@bygland.kommune.no

Dato

28.11.2018

FINANSIERING AV DRIFT - DS BJOREN

Aust-Agder Museum og Arkiv v/Setesdalsmuseet har no driva DS Bjoren i tre år. Det vart inngått avtale med eigar av Bjoren, Bygland kommune, for drift i 2016 og 2017, og etter dei to åra vart gjort unna var det liten tvil hjå partane om at ein burde inngå avtale om vidare drift.

Bygland kommune, Setesdal Regionråd og Aust-Agder Fylkeskommune har ytt tilskott til drifta (104 000,- kr pr år frå kommune og regionråd, 100 000,- kr pr år frå fylkeskommunen) for 2016 og 2017. Det vart naudsynt med ekstra tilskott som Bygland kommune har ytt, fordi restaureringsarbeid i 2015 og 2016 vart noko dyrare enn budsjettet og fordi ein og fekk ekstraavgifter då ein ikkje hadde sikra seg mot avbestillingar og lågare passasjertal enn føreset på bestillingsturar. Dette har ein no sikra seg mykje betre mot.

Vedlagt er foreløpig økonomisk oversikt for 2018, og budsjett for 2019. Framleis er det mykje usikkert med omsyn til 2019 då omfanget av «cruisebåtturar» ikkje er klart, så ein må ta budsjettet med ei god klype salt så langt. Men som de ser er resultatet for 2018 i balanse, sett føre at det vert gjeve tilskott som for dei tidlegare åra.

Eg ber difor om at de går inn på å yte tilskott som før for 2018, og for 2019.

Med helsing
Bygland kommune

Leiv Rygg Langerak
Ordfører

Vedlegg:
Foreløpig rekneskap 2018 og budsjett 2019
Avtale for vidare drift

Kopi til:
Setesdalsmuseet

Om Bygland kommune har sendt dette dokumentet elektronisk, vil det mangle underskrift.

Driftsregnskap DS Bjoren 2018(stip)og 2017
Driftsbudsjett DS Bjoren 2018 og 2019

	Note	Budsj 2 019	Regnskap 2018(stip)	Budsj 2 018	Regnskap 2 017
DRIFTSINNTEKTER					
Salgs- og leieinntekter		457 000	450 955	375 000	387 601
Statlige overføringer	1	262 000		0	0
Overføring fra kommune og fylkeskommune	2	234 000	204 000	204 000	204 000
Tilleggstilskudd fra kommune	2	65 454	16 008	247 800	80 413
<i>Redusert Tilleggstilskudd fra kommune for 2016</i>					-134 000
Overføring fra andre	3	134 000	104 000	114 000	238 000
Sum driftsinntekter (A)		1 152 454	774 963	940 800	776 014
DRIFTSUTGIFTER					
Lønn inkl. sosiale utgifter	4	630 454	530 085	581 000	467 867
Kjøp av varer og tjenester	5	522 000	244 854	359 800	308 147
Sum driftsutgifter (B)		1 152 454	774 939	940 800	776 014
Brutto driftsresultat (C)=(A-B)		0	24	0	0
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER					
Finansposter					
Renteinntekter og utbytte				0	0
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter			-24	0	0
Resultat ekst.finanstransaksjoner (D)			-24	0	0
Ordinært resultat (F)=(C+D)				0	0
INTERNE FINANSTRANSAKSJONER					
Bruk av avsetninger					
Bruk av tidl. års regnskapsmessig mindreforbruk				0	0
Bruk av disposisjonsfond				0	0
Sum bruk av avsetninger (G)				0	0
Avsetninger					
Dekning av tidl. års regnskapsmess. merforbr.				0	0
Avsetninger disposisjonsfond				0	0
Sum avsetninger (H)				0	0
Regnskapsmessig resultat (F)=(F+G-H)				0	0
Regnskapsmessig mindreforbruk					0
Regnskapsmessig merforbruk				0	0

DS Bjoren

Noter til stipulert driftsregnskap 2018 og driftsbudsjett 2019:

Note 1 - Statlige overføringer

I budsjett for 2019 er det budsjettert med tilskudd på kr 262 000 til "Klassing" av båten.

Note 2 - Overføringer fra kommune og fylkeskommune

Tilskudd fra Bygland kommune med kr 104 000, og fra Aust-Agder fylkeskommune med kr 100 000.

I tillegg er det budsjettert med delfinansiering til klassing i 2019 med kr 30 000.

Regnskapsmessig merforbruk må dekkes opp av Bygland kommune.

I budsjettet for 2019 er det i henhold til budsjett nødvendig med et tilleggstilskudd på ca. kr 60 000 til drift, og ca. kr 54 000 til vedlikehold i tillegg til klassing.

Pr i dag ser det ut til at merforbruket for drift og vedlikehold totalt blir ca. kr 16 000.

Dette inkluderer utgifter til vedlikehold med kr 82 100.

Note 3 - Overføringer fra andre

Tilskudd fra Setesdal regionråd med kr 104 000. I tillegg er det budsjettert med delfinansiering til klassing i 2019 med kr 30 000.

Sum overføringer fra kommune, fylkeskommune og andre i 2018 er kr 308 000. Dette utgjør kr 104 000 fra Bygland kommune, kr 104 000 fra Regionrådet og kr 100 000 fra Aust-Agder fylkeskommune. Dette er likt med det budsjetterte for 2018.

Note 4 - Lønn inkl. sosiale utgifter

	Budsj. 2019	Stip. 2018	Budsj. 2018	2017
Lønn	499 154	424 051	455 000	378 630
Pensjonsutgifter	70 900	52 128	70 000	43 753
Arbeidsgiveravgift	60 400	53 906	56 000	45 484
Annen personalkostnad	0	0	0	0
Sum lønn inkl. sosiale utgifter	630 454	530 085	581 000	467 867

Budsjettet for 2019 inneholder lønnsutgifter vedrørende klassing på kr. 91 500 inkl. sosiale utgifter.

Note 5 - Kjøp av varer og tjenester

		Budsj. 2019	Stip. 2018	2017
1100	KONTORMATERIELL	0	0	14 316
1120	ANNET FORBRUKSMATERIELL/RÅVARER OG TJENESTER	29 000	27 168	60 178
1130	POST, BANKTJENESTER, TELEFON	5 000	0	2 342
1140	ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	31 800	17 427	8 372
1150	OPPLÆRING, KURS	31 000	9 000	0
1160	UTG. OG GODTGJ. FOR REISER, DIETT, BIL M.V OPPG.PL	79 000	79 923	75 242
1170	TRANSPORT / DRIFT AV EGNE TRANSPORTMIDLER (betydlig andel er ved)	9 200	2 741	57 944
1185	FORSIKRINGER OG UTGIFTER TIL VAKTHOLD OG SIKRING	11 300	10 950	10 950
1195	AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER O.L.	19 900	16 397	10 478
1200	INVENTAR OG UTSTYR	10 700	5 632	13 038
1230	REPARASJONER	230 500	10 528	5 326
1240	SERVICEAVTALER OG REPARASJONER	48 900	64 000	36 399
1250	MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	5 000	1 088	2 132
1270	KONSULENTTJENESTER	10 700	0	11 430
		<u>522 000</u>	<u>244 854</u>	<u>308 147</u>

I budsjettet for 2019 inngår kjøp varer og tjenester vedrørende klassing på kr 230 520.

I 2018 er det pr. i dag brukt lite på opplæring og kurs, samt innkjøp av ved til drivstoff.

Det kan påløpe utgifter ut året som vil øke utgiftene for 2018. I budsjettet for 2019 er utgifter til reklame og opplæring økt for å ta høyde for et mer normalt forbruk. Det forventes at vedlageret dekker forbruket i 2019, og at det ikke kjøpes ny ved i 2019.

DRIFTSAVTALE MELLOM AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS AVDELING SETESDALSMUSEET OG BYGLAND KOMMUNE

Bygland kommune eig D/S Bjoren gjennom aksjeselskapet Bjoren AS som Bygland kommune eig 100%.

Driftsavtalen gjeld D/S Bjoren frå 01.01.2018.

Partane

- Eigar: Bygland kommune gjennom Bjoren AS, Bygland kommune, 4745 Bygland
- Drivar: Aust-Agder museum og arkiv IKS avdeling Setesdalsmuseet, parkveien 16, 4838 Arendal.
- Ansvarleg driftsmidlar: Bygland kommune

Ansvar

Drivar sitt ansvar:

1. Drift av båten i sesongen
2. Vedlikehald av båten
3. Personalansvar for mannskap
4. Marknadsføring
5. Kontakt med antikvariske myndigheiter

Bygland kommune sitt ansvar:

Forsikring av D/S Bjoren
Båthus og slipp
Brygger og slusene

Økonomi

Bygland kommune har ansvar for å skaffe til veie eit driftstilskot frå dei lokale og regionale samarbeidspartnarane Aust-Agder fylkeskommune, Setesdal Regionråd og Stiftinga D/S Bjoren sitt grunnfond. Bygland kommune skal gjennom dette sikre driftstilskot på inntil 308 000,- kvart år. Avkastning frå grunnfondet kjem i tillegg.

AMAA/Setesdalsmuseet arbeider i samarbeid med eigar for å innhente midlar frå antikvariske myndigheiter og andre instansar. AMAA/Setesdalsmuseet søker å få inn tilskot til drift, vedlikehald og liknande frå andre partar enn dei som er nevnt over.

AMAA/Setesdalsmuseet set opp detaljert budsjett som skal godkjennast av eigar. AMAA/Setesdalsmuseet skal ikkje verte økonomisk skadelidande føresett at drifta vert halde innanfor rammene til godkjent budsjett. Eventuelle overskot skal avsetjast til fond.

Kostnadar ut over vanleg drift, f.eks som følgje av offentlege påbod og ekstraordinært vedlikehald (dette er ikkje uttømmende) må eigar påreikne å finansiere.

Ved uføresette hendingar (hendingar som ikkje er del av vanleg drift og som fører til, eller kan føre til økonomiske utlegg) skal AMAA/Setesdalsmuseet varsle eigar straks det er råd. Eigar av D/S Bjoren har ansvar for økonomiske utlegg ved uføresette hendingar som ikkje er del av vanleg drift.

I september/oktober skal det gjennomførast vurderingsmøte for sesongen mellom AAMA, Bygland kommune og Bjoren AS. Som hovedregel skal dette også vere planleggingsmøte for neste sesong. Elles tek både partar kontakt etter behov.

Bygland kommune skal få revidert rekneskap pr anno.

Tvistespørsmål

Dersom det oppstår tvist om forståinga av denne avtalen skal den handsamast av ei nemd på 3 medlemmer. Bjoren AS, AAMA/Setesdalsmuseet og Aust-Agder fylkeskommune oppnemner kvar 1 medlem. Avgjersler i nemnda er bindande for partane.

Oppseiing av avtalen

Oppseiing av avtalen må skje skriftleg med eitt års varsel frå gjeldande år.

Stad:

Dato: / 2018

Aust-Agder museum og arkiv IKS
Avdeling Setesdalsmuseet

Bygland kommune v/ordfører

Rysstad 6.8.2018

Setesdal Regionråd
Postboks 4
4747 Valle

5-årsklassing av DS Bjoren

Innledning

Sjøfartsdirektoratet fastset forskrift om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger. Gjeldende sertifikatforskrift trådte i kraft 1. januar 2015.

DS Bjoren må i løpet av hausten og vinteren gjennomgå ei 5-års klassing. Det meste av arbeidet vert utført av eige mannskap, men til dokumentasjon og spesialistarbeid må ein leige hjelp.

Sjå Vedlegg 1 for kalkulert timeforbruk.

Utifrå vedlagt kostnadsoverslag (Vedlegg 2) basert på tidlegare klassingar vil kostnaden kome på 350.000 kr. + mva. Eventuelle pålegg frå Sjøfartsdirektoratet vil kome i tillegg.

Vi har pr. i dag ingen indikasjonar på at vi må forvente det.

Det er sendt søknad til Riksantikvaren om ei støtte på i alt kr. 262 020,-.

På bakgrunn av dette tillet vi oss å søkje Setesdal Regionråd om eit tilskot på kr. 30 000,-. Bed at eventuell løyving vert sett inn på Bjoren sin konto 2890 13 26594.

Eventuelle spørsmål kan rettast til kaptein Sven Robert Kleppe på mail post@bjoren.no eller tlf. 997 28 698.

Vi imøteser ei positiv handsaming av søknaden.

Med helsing

Anna Stella Karlsdottir
leiar Setesdalsmuseet

Sven Robert Kleppe
kaptein Bjoren

D/S Bjoren 5 års klassing 2019

Arbeidet med 5 års klassing starter umiddelbart etter opptak høsten 2018. Hoveddelen av arbeidet utføres av eget mannskap. Dokumentasjon og noe spesialarbeider utføres av Bredalsholmen. Prisoverslag er tatt med utgangspunkt i: timeforbruk, material kostnader og leieutgifter ved klassing i 2009 og 2014

Kostnadsoverslag

Dugnad 140 timer a 200kr.	Kr. 28 000,-
Egne timer 320 a kr. 260	kr. 83 200,-
Bredalsholmen 150 timer a kr. 660	kr. 99 000,-
Transport/kjøregodtgjørelse, leie av utstyr, innkjøp div deler og materialer	kr. 108 000,-
Prisstigning 10%	kr. 31 820,-
Totalt behov	kr. 350 020,-

Eventuelle pålegg fra Sjøfartsdirektoratet kommer i tillegg

Finansiering:

Egen dugnad 140timer a kr.200	kr. 28 000,-
Bygland kommune	kr. 30 000,-
Regionrådet	kr. 30 000,-
Riksantikvaren	kr. 262 020,-
Tot.	Kr. 350 020,-

13/4 2018

Kalkulert timeforbruk klassing

	Våre	Dugnad	Bredalsholmen	kr.
Slippsetting:		55		kr.11 000,-
Bunnspyling:	15			kr. 3 900,-
Tykkelsesmåling			22,5	kr. 14 850,-
Tot				kr.29 750,-

Del 2

	Våre	Dugnad	Bredalsholmen	
--	------	--------	---------------	--

Bygging av stillas, tilligging og nedvasking i forbindelse med akseltrekk og maskinarbeide:

		50		kr. 10 000,-
Akseltrekk	100		46	kr. 56 360,-
Maskin:	125		55	kr. 68 800,-
Tot:				kr.135 160,-

Del 3

Stillas klargj.:		22		kr. 4 400,-
Demon/mont. styring	50	6	20	kr. 27 400,-
Rengj./kontroll av deler	30	7	6,5	kr. 13 490,-
Tot.				Kr. 45 290,-